

§ 113 Årsredovisning för Lunds kommun 2025

Diarienummer: KS 2025/1027

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna upprättad årsredovisning för år 2025 för Lunds kommun, inklusive tillhörande bilagor.

Protokollsanteckningar

Axel Hallberg (MP), med instämmande av **Mattias Horrdin (C)**, får till protokollet antecknat:

Det är bara fyra år kvar till 2030 och kommunen når inte upp till målen i LundaEko. Det är bland annat allvarligt att trenden för målet om livsmedel och matsvinn är negativ. Fler åtgärder på hållbarhetsområdet behövs snarast.

Sammanfattning

Enligt 5 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige besluta om årsredovisning och ansvarsfrihet året efter det år redovisningen avser. Kommunkontoret har för 2025 sammanställt årsredovisning för Lunds kommun och dess bolag. Till årsredovisningen hör flera bilagor som bidrar med fördjupad analys och information. Kommunstyrelsen har att för egen del ta ställning till förslaget samt överlämna årsredovisningen, inklusive bilagor, till kommunfullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Kommunfullmäktige har att ta ställning till årsredovisningen.

Anföranden

Peter Bengtsson (V), ordförande i kommunrevisionen, redogör inledningsvis för revisionsberättelsen och de granskningar som

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

genomförts under 2025, samt för kommunrevisionens förslag angående fråga om godkännande av årsredovisningen och fråga om ansvarsfrihet för kommunens styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar, liksom enskilda ledamöter och ersättare i dessa organ, avseende verksamheten under samma år.

Utöver de ledamöter som framställer yrkanden enligt nedan yttrar sig **Christoffer Karlsson (L)**, **Shahad Lund (MP)**, **Lina Olsson (S)**, **Anne Dederichs (V)**, **Ulf Nymark (MP)**, **Mats Olsson (V)**, **Fredrik Ljunghill (M)**, **Christoffer Akej (M)**, **Börje Hed (FNL)**, **Jesper Sahlén (V)** och **Agneta Lindskog (KD)** under behandlingen av ärendet.

Yrkanden

Anders Almgren (S), **Mattias Horrdin (C)**, **Helena Falk (V)**, **Axel Hallberg (MP)**, **Rasmus Törnblom (M)** och **Liv Severinsson (FNL)** biträder samtliga kommunstyrelsens beslutsförslag och yrkar därmed att kommunfullmäktige ska besluta

att godkänna upprättad årsredovisning för år 2025 för Lunds kommun, inklusive tillhörande bilagor.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det endast föreligger ett förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med detta.

Beslutet skickas till

För kännedom:

- Kommunrevisionen

Underlag för beslut

- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-04-08 § 110
Årsredovisning för Lunds kommun 2025
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott beredande
2026-03-23 § 51 Årsredovisning för Lunds kommun 2025
- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2026-03-05 Årsredovisning
för Lunds kommun 2025

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

- Årsredovisning för Lunds kommun 2025
- Bilaga 1 Redovisning av särskilda och tillkommande uppdrag 2025
- Bilaga 2 Redovisning av paketinsatser 2025 enligt EVP 2025–2027
- Bilaga 3 Lunds kommuns personalredovisning 2025
- Bilaga 4 Lunds kommuns hållbarhetsredovisning 2025
- Bilaga 5 Lunds Rådhus AB:s års- och koncernredovisning 2025
- Bilaga 6 Årets verksamhet i delägda och samägda kommunala bolag samt kommunalförbund 2025

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Kommunfullmäktige

Tid och plats 2026-04-28 klockan 17.00–22.10, ajournering klockan 20:38–20:39, Stadshallen, Konsertsalen

Beslutande

Ledamöter

Mats Helmfrid (M), ordförande
Stig Svensson (S), vice ordförande
Camilla Neptune (L), 2:e vice ordförande
Rasmus Törnblom (M)
Amanda Thonander (M)
Louise Rehn Winsborg (M)
Dan Ishaq (M)
Klas Svanberg (M)
Sofia Kristensson (M)
Samuel Jonsson (M)
Fredrik Ljunghill (M)
Mattias Horrdin (C)
Camilla Ländin (C)
Inga-Kerstin Eriksson (C)
Hannes Wahrolén (L)
Adrian Kasperczyk (L)
Inger Tolsved Rosenkvist (L)
Mia Honeth (L)
Christoffer Karlsson (L)
Saboor Ansari (L)
Robert Barnes (L)
Jessica Ulfgren (L), närvarande § 108-129, klockan 17:35-22:10
Elsa von Friesen (L)
Tekla Lundin Makungu (L)
Hedvig Åkesson (KD)
Agneta Lindskog (KD)
Anders Almgren (S)
Lina Olsson (S), närvarande § 108-129, klockan 17:35-22:10
Björn Abelson (S)
Mattias Olsson (S)
My Lilja (S)
Sebastian Jaktling (S)
Eleni Rezaii Liakou (S)
Elin Engdahl (S)

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Jörgen Nilsson (S)
Lena Fällström Törnered (S)
Kenth Andersson (S), närvarande § 114-120, klockan 19:25-20:17
Ann-Margreth Olsson (S)
Assar Wixe (S)
Helena Falk (V)
Jesper Sahlén (V)
Angelica Svensson (V), närvarande § 105-112 samt del av 113,
klockan 17:00-18:35
Saima Jönsson Fahoum (V)
Mats Olsson (V)
Anne Dederichs (V)
Pontus Ekberg Kjellström (V)
Axel Hallberg (MP)
Shahad Lund (MP)
Johan Nilsson (MP)
Kerstin Johnsson (MP)
Niklas Thidevall (MP)
Ulf Nymark (MP)
Daniel Lindenryd (SD)
Magnus Liljeroth (SD)
Åsa Wittenfelt (SD)
Urban Nilsson (SD)
Marcus Svensson (SD)
Bengt Malmberg (SD)
Börje Hed (FNL)
Liv Severinsson (FNL)

Tjänstgörande ersättare Fabian Zäll (L), ersätter Cecilia Barnes (L)
Hedda Persson Elsässer (L), ersätter Jessica Ulfgren (L) § 105-107,
närvarande § 105-129, klockan 17:00-22:10
Niklas Blomberg (S), ersätter Lina Olsson (S) § 105-107, ersätter
Kenth Andersson (S) § 121-129, närvarande § 105-129, klockan
17:00-22:10
Kenneth M Persson (S), ersätter Mikael Thunberg (S)
Linda Kraft (S), ersätter Kenth Andersson (S) § 105-113,
närvarande § 105-129, klockan 17:00-22:10
Per Wickenberg (S), ersätter Julius Magnell (S)
Nita Lorimer (V), ersätter Angelica Svensson (V) § 114-129,
närvarande § 105-129, klockan 17:00-22:10

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Martti Niilekselä (FNL), ersätter Jan Annerstedt (FNL)
Eva Björn (FNL), ersätter Ann Tångmark Lundberg (FNL)

Övriga närvarande

Ersättare

Linn Tufvesson (M)
Christoffer Akej (M)
Gustav Wenning (M)
Petra Douhane (M)
Clara Ivarsson (M)
Per Johnsson (C)
Anders Hallin (C)
Lars Lindfors (L)
Gustav Cronqvist (L)
Agneta Lindfors (L)
Johanna Rosén (KD)
Elias B Johansson (KD), närvarande § 114-129, klockan 19:25-22:10
Anna-Lena Hogerud (S), närvarar § 121-129, klockan 20:17-22:10
Monica Molin (S)
Mårten Spanne (S)
Jonas Ringqvist (V)
Gunilla Wahlberg (V)
Ewa Björnberg (MP)
Jean Niyongabo (MP), närvarande § 108-129, klockan 17:35-22:10
Emma Fager Malmström (MP)
Susanne Fors (SD)
Axel Hugosson (SD), närvarande § 108-129, klockan 17:35-22:10
Elsa Olin (SD), närvarande § 108-129, klockan 17:35-22:10

Justerare

Stig Svensson (S)
Camilla Neptune (L)

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Paragrafer § 105–129

Tid och plats för justering Måndagen den 4 maj 2026, klockan 13:30

Underskrifter

Sekreterare

Katja Olsson Westin

Ordförande

Mats Helmfrid (M)

Justerare

Stig Svensson (S)

Camilla Neptune (L)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

2026-04-28

Paragrafer

§ 105–129

Anslaget sätts upp

2026-05-04

Anslaget tas ned

2026-05-26

Protokollets förvaringsplats Kommunkontoret, Kristallen, Brotorget 1, Lund

Underskrift

Katja Olsson Westin

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

A young boy with dark hair and glasses, wearing a white t-shirt with a sailboat graphic, is smiling and helping a girl swing. The girl has long brown hair and is wearing a denim vest over a patterned shirt. They are outdoors in a park with green trees in the background. A purple banner is overlaid on the bottom left of the image.

Årsredovisning 2025

Innehållsförteckning

Inledning	3
Så här läser du Lunds kommuns årsredovisning	3
KSO har ordet årsredovisning 2025	4
Året som gått – axplock av stort och smått	6
Lunds vision och förhållningssätt	12
Förvaltningsberättelse	13
Den kommunala koncernen	13
Händelser av väsentlig betydelse	16
Översikt över verksamhetens utveckling	21
Kvalitet i grunduppdraget	23
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	44
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	53
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	58
Balanskravsresultat	90
Väsentliga personalförhållanden	92
Förväntad utveckling	93
Drift- och investeringsredovisning	98
Driftsredovisning	98
Investeringsredovisning	102
Finansiella rapporter	106
Resultaträkning	106
Balansräkning	107
Kassaflödesanalys	108
Noter	109
Revisionsberättelse	132

Foto framsida: Fredrik Åkerberg

Inledning

Så här läser du Lunds kommuns årsredovisning

1. Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet under det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder, bolag och kommunalförbund tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med.

2. Drift- och investeringsredovisning

Enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning ska drift- och investeringsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Driftredovisningen ska utformas så att utfallen kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Investeringsredovisningen ska göra det möjligt för fullmäktige att jämföra beslutade/beräknade totalutgifter och anslag med utfall.

3. Finansiella rapporter

I finansiella rapporter redovisas Lunds kommuns resultat och ekonomiska ställning, som enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen. Med kommunen menas nämndsorganisationen inom den kommunala sektorn som utgör en juridisk person. Med den kommunala koncernen menas förutom kommunen även kommunalförbund bestående av Räddningstjänst Syd och VA Syd samt bolagssektorn under moderbolaget Lunds Rådhus AB och Kraftringen AB.

4. Revisionsberättelse

I revisionsberättelsen beskrivs hur Lunds kommuns förtroendevalda revisorer under året har granskat Lunds kommun. Revisorerna ska, med stöd av sakkunniga, granska och pröva den kommunala verksamheten,

KSO har ordet årsredovisning 2025

När vår styrande koalition tillträdde gjorde vi det med ett tydligt löfte till lundaborna: Lunds kommun ska vara i ett bättre skick 2026, jämfört med när vi tillträdde 2022. Med tre av fyra år avslutade på mandatperioden ser vi tydligt att det löftet infrias. Utgångspunkten för att lyckas har varit att vi ska tryggt lotsa Lunds kommun genom de stora samhällsutmaningar som vår tid upplever, samtidigt som vi tar itu med de frågor som påverkar lundabornas vardag allra mest.

Att fler ska ha ett arbete att gå till. Att tryggheten ska öka. Att vi fortsätter vara ledandet i arbetet för klimatneutralitet och att kommunens hela organisation ska vara en verksamhet som präglas av, byggs på och leds med tillit. Tillsammans med väsentliga satsningar på välfärdens kärna gör det att Lund nu står starkt rustat för framtiden.

Bland det allra viktigaste vi har gjort är att lägga om riktningen för våra förskolor och grundskolor. Tidigare periods stora nedskärningar har ersatts av betydande satsningar. Inte minst riktade satsningar på en väsentligt ökad lärartäthet och på att minska barngrupperna i förskolan. Vi ser nu tydligt att det också ger effekt. 2025 stärkte vi ytterligare kommunens fokus på tidiga insatser och skolans kompensatoriska uppdrag. I våra skolor ska alla elever få möjlighet att nå sin fulla potential. De politiska prioriteringarna och satsningar märks inte enbart ute i verksamheterna, utan även i lundabornas omvärld om kommunen.

Klimatomställningen är en av vår tids allra största utmaningar. Den nationella och internationella utvecklingen går på många sätt åt fel håll. Men inte i Lund. Det gör mig mycket stolt att Lunds kommun fortsätter vara en internationellt erkänd spjutspets i den gröna omställningen. När andra saktar in, så ökar Lund istället omställningstakten. Under förra året beslutades det om en aktualisering av LundaEko som lägger grunden för att vi som kommun ska lyckas med våra högt satta klimatambitioner, resurser för klimatsmart byggande integrerades för första gången i budgetarbetet, Lund blev årets cykelkommun och samarbetet med näringslivet och andra aktörer stärktes inom klimatområdet.

Tillväxten i Sverige går på fel håll och vårt land riskerar att förlora i den internationella konkurrensen. Därför har arbetet med att förbättra förutsättningarna för näringslivet i Lunds kommun varit prioriterat. På det sättet stärker vi kommunens attraktivitet samtidigt som det bidrar till en ökad tillväxt, skapandet av fler arbetstillfällen och en stärkt finansiering av välfärden. Tillsammans med Lunds universitet har vi träffat en överenskommelse som lägger grunden för att ska främja en tydligare och mer strategisk samverkan och utgöra grund för fortsatt arbete mot en gemensam strategi och konkreta åtgärder för ökad attraktionskraft och innovationsförmåga. Men det handlar också om konkreta handelsfrämjande insatser. Som till exempel genomfördes ett lyckat försök med en timmes avgiftsfri parkering i stadens mest centrala parkeringshus under oktober och november. En försöksverksamhet som ökade handelns omsättning med ungefär 5 %. Under året övertog också LKF ägandet av Saluhallen för att tillsammans med näringsidkarna öka Saluhallens attraktionskraft.

Och tryggheten i Lunds kommun ökar. Polisens trygghetsmätning visar att det arbete som Lunds kommun och andra gör för att öka tryggheten fungerar. Vi ser inte minst en positiv utveckling i Södra Sandby, i centrum och på Linero. Södra Sandby får i 2025-års undersökning de bästa trygghetssiffrorna i kommunen sedan mätningarna började. Dessutom ser vi i Polisens brottsstatistik att antalet personrån är det lägsta sedan

mätningarna inledes för flera år sedan och bilinbrotten har halverats de senaste två åren. Även antalet grova våldsbrott har minskat och inte varit färre på många år.

Men detta innebär inte att utvecklingen av Lunds kommun är färdigt. Men det är ett bra steg på vägen mot en bättre framtid. Det finns utmaningar kvar att hantera och den positiva utvecklingen måste hållas i. Samtidigt kan vi konstatera att 98 % av lundaborna tycker att Lunds kommun är en bra plats att leva och på. 98 % har knappast fel. Och 2025 blev ett år då Lunds kommun utvecklades till det bättre.

Anders Almgren (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Året som gått – axplock av stort och smått

Tillväxt, näringsliv och Lunds roll på den offentliga arenan

- I 2025 års mätningar visar Lund positiva resultat i flera undersökningar som visar på förbättringar i kommunens service till näringslivet.
- I Svenskt Näringslivs årliga undersökning av det lokala företagsklimatet placerar sig Lund på en andra plats av Sveriges 15 största kommuner. I Svenskt Näringslivs enkät noteras ett något lägre totalbetyg, men samtliga betyg kopplade till kommunens verksamhet förbättrades, särskilt när det gäller tjänstepersoners attityder och bemötande.
- I SKR:s NKI-mätning, Öppna jämförelser INSIKT, uppnådde Lund 77 av 100 poäng (NKI 77 avser 2024, insamlingen av svar avseende 2025 pågår fortfarande, men motsvarande preliminära resultat är 79). Det högsta resultatet för Lunds kommun hittills. Resultaten visar på förbättrad service med kortare handläggningstider, ökad tillgänglighet och ett stärkt förtroende från företagare. Kommunens roll upplevs i högre grad som konstruktiv och lösningsinriktad, även i mer komplexa företagsprocesser.
- Vid kommunstyrelsens sammanträde i mars godkändes försäljningen av fastigheten Saluhallen till Lunds kommunala fastighets AB (LKF). Syftet är att långsiktigt säkerställa en hållbar och kommersiellt gångbar saluhall i ett strategiskt läge mitt i Lunds stadskärna.
- Under juni månad beslutade Kraftringens styrelse om genomförandet av ett nytt kraftvärmeverk i Örtofta (KVV2). KVV2 ska inte bara ersätta äldre anläggningar och minska klimatpåverkan utan också stärka och säkra framtidens energisystem och kunna producera el när den behövs som mest
- Kommunstyrelsen har beslutat att *International Citizen Hub Lund* (ICHL) från och med den 1 januari 2026 ska ges en breddad inriktning. Verksamheten ska framöver omfatta både attraktion och bibehållande av internationella talanger och deras medföljande. I samband med detta utvidgas målgruppen till att även inkludera postdoktorer och masterstudenter vid Lunds universitet.
- Lunds kommun och Lunds universitet undertecknade i början av året en gemensam avsiktsförklaring om näringslivsutveckling för att stärka Lunds konkurrenskraft. Avsiktsförklaringen ska främja en tydligare och mer strategisk samverkan och utgör grund för fortsatt arbete mot en gemensam strategi och konkreta åtgärder för ökad attraktionskraft och innovationsförmåga.
- En större jobbmässa genomfördes i april i samarbete med matchningsaktörer i Lund. 35 utställare deltog och mässan var välbesökt med cirka 750 arbetssökande.
- I oktober och november genomförde Lunds kommun en tidsbegränsad satsning med avgiftsfri parkering den första timmen i utvalda parkeringshus i centrum, i syfte att öka tillgängligheten och stärka handeln. Satsningen var en del av kommunens arbete för ett mer attraktivt och lättillgängligt centrum och för att underlätta spontana besök i stadskärnan.
- Kommunfullmäktige har beslutat om en ny inköps- och upphandlingspolicy som gäller till och med 2030. Policyn ska säkerställa att skattemedel används effektivt och att affärer med offentlig sektor sker på lika villkor inom EU. För att motverka välfärdsbrottslighet och säkerställa social hållbarhet har policyn försetts med tydligare rutiner för riskbedömning och leverantörskontroller.

Hållbara Lund

- I januari beslutades om aktualisering av Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling 2021–2030, LundaEko. Fokus ligger på genomförbarhet och uppföljning, utan att programmets övergripande inriktning eller prioriterade områden har ändrats.
- I juni lämnade Lunds kommuns klimatpolitiska råd över sin årliga rapport till kommunstyrelsen. Årets rapport fokuserar på kommunens arbete med klimatanpassning, det vill säga förmågan att möta effekterna av ett förändrat klimat i form av exempelvis fler tillfällen med skyfall och värmeböljor och med ökad risk för problem med framkomlighet i trafiken, större belastning för äldreården och störningar i energiförsörjningen.
- Omställningslabb nordöstra Lund beviljades under 2025 och etableras i Lunds innovationsdistrikt som en gemensam test- och utvecklingsmiljö där kommun, akademi och näringsliv prövar lösningar i verkliga miljöer med fokus på cirkulärt byggande, hållbar mobilitet och urbana kvaliteter.
- Under året har VA SYD inlett den första etappen av upphandlingsprocessen rörande infrastruktursatsningen MAXIMA - den gemensamma regionala lösningen för framtidens hållbara och robusta avloppsvattenrening. MAXIMA är ett storskaligt projekt där miljardbelopp förväntas investeras under kommande år. För att möta dessa behov har Lunds kommun intensifierat arbetet med lokalinvesteringsplanering.
- Under 2025 utsågs Lunds kommun till modellkommun för utveckling av funktionsrättspolitikerna av Myndigheten för delaktighet (MFD) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Arbetet, som utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, ska stärka delaktighet och jämlika livsvillkor genom ett mer samordnat och långsiktigt arbetssätt. Under perioden 2026–2028 kommer kommunen, med statligt bidrag och processtöd, att pröva nya arbetssätt för ett mer inkluderande och tillgängligt samhälle.
- Lunds kommun utsågs till bästa cykelfrämjarkommunen 2025 i Cykelfrämjandets Kommunvelometer. Kommunvelometern är Cykelfrämjandets årliga undersökning som mäter hur mycket landets kommuner investerar i och fokuserar på cykling. Undersökningen fokuserar på infrastrukturinvesteringar och åtgärder, informations- och markandsföringsinvestering samt åtgärder, cykelpolitik, uppföljning och mätning samt organisatoriska åtgärder.
- Lund har även fått sin tredje samt fjärde supercykelväg. I september invigdes Supercykelväg C21 mellan Lund och Lomma och Supercykel Lund-Dalby är färdig och redo att invigas under 2026.

Trygghet och beredskap

- Under våren genomförde Lunds kommun för första gången en lokal version av Politikernas trygghetsundersökning (PTU) i ett anpassat Lundaformat. Syftet var att kartlägga förtroendevaldas upplevelser av trakasserier, hot och våld i samband med det demokratiska uppdraget. Resultaten visar att utsattheten är relativt låg och att kommunens förebyggande arbete i huvudsak är ändamålsenligt. I december 2025 presenterades även resultaten från polisens årliga trygghetsmätning, som visar att Lundaborna fortsatt upplever kommunen som trygg.

- Cybersäkerhetsarbetet har förstärkts genom ökad kompetens och tydligare samordning. Investeringar har även gjorts, bland annat genom införandet av dygnet-runt-övervakning av IT-miljön.
- Den 1 april 2025 trädde ny lagstiftning om kamerabevakning i kraft, vilket medförde behov av att anpassa kommunens riktlinjer till både de nya kraven och kommunens samlade behov. Nya riktlinjer beslutades av kommunstyrelsen i juni 2025.
- Under 2025 har en åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet tagits fram, baserad på en gemensam lägesbild och orsaksanalys i samverkan med polisen. Åtgärdsplanen syftar till att stärka och utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet och kombinerar insatser i den fysiska miljön med sociala insatser riktade till identifierade riskgrupper.
- Trygghetsvårdar i Södra Sandby testades och utvärderades under 2025. Både boende och polisen uttryckte positiva erfarenheter av insatsen, som sannolikt har bidragit till den ökade upplevda tryggheten som framgår av trygghetsmätningen. Verksamheten blir därför permanent från och med 2026, och uppdraget utvidgas till att omfatta hela kommunen, med möjlighet att fokusera på särskilt utpekade områden vid behov.
- Satsningar på nattidrott och riktad ungdomsverksamhet har skapat trygga mötesplatser för unga, och nattvandringar har genomförts i samverkan med föreningsliv och civilsamhälle för att öka den vuxna närvaron i det offentliga rummet.
- *Purple Flag* har inletts för att stärka tryggheten kvälls- och nattetid. *Purple Flag* är en internationell modell för att utveckla trygga och attraktiva stadskärnor med ett levande kvällsliv genom samverkan och gemensamma åtgärder.
- Arbetet med att förebygga felaktiga utbetalningar har fortgått under året. Under 2025 har 61 ärenden aktualiserats som misstanke om felaktig utbetalning och 768 000 kronor återkrävt som felaktiga utbetalningar.
- Under året har den brottsförebyggande tillsynen stärkts genom ökad intern samverkan och fördjupad myndighetssamverkan. Det förebyggande arbetssättet har gett resultat och lett till fler inkomna tips om olovliga bostäder än tidigare år.

Demokrati, tillgänglighet och service

- I SCB:s medborgarundersökning hösten 2025 uppger 98 procent av de svarande i Lund att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att leva och bo på, vilket är över genomsnittet för deltagande kommuner. I samma undersökning anger 76,7 procent att de har mycket eller ganska hög tillit till andra människor, vilket är 13,9 procentenheter högre än rikets genomsnitt. Den höga tilliten är en viktig förutsättning för ett väl fungerande demokratiskt samhälle
- Lunds kommun har under 2025 fortsatt att stärka dialogen och samverkan med civilsamhället genom återkommande mötesplatser, bland annat MiCK som genomfördes den 20 mars och den 25 november. MiCK, som står för mötesplats, idéer, civilsamhälle, kommun, fungerar som en långsiktig plattform för nätverkande och dialog där civilsamhällets aktörer och kommunen möts utifrån sina olika uppdrag och gemensamt identifierar behov, möjligheter och former för samarbete som bidrar till en hållbar samhällsutveckling i Lund.

- Kommunen har under året arbetat med att utveckla de överenskommelser om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) som finns med sju organisationer för perioden 2024–2026. IOP är en samverkansform som främjar social hållbarhet genom att ge de ideella organisationerna mer långsiktig ekonomisk stabilitet, vilket bidrar till ökade förutsättningar att nå socialtjänstens mål för de grupper av medborgare som berörs.
- I oktober beviljade EU-kommissionen kommunstyrelsens ansökan om fortsatt drift av Europa Direkt-kontor för perioden 2026–2030. I samband med förnyelsen planeras ett fördjupat samarbete inom Europa Direkt Lund tillsammans med Malmö stad, Trelleborgs kommun, Lunds universitet och Malmö universitet. Syftet är att fortsatt sprida kunskap om EU och stärka invånarnas delaktighet i europeiska frågor i regionen.
- Under året har kommunfullmäktige beslutat att Lunds kommun ställer sig bakom de uppdaterade artiklarna i den *Europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå* (CEMR-deklarationen) (KS 2024/0572). I samband med beslutet fastslogs också att jämställdhetsmålen inte ska samlas i en separat handlingsplan, utan i stället integreras i relevanta styrdokument – en inriktning som bedöms möjliggöra mer träffsäker och effektiv styrning.
- Under året har även kommunstyrelsen beslutat samt beviljat medel för flera åtgärder inom ramen för *Delaktighet för alla*. Insatserna inkluderar bland annat teckenspråkstolkad information, utbildning av fler gruppleddare inom föräldrastöd, tillgänglighetsprojekt som inköp av specialanpassade cyklar, samt förstärkta resurser till hälsofrämjande arbete.
- Kommunfullmäktige har under 2025 beslutat om en ny mat- och måltidsplan som trädde i kraft den 1 januari 2026 och gäller för åren 2026–2029. Planen är ett styrdokument som tydliggör arbetet med mat och måltider i samtliga verksamheter. Arbetet utgår från sex prioriterade områden: god, trivsamt, integrerad, miljösmärt, näringsriktig och säker mat, där goda och trivsamma måltider ges särskild prioritet.
- Under våren har 120 nya förslag till medborgarinitiativ inkommit, inför 2026. I augusti fick kommunstyrelsen information om vilka 40 förslag som uppfyller kriterierna och beslutade samtidigt att ge kommunkontoret i uppdrag att arrangera omröstning kring vilka förslag som ska antas samt återrapportera resultatet till kommunstyrelsen i december 2025. 17 förslag lyftes fram för beslut och antogs av kommunstyrelsen.

Nöje, kultur och turism

- I mars öppnades dörrarna till det utbyggda filmhuset KINO, med nya salonger, scener och servering.
- I april invigdes en konsthall för barn och unga i den gamla tingsrättens lokaler, den första i sitt slag i Sverige. Med stöd från Lunds kommun och Skanska får kulturföreningen Medvind tillgång till den gamla tingsrätten i tre år – en milstolpe på vägen mot en permanent verksamhet där barns visuella berättelser får en plats att möta en bred publik.
- Spontanfesten den sista april firades traditionsenligt i stadsparken med cirka 28 500 festsugna besökare. Arrangemanget beskrevs som lugnt och städat och förbereddes och bevakades av bland annat polisen och andra samverkansaktörer tillsammans med kommunen.

- I juli arrangerades europeiskt mästerskap i Ultimate frisbee - EMUC, European Masters Ultimate Championships, på Klostergårdens IP, med många internationella deltagare och många övernattnings- och restaurangbesök som följd.
- Evemangset Kulturnatten firade 40 år i september med dans på Stortorget, ljusprojektion på Rådhuset, jubileumsutställning och extra familjeprogram, med över 3 000 deltagare. Firandet bidrog till besöksrekord, och lockade en stor andel yngre besökare till arrangemanget.
- Kultur- och fritidsnämnden beslutade i juni om en omfattande revidering av det kommunala föreningsstödet. De nya riktlinjerna, som träder i kraft 2026, förenklar regelverket, breddar målgrupperna och anpassar stöden till nya behov. Bland de största förändringarna finns en utvidgning av det kommunala lokala aktivitetsstödet (LOK-stöd) till att omfatta även 6-åringar och personer 65 år och äldre. Syftet är att stärka både barns utveckling och äldres hälsa, och på så sätt även bidra till ökad folkhälsa och minskade samhällskostnader.
- Under året har beslut fattats om att inrätta en förmedlingstjänst för kulturutövare i syfte att stärka kulturlivet och underlätta samverkan mellan aktörer.
- Slutligen har storbildsvisningar av fotboll, AW-fredagar, interaktiva installationer samt jubileumsfirandet av LitteraLund och Kulturnatten bidragit till ökat besöksflöde.

Inre effektivitet och organisation

- Under året har flera digitaliseringsinitiativ påbörjats med fokus på ökad intern effektivitet och förbättrad service till medarbetare, invånare och näringsliv. Exempel på sådana insatser är e-tjänst för betygsbeställning, bevakningssensorer, kameror på sopmaskiner, lösningar för enklare lokalåtkomst, digital post, molnväxel, samt insatser för att möjliggöra ett bredare införande av AI-verktyg genom utbildning.
- En AI-baserad chatt för intern support har införts och ökat tillgängligheten samt effektiviserat hanteringen av frågor inom ekonomi, lön och IT.
- Inom skolområdet har *SpeceLina* lanserats brett efter en framgångsrik pilotfas. *SpeceLina* är en AI-baserad chattbot som ger vägledning i det främjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbetet och är anpassad till lokala rutiner och nationella styrdokument. Verktöget stärker samverkan mellan elevhälsoteam och undervisande personal samt bidrar till ökad systematik och rättssäker dokumentation.
- Digital hemvård i Lunds kommun fortsätter att expandera. Från starten i mars 2023 fram till december 2025 har cirka 54 000 digitala besök genomförts och totalt 230 brukare har provat på digital hemvård. I december 2025 använde 131 brukare digital hemvård och 116 av dessa hade både fysisk och digital hemvård. Digital hemvård vann GötaPriset 2025. Priset tilldelas Sveriges bästa utvecklingsprojekt som bidrar till samhällsutveckling och en stärkt välfärd inom offentlig sektor.
- Arbetet med att införa ett nytt ärendehanteringssystem har påbörjats, inklusive upphandling av system för både ärendehantering och publicering av politiska handlingar. Systemet planeras vara på plats sommaren 2026 och syftar till att modernisera och effektivisera hanteringen av politiska dokument och beslut.

- Under året har flera organisationsförändringar genomförts för att stärka samordningen och effektiviteten i kommunkoncernen. Den nya samhällsbyggnadsförvaltningen har etablerats, beslut har fattats om en samlad lokalvårdsorganisation och samordningen har stärkts inom bland annat krigsorganisation, informations-säkerhetsfunktion och nämndsekretariat och brottsförebyggande arbete.
- Därtill har stora delar av det interna köp- och säljsystemet avvecklats för att förenkla styrning och minska administration.

Lunds vision och förhållningssätt

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nytänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Förhållningssätt:

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

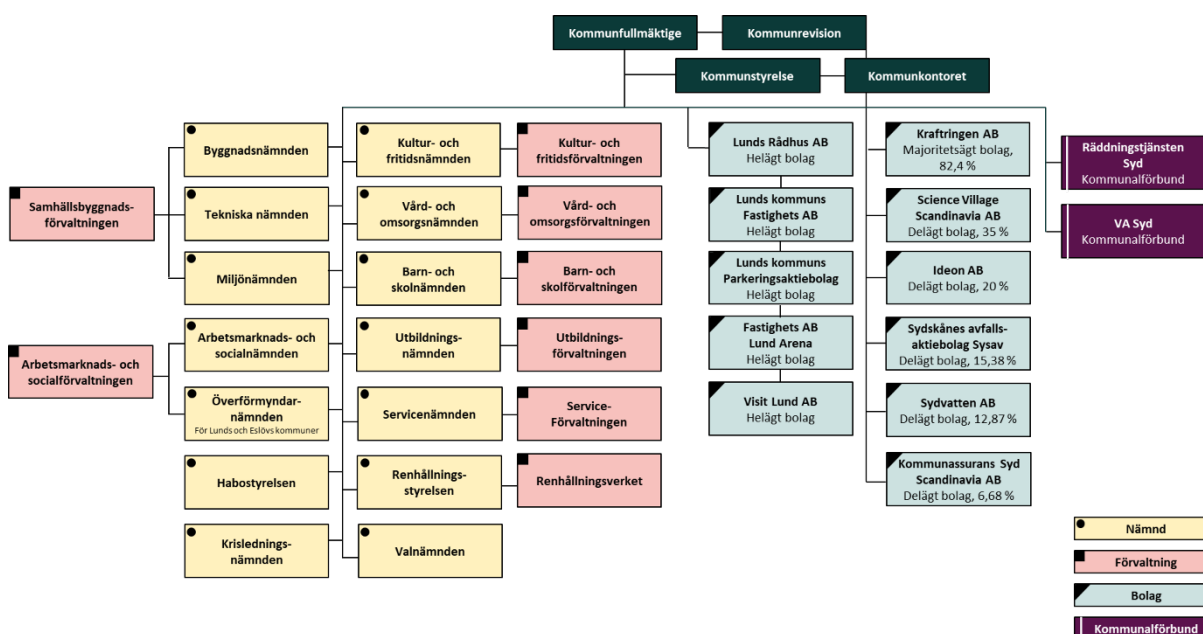
Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar Lunds kommun med dess nämnder och styrelser, kommunalförbund samt bolag som kommunen till följd av andelsinnehav har inflytande över. Utöver koncernen finns det andra aktörer som Lunds kommun köper verksamhet från; allt från bolag där kommunen har ägarintresse till privata utförare av kommunal verksamhet.

Den kommunala koncernen omfattar Lunds kommun med dess nämnder och styrelser, kommunalförbund samt bolag som kommunen till följd av andelsinnehav har inflytande över. Utöver koncernen finns det andra aktörer som Lunds kommun köper verksamhet från; allt från bolag där kommunen har ägarintresse till privata utförare av kommunal verksamhet.

Kommunens organisation per den 1 januari 2025

Organisationsbild över Lunds kommunkoncern per den 1 januari 2025.

Kommunfullmäktige är Lunds kommuns högsta beslutande församling. De 65 ledamöterna utses genom allmänna val som genomförs samtidigt som riksdags- och landstingsvalen. I september 2022 röstade 83,5 procent av de röstberättigade kommuninvånarna i valet till kommunfullmäktige, vilket är en minskning med 2,83 procentenheter sedan föregående val 2018. Socialdemokraterna (S) och Moderaterna (M) bildade efter valet ett gemensamt styre

Partier i fallande ordning	Mandat 2022	(2018)
Socialdemokraterna (S)	16	(13)
Liberalerna (L)	12	(9)
Moderaterna (M)	9	(11)
Vänsterpartiet (V)	7	(6)
Miljöpartiet de gröna (MP)	6	(6)
Sverigedemokraterna (SD)	6	(6)
FörNyaLund (FNL)	4	(6)
Centerpartiet (C)	3	(4)
Kristdemokraterna (KD)	2	(2)
Feministiskt initiativ (FI)	0	(2)

Bildtext: Tabellen visar kommunfullmäktiges mandatfördelning de två senaste mandatperioderna.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar i frågor av större vikt och i frågor av principiellt intresse. Kommunfullmäktiges möten är öppna för allmänheten. Till fullmäktiges uppgifter hör att fastställa mål, anvisa medel och utvärdera den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen en särskild uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet men också över de kommunala bolagen. Styrelsen har därigenom ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen arbetar till största delen med övergripande planering och förutsättningar för kommunens verksamheter.

Övriga nämnder och styrelser

Politiskt tillsatta nämnder och styrelser ansvarar för den löpande verksamheten och fattar beslut om den. Varje nämnd formulerar och beslutar om mål för sina verksamheter. Nämnderna har också ett ekonomiskt ansvar för sin verksamhet.

Bolagen

De kommunala bolagen bedriver sin verksamhet utifrån bolagsordning, ägardirektiv och kommunfullmäktiges övriga beslut.

Privata utförare

Enligt kommunallagen får kommuner efter beslut av kommunfullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller enskild individ. I Lunds kommun förekommer avtal med privata utförare inom olika verksamhetsområden. Med privat utförare avses inte ett kommunalt bolag där kommunen har dominerande inflytande.

Inom vård- och omsorgsverksamheten finns cirka 30 privata utförare som utför SoL-, HSL- och LSS-insatser. Utöver dessa utförs personlig assistans av knappt 45 privata utförare. De största utförarna inom vård- och omsorgsverksamheten är Unika, Forenede Care AB, Norlandia Care, Vardaga, Abello Hemtjänst och Agaten Hemtjänst.

Inom individ och familjeomsorgen och socialpsykiatrien finns privata utförare för exempelvis vård och behandling och skyddade boenden samt öppenvård. Skånes kommuner har sedan lång tid tillbaka upphandlat merparten av den vård och behandling som bedrivs av socialtjänsten i Lund. De största enskilda utförarna är Svenska Institutionsstyrelsen, Partnergruppen Svenska AB och Forenede Care.

Inom ytterligare områden, såsom till exempel färdtjänst och löpande underhåll av parker och grönområden, finns också privata utförare. Största leverantören är Telepass AB och Skapland.

Många barn och ungdomar går i enskilda skolor och fristående skolor. Skolorna bedrivs utifrån den fria etableringsrätten och räknas inte som privata utförare. Lunds köp av plats i pedagogisk verksamhet utgjorde ungefär 20 procent av verksamhetsområdets nettokostnader, där de fem största utförarna står för 29 procent av omsättningen. De största utförarna är Internationella Engelska Skolan, Stiftelsen Bilingual Montessori School of Lund, International Preschool of Lund, Pysslingen förskolor och skolor samt Lunds Montessorigrundskola.

Den 1 juli 2024 trädde en lagändring i kraft som innebär att kommunfullmäktige, för varje mandatperiod, ska anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av de angelägenheter som lämnats över till en juridisk person eller enskild individ. I samband med behandlingen av *Ekonomi- och verksamhetsplan 2025–2027 med budget för 2025* beslutade kommunfullmäktige om *Program för utförande av vissa kommunala angelägenheter*. Programmet ska tillgodose att det råder likvärdiga villkor för samtliga utförare, så långt det är möjligt.

I Lunds kommun ansvarar varje styrelse och nämnd för att reglera uppföljning och kontroll inom sitt verksamhetsområde gentemot utförarna så att mål och riktlinjer kan följas upp och kontrolleras i enlighet med *Program för utförande av vissa kommunala angelägenheter*.

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

De senaste åren har präglats av omfattande omvärldsförändringar med lågkonjunktur, hög inflation och snabbt ökade kostnader, vilket satt tydliga avtryck i kommunsektorn. Under 2025 har inflationstakten dämpats och de ekonomiska förutsättningarna stabiliserats, även om effekterna av tidigare kostnadsökningar fortsatt påverkar verksamheten. I en mer föränderlig och osäker omvärld ställs samtidigt ökade krav på kommunens och koncernens långsiktiga hållbarhet, beredskap och förmåga att möta framtida påfrestningar.

Mot denna bakgrund har Lunds kommun genomfört ett brett omställnings- och utvecklingsarbete med fokus på stärkt styrning, strategisk prioritering och anpassning till förändrade demografiska förutsättningar och invånarnas behov av välfärdstjänster.

Under 2025 har den ekonomiska utvecklingen vänt. Kommunen har gått från planerade underskott under lågkonjunkturåren till ett tydligt överskott. Även kommunkoncernen redovisar ett starkt positivt resultat, vilket sammantaget stärker den finansiella ställningen och skapar bättre förutsättningar inför kommande investeringsbehov och långsiktiga åtaganden. Sammantaget bedöms kommunkoncernen uppnå god ekonomisk hushållning, både ur ett verksamhetsmässigt och finansiellt perspektiv.

Årets väsentliga händelser speglar denna utveckling och beskriver fortsatt organisatorisk utveckling samt insatser för en hållbar och robust samhällsutveckling.

Omställningen fortsätter - bland annat genom utvecklingen av en effektiv tjänstepersonsorganisation (EFTO)

Lunds kommun fortsätter sitt omställningsarbete för att stärka effektiviteten i hela organisationen. En central del är utvecklingen av en tillitsbaserad modell för styrning och ledning. Under året har samtliga förvaltningar genomfört nulägesanalyser och identifierat gemensamma utvecklingsbehov, bland annat kopplade till aktivt medarbetarskap och tillitsbaserat ledarskap. Ett viktigt steg i att omsätta den tillitsbaserade styrningen i praktiken är den ökade inriktningen mot verksamheternas grunduppdrag i kommunens Ekonomi- och verksamhetsplan 2026–2028. Tydligare politiska inriktningar har formulerats och antalet särskilda uppdrag har minskat, vilket beskrivs närmare under KF- mål: En tillitsbaserad styrning och ledning.

Den 1 januari 2025 trädde den nya samhällsbyggnadsförvaltningen i kraft, då tre tidigare förvaltningar samlades i en gemensam organisation. Under året har arbetet fokuserat på att utveckla gemensamma arbetssätt, processer, strukturer och en gemensam kultur, i syfte att skapa en mer effektiv och sammanhållen organisation. Redan under 2025 kan effekter av samordningen noteras. Arbetet har bidragit till effektivare processer, minskat internt köp och sälj mellan verksamheterna samt bättre förutsättningar för samordnad planering och styrning inom samhällsbyggnadsområdet.

Inom ramen för arbetet med EFTO har också lokalvårdsverksamheten utretts. Utredningen visade brister i organisation och resursutnyttjande. Den 22 oktober fastställde kommunstyrelsen att samla lokalvården i en gemensam organisation för att skapa tydligare styrning, ansvar, öka effektiviteten och stärka kvalitet och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Verksamheten omfattar omkring 270 medarbetare och samordningen beräknas ge effektiviseringsvinster om cirka 10 miljoner kronor.

Även fastighetsområdet genomgår förändringar. Med utgångspunkt i EFTO har kommunfullmäktige beslutat att servicenämnden avvecklas den 31 december 2026. Syftet är att stärka den politiska genomslagskraften från beslut till genomförande, skapa en funktionell och effektiv förvaltningsorganisation samt förbättra den ekonomiska styrningen.

Kommunstyrelsen är redan fastighetsägare och fattar de strategiska besluten. Kommunen äger många verksamhetskritiska fastigheter som utgör en stor del av tillgångarna. Tidigare utredningar visar att ansvarsfördelningen mellan ägare, förvaltare och hyresgäster behöver tydliggöras, liksom den strategiska styrningen och modellen för lokalutnyttjande.

Arbetet med att stärka beredskap och resiliens fortskrider

För att säkerställa att samhällsviktiga funktioner fungerar även vid störningar behöver kommunen utveckla sin civila beredskap, kontinuitetshantering och resiliens, särskilt inom IT- och informationssäkerhet. Det kräver systematiska risk- och sårbarhetsanalyser, robust digital infrastruktur samt tydliga roller och processer.

Arbetet med att etablera Lunds kommuns krigsorganisation har under året konkretiserats genom framtagandet av så kallade totalförsvarsanalyser. Analyserna syftar till att identifiera vilka verksamheter som är samhällsviktiga och som behöver kunna upprätthållas vid höjd beredskap eller krig. Arbetet har bedrivits i hela organisationen och utgör en central del av kommunens förberedelser inom totalförsvaret.

I november genomfördes en större övning för samtliga förvaltningars krisledningsgrupper. Övningen syftade till att stärka respektive förvaltnings krisledningsförmåga samt utveckla den kommunövergripande samverkan vid allvarliga händelser.

Cyberbrottslighet utgör fortsatt en betydande risk för kommunen. Det försämrade säkerhetsläget och skärpta regelverk, såsom Cybersäkerhetslagen utifrån NIS2, har gjort informations- och cybersäkerhet till ett prioriterat utvecklingsområde och en central del av arbetet med civil beredskap och totalförsvaret. Nya riktlinjer för informationssäkerhet och dataskydd för 2025–2028 har antagits, och en kommunövergripande informations-säkerhetsfunktion har inrättats för stärkt samordning. Breda utbildningsinsatser har ökat medvetenheten och minskat sårbarheten, vilket märks genom färre som faller för simulerade phishingförsök. Samtidigt har arbetet med digital robusthet intensifierats och stärkt kommunens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga funktioner vid störningar och kriser.

En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli och är en av de mer omfattande lagarna i svensk lagstiftning. Inom socialtjänsten har omställningen till den nya lagen varit ett av årets mest prioriterade utvecklingsområden. Förvaltningen har arbetat proaktivt inför lagens införande genom ett särskilt omställningsarbete för att möjliggöra insatser utan föregående behovsprövning.

Omställningen har inneburit både utveckling av nya arbetssätt och ökad tillgänglighet till befintliga stödinsatser. Under året har flera lättillgängliga insatser etablerats, bland annat skolsociala team och mobilt föräldrastöd, vilket bidrar till att nå invånare tidigare och stärker det förebyggande arbetet. Arbetet har även väckt intresse regionalt och nationellt, där Lunds kommun lyfts fram som ett exempel på en verksamhet som ligger långt fram i omställningen.

Lund växer och utvecklas hållbart

Enligt SCB befann sig Sverige under andra halvan av 2025 i en gradvis återhämtning efter den utdragna lågkonjunktur som inleddes 2022. Lågkonjunkturen har haft en tydligt negativ påverkan på byggsektorn, särskilt på bostadsbyggandet. I Lund märktes en kraftig inbromsning under 2023. Även 2024 beskrivs som ett förlorat byggår för många kommuner i Sverige, men Lund har i viss mån gått mot strömmen. Efter en svag inledning av 2024 ökade bostadsbyggandet successivt, och preliminära siffror för 2025 visar att utvecklingen nu har vänt uppåt. Under 2025 färdigställdes 231 lägenheter och 1 624 lägenheter påbörjades.

I syfte att möta kommunens fortsatta befolkningstillväxt och behov av hållbara bostadslösningar har LKF, trots rådande marknadsutmaningar, kunnat fatta beslut om byggstart för 517 bostäder.

Under året har kommunfullmäktige antagit en ny översiktsplan som ska vägleda Lunds utveckling fram till 2050. Planen gör det möjligt att bygga 30 000 nya bostäder – två tredjedelar i Lunds stad och resten i byarna och på landsbygden och bygger på en långsiktig strategi för hållbar tillväxt, med fokus på förtätning i kollektivtrafiknära lägen, resourceffektiv markanvändning och stärkt näringslivsutveckling.

Trädgårdsstadens karaktär lyfts fram i översiktsplanen som en del av den framtida stadsutvecklingen. Under 2025 har arbete bedrivits inom fyra pågående detaljplaneprojekt för trädgårdsstäder i Genarp, Dalby, Södra Sandby och östra Lund. Planarbetet bedöms på sikt kunna möjliggöra cirka 600 nya bostäder i form av villor, radhus och mindre flerbostadshus, med fokus på småskalighet, grönstruktur och god tillgång till service och hållbara transporter.

Planprogrammet för utvecklingen av Norra Fäladen, som ska vägleda den kommande stadsplaneringen i området, fick sitt slutgiltiga inriktningsbeslut av byggnadsnämnden i juni 2025. Stadsdelen kan få ett nytt öppnare centrum där fler caféer och butiker kan öppna, fler bostäder kan byggas och Svenshögsvägen kan bli lättare att korsa. Arbetet med att ta fram ett gestaltungsprogram för centrum och nya detaljplaner för stadsdelen kommer att ske i etapper under flera år.

Programarbete för nya sjukhusområdet och detaljplaner för nya idrottsområden som ersättningsytor för Smörlyckan pågår.

I september 2025 utsåg UNESCO Storkriket till Sveriges åttonde biosfärområde efter en flerårig och omfattande ansökningsprocess. Arbetet med att etablera biosfärområdet har pågått sedan 2021 i nära samverkan mellan lokala aktörer, berörda kommuner och Länsstyrelsen i Skåne. Utnämningen markerar ett viktigt steg i det långsiktiga arbetet för hållbar utveckling i regionen. Storkriket omfattar cirka 110 000 hektar mellan södra Eslöv, Lund och Sjöbo och innefattar hela Lunds och Sjöbos kommuner samt de södra delarna av Eslövs kommun. Genom utnämningen blir Lund en del av UNESCO:s globala nätverk av biosfärområden som fungerar som pilotområden där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Under 2025 tilldelades Lunds kommun EU:s Mission Label, en kvalitetsstämpel som bekräftar att kommunens klimatarbete är på rätt väg för att nå klimatneutralitet 2030 och öppnar upp för nya finansierings- och samverkansmöjligheter inom EU. Mission Label visar att Lunds klimatplaner och klimatkontrakt har granskats och godkänts av experter och EU-kommissionen, vilket stärker kommunens roll som förebild i klimatomställningen. Lunds kommun har dessutom för sjätte året i rad undertecknat Klimatkontrakt

2030 inom Viable Cities, vilket förpliktar till fortsatt arbete för utsläppsminskning och klimatneutralitet.

Lunds kommun blev den 31 oktober utnämnd till litteraturstad inom Unescos nätverk för kreativa städer (UCCN). Det gör Lund till Sveriges andra litteraturstad och innebär att den litterära profilen stärks ytterligare, med nya satsningar på samarbete, innovation och internationellt utbyte.

Digitala hemvården i Lunds kommun blev i slutet av året vinnare av GötaPriset 2025 vid Kvalitetsmässan i Göteborg. Priset tilldelas Sveriges bästa utvecklingsprojekt som bidrar till samhällsutveckling och en bättre välfärd.

Stora investeringar

Att Lund fortsätter att växa och utvecklas ställer krav på investeringar i bostäder, utbildningsmiljöer, idrottsanläggningar och teknisk infrastruktur. Investeringarna syftar till att möta befolkningstillväxten och stärka kapacitet och kvalitet i kommunens verksamheter.

Under 2025 har det omfattande projektet på Campus Vipan färdigställts. Campus Vipan är ett utbildningscentrum med gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning. Stora projekt under byggnation för kommunens verksamheter är Vikingaskolan, Stenröseskolan, Lunds nya ridsportsanläggning, Stjärnans förskola och Vårfruskolan. Större beslutade projekt som ännu inte är i produktion inkluderar Fäladsslyktan, Håckeberga idrottshall, Påskagängets idrottshall, Skrylle gymbyggnad och Pastor Svane idrottshall.

I den stora förvandlingen av Lunds stadskärna har entreprenaden för nya Botulfsplatsen samt Botulfsgatan startats upp. Den sista etappen i Södergatans ombyggnad inom Nordsydliga cykelstråket färdigställdes under hösten.

Under året har Lund fått sin tredje och fjärde supercykelväg. I september invigdes Supercykelvägen mellan Lund och Lomma och Supercykelvägen mellan Lund och Dalby är klar och kommer invigas under 2026.

I takt med att staden växer och förtätas ökar också behovet av kommunal mark för att möjliggöra ytterligare utbyggnader och under 2025 genomfördes ett stort markförvärv i Stångby.

Även inom kommunkoncernens bolag genomförs omfattande och långsiktiga investeringar. LKF fortsätter att bygga ut beståndet av hyresrätter genom pågående och beslutade projekt i flera delar av kommunen. Parallellt genomförs betydande förbättrings- och underhållsåtgärder i det befintliga fastighetsbeståndet, bland annat större renoveringsprojekt och energieffektiviseringsinsatser, för att säkerställa långsiktig kvalitet och hållbarhet.

Kraftringen genomför samtidigt betydande satsningar i energisystemet, där det nya kraftvärmeverket i Örtofta, KVV2, är en central investering för att stärka el- och värmeförsörjningen i regionen. Inom vatten- och avloppsområdet pågår genom VA SYD projektet Maxima, som innebär en långsiktig kapacitetsförstärkning och modernisering av avloppssystemet för att möta framtida behov och miljökrav.

Sammantaget bidrar investeringarna i kommunen och dess bolag till att bygga kapacitet inom utbildning, bostäder, energi och teknisk infrastruktur och lägger grunden för Lunds fortsatta utveckling.

Händelser av väsentlig betydelse efter balansdagen

Kommunfullmäktige föreslås besluta att servicenämnden upphör den 31 december 2026. Det beslutade kommunstyrelsen den 4 mars 2026. Ett beslut som i nästa steg påverkar förvaltningens organisation, men inte den befintliga verksamhetens innehåll.

Om kommunfullmäktige beslutar att justera den politiska organisationen kommer en utredning genomföras som grund för hur verksamheterna inom serviceförvaltningen ska organiseras och vilken nämnd de ska tillhöra från årsskiftet. Gällande fastigheter och lokalvård är inriktningen att bilda en ny förvaltning med kommunstyrelsen som ansvarig nämnd.

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag

Finansiella nyckeltal

Nedanstående tabell visar en översikt över viktiga finansiella nyckeltal för Lunds kommuns utveckling över en femårsperiod. Finansiella nyckeltal beskrivs vidare i avsnittet, *finansiell analys*.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025
Allmänt					
Antal invånare per december	127 376	128 384	130 288	131 590	132 333
Kommunalskatt	21,24	21,24	21,24	21,24	21,24
Kommunkoncern					
Årets resultat, mnkr	856	610	386	223	786
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	738	631	205	296	592
Nettoinvesteringar, mnkr	2 279	2 712	2 574	2 521	2 803
Självfinansieringsgrad av investeringar	100 %	47 %	67 %	71%	59%
Soliditet	35 %	35 %	36 %	35 %	35%
Låneskuld, mnkr	11 554	13 290	13 155	13 731	14 620
Låneskuld per invånare, kr	91 000	104 000	101 000	104 000	110 000
Kommunen					
Årets resultat, mnkr	598	367	187	-42	504
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr	467	535	-101	-193	278
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	8,10 %	4,70 %	2,30 %	-0,50 %	5,70%
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning exklusive jämförelsestörande poster	6,30 %	6,90 %	-1,20 %	-2,30 %	3,10%
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	7 005	7 512	7 974	8 609	8 418
Personalkostnader, mnkr	5 338	5 527	6 185	6 588	6 483
Köp av huvudverksamhet, mnkr	1 415	1 449	1 578	1 659	1 645
Nettoinvesteringar inklusive exploatering, mnkr	844	1 225	903	843	769
Självfinansieringsgrad av investeringar	93 %	57 %	93 %	88%	100%
Soliditet	40 %	38 %	38 %	34 %	35%
Nettolåneskuld, mnkr	2 818	3 315	3 472	3 651	3 558
Nettolåneskuld per invånare, kr	22 000	26 000	27 000	27 000	27 000
Antal anställda	10 116	10 280	10 445	10 345	10 286

Övriga nyckeltal

Nedanstående tabell visar ett urval av nyckeltal som belyser utvalda aspekter av Lunds kommun som plats och valda delar av de kommunala verksamheterna. Som jämförelse visas även det senaste tillgängliga värdet för riket.

Nyckeltal	Lund 2021	Lund 2022	Lund 2023	Lund 2024	Lund 2025	Rikets senaste värde
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	96,0	96,6	97,8	98,8	98,2	92,5
Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	83,0	81,0	80,1	83,8	85,3	63,9
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	80,0	80,2	79,2	84,7	85,4	79,4
Problemindex, Polisens trygghetsmätning, index 0–6 (lägre värde indikerar högre grad av trygghet)	1,59	1,73	1,43	1,54	1,49	*
Andel inskrivna arbetslösa 16–65 år (Arbetsförmedlingens månadsstatistik, december)	**	5,6	5,9	6,3	6,1	6,8
Nystartade arbetsställen, antal/1000 invånare, 16–64 år	14,4	12,7	11,4	13,5	***	15,7
Nystartade företag, antal/ 1000 invånare, 16–64 år	11,2	10,7	8,9	9,4	***	11,0
Företagskonkurser, antal/1000 invånare, 16–64 år	0,7	0,7	1,0	1,1	***	1,7
Totala växthusgasutsläpp per år, ton CO2-ekv/år	218 906	199 456	196 620	***	***	*
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/invånare.	1,56	1,42	1,39	***	***	4,18
Färdigställda bostäder, ny- och ombyggnad, antal/1000 invånare.	12,3	7,1	5,7	19,5	***	4,5
Gästnätter, antal nätter, totalt per invånare, antal/invånare.	2,95	3,88	4,22	4,44	***	6,52
Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, 18+ år, andel (%) av befolkningen	2,6	2,3	2,2	2,0	***	2,1
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	53,0	50,4	51,5	53,4	***	48,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, fristående skolor, andel (%)	95,8	96,1	96,1	94,5	92,5	90,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	90,4	88,8	88,2	87,3	88,7	82,5
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	9,9	9,2	9,1	9,2	***	10,1
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	15,7	16,1	16,0	15,8	***	16,3

* Lokalt nyckeltal, uppgift för riket saknas.

** Ny statistikprodukt från arbetsförmedlingen, retroaktivt utfall endast beräknat från och med 2022.

*** Utfall för detta år finns ännu ej publicerat.

Kvalitet i grunduppdraget

I detta avsnitt ligger fokus på leveransen i nämndernas kärnverksamheter. För samtliga nämnder presenteras "kvalitetsframgångar" och "utmaningar och utvecklingsområden". I de fall som nationella nyckeltal finns att tillgå görs jämförelser med andra kommuner - oftast med kommungruppen "Kommuner med 100 000 - 199 999 invånare" (nedan kallad "kommungruppen" eller "liknande" eller "jämförbara" kommuner). För varje nämnd presenteras även, där sådana uppgifter finns tillgängliga, en kortfattad bild av nämndens kostnadsläge i relation till nationella nyckeltal, exempelvis referenskostnad, nettokostnadsavvikelse eller kostnad per invånare eller brukare.

I presentationen av varje nämnd/styrelse nämns nyckeltalet "total kostnadsmassa". Detta anges avrundat och syftar endast till att ge en fingervisning om verksamhetens omfattning. Kostnadsmassan avser totala kostnader för drift oavsett om verksamheten är avgifts- eller anslagsfinansierad. Nyckeltalet tar inte heller någon hänsyn till interna köp mellan nämnder, om kostnaderna belastar kommunens totala budget, eller om de till exempel betalas av en extern part (till exempel genom ersättning/intäkter för elever från andra kommuner).

Nedanstående är i sin helhet hämtat ur nämndernas respektive årsanalyser. I dessa finns möjlighet att fördjupa sig i specifika nämnders ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har som sådant det övergripande ansvaret för utveckling av hela den kommunala koncernen och dess ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen en särskild uppsiktsplikt över nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. De övergripande uppgifter som styrelsen ansvarar för är bland annat utveckling av den kommunala demokratin och utformning av övergripande mål, styrdokument och ekonomisk planering. Kommunstyrelsen ska vidare främja en långsiktigt hållbar social och ekologisk utveckling, näringslivsutveckling samt leda och samordna beredskapsarbete och arbetet med trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen leder och samordnar den översiktliga planeringen kring användning av kommunens mark- och vattenområden, samt är ägare till samtliga kommunala fastigheter. Inom uppdraget ryms vidare frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare. Bruttokostnaden för kommunstyrelsens verksamhet 2025 uppgick till drygt 900 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Nationellt och internationellt ledande klimat- och hållbarhetsarbete: Lund har en nationell och internationellt ledande position inom klimatomställning, med en i det närmaste fossilfri kommunorganisation och en stark förmåga att attrahera finansiering till utvecklings- och innovationsprojekt. Denna position har under 2025 bekräftats genom kvalitetsstämpeln Mission Label. Utnämningen av Storkriket till Sveriges åttonde biosfärområde av UNESCO markerar samtidigt en betydande framgång för arbetet med biologisk mångfald och hållbar samhällsutveckling.

Trygg kommun och stärkt civil beredskap: Lund ligger fortsatt i topp i nationella trygghetsmätningar och saknar särskilt utsatta områden. Under året har kommunstyrelsen lett ett omfattande arbete med att utveckla kommunens krigsorganisation och stärka den civila beredskapen. Samtliga nämnder har slutfört totalförsvarsanalyser

enligt en gemensam metodik, vilket innebär ett tydligt steg från planering till konkret förmåga. Investeringar i reservkraft, fältkök och krisledningsutrustning har stärkt kommunens uthållighet, även vid störningar i IT och elförsörjning. En större krisledningsövning har genomförts med fokus på elavbrott och bidragit till förbättrad samverkan och gemensamma lägesbilder i hela organisationen.

God service och attraktivt företagsklimat Lund har en stark position på den regionala arbetsmarknaden i Skåne och Öresundsregionen. Tillsammans med Malmö står kommunen för cirka 40 procent av arbetstillfällena i Skåne. Universitetet, forskningsanläggningarna och innovationsmiljöerna gör Lund till en central motor för kompetensförsörjning, forskning och innovation i regionen och bidrar till en kunskapsintensiv och konkurrenskraftig näringslivsstruktur. Kommunens långsiktiga arbete med service och bemötande gentemot näringslivet har gett tydligt genomslag i nationella mätningar, med förbättrade resultat inom tillgänglighet, bemötande och handläggningstider.

Utmaningar och utvecklingsområden

Klimatomställning i hela det geografiska området: För att nå klimatneutralitet krävs att omställningen i ökad grad omfattar hela det geografiska området. De största utsläppen finns inom transporter, jordbruk och konsumtion, vilket innebär att framgång förutsätter fördjupad samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle samt att klimatperspektivet integreras i styrning, planering och investeringsbeslut.

Trygghet, digital robusthet och civil beredskap: Ett försämrat omvärldsläge, ökade krav inom totalförsvaret och nya regelverk såsom NIS2 ställer högre krav på kommunens arbete med trygghet, cybersäkerhet och civil beredskap. Förmågan att förebygga och hantera störningar samt upprätthålla samhällsviktig verksamhet behöver stärkas. Det kräver ökad samordning, stärkt kompetens och ett mer systematiskt kapacitetsbyggande. Arbetet behöver utvecklas från planering till operativ och uthållig förmåga, där säkerhets- och beredskapsperspektivet integreras i ordinarie styrning och IT-drift.

Tillväxt, etablering och attraktivitet: Lunds kommun har sedan 2011 uppvisat en nedåtgående trend i nyföretagandet, samtidigt som konkurrensen om kapital, investeringar och kvalificerad arbetskraft ökar både regionalt och internationellt. För att långsiktigt säkra tillväxt och etableringar krävs strategisk markberedskap, stärkt platsmarknadsföring samt riktade insatser för talangattraktion och kompetensförsörjning.

Lunds attraktivitet behöver samtidigt tydligare positioneras och kommuniceras som ett sammanhållet helhetserbjudande genom hela livsresan, från studier och första arbetet till företagande, familjeliv och fortsatt karriärutveckling. Servicen till Lundabor och företag behöver fortsatt utvecklas genom mer likvärdig handläggning, tydligare kommunikation och väl fungerande digitala tjänster. Kommunen behöver samtidigt ta en tydlig roll som samlande kraft för att säkerställa att tillväxten sker på ett långsiktigt hållbart sätt i balans med klimatmål, social hållbarhet och en ansvarsfull markanvändning.

Styrning, effektivitet och ekonomisk hållbarhet: Höga nettokostnadsavvikelser i flera verksamheter visar på behovet av mer träffsäkra prognoser, stärkt analysförmåga och ett tydligare koncernperspektiv. En fortsatt utveckling av den tillitsbaserade styrningen behöver kombineras med förbättrad uppföljning och stärkt prognosförmåga för att tidigt identifiera avvikelser, skapa handlingsutrymme och möjliggöra välgrundade omprioriteringar i hela kommunkoncernen. Brister i investerings- och fastighetsprocesserna har identifierats och nya riktlinjer tas fram inför EVP 2027–2029. Samtidigt kvarstår behovet av samlad fastighetsstyrning, optimerat lokalutnyttjande och ökad

långsiktighet för att möjliggöra omställning, avveckling och anpassning av lokaler i takt med demografiska förändringar och förändrade verksamhetsbehov.

Barn- och skolnämnden

Barn- och skolnämnden ansvarar för förskola, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Verksamheten omfattar cirka 3 550 barn i 57 kommunala förskolor samt ungefär 12 000 elever fördelade på 41 skolenheter. Kärnuppdraget är att erbjuda en trygg miljö och en högkvalitativ utbildning som ger varje individ goda förutsättningar för framtida studier och arbetsliv. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till knappt 3,4 miljarder kronor.

Kvalitetsframgångar

Starka kunskapsresultat och förbättrad läsförståelse: Eleverna i Lunds kommunala skolor presterar fortsatt på en mycket hög nivå där meritvärden och gymnasiebehörighet i årskurs 9 ligger över rikssnittet. Genom det systematiska arbetet i satsningen "Språka Lund" har man sett en mätbar förbättring av elevernas läsförståelse under läsåret. 84 procent av eleverna i årskurs 3 når nu en åldersadekvat nivå i läsning, vilket är ett starkare resultat än både rikssnittet och kommunens egna resultat från föregående år. Vidare tilldelades Lunds kommun priset "Årets Läsa äger-kommun 2025". Dessa resultat bekräftar att de pedagogiska satsningarna ger effekt för elevernas grundläggande kunskapsinhämtning.

Hög kvalitet och personaltäthet i förskolan: Förskolan i Lund utmärker sig nationellt genom en medvetet hög lärartäthet och mindre barngrupper än genomsnittet i riket. Politiska satsningar genom "Förskolelyftet" har, i kombination med minskat barnantal, lett till att antalet barn per pedagogisk årsarbetare minskat från 5,1 till 4,9 under 2025. Verksamheten har dessutom en högre andel utbildade förskollärare jämfört med både riket och liknande kommuner. Den höga personaltätheten ses som en avgörande faktor för att kunna erbjuda en tillgänglig och likvärdig lärmiljö för alla barn.

Hög upplevd trygghet bland eleverna: Den upplevda tryggheten på kommunens skolor och förskolor är fortsatt hög och har visat en förbättrad trend i mätningar. Enligt Skolinspektionens enkät upplever elever i årskurs 8 i Lund en högre grad av trygghet än elever i riket och Skåne. En stor majoritet av eleverna i årskurs 5 (78 %) upplever att det finns en vuxen i skolan som bryr sig om dem, vilket är betydligt högre än rikssnittet på 59,2 procent. Systematiska kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektorer säkerställer att trygghet och studiero ständigt är i fokus. Arbetet med att stärka säkerheten har även inkluderat utbildningsinsatser om hot och våld för personalen.

Utmaningar och utvecklingsområden

Det kompensatoriska uppdraget och likvärdighet: En central utmaning är att elever vars föräldrar har en lägre utbildningsnivå inte når samma resultat i Lund som motsvarande grupp gör i riket. Analyser visar att gymnasiebehörigheten för denna grupp är lägre än förväntat, vilket indikerar att skolan inte fullt ut lyckas uppväga elevernas socioekonomiska bakgrund. Nämnden fokuserar nu på att utveckla språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att öka likvärdigheten. Målet är att skolan ska kunna uppväga skillnader i elevernas socioekonomiska bakgrund mer effektivt. Detta arbete är avgörande för att alla barn i Lund ska ha samma möjligheter till vidare studier.

Problematisk skolfrånvaro: Skolfrånvaron är ett komplext problem, särskilt bland flickor på högstadiet. För att vända utvecklingen har en enhetlig modell för närvaro-främjande arbete tagits fram för implementering under 2026. Genom pilotsatsningar på Norra Fäladen testas nya roller som kontaktsocionomer och närvarosamordnare för att sänka trösklarna mellan skola och socialtjänst. Tre skolsociala team är nu i full drift och de första resultaten visar på förbättrad närvaro för deltagande elever. Arbetet med att systematiskt analysera och åtgärda frånvaro på huvudmannanivå förblir högt prioriterat.

Anpassning till minskande barn- och elevantal: Lund står inför en betydande demografisk förändring med kraftigt minskande barnkullar, vilket skapar en överkapacitet i lokaler. Under 2025 minskade antalet barn i de kommunala förskolorna med nästan 190, vilket krävt avveckling av två enheter och stängning av flera avdelningar. Denna volymminskning medför ekonomiska utmaningar då fasta kostnader för lokaler och personal är svåra att reducera i samma takt. Det finns en betydande risk att lokalkostnaderna per barn stiger om inte anpassningen av fastighetsbeståndet sker strategiskt och proaktivt. Nämnden behöver säkerställa en ekonomi i balans samtidigt som kvaliteten bibehålls under omställningen.

Kostnadseffektivitet

Barn- och skolnämnden uppvisar ett förhållandevis högt kostnadsläge i jämförelse med andra kommuner och riket. Förskolan har en nettokostnadsavvikelse på cirka 9 % över referenskostnaden, vilket förklaras av politiska ambitioner om hög personaltäthet och små barngrupper. Även grundskolan ligger cirka 10 % över den förväntade kostnaden utifrån kommunens struktur. Kostnaden per elev i grundskolan (145 100 kr) var 1,5 % högre än rikssnittet år 2024. De främsta kostnadsdrivarna är höga lokalkostnader och personaltäthet, medan kostnader för själva undervisningen och elevhälsan faktiskt ligger under rikssnittet. Den anpassade grundskolan har sett stigande kostnader på grund av ett ökat behov av elevassistenter.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens fem gymnasieskolor, en anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning (komvux), internationell förskola, grundskola och fritidshem samt modersmålscentrum. Lunds kommun är Sveriges fjärde största gymnasiehuvudman med cirka 7 900 elever, varav cirka 60 procent pendlar in från andra kommuner. Vuxenutbildningen omfattar totalt cirka 6 000 elever och är till för vuxna som saknar eller behöver komplettera utbildning från grund- eller gymnasieskolan. Målet är att ge varje elev möjlighet att nå sin fulla potential och komma vidare till arbete eller studier. Under året har nämnden arbetat intensivt med implementeringen av läroplansreformen Gy25 och utvecklingen av arbetsmarknadsinsatser. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till cirka 2,2 miljarder kronor.

Kvalitetsframgångar

Goda studieresultat och hög genomströmning: Eleverna vid de kommunala gymnasieskolorna når resultat som ligger väl över riksgenomsnittet. 85,7 procent av eleverna tar examen inom fyra år, vilket kan jämföras med rikssnittet på 74,2 procent. Enligt den senaste statistiken går 86,8 procent av eleverna från de kommunala skolorna i Lund vidare till arbete eller studier inom två år efter examen, vilket också är högre än i riket. Studieresultaten förklaras både av att utbildningarna har god kvalitet och att eleverna har goda förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Av elevenkäterna framgår att eleverna är nöjda med stöd, bemötande samt trygghet. Goda studieresultat är viktiga då en fullföljd gymnasieutbildning är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för god hälsa och inkludering i arbets- och samhällslivet.

Hög lärarkompetens och organisatorisk stabilitet: Lunds kommunala gymnasieskolor har en lärarkår med en jämförelsevis mycket hög andel behöriga och legitimerade lärare, varav ett betydande antal dessutom är forskarutbildade. Den låga personalomsättningen bland både skolledare och lärare skapar en kontinuitet som är avgörande för ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Sjukfrånvaron ligger på en låg nivå (4 %), vilket indikerar en god arbetsmiljö och hållbara arbetsförhållanden. Detta bidrar till en professionell lärmiljö där lärare har goda förutsättningar att stödja varje elev utifrån deras behov. Nämnden satsar även på praktikinära forskning för att ytterligare höja undervisningens kvalitet.

Utbyggd vuxenutbildning och samverkan: Lund erbjuder ett brett och relevant utbud inom komvux, vilket under 2025 har stärkts ytterligare genom ett primärt samverkansavtal med 12 andra kommuner i sydvästra Skåne. Genom fritt sök inom samverkansområdet har lundaborna nu tillgång till över 100 olika yrkesutbildningar på komvux. Nämnden har startat fem kombinationsutbildningar där eleverna läser sfi eller svenska samtidigt som de får utbildning i ett yrke för att snabbare nå arbetsmarknaden. Uppföljning av de reguljära yrkesutbildningarna på komvux visar att cirka 8 av 10 elever når anställning. Denna verksamhet är central för att möta arbetsmarknadens behov och främja integration.

Utmaningar och utvecklingsområden

Implementering av Gy25 och säkerhetsarbete: Läroplansreformen Gy25 trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär en omfattande omställning med nya ämnesplaner och betygssystem. Detta kräver stora insatser i form av kompetensutveckling, utveckling av undervisning, bedömning och betygssättning, utbyte av läromedel och utveckling av IT-system. Vidare ställer ett nytt kapitel i skollagen högre krav på skolornas säkerhets- och brottsförebyggande arbete, vilket inkluderar skyldighet att lämna uppgifter till polisen. Förvaltningen har påbörjat implementering av nya rutiner och fysiska åtgärder i lokalerna för att möta dessa krav. Att hantera flera stora reformer parallellt är en utmaning för verksamheten.

Brist på ändamålsenliga lokaler för idrott: Det råder brist på idrottshallar och utemiljöer för ämnet Idrott och hälsa vid de kommunala gymnasieskolorna. Lokalbristen påverkar undervisningens kvalitet negativt och innebär en risk för att elevantalet kan behöva begränsas i framtiden. Kommunfullmäktige har nyligen beslutat om finansiering för en ny fullstor idrottshall vid Hedda Anderssongymnasiet, men denna beräknas stå klar först 2028. Fram till dess tvingas skolor använda tillfälliga lösningar som inte fullt ut möter behoven.

Matchning och rekrytering av APL-platser: För att möta nya lagkrav och arbetsmarknadens behov krävs en betydande ökning av antalet platser för arbetsplatsförlagt lärande (apl), vilket är obligatoriskt på yrkesutbildningarna på både gymnasiet och komvux. Det är för närvarande svårt att hitta tillräckligt många arbetsplatser, särskilt inom tekniska yrken. Utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med att etablera kontakt med nya arbetsplatser inom både näringsliv och kommunens egna förvaltningar, men resultaten har hittills varit begränsade. Det finns i dagsläget inget uttalat krav på övriga förvaltningar i Lund att bistå med apl-platser, vilket försvårar uppfyllandet av lagkravet. Fler platser är en förutsättning för att kunna utöka de yrkesutbildningar som det finns störst behov av.

Kostnadseffektivitet

De kommunala gymnasieskolorna i Lund har under 2024 en nettokostnadsavvikelse på +2,2 procent, vilket markerar ett skifte från tidigare år då man legat under referenskostnaden. Denna ökning beror främst på kraftigt stigande hyreskostnader till följd av stora investeringar i nya Hedda Anderssongymnasiet och Campus Vipan. Programvalsjusterat är dock kostnaden per elev 139 600 kr, vilket är lägre än i jämförbara städer, vilket tyder på en effektiv resursanvändning givet programmixen. Vuxenutbildningen uppvisar en mycket god kostnadseffektivitet med en nettokostnad per invånare som ligger avsevärt under genomsnittet för både riket och likvärdiga kommuner. Detta förklaras delvis av en lägre andel kostsamma yrkesutbildningar inom industri och fordon jämfört med andra kommuner.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämndens grunduppdrag omfattar socialtjänst för barn, unga och vuxna, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsinsatser. Kärnverksamheten syftar till att trygga barn och ungas uppväxtvillkor, motverka våld i nära relationer och stödja medborgare till självförsörjning. Under 2025 har implementeringen av den nya socialtjänstlagen, med fokus på förebyggande och lättillgängliga insatser, varit en central del av arbetet. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till drygt 950 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Hög kostnadseffektivitet i förhållande till struktur: Verksamheten levererar socialtjänst till en kostnad som är betydligt lägre än vad som förväntas utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Under 2024 (senaste tillgängliga uppgifter) var nettokostnaden hela 75 miljoner kronor lägre än referenskostnaden. Den främsta orsaken till detta starka resultat är Lunds låga kostnader för barn- och ungdomsvård jämfört med liknande kommuner. Detta visar på en effektiv organisation som lyckas hushålla väl med resurserna samtidigt som uppdraget fullföljs med god kvalitet.

Proaktivt arbete med ny lagstiftning: Förvaltningen har visat en hög förmåga till omvärldsanalys och förberedelse inför att den nya socialtjänstlagen trädde i kraft i juli 2025. Genom ett dedikerat projekt har man anpassat riktlinjer, dokumentationskrav och verksamhetssystem för att kunna erbjuda insatser utan föregående behovsprövning. Redan under 2025 har flera sådana lättillgängliga tjänster, som skolsociala team och mobilt föräldrastöd, bidragit till att nå invånare i ett tidigare skede. Arbetet har inte bara skett lokalt utan förvaltningen har även inspirerat andra på regional och nationell nivå som en verksamhet som går före. Denna snabbhet i omställningen ökar tillgängligheten och servicegraden för lundaborna.

Egen öppenvård som sänker externa kostnader: Nämnden har strategiskt satsat på att bygga upp resurser i egen regi, vilket har gett god effekt på kostnaderna för externt köpt vård. Genom att erbjuda intensiva och flexibla interna insatser har behovet av dyra placeringar i HVB och familjehem kunnat begränsas. Under 2025 etablerades två nya öppenvårdsteam, vilket bidrog till en sänkt kostnad för köpt vård med cirka 8 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den väl utbyggda öppenvården placerar Lund på en betydligt lägre kostnadsnivå för barn- och ungdomsvården än liknande städer. Detta ger dessutom bättre kontroll över insatsernas kvalitet och innehåll.

Hög medarbetarmotivation och gott ledarskap: Resultaten i medarbetarenkäten ligger över genomsnittet för Lunds kommun och har visat en förbättrad trend under flera år. Medarbetarna upplever att de har meningsfulla uppdrag och att de har chefer som ger dem förtroende och uppskattning. Detta är en avgörande styrka för kompetensförsörjningen, då det underlättar rekryteringen av erfarna socialarbetare trots en generell sett svår arbetsmarknad. Den positiva organisationskulturen bidrar till en stabil verksamhet under perioder av högt förändringstryck. En god arbetsmiljö ses som en central förutsättning för omställningen till den nya socialtjänstlagen.

Utmaningar och utvecklingsområden

Underskott av bostäder för sociala ändamål: Behovet av stödlägenheter bedömdes under 2025 till 130 bostäder årligen, vilket ska jämföras med en tilldelning om sammanlagt 32 bostäder. Bristen på bostäder i Lund är försvårande för nämnden och leder till att personer ibland tvingas bo kvar i onödigt dyra boendeformer med ett alltför omfattande stöd. Detta innebär inte bara höga kostnader för kommunen utan hindrar även den enskildes självständighet. Bristen drabbar bland annat våldsutsatta som har svårt att få stadigvarande bostad genom social förtur inom rimlig tid. Under året har ett arbete påbörjats tillsammans med serviceförvaltningen för att bättre nyttja det befintliga bostadsbeståndet. Att säkra en långsiktig tillgång på bostäder för socialtjänstens målgrupper förblir ett kritiskt behov.

Stigande priser för externt köpt vård: Trots en effektiv verksamhet i egen regi ser nämnden kostnadsökningar för den vård som måste köpas från externa leverantörer. Högre dygnspriser och ett ökat behov av omfattande heldygnsstöd för vissa barn och unga pressar budgeten. Inom missbruksvården ser man en liknande trend med varierande men ofta stigande kostnader för köpta tjänster. Förvaltningen arbetar aktivt med att genomlysas familjehemsvården för att möjliggöra fler placeringar i egna familjehem och därmed minska beroendet av privata leverantörer.

Implementering av aktivitetskrav inom försörjningsstöd: Den kommande lagstiftningen om aktivitetskrav, som föreslås träda i kraft i juli 2026, innebär en stor omställning för arbetsmarknadsverksamheten. Kravet innebär att kommunen ska tillhandahålla meningsfulla aktiviteter på heltid för att bryta passivitet hos försörjningsstödmottagare. En projektgrupp arbetar nu med att kartlägga målgrupper och planera för utveckling av nya insatser som möter lagens krav. Detta förväntas öka kommunens kostnader för arbetsmarknadsåtgärder under de kommande åren. Utmaningen blir att matcha utbudet av aktiviteter mot arbetsmarknadens faktiska behov på ett effektivt sätt.

Kostnadseffektivitet

Arbetsmarknads- och socialnämnden uppvisar en mycket hög kostnadseffektivitet i nationella jämförelser. Verksamheten kostar totalt cirka 75 miljoner kronor mindre än förväntat utifrån Lunds förutsättningar, motsvarande en nettokostnadsavvikelse på -11,1 procent. Kostnaderna för försörjningsstöd ligger i nivå med liknande kommuner, men kostnaderna för barn- och ungdomsvård och arbetsmarknadsinsatser är betydligt lägre i Lund än i liknande kommuner. Den strategiska satsningen på en stark egen öppenvård ses som huvudförklaringen till att de totala kostnaderna för barn- och ungdomsvården kan hållas på en mycket låg nivå jämfört med liknande kommuner. Arbetsmarknadsinsatserna kostar cirka 40 miljoner kronor mindre i Lund än genomsnittet för kommuner med 100 000 - 199 999 invånare. För just arbetsmarknadsinsatser väntas dock kostnaderna stiga under kommande år, som en följd av ny lagstiftning om aktivitetskrav (se ovan).

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens äldreomsorg samt stöd till personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Verksamheten omfattar bland annat hemvård, hemsjukvård, särskilt boende, daglig verksamhet och förebyggande insatser. Fokus ligger på att möta individuella behov och skapa trygghet som ökar brukarens självständighet. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till knappt 3 miljarder kronor.

Kvalitetsframgångar

Nationellt ledande inom digitalisering och välfärdsteknik: Lund ligger i framkant när det gäller att använda digital teknik för att öka trygghet och självständighet. Verksamheten "Digital hemvård" vann GötaPriset 2025 för sitt bidrag till en stärkt välfärd och har uppmärksammats genom flera nationella studiebesök. Brukarna rapporterar att de digitala insatserna bibehåller eller ökar deras upplevda trygghet (98 %) och självständighet (95 %). Arbetet utgår från en väl genomarbetad modell där teknik ses som ett verktyg för att lösa faktiska behov hos brukare och personal. Detta ledarskap inom digitalisering ses som en nyckel till att möta framtidens utmaningar.

Omfattande och framgångsrikt förebyggande arbete: Lund har en medvetet hög ambitionsnivå gällande förebyggande verksamhet för att ge seniorer fler friska år och fördröja behovet av vård. Initiativ som "Sund i Lund" når flera hundra seniorer varje vecka genom mat och sociala aktiviteter i samarbete med lokala aktörer. Kommunen erbjuder även fixartjänster, stimulanstjänster i hemvården och hälsofrämjande gruppaktiviteter. Under 2025 genomfördes 166 förebyggande hembesök till seniorer, där 70 procent uppgav att de kände sig tryggare efteråt. Denna satsning är betydligt mer omfattande än i de flesta andra kommuner och bidrar konkret till att motverka ofrivillig ensamhet.

Effektiv och snabb hemgång från sjukhus: Lunds kommun är framgångsrik i att organisera en trygg och snabb återgång till hemmet för patienter som är färdigbehandlade på sjukhus. Medelvårdtiden som utskrivningsklar i Lund var 1,7 dagar under 2024 (senaste tillgängliga uppgifter), vilket är betydligt lägre än rikssnittet på 2,3 dagar och liknande kommuners 2,8 dagar. Denna process minskar risken för vårdskador på sjukhus och säkerställer att den enskilde snabbt får rätt stöd i sin hemmiljö. Den effektiva samverkan med hälso- och sjukvården frigör dessutom viktiga resurser inom vårdsystemet.

Tionde bästa "hemtjänstindex" i landet: För tredje året i rad placerar sig Lund bland de tio bästa kommunerna i SPF Seniorernas "Hemtjänstindex". Indexet består av 4 delar: information, biståndshandläggning, utförande och stöd/utveckling. Lunds index för 2025 blev 79,6 av 100, genomsnittet för alla 290 kommuner var 68,9.

Utmaningar och utvecklingsområden

Hantering av den demografiska utmaningen: Antalet invånare över 80 år beräknas öka med 51 % fram till 2034, vilket ställer stora krav på framtidens organisering av äldreomsorgen. Samtidigt ökar konkurrensen om arbetskraften, och det förväntas uppstå stora underskott på personal med vårdutbildning. Enligt prognoser kan det saknas över 13 000 personer med gymnasial vårdutbildning i regionen år 2035. Nämnden fokuserar därför på att förändra och effektivisera arbetssätten för att använda befintlig kompetens på ett så effektivt sätt som möjligt.

Kompetensförsörjning och attraktivitet som arbetsgivare: För att möta framtida behov måste förvaltningen lyckas attrahera, rekrytera och behålla rätt medarbetare i en allt tuffare konkurrenssituation. Arbetet med att vara en modern och attraktiv arbetsgivare är helt centralt och innefattar satsningar på ledarskap, arbetsmiljö och utbildning. Även om medarbetarenkäten visar på förbättringar ligger vård- och omsorgsförvaltningens resultat på 76 fortfarande under kommunens snitt på 79. Insatser som "Äldreomsorgslyftet" har varit framgångsrika och examinerade 30 nya undersköterskor under 2025. Att minska personalomsättningen, som nu ligger på 15 %, förblir en prioriterad uppgift.

Effektivisering och anpassning av särskilt boende: Under 2025 har efterfrågan på särskilt boende varit lägre än prognostiserat, vilket lett till att fem avdelningar (42 lägenheter) varit tomställda. Samtidigt dras verksamheten i egen regi med ekonomiska underskott från tidigare år, delvis kopplat till införandet av heltid som norm och avskaffandet av delade turer. Nämnden arbetar nu aktivt med att förbättra personalplaneringen och anpassa resurserna efter det faktiska behovet. Målet är att nå en ekonomi i balans utan att göra avkall på kvalitet eller trygghet för de boende. Detta kräver en ökad flexibilitet i organisationen för att snabbt kunna ställa om vid volymförändringar.

Kostnadseffektivitet

Vård- och omsorgsnämnden har en hög kostnadsnivå jämfört med andra kommuner. Äldreomsorgen kostar totalt cirka 329 miljoner kronor mer än förväntat utifrån Lunds förutsättningar, motsvarande en nettokostnadsavvikelse på +23,1 procent för 2024. Snittet för liknande kommuner uppgår till 0,1 procent.

Lund beviljar betydligt fler hemtjänsttimmar per brukare än rikssnittet (51 jämfört med 35 timmar) och satsar mer på goda arbetsvillkor med heltid som norm och inga delade turer. Kostnaden för den omfattande förebyggande verksamheten är nästan tre gånger högre än i andra liknande kommuner. Lokalkostnaderna är också 32 % högre än i andra större städer till följd av en hög takt i nyproduktion och renovering.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för bibliotek, idrotts- och fritidsanläggningar, mötesplatser för unga, Kulturskolan samt stöd till föreningslivet. Verksamheten syftar till att skapa ett tryggt och meningsfullt fritidsliv för Lundabor i alla åldrar. Under 2025 har nämnden tagit över driften av Stadshallen och Sparbanken Skåne Arena. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till drygt 600 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Nöjda medborgare och nationellt ledande bibliotek: Enligt SCB:s medborgarundersökning 2025 ligger Lund på andra plats bland jämförelsekommunerna (100 000–199 999 invånare) gällande nöjdhet med bibliotek och lokalt kulturliv. Lunds bibliotek har det högsta antalet fysiska besök och flest aktiva låntagare per invånare i hela kommungruppen. Utlåningen av skönlitteratur går mot den nationella trenden och har hållit sig stabil under det senaste decenniet. Denna starka ställning bekräftar bibliotekens roll som centrala och uppskattade mötesplatser för kunskap och bildning.

Rekorddeltagande i barn- och ungdomsidrott samt i Kulturskolan: Deltagandet i idrottsföreningar för åldrarna 7–20 år har under 2024 nått sin högsta nivå på 20 år, vilket placerar Lund på en fjärde plats i kommungruppen. Särskilt kampsporter och stora bollsporter som handboll och innebandy har drivit denna positiva rekyl efter pandemin. Även Kulturskolan når en mycket hög andel av målgruppen (20 procent av alla 6–15-åringar), vilket är det näst högsta resultatet bland jämförbara kommuner.

Trygga och inkluderande mötesplatser för unga: Lunds mötesplatser för unga får mycket goda omdömen i mätningar gällande trygghet och bemötande. Framgången tillskrivs ett systematiskt metodarbete med MVP (Mentorer i Våldsprevention) och motive-
rande samtal (MI) som betonar nolltolerans mot kränkningar. Genom att involvera unga i planering och genomförande skapas en miljö präglad av delaktighet och respekt. Verksamheterna fungerar därmed som viktiga skyddsfaktorer i ungdomars vardag.

Utmaningar och utvecklingsområden

Ojämlika förutsättningar för deltagande: Trots höga deltagarsiffror totalt sett är engagemanget i både idrott och kultur betydligt lägre i områden med socioekonomiska utmaningar, som exempelvis Linero och Norra Fäladen. Man noterar även en oroande, långsiktig nedgång i idrottsdeltagande bland flickor i åldern 13–20 år. Nämnden har under 2025 initierat riktade investeringar, exempelvis nya vinterspelbara fotbollsplaner, för att sänka trösklarna i dessa områden. Arbetet med att skapa en mer jämlik fritid oavsett bostadsort och kön kvarstår som en prioriterad utmaning.

Demokratiuppdrag i en utmanande samtid: Utlåningen av facklitteratur har minskat med över 40 procent på tio år, vilket följer en nationell trend men påverkar folkbildningsuppdraget negativt. Biblioteken står inför utmaningen att vara en trygg arena för demokratiska samtal och kritiskt tänkande i en tid av ökad polarisering och desinformation. Det krävs nya arbetssätt för att nå ut med navigationsstöd i informationsflödet och stärka invånarnas demokratiska självförtroende.

Kostnadseffektivitet

Den höga nöjdheten och det omfattande deltagandet i Lund motsvaras av en relativt stor ekonomisk insats. Nettokostnaden per invånare för bibliotek och mötesplatser för unga är den tredje respektive näst högsta i kommungruppen, främst på grund av ett stort antal geografiskt spridda enheter och höga hyreskostnader. Kostnaden för Kulturskolan har fördubblats sedan musikchecken infördes 2019. Samtidigt ligger kostnaderna för idrottsanläggningar och föreningsstöd lägre än genomsnittet för liknande kommuner.

Det saknas nationellt jämförbara nyckeltal gällande referenskostnad och nettokostnadsavvikelse för de verksamheter som Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för.

Servicenämnden

Servicenämnden tillhandahåller lokaler och bostäder samt levererar interna service-tjänster såsom fastighetsförvaltning, måltidsservice, lokalvård och transporttjänster till kommunens kärnverksamheter. Under 2025 har nämnden genomfört en omfattande förändring i sin förvaltningsorganisation för att korta beslutsvägar och effektivisera verksamheten, och därigenom möta effektiviseringskrav i ekonomi- och verksamhetsplan, EVP. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till drygt 1,5 miljarder kronor.

Kvalitetsframgångar

Hög omställningsförmåga och operativ flexibilitet: Servicenämnden har under året visat en betydande kapacitet att genomföra stora strukturella förändringar samtidigt som de dagliga leveranserna bibehållits med god kvalitet. Utförande av servicetjänster i egen regi har skapat en flexibilitet och omställningsförmåga som gör det möjligt att snabbt anpassa verksamheten till nya förutsättningar och effektiviseringsbehov.

Effektivare energianvändning i fastighetsbeståndet: Genom ett systematiskt arbete med 110 pågående energiprojekt har energianvändningen i fastighetsbeståndet minskat med 2,9 % under 2025. Fokus har legat på lönsamma investeringar inom främst ventilation och belysning som ger både klimatnytta, förbättrat inomhusklimat och sänkta driftskostnader. Elproduktionen från solenergi har ökat kraftigt till 1,84 GWh under året, genom fortsatt utbyggnad av solcellsanläggningar i fastighetsbeståndet. Arbetet visar på en stark koppling mellan miljömässig hållbarhet och god ekonomisk hushållning.

Stärkt krisberedskap och försörjningsförmåga: Nämnden har under året byggt upp egen kompetens för drift och underhåll av reservkraft, vilket avsevärt höjer kommunens motståndskraft vid strömavbrott. Kommunens beredskapslager är operativt, tillgången till livsmedel och en organisation för produktion och distribution av måltider bidrar till trygghet, samtidigt som lagret används för mobila reservkraftsaggregat och som mellanlagring för produkter åt andra nämnder. Projektet "Robusta lokaler" har dessutom hjälpt andra nämnder att identifiera och hantera sina kritiska beroenden och åtaganden. Detta proaktiva arbete gör servicenämnden till en central aktör i Lunds totalförsvarsplanering.

Utmaningar och utvecklingsområden

Kostnadseffektiva lokaler: Inom ramen för det kommunövergripande Fastighetsprogrammet pågår ett intensivt arbete med att tydliggöra roller och ansvar för att identifiera effektiviseringar i hela fastighetsbeståndet. Utmaningen ligger i att nå det beslutade besparingskravet genom att optimera lokalutnyttjandet och minska antalet externa inhyrningar. Detta kräver en nära samverkan med alla berörda nämnder och en tydlig strategisk styrning. Målet är att skapa en långsiktigt hållbar, kostnadseffektiv och ändamålsenlig styrning av kommunens fastighetsbestånd.

Etablering av systematiska underhållsplaner: Arbetet med att ta fram underhållsplaner för samtliga fastigheter löper fram till 2027 och är avgörande för en ändamålsenlig och kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Vid utgången av 2025 omfattades cirka 11 procent av fastighetsbeståndet av uppdaterade planer, vilket ligger i linje med årets mål. Förseningar i implementeringen av nya verksamhetssystem har dock försvårat arbetet. Att slutföra dessa planer är en förutsättning för att undvika akuta och dyra reparationer i framtiden.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för att skapa en attraktiv och hållbar stadsmiljö genom förvaltning av gator, torg, parker och natur och vattenmiljöer. Kärnverksamheten omfattar bland annat trafikplanering samt drift och underhåll av kommunens allmänna platser. Under 2025 har nämnden tagit över ansvaret för gaturenhållning och belysningsdrift i egen regi för att öka rådigheten och kvaliteten. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till knappt 750 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Trygghet och underhåll av offentlig miljö: I medborgarundersökningen får Lund mycket goda resultat gällande trygghet på allmän plats när det är mörkt ute, fungerande belysning samt frågor om skadegörelse och klotter. Hela 85 procent känner sig trygga jämfört med rikssnittet på 79 procent. Bland liknande kommuner är det endast Umeå som får ett högre betyg gällande trygghet utomhus när det är mörkt. Lundaborna är även mycket nöjda med skötsel av allmänna platser, naturområden och lekplatser.

Nationellt ledande inom cyklism och friluftsliv: Lund utsågs till Sveriges bästa cykel-främjarkommun 2025, en utmärkelse som speglar decennier av strategiska investeringar i infrastruktur. Under året har nätet stärkts med nya supercykelvägar mot Lomma och Dalby samt test av kommunens första cykelgata. Vidare rankas Lund som landets bästa friluftskommun bland storstäder, vilket understryker kvaliteten i kommunens naturområden och vandringsleder. Dessa styrkor bidrar direkt till invånarnas hälsa och kommunens miljösmarta profil.

Hög takt och effektivitet i bostadsbyggandet: Under 2025 har bostadsbyggandet ökat markant med 1 659 byggstarter, vilket är mer än en dubblering jämfört med föregående år. Särskilt stora projekt pågår i Brunnshög, Västerbro och Södra Råbylund, där hela 61 procent av de nya bostäderna utgörs av hyresrätter.

Utmaningar och utvecklingsområden

Hantering av en underhållsskuld: Nämnden bedömer att det finns ett upparbetat underhållsbehov i delar av kommunens gator, parker och grönytor. Behoven gäller bland annat markbeläggningar och andra ytor i den offentliga miljön. Samtidigt innebär stadens tillväxt och förtätning att slitaget på befintliga anläggningar ökar. För att långsiktigt säkerställa funktion, trygghet och attraktivitet i den offentliga miljön behöver underhållsbehoven hanteras genom en tydlig prioritering och en långsiktig planering av åtgärder och resurser.

Vinterväghållning och invånarnas nöjdhet: Trots investeringar i nya maskiner och digitala system för väderprognoser ligger nöjdheten med snöröjningen fortfarande under rikssnittet. Endast 60,6 procent av invånarna var nöjda under 2025. Det är visserligen en förbättring, men visar på ett fortsatt utvecklingsbehov. Särskilt fokus behövs på gång- och cykelvägar för att bibehålla säkerheten.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för att möjliggöra en effektiv och hållbar stadsutveckling genom rättssäker myndighetsutövning inom bygglov, detaljplanering och fastighetsbildning. Kärnverksamheten omfattar framtagande av detaljplaner, handläggning av bygglovsärenden samt tillhandahållande av kart- och mättjänster. Genom sin verksamhet säkerställer nämnden att Lund växer på ett sätt som värnar både kulturvärden och klimatmål. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till cirka 87 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Ledande ledtider för detaljplaner och bygglov: Lunds kommun placerar sig på en hedrande andraplats i gruppen större kommuner i byggbranschens nationella Ledtidindex 2025. Indexet mäter genomsnittliga ledtider för detaljplaner och bygglov för flerbostadshus, där Lund har klättrat från en tredje- till en andraplats bland större kommuner 2025. Denna effektivitet är en direkt konkurrensfördel som underlättar för byggherrar och främjar kommunens tillväxttakt. Resultatet är frukten av ett målmedvetet arbete med hög planeringsberedskap och utredningar av god kvalitet. Styrkan bekräftas av att man lyckas hålla korta tider trots en hög investeringstakt i kommunen.

Hög servicekvalitet och kundnöjdhet: Verksamheten har under 2025 fått mycket goda omdömen i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) servicemätning *Insikt*. Mätningen visar att invånare och företag ger bygglovsverksamheten och markupplåtelsen mycket goda betyg för bemötande och effektivitet. Detta förtroende från näringslivet bedöms vara en nyckelfaktor för att bibehålla Lunds attraktivitet som etableringsort.

Utmaningar och utvecklingsområden

Omställning till nytt regelverk för bygglov: Från och med december 2025 gäller ett helt nytt regelverk för bygglov, vilket kräver en omfattande permanent omställning av förvaltningens arbetssätt. Den nya lagstiftningen innebär en minskning av lovplikten, vilket förväntas leda till färre intäktsalstrande lov- och anmälningsärenden och ett ökat behov av skattefinansierad tillsyn i efterhand. Under 2026 kommer fokus ligga på att effektivisera de förändrade arbetsprocesserna och säkerställa en gemensam rättstillämpning. Förvaltningen behöver även anpassa sin information och sina e-tjänster för att guida invånarna genom det nya systemet. Denna förändring innebär en viss ekonomisk osäkerhet då intäktsströmmen från bygglovstaxor sannolikt minskar.

Kostnadseffektivitet

Lunds kostnader för fysisk och teknisk planering ligger i nivå med genomsnittet för jämförbara kommuner. Detta bedöms som ett gott resultat eftersom Lund har en betydligt högre tillväxttakt och fler pågående byggprojekt än snittkommunen.

Miljönämnden

Miljönämndens uppdrag är att värna lundabornas hälsa och miljö genom expertbaserad tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagen. Kärnverksamheten omfattar livsmedelskontroll, hälsoskyddstillsyn samt tillsyn av miljöfarliga verksamheter och förorenade områden. Nämnden spelar en viktig roll i att säkerställa att Lund växer hållbart och att klimat- och hållbarhetsmålen får genomslag i samhällsplaneringen. Genom rådgivning och information stöttar man även företag och invånare i att ta miljöansvar. Den

totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till cirka 34 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Nationellt ledande livsmedelskontroll: Livsmedelskontrollen i Lund får mycket goda omdömen i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) kundnöjdhetsmätning *Insikt*. Kontrollen i Lund rankas som den bästa bland Sveriges 15 största kommuner. Under året har nämnden även framgångsrikt implementerat kontroll av material i kontakt med livsmedel, ett nytt och komplext tillsynsområde. Denna höga kvalitet bidrar direkt till att lundaborna kan känna sig trygga med de livsmedel som säljs och serveras i kommunen

Högt förtroende hos näringslivet: Nämndens verksamhet inom alla tillsynsområden åtnjuter generellt ett högt förtroende tack vare personalens specialistkompetens och långtgående delegation. Endast ett fåtal beslut överklagas till högre instans, vilket ses som en kvalitetsindikator på en rättssäker myndighetsutövning.

Brottsförebyggande tillsynsarbete: Genom att inrätta en dedikerad projektorganisation för brottsförebyggande tillsyn har miljönämnden ökat sin förmåga att upptäcka missförhållanden. Under 2025 initierades 23 myndighetsgemensamma tillsynsärenden i bostäder där brister i boendemiljön upptäckts, vilket är en kraftig ökning från endast ett ärende år 2022. Arbetet har lett till att inspektörer kunnat rapportera misstankar om olovliga bostäder, folkbokföringsbrott och arbetslivskriminalitet till berörda myndigheter. Denna metod har visat sig vara effektiv för att nå utsatta miljöer där invånare annars sällan vågar anmäla brister.

Utmaningar och utvecklingsområden

Tillsyn av förorenad mark: Antalet ärenden inom tillsynsområdet Förorenade områden fortsätter att öka. Under 2025 uppgick antalet ärenden till 135, en ökning med ca 40 % från 2024 (95) och mer än en dubblering från år 2023 (64). Den höga takten i kommunens fysiska planering och exploatering upptar huvuddelen av miljönämndens resurser inom tillsynsområdet. Ökningen av antal ärenden har inneburit att det proaktiva arbetet, bland annat med inventering av områden med risk för PFAS-förorening har fått stå tillbaka under 2025.

Renhållningsstyrelsen

Renhållningsstyrelsen ansvarar för kommunens avfallshantering och det kommunala lantmäteriet, med målet att skapa en effektiv och ansvarsfull resursanvändning. Kärnverksamheten fokuserar på att öka materialåtervinningen och minska mängden restavfall i enlighet med stadens klimatmål. Lantmäteriverksamheten arbetar med fastighetsbildning, vilket är en förutsättning för genomförandet av samhällsbyggnadsprojekt. Under 2025 har verksamheten genomgått stora interna förändringar för att implementera en ny driftsorganisation. Den totala kostnadsmassan för driften av styrelsens verksamhet uppgick 2025 till knappt 190 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Låga taxor för flerfamiljsfastigheter: Enligt Nils Holgersson-undersökningen 2025 har Lund betydligt lägre avgifter för avfallshantering i flerbostadshus än genomsnittet i Sverige. Taxan uppgår till 15,37 kr/kvm, vilket kan jämföras med rikssnittet på drygt 25 kr/kvm. Detta skapar goda ekonomiska förutsättningar för boende i lägenheter och gör staden attraktiv för fastighetsägare. Denna styrka är ett resultat av en effektiv insamlingsorganisation för det prioriterade tvåfackssystemet.

Nationell framgång i avfallsrankningen: Lund har gjort en anmärkningsvärd resa i Avfall Sveriges ranking av "Årets avfallskommun". Från en plats i mitten av landet (107) år 2023 har kommunen tagit sig till en 33:e plats år 2025. Klättringen speglar framgångsrika satsningar på utbyggnad av fastighetsnära insamling, som nu når 92 procent av hushållen, samt riktad kommunikation till invånarna. Denna positiva utveckling har även lett till att restavfallet minskat med 5 procent under året till 143 kg per invånare, vilket når årets uppsatta mål.

Utmaningar och utvecklingsområden

Betydande felsortering i restavfallet: Trots minskade mängder restavfall totalt består så mycket som 54 procent av innehållet fortfarande av material som borde ha sorterats ut för återvinning. I studentområden är felsorteringen så hög som 70 procent, vilket innebär att stora mängder värdefulla resurser går till förbränning i onödan. Detta motverkar kommunens mål om klimatneutralitet och innebär att cirka 11 000 ton avfall årligen genererar undvikbara koldioxidutsläpp. För att nå målet om klimatneutralitet behöver restavfallet minska till 109 kg per person.

Långa handläggningstider inom lantmäteriet: Det kommunala lantmäteriet dras med mycket långa kö- och handläggningstider. Orsaken är en kombination av hög byggtakt i Lund, vakanta tjänster och begränsningar i tillgång till statliga digitala dokument. De långa väntetiderna är en kritisk flaskhals för både privatpersoner och stadsutvecklingsprojekt. Nämnden har nu tillsatt den vakanta tjänsten och fokuserar under 2026 på att korta köerna. Trots väntetiderna är kundnöjdheten i grunden god, men den förväntas öka när kö- och handläggningstiderna normaliseras.

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsynen av gode män, förvaltare och förmyndare för att skydda rättigheterna för personer som inte kan företräda sig själva. Kärnuppgiftet är att rekrytera, utbilda och kontrollera ställföreträdare så att huvudmännens egendom förvaltas tryggt och deras personliga behov tillgodoses. Verksamheten är en gemensam nämnd för Lund och Eslöv, där Lund fungerar som värdkommun inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Den totala kostnadsmassan för driften av Lunds andel av nämndens verksamhet uppgick 2025 till cirka 23 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Rättssäker förvaltning med god ordning: Vid Länsstyrelsens årliga granskning i november 2025 fick verksamheten mycket goda vitsord för ordningen i sina akter. Granskningen visade att hanteringen av godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap är överskådlig, välskött och uppfyller alla lagkrav utan anmärkning. Denna stabilitet är ett resultat av väl inarbetade rutiner och en låg personalomsättning vid enheten. En rättssäker handläggning är den viktigaste förutsättningen för att invånarna ska kunna känna förtroende för myndighetsutövningen.

Hög professionell service och gott bemötande: Enligt årets enkät upplever 87 procent av ställföreträdarna att de får ett professionellt bemötande från personalen vid överförmyndarenheten. En stor majoritet (86 procent) känner sig lyssnade på och upplever att personalen är väl insatt i deras specifika ärenden. Detta goda resultat har varit stabilt under två år och tyder på en välfungerande serviceorganisation. Den höga nöjdheten underlättar även behållandet av erfarna gode män.

Utmaningar och utvecklingsområden

Rekrytering av ställföreträdare och hantering av komplexa ärenden: En växande utmaning är bristen på frivilliga som har möjlighet och kompetens att ta på sig uppdrag som gode män, särskilt i ärenden med komplex problematik som missbruk eller hemlöshet. Under 2025 ökade handläggningstiden för att tillsätta en ställföreträdare till i snitt 116 dagar, vilket är 20 dagar mer än föregående år. För att möta detta inrättas en ny gemensam förvaltarenhet i mars 2026 som ska hantera de svåraste ärendena med professionell personal. Parallellt har rekryteringsprocessen justerats för att bättre kunna prioritera de personer som har störst behov av stöd.

Hantering av ny lagstiftning: Införandet av den nya lagstiftningen "Ett ställföreträdarskap att lita på" innebär en utmaning då överförmyndarnämnden tar över ansvar för icke tvistiga godmanskap från tingsrätterna, vilket kräver omfattande revidering av rutiner och processer. Medan regeringen bedömer reformen som kostnadsneutral, anser Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att reformen kräver cirka 10 % mer resurser för att hantera ökad dokumentation och juridisk komplexitet.

Habostyrelsen

Habostyrelsen ansvarar för driften av Habo gård, en rekreationsanläggning som erbjuder en trygg och tillgänglig mötesplats för seniorer och personer med funktionsnedsättning. Kärnuppdraget är att främja psykiskt välbefinnande och social trygghet genom meningsfulla aktiviteter. Verksamheten bedrivs i nära samarbete med civilsamhället och andra förvaltningar för att nå relevanta målgrupper effektivt. Från och med 1 januari 2026 övergår verksamheten organisatoriskt till kultur- och fritidsförvaltningen för att skapa bättre samordningsvinster. Den totala kostnadsmassan för driften av styrelsens verksamhet uppgick 2025 till drygt 13 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Ökande aktivitetsutbud och fler deltagare: Trots en tillfällig minskning av det totala besöksantalet på grund av renoveringar har de målgruppsanpassade aktiviteterna med stöd från Habostiftelsen, De gamlas sommarhem Lundagården och andra föreningar riktade mot målgrupperna ökat. Under året besöktes gården av cirka 9 600 gäster från målgrupperna seniorer och personer med funktionsnedsättning, vilket motsvarar en ökning med 7 procent jämfört med föregående år. Etablerade och mycket uppskattade aktiviteter, såsom flottfärder på Höje å och högtidsfirande, i kombination med nya inslag som Afternoon Tea, har på ett konkret sätt bidragit till att bryta ofrivillig ensamhet och stärka social gemenskap. Verksamheten utgör därmed en viktig förebyggande insats genom att erbjuda en trygg, tillgänglighetsanpassad och inkluderande miljö. Gästernas upplevelse av ökat välbefinnande bekräftas av genomgående goda resultat i de löpande kundundersökningarna.

Hög personalkontinuitet och låg sjukfrånvaro: Habo gård har en personalomsättning på 0 procent och en sjukfrånvaro på 1,5 procent, vilket är lågt i jämförelse med

kommunen som helhet. Dock får det tas i beaktning att Habo gård är en jämförelsevis liten verksamhet. Under året har samtliga medarbetare dessutom genomgått utbildning i hållbar återhämtning för att bibehålla den goda arbetsmiljön. En liten och specialiserad organisation kräver denna typ av kontinuitet för att kunna leverera hög servicekvalitet. Den starka personalgruppen är en förutsättning för att lyckas med de många samarbeten som gården driver.

Utmaningar och utvecklingsområden

Lokalförsörjning och underhållsbehov: Habo gård står inför utmaningar kopplade till sina byggnader, då flera verksamheter bedrivs i moduler vars bygglov löper ut i januari 2028. Under året har arbetet med en strategisk lokalförsörjningsplan inletts för att säkra anläggningens framtida kapacitet. Renoveringen av vinterträdgården och utemiljön påbörjades i september 2025, men upptäckten av eternit i marken har orsakat förseningar i tidsplanen. Att ersätta utdömda konstruktioner med energieffektiva och hållbara lösningar är avgörande för att kunna upprätthålla beläggningen året om.

Valnämnden

Valnämnden fungerar som den lokala valmyndigheten i Lund och ansvarar för planering och genomförande av allmänna val till Europaparlamentet, riksdagen samt region- och kommunfullmäktige. Nämnden har även ansvar för genomförandet av nationella eller kommunala folkomröstningar. Nämndens förvaltning är kommunkontoret. Under 2025, som varit ett år utan allmänna val, har kärnverksamheten fokuserat på förberedelser inför de allmänna valen 2026. Detta inkluderar bland annat inventering av röstningslokaler, rekrytering av administratörer och översyn av tillgänglighet. Den totala kostnadsmassan för driften av nämndens verksamhet uppgick 2025 till 2 miljoner kronor.

Kvalitetsframgångar

Säkerställande av demokratisk rättssäkerhet: Valnämnden bidrar till kommunens övergripande mål om trygghet genom att garantera att val genomförs på ett rättssäkert sätt som skyddar den demokratiska processen. Som en del av detta har särskilt fokus lagts på nämndspecifika kontrollaktiviteter inför 2026, såsom säkerställande av att samtliga valförrättare genomgår relevant utbildning. Vidare prioriteras bevarandet av valhemligheten högt för att öka trovärdigheten och minimera risken för att val behöver göras om på grund av felaktigheter.

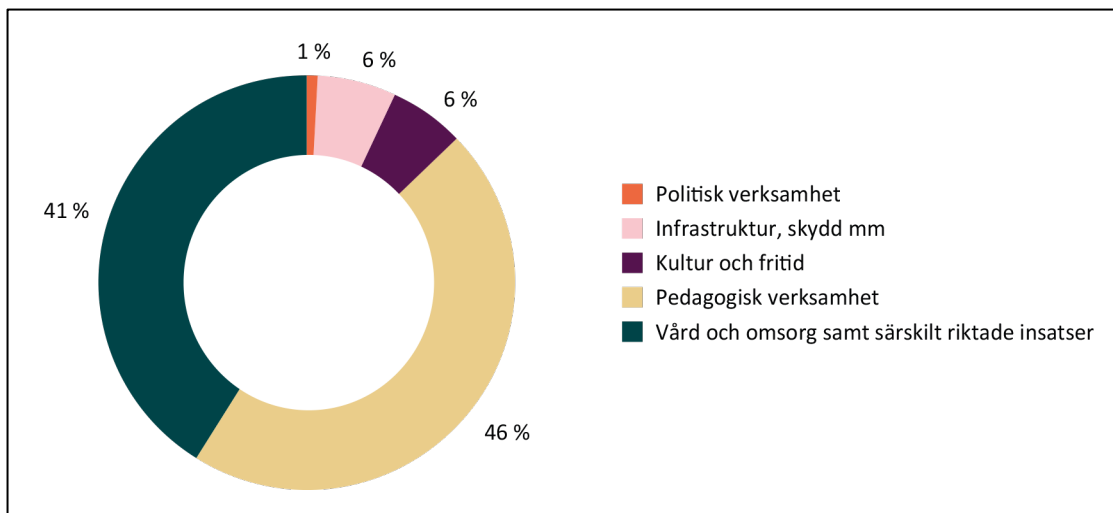
Proaktiv planering och tillgänglighetsfokus: Under det gångna året har nämnden genomfört en omfattande inventering av lokaler för både förtidsröstning och valdag. I detta arbete har en noggrann översyn av lokalernas tillgänglighet genomförts för att säkerställa att alla väljare kan utöva sin rösträtt obehindrat. Genom att i god tid planera för två nya valdistrikt säkerställer nämnden att den geografiska indelningen möter invånarantalets utveckling. Detta systematiska förarbete är avgörande för en smidig logistik och ett högt valdeltagande i kommande val.

Utmaningar och utvecklingsområden

Utökat distributionsansvar för namnvalsedlar: Valnämnden har under 2025 fattat beslut om att från och med valen 2026 ta på sig ansvaret för distributionen av namnvalsedlar för deltagande partier. Syftet med detta utvecklingsområde är att öka likvärdigheten så att väljare lättare hittar namnvalsedlar oberoende av partiernas storlek eller ekonomiska resurser. Det utökade uppdraget innebär en ny administrativ uppgift för valkansliet och kräver en tydlig riktlinje för distributionen, vilket antogs i slutet av 2025. Kostnaden för detta utökade ansvar beräknas till 400 000 kronor för 2026 och har beaktats i kommande budgettramar. Genom detta erbjudande stärks den demokratiska servicen gentemot både partier och medborgare.

Vart gick skattepengarna?

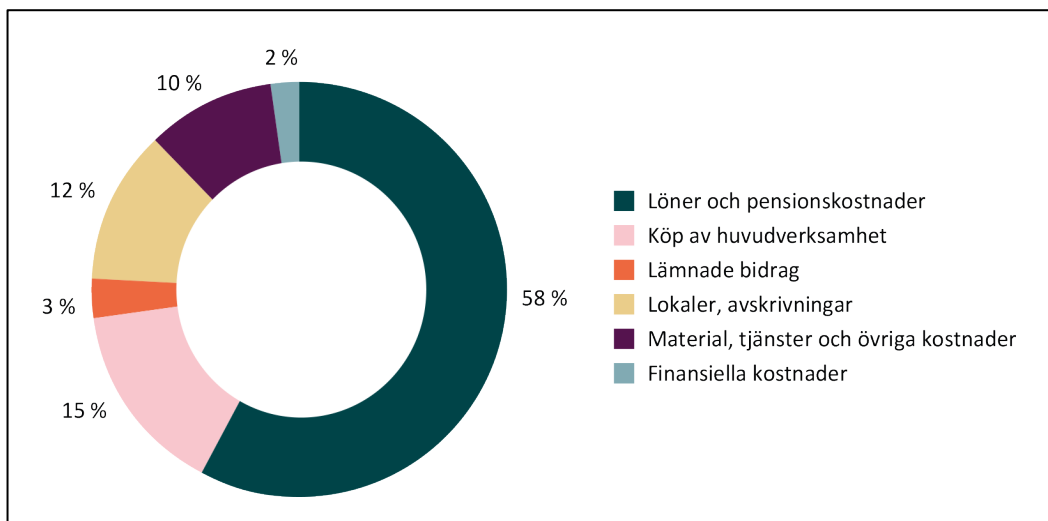
Verksamhet

Bildtext: Visar kommunens nettokostnader uppdelade på verksamhetsområden. Indelningen följer räkenskapssammandraget hos Statistiska centralbyrån (SCB), där alla kommuner redovisar sina kostnader enligt samma indelning.

Verksamhet	miljoner kronor	andel i %	Riket, andel (%)
Politisk verksamhet	99	1 %	1 %
Infrastruktur, skydd med mera	604	7 %	7 %
Kultur och fritid	521	6 %	5 %
Pedagogisk verksamhet	3 845	45 %	44 %
Vård och omsorg samt särskilt riktade insatser	3 499	41 %	43 %
Summa verksamhet	8 568	100 %	100 %

Kostnader

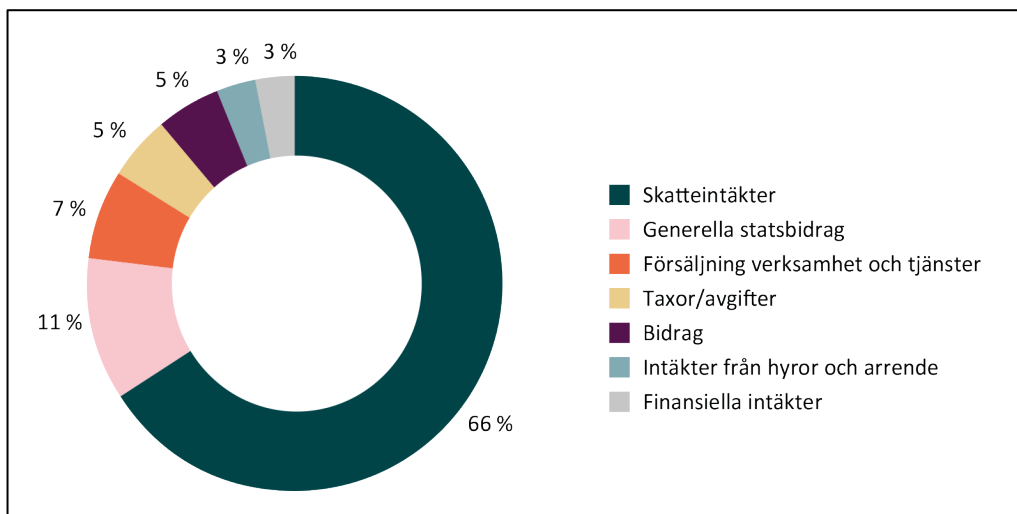

Bildtext: Fördelning av kommunens kostnader

Kostnader	miljoner kronor	andel i %
Löner och pensionskostnader	6 483	58 %
Köp av huvudverksamhet	1 645	15 %
Lämnade bidrag	359	3 %
Lokaler, avskrivningar	1 293	12 %
Material, tjänster och avgifter	1 104	10 %
Finansiella kostnader	284	2 %
Summa kostnader	11 168	100 %

Köp av huvudverksamhet 2025	miljoner kronor
Plats i pedagogisk verksamhet	825
Vårdplatser	318
Öppenvård	168
Räddningstjänstentreprenad	82
Personlig assistans	61
Kultur	23
Behandlingsavgift avfall	32
Färdtjänstentreprenader	54
LVM/LVU-placeringar	33
Park-/Natur-/trädgårdsentreprenader	19
Övrigt	30
	1 645

Intäkter

Intäkter	miljoner kronor	andel i %
Skatteintäkter	7 562	66 %
Generella statsbidrag	1 288	11 %
Försäljning verksamhet och tjänster	824	7 %
Taxor/avgifter	540	5 %
Bidrag	612	5 %
Intäkter från hyror och arrende	286	3 %
Finansiella intäkter	394	3 %
Summa intäkter	11 506	100 %

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Lunds kommuns resultat och ekonomiska ställning påverkas av flera faktorer, där händelser i omvärlden och det aktuella konjunkturläget både internationellt och nationellt har en betydande inverkan på kommunkoncernens intäkts- och kostnadsutveckling. De stora osäkerhetsfaktorer som präglar den samhällsekonomiska utvecklingen innebär fortsatt utmanande förutsättningar för kommunens planering av verksamhet och ekonomi, både på kort och medellång sikt. I detta avsnitt lyfts de faktorer som bedöms ha stor påverkan på årets resultat och ekonomiska ställning. För mer framåtriktad prognos och analys rörande kommunkoncernens förutsättningar och verksamhet, se avsnittet *Förväntad utveckling*.

Fortsatt lågkonjunktur med gradvis stabilisering

Sverige befann sig under 2025 fortsatt i en lågkonjunktur, men ekonomin stabiliserades successivt under året. Inflationstakten var lägre än föregående år och räntenivåerna sänktes, vilket förbättrade de ekonomiska förutsättningarna jämfört med närmast föregående år.

Samtidigt kvarstod en svag arbetsmarknad och en osäker internationell utveckling. Skatteunderlagets tillväxt var återhållsam under årets inledning, i linje med den dämpade sysselsättningen, men utvecklingen stärktes mot slutet av året.

För kommunsektorn innebar den lägre inflationen att kostnadsökningstakten avtog jämfört med föregående år, även om kostnadsnivåerna fortsatt var högre än före inflationsuppgången.

Förändrat kostnadstryck och resultatpåverkan

För kommunsektorn innebar den lägre inflationen att kostnadsökningstakten avtog jämfört med föregående år, även om kostnadsnivåerna fortsatt var höga efter tidigare års pris- och ränteuppgångar. I Lunds kommun har kostnadsutvecklingen samtidigt dämpats genom ett aktivt arbete med omställning och anpassningar i verksamheten för att möta förändrade ekonomiska och demografiska förutsättningar.

Efter två år med kraftigt ökade pensionskostnader minskade kostnaderna markant under 2025 när nivåerna återgick till ett mer normalt läge. Jämfört med 2024 har pensionskostnaderna minskat med närmare 300 miljoner kronor, vilket tydligt har bidragit till att dämpa kommunens samlade kostnadsökning under året.

Kostnadsutvecklingen har även påverkats av att behovsökningen inom vissa verksamheter varit lägre än tidigare beräknat. Inom äldreomsorgen har volymutvecklingen inte ökat i den takt som tidigare prognoser indikerade, vilket bidragit till att dämpa netto-kostnadsutvecklingen. Tillsammans med kommunens omställningsarbete och anpassningar till förändrade demografiska förutsättningar har detta stärkt det ekonomiska utfallet.

Enligt analyser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kan utvecklingen av äldreomsorgens behov fram till 2030-talet följa olika banor. Om andelen äldre med omsorgsinsatser ligger kvar på dagens nivå kan behoven öka i takt med att antalet äldre i befolkningen växer. Samtidigt visar analyserna att behovsutvecklingen kan bli betydligt mer dämpad om den ökade livslängden innebär att behov av omsorg uppstår senare i livet och om utvecklingen av hälsa, förebyggande insatser och nya arbetssätt fortsätter att stärkas.

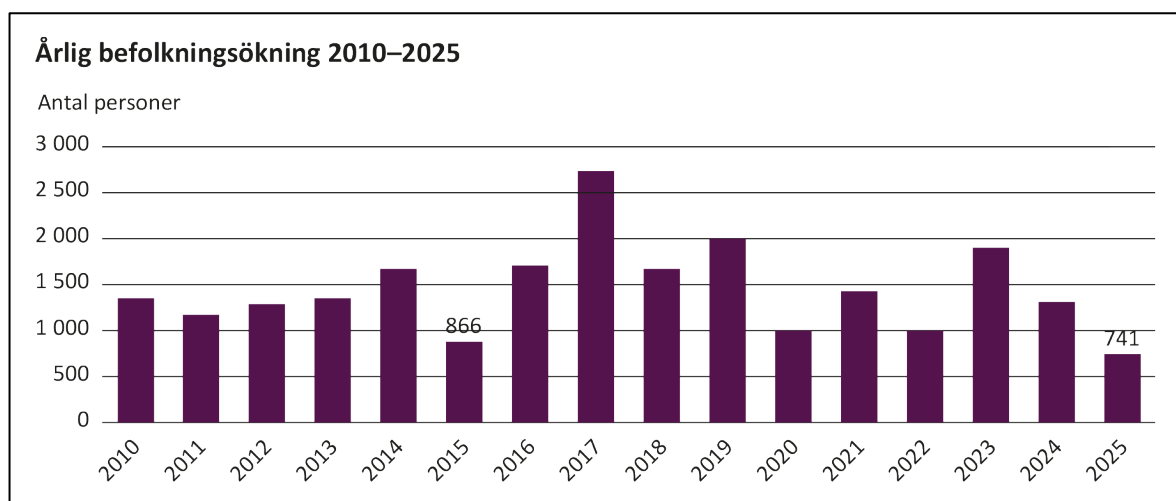
Det innebär att utvecklingen av äldreomsorgens behov inte enbart styrs av demografin. Hur verksamheten utvecklas, hur förebyggande insatser prioriteras och hur resurser används har stor betydelse för den framtida kostnadsutvecklingen.

Årets resultat är till stor del en följd av ett aktivt arbete med att anpassa verksamheten och dämpa kostnadsutvecklingen. Samtidigt har skatteunderlagets utveckling varit dämpad under året till följd av den svagare konjunkturen.

Befolkningsutveckling

Den förväntade befolkningsutvecklingen för Lunds kommun visar att samtidigt som Lunds befolkning växer så förändras befolkningssammansättningen när antalet barn minskar och antalet äldre ökar. De demografiskt drivna förändringarna kommer att påverka Lundabornas behov, krav och möjligheter och kommer därför fortsatt behöva utgöra en central del kommunens styrning, ledning och planering av kommunkoncernens verksamheter.

Lunds befolkning var 132 331 personer den 31 december 2025. Befolkningsökning var 741 personer. Det är den lägsta befolkningsökningen under perioden 2010–2025. Ökningstakten är lägre än tidigare år, men trots det den 11:e största befolkningsökningen i antalet personer av Sveriges kommuner 2025. Lunds kommun är 12:e största kommun till antalet invånare.

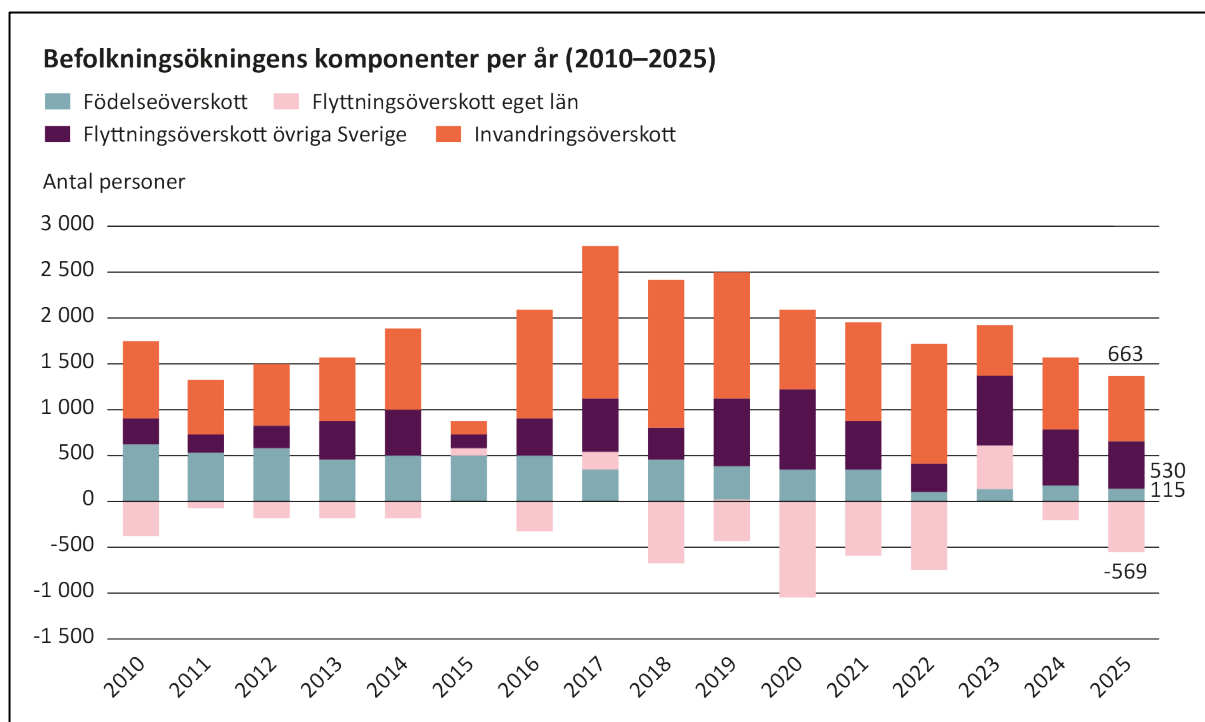

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Befolkningstillväxtens drivkrafter

Invandringsöverskottet uppgick 2025 till 663 personer och flyttnettот från övriga Sverige till 530 personer. Flyttnettот gentemot övriga Skåne är negativt, likt de flesta år under perioden, med -569 personer. Födelseöverskottet var 115 personer.

Lunds befolkningstillväxt är strukturellt beroende av migration snarare än födelseöverskott. Detta innebär att kommunens långsiktiga utveckling i högre grad påverkas av arbetsmarknadens attraktivitet, bostadsutbud och utbildningsplatser på Lunds universitet. Lund är fortfarande attraktivt internationellt och nationellt, men tappar hushåll i vissa livsfaser till omgivande kommuner. Framför allt i de familjebildande åldrarna. Detta ställer, bland annat, särskilda krav på Lunds bostadsutbuds sammansättning och prisnivå om Lund vill behålla och locka personer i dessa åldrar.

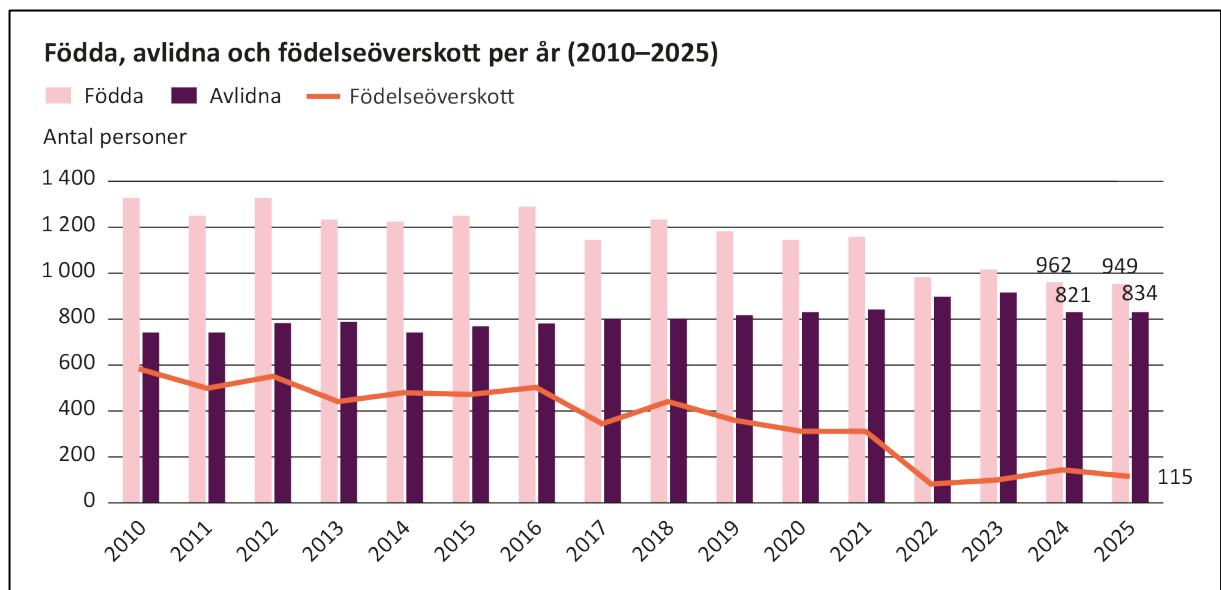

Källa: Statistikmyndigheten SCB. Födelseöverskott, flyttningsöverskott eget län (Skåne), flyttningsöverskott övriga Sverige samt invandringsöverskott.

Demografisk strukturförändring

Det är en känd trend att antalet födda har minskat och att antalet avlidna har ökat sedan 2010 i Sverige. Det naturliga födelseöverskottet är därmed betydligt lägre än under början av 2010-talet. Födelseöverskottet var +115 personer 2025 från att ha varit runt +500 de första åren av 2010-talet. I Lund föddes det 949 barn 2025 och 834 personer avled.

I Lunds kommun föds det relativt få barn jämfört med jämförbara kommuner, men även om trenden är tydligt nedåtgående så kan födelsetalen skifta upp och ner mellan åren. Det innebär bland annat utmaningar i planeringen av förskola och grundskola som behöver anpassas till mindre barnkullar, samtidigt som efterfrågan på äldreomsorg förväntas öka successivt.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

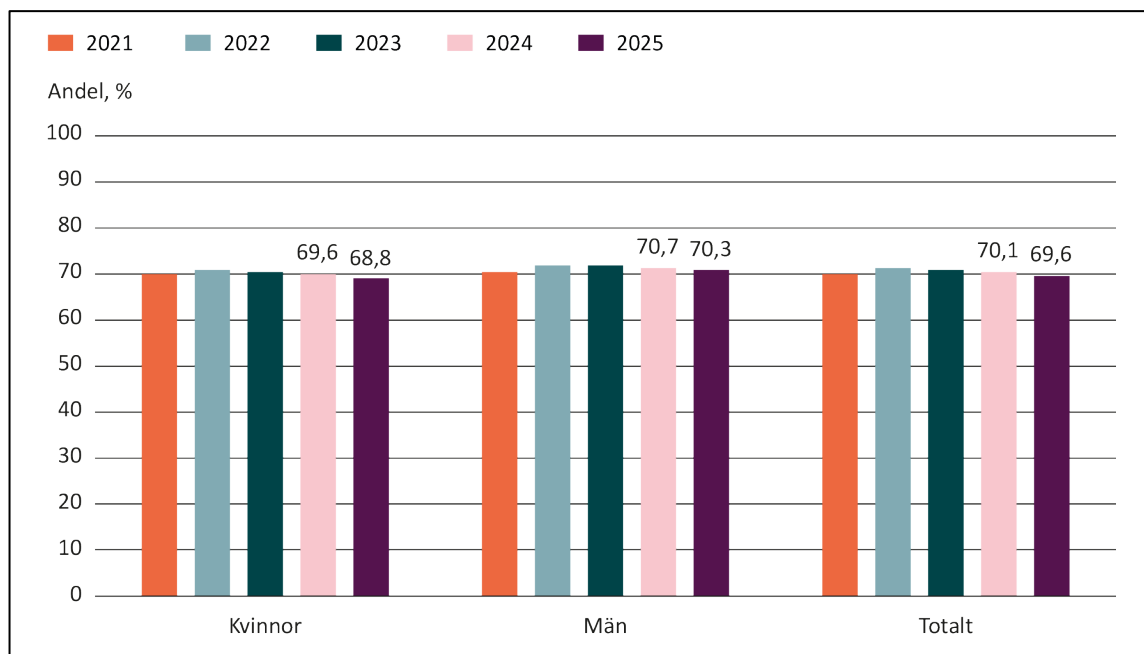
Arbetsmarknad

Sysselsättningsgraden minskade något under 2025 jämfört med 2024 men ligger kvar på en relativt stabil nivå. Likt tidigare år är sysselsättningsgraden lägre för kvinnor än män.

Den något lägre sysselsättningsgraden bland kvinnor hänger bland annat samman med att kvinnor oftare arbetar deltid, tar ett större ansvar för föräldraledighet och omsorgsarbete samt med en fortsatt könsuppdelad arbetsmarknad. I Lund påverkar även den stora studentbefolkningen utfallet, då kvinnor utgör en något större andel av studenterna och studerande normalt inte räknas som sysselsatta i arbetsmarknadsstatistiken.

En varaktig nedgång i sysselsättning skulle direkt påverka kommunens skatteintäkter, och det är viktigt med insatser, om möjligt, som förhindrar det och i stället vänder sysselsättningstrenden.

Sysselsättningsgrad per år 2021–2025, fördelat på kvinnor, män och totalt (20–65 år)

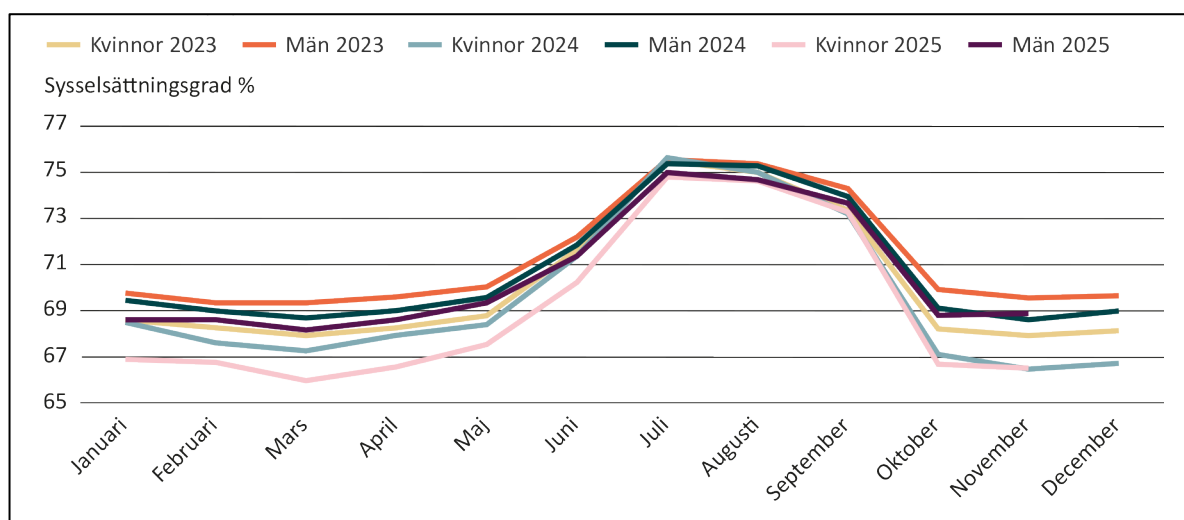

Källa: BAS, Statistikmyndigheten SCB.

Sysselsättningsgraden i Lund varierar över året och är som högst under sommarmånaderna. En förklaring är att en del studenter som stannar kvar i Lund under sommaren tar tillfälliga arbeten eller sommarvikariat. Samtidigt räknas personer som har semester fortfarande som sysselsatta. Sammantaget bidrar detta till att sysselsättningsgraden ökar under sommaren.

Sysselsättningsgraden för kvinnor och män är lägre i början av 2025 jämfört med 2024, men skillnaden jämnar ut sig i slutet av året.

Sysselsättningsgrad per månad 2023–2025, fördelat på män och kvinnor (20–65 år)

Källa: BAS, Statistikmyndigheten SCB.

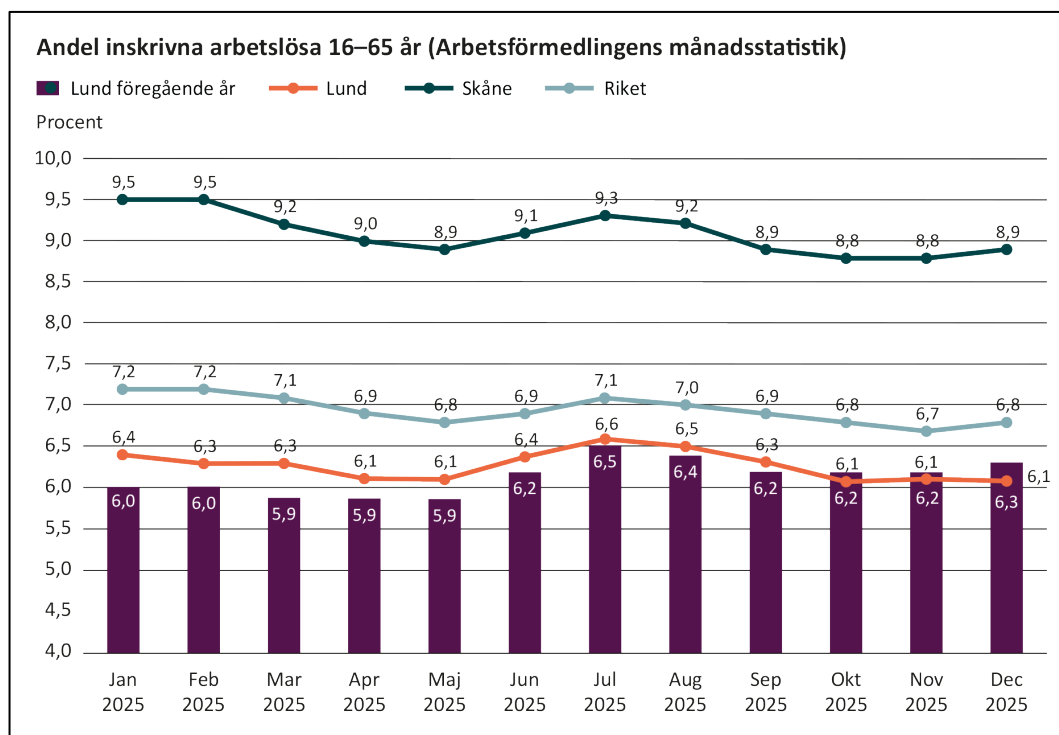
Arbetslöshet

Enligt arbetsförmedlingens prognoser har den svenska ekonomin påverkats negativt av hög inflation och handelspolitisk oro, men förutsättningarna för en gradvis återhämtning förbättras under 2026–2027 (prognosperioden). Trots detta väntas lågkonjunkturen bestå under större delen av prognosperioden och arbetsmarknaden förväntas återhämta sig långsamt. Flera indikatorer visar att arbetsmarknadsläget i slutet av 2025 fortfarande är svagare än normalt, och arbetsgivarnas anställningsplaner är positiva men försiktiga.

Arbetslösheten har under hösten och vintern 2025 slutat öka och börjat minska i långsam takt. En mer tydlig återhämtning väntas först längre fram i prognosperioden, och enligt arbetsförmedlingen dröjer det till slutet av perioden innan arbetslösheten når nivåer i linje med tiden före lågkonjunkturen. Antalet inskrivna arbetslösa bedöms alltså minska successivt, men ligger fortsatt på relativt höga nivåer jämfört med tidigare år.

Samtidigt har antalet långtidsarbetslösa ökat till följd av den utdragna lågkonjunkturen. Även om antalet väntas minska något i takt med konjunkturförbättringen, ökar långtidsarbetslösas andel av det totala antalet inskrivna arbetslösa. Utmaningarna är särskilt stora för personer som varit utan arbete under längre tid och som saknar kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden. Trots ett stort utbud av arbetskraft upplever många arbetsgivare fortsatt rekryteringssvårigheter, vilket tydliggör matchningsproblemen. För att stärka arbetsmarknaden krävs därför, enligt arbetsförmedlingen, riktade och arbetsnära insatser, fördjupat stöd till långtidsarbetslösa samt ett systematiskt arbete gentemot arbetsgivare.

Arbetslöshet (16–65 år)

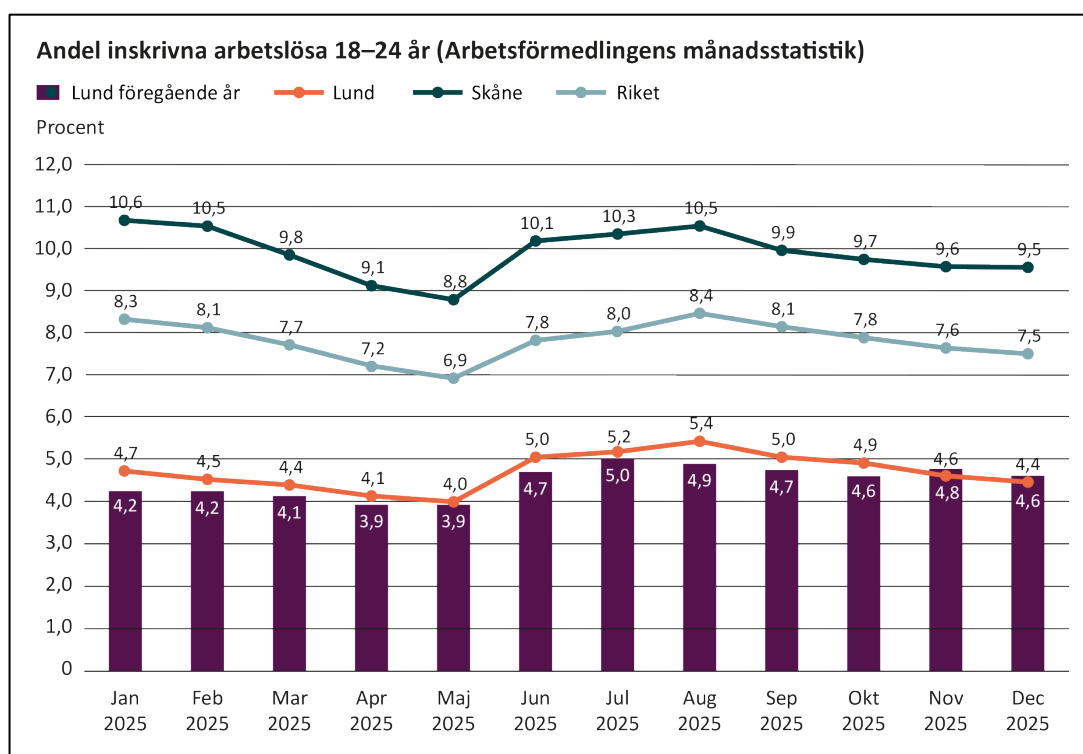
Källa: Arbetsförmedlingen

Diagrammet ovan visar andelen inskrivna arbetssökande i Lund, riket och Skåne de senaste 12 månaderna i åldersgruppen 16–65 år. Staplarna representerar andelen

arbetssökande i Lund samma period föregående år. Lund följer fortsatt ungefär samma trend som riket, men med en något lägre andel arbetssökande. Jämfört med Skåne är andelen arbetssökande i Lund betydligt lägre. Under oktober, november och december var andelen arbetssökande lägre än samma period 12 månader tidigare. Vilket betyder att arbetslösheten sjunker, om än i långsam takt. Senaste gången arbetslösheten var lägre jämfört med året före i Lund var i juni 2023. Vid utgången av december 2025 var det ingen väsentlig skillnad mellan andel manliga och kvinnliga arbetssökande i Lund (6,0 procent kvinnor och 6,2 procent män).

Arbetslösheten är högre bland utrikes än bland inrikes födda. Det finns flera faktorer bakom att det tar tid att etablera sig på arbetsmarknaden i Sverige, och skillnaderna brukar minska i takt med att vistelsetiden i Sverige ökar. Vid utgången av december månad var arbetslösheten bland utrikes födda i Lund 12,7 procent (att jämföra med 3,8 procent för inrikes födda). Motsvarande siffror för Skåne i augusti är 17,5 procent (utrikes födda) och 5,4 procent (inrikes födda).

Ungdomsarbetslöshet (18–24 år)

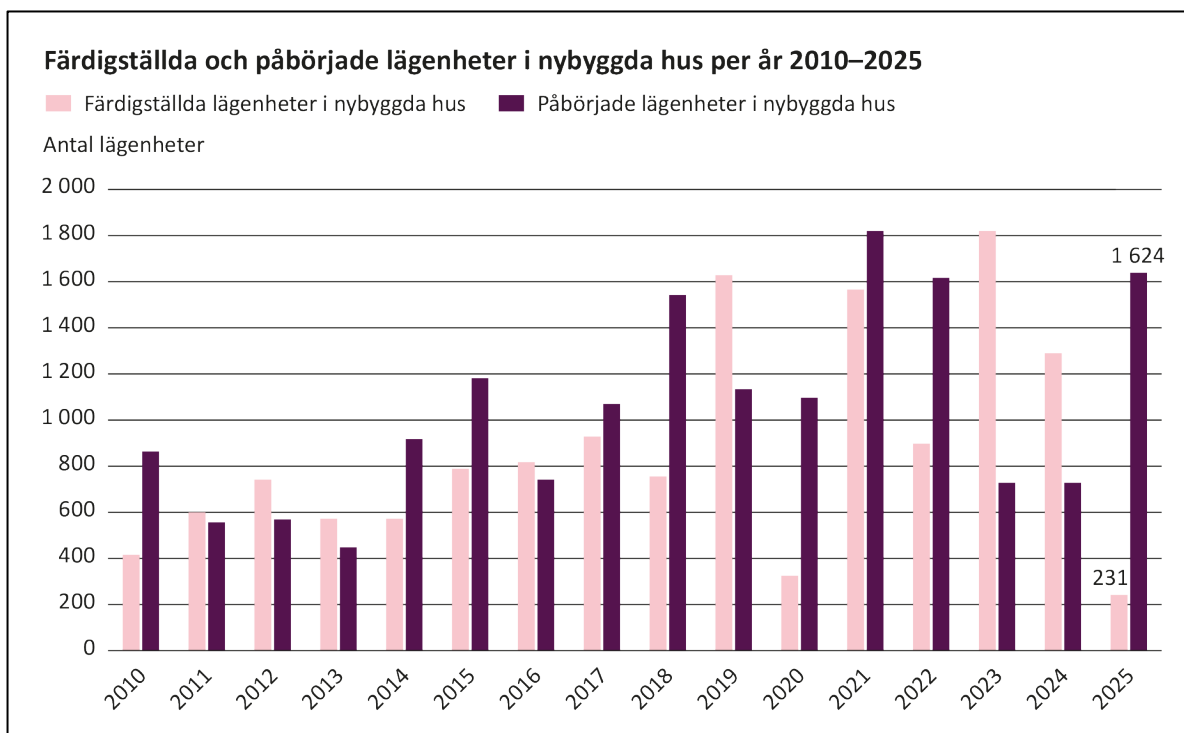
Källa: Arbetsförmedlingen

Diagrammet ovan visar andelen inskrivna arbetssökande i Lund, riket och Skåne de senaste 12 månaderna i åldersgruppen 18–24 år (ungdomsarbetslöshet). Staplarna representerar andelen arbetssökande i Lund samma period föregående år. Även ungdomsarbetslösheten minskar under årets sista månader, och i november och december var andelen arbetssökande ungdomar i Lund lägre än motsvarande perioder föregående år. Bland ungdomar i Lund är det något större skillnad mellan könen, med en högre arbetslöshet bland män. I december var 5,7 procent av männen i åldersgruppen arbetssökande jämfört med 3,2 procent av kvinnorna.

Bostadsförsörjning

Under 2025 färdigställdes 231 lägenheter och 1 624 lägenheter påbörjades. Lund hamnar först på 29:e plats i bostadsbyggande av Sveriges kommuner 2025. De tre stora bostadsprojekten som förväntades färdigställas under 2025 blev av olika anledningar försenade, och förväntas bli inflyttningsklara 2026. Lund hamnar på 6:e plats av kommunerna i bostadsbyggande sett till de senaste tre åren.

Förseningen av byggprojekten i Lund 2025 och det stora antalet påbörjade lägenheter 2025, klart flest påbörjade i Skåne 2025 och tredje flest av Sveriges kommuner 2025, indikerar ett ökat bostadsutbud de närmsta åren.

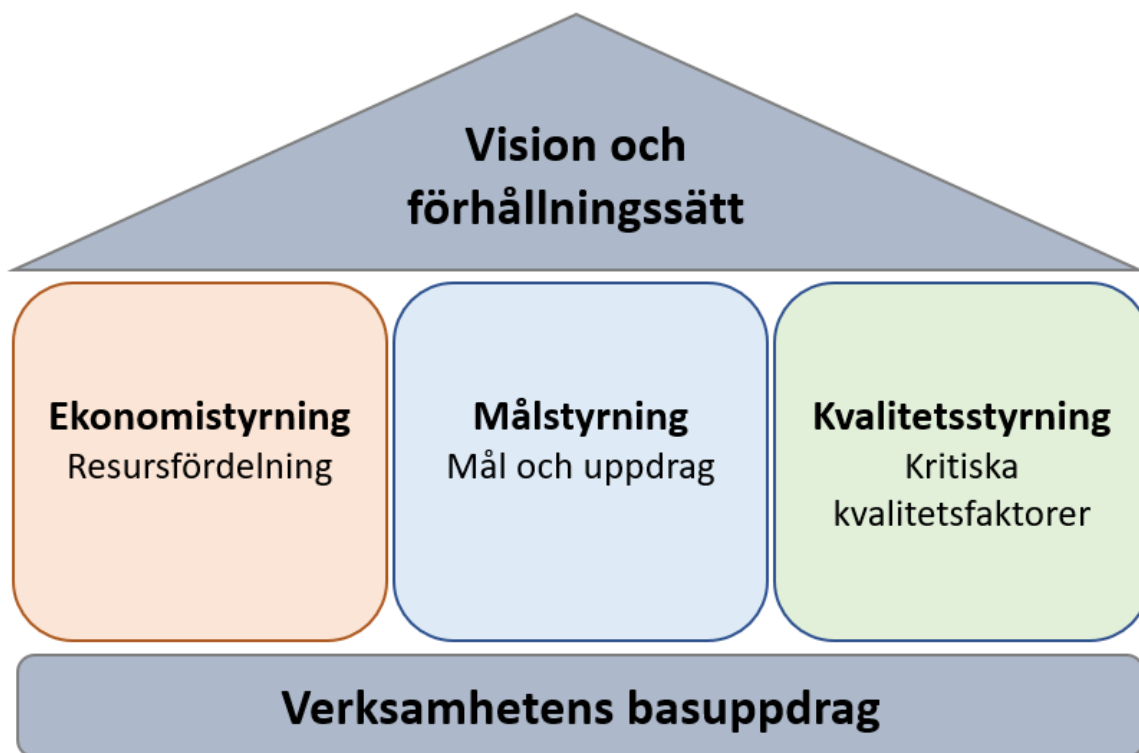

Uppgifterna för 2025 är preliminära och uppgifterna för 2023 och 2024 är hämtade från Lunds kommun. Övriga uppgifter kommer från Statistikmyndigheten SCB.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Sättet vi styr och leder på ska säkerställa att vi använder våra resurser på ett effektivt sätt och tillhandahåller tjänster med hög kvalitet. Vårt styrsystem är "allt" som påverkar vad vi gör. Det är allt från vår lokala politik, vår organisering, omvärlden, medborgarens behov, besökarens behov, näringsidkarens behov, lagstiftning, myndighetskrav, överenskommelser och avtal, traditioner och vana, vår kultur och vårt ledarskap.

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

Taket är visionen - att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet tillsammans med förhållningssätten Lyssna, Lära och Leda.

Stommen består av de tre parametrarna ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning, dessa följs upp genom ett antal rapporter såsom delårsrapporter och årsanalyser.

Det som i styrmodellen beskrivs som verksamhetens basuppdrag består dels av nämndernas uppdrag enligt de av kommunfullmäktige beslutade reglementena, dels av de lagar och förordningar som styr nämnden.

Styrmodellen kompletteras av en operativ ledningsprocess som innehåller viktiga moment i planerings- och uppföljningsprocessen. Syftet med ledningsprocessen är att förse förtroendevalda och kommunledning med information om utfallet i verksamheten - för att säkerställa att organisationen arbetar effektivt för att uppnå sina målsättningar.

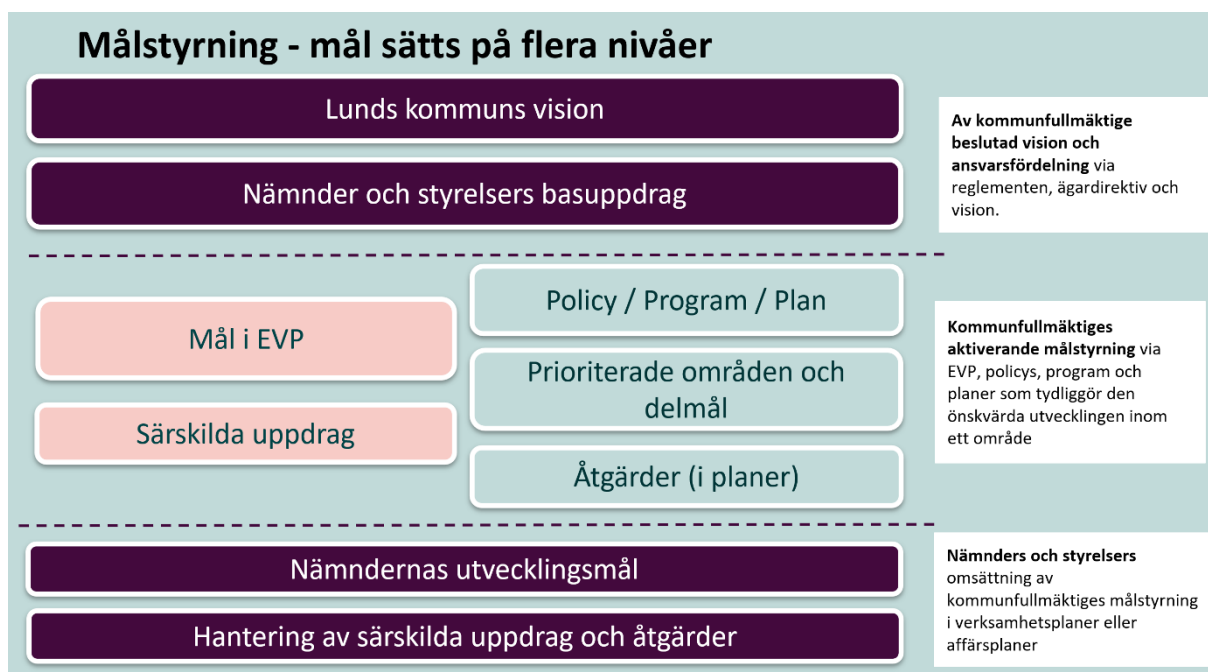
Ekonomistyrning

Ekonomistyrningen utgörs av en budget och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen i den treåriga ekonomi- och verksamhetsplanen, EVP. Resursfördelningsmodellen är en princip för hur förvaltningarnas budgetar ska räknas upp utifrån volymförändringar. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet. I verksamhetsplaner och internbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram.

Målstyrning och programstyrning

Målstyrningen

Lunds målstyrning beskriver kommunens målhierarki, det vill säga på vilken nivå i organisationen som olika typer av mål fastställs. I Lund använder vi en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån "ovanför". Kommunfullmäktige fastställer mål och har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner och definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnderna ska förhålla sig till de gemensamma kommunfullmäktigemålen och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den gemensamma utvecklingen.

Programstyrning genom styrande dokument

Den kommunala verksamheten styrs genom beslut på olika nivåer. Besluten från kommunfullmäktige dokumenteras bland annat i våra styrande dokument som program, policy, planer, riktlinjer, föreskrifter, reglementen, avtal och taxor. Flera av de styrande dokumenten innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. De styrande dokumentens mål och åtgärder korrelerar och bidrar till kommunfullmäktiges mål.

Kommunens *Program för styrning* sätter en ram för kommunens styrdokument. Programmet reglerar våra styrdokument genom att ställa krav på hur de ska tas fram, vad de ska heta eller *inte* heta samt vilken politisk nivå som ska fastställa de olika typerna av dokument. Programmet tydliggör att endast kommunfullmäktige fastställer kommunövergripande policy, program och planer samt att endast kommunstyrelsen fastställer kommunövergripande handlingsplaner och riktlinjer.

Hållbar utveckling

En viktig dimension i Lunds kommuns styrning är hållbar utveckling. Målen och principerna för Lunds hållbara utveckling finns dels uttalade genom kommunfullmäktiges mål, men är också reglerat och tydliggjort via *Lunds policy för hållbar utveckling* med tillhörande styrdokument. Policyn konkretiseras i kommunens program och planer, där de två kommunövergripande styrdokument *Program för ekologisk hållbar utveckling (Lundaeko)* och *Program för social hållbarhet* utgör de tyngsta byggstenarna. Både i kommunfullmäktiges mål samt i policyn för hållbar utveckling tydliggörs också kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och kopplingarna till de globala målen.

Lunds hållbarhetsarbete redovisas och utvärderas inom samtliga hållbarhetsdimensioner; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Detta arbete kan läsas i sin helhet i *Lunds hållbarhetsredovisning*.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsstyrningen utgår från politiska mål, från krav enligt speciallagstiftning samt från den självklara utgångspunkten att sätta de som kommunen är till för i centrum. Kvalitetsstyrningen styr och följer framför allt verksamheternas basuppdrag som i sin tur styrs av kommunens reglementen samt lagar och förordningar. Reglementena innehåller både gemensamma bestämmelser som gäller för samtliga styrelser och nämnder samt beskriver vilket specifikt ansvar varje enskild styrelse/nämnd har.

Basuppdragen följs bland annat genom uppföljning av nyckeltal som är kritiska för att verksamheten ska kunna leverera en god kvalitet. Dessa analyseras, utvärderas och används för att styra mot effektiva verksamheter med god kvalitet. Resultat och utvärderingar sammanställs i olika nationella jämförelser och kvalitetsrapporter.

Intern kontroll

Intern kontroll styrs av kommunallagen och är en central del av kommunens utvecklingsarbete. Syftet med intern kontroll är att säkerställa att:

- verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och fattade beslut.
- värna om god ekonomisk hushållning samt säkerställa att resurser används på ett korrekt och ansvarsfullt sätt.
- upprätthålla en betryggande styrning och riskhantering genom att identifiera, förebygga och minimera fel, brister och oegentligheter.

- säkerställa en effektiv, ändamålsenlig och rättssäker verksamhet genom strukturerade rutiner och kontroller.
- Att stödja ett kontinuerligt förbättringsarbete genom systematiska analyser och återkoppling av identifierade utvecklingsbehov.

Uppföljning av nämndernas arbete med intern kontroll genomförs i rapporten *Utvärdering intern kontroll 2025 - Lunds kommun*. Den sammanfattar nämndernas granskningar och resultat av de kommungemensamma kontrollaktiviteterna för år 2025 samt utvärderar kommunens samlade interna kontroll.

De tre kommungemensamma kontrollaktiviteterna som har genomförts under 2025 är:

1. Ändamålsenligt arbete för att förebygga och hantera våld och hot mot anställda i Lunds kommun
2. Ändamålsenlig intern kontroll avseende mutor, korruption och jäv i kommunens verksamheter
3. Tillse att kommunens IT-system är ändamålsenliga för verksamheterna samt kunskapen om desamma

Utöver de kommungemensamma kontrollaktiviteterna har varje nämnd granskat en till fyra kontrollaktiviteter beslutade av respektive nämnd, utifrån riskanalys i respektive verksamhet. I de fall brister har påträffats har nämnderna upprättat plan med förbättringsåtgärder i syfte att korrigera bristerna.

Kommunens samlade bedömning vid utvärdering av 2025 är att nämnderna arbetar systematiskt med den interna kontrollen och att den i allt väsentligt fungerar väl i kommunens verksamheter. Utvärderingen visar att det överlag fungerar väl gällande samtliga internationellt vedertagna COSO-komponenter, det vill säga kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning och utvärdering.

Resultat på de kommungemensamma kontrollerna redovisas i bilaga *Utvärdering intern kontroll 2025 - Lunds kommun*.

Ägarstyrning

Kommunfullmäktige utövar sin ägarstyrning över kommunens bolag med ett antal olika styrinstrument. De viktigaste styrinstrumenten är bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och gemensamma principer för bolagen som anges i kommunens bolagspolicy. Därutöver sker kommunfullmäktiges ägarstyrning genom att utse styrelse och lekman-narevisorer för bolagen samt genom moderbolaget för bolagskoncernen, Lunds Rådhus AB, som har huvudansvar för ägarstyrningen gentemot bolagen.

Kommunfullmäktige ska fastställa bolagsordning för samtliga bolag där kommunen äger aktier. Beslut om bolagsordning ska därefter fattas på respektive bolags bolagsstämma. Bolagsordningen ska enligt kommunallagen ange det kommunala ändamålet med verksamheten, de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten samt att kommunfullmäktige får ta ställning till beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt innan beslut fattas. I delägda kommunala bolag som inte omfattas av offentlighetsprincipen ska kommunfullmäktige verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt grunderna för denna princip. I ett bolag med flera ägare behöver bolagsordningen kompletteras med ett aktieägaravtal mellan

delägarna. Där regleras vad delägarna är överens om kring styrning, finansiering och kontroll av bolaget.

Kommunfullmäktige har rätt att besluta om ägardirektiv för verksamheten i hel- och delägda bolag. Ägardirektiven måste fastställas av bolagsstämman för att de ska vara bindande för bolagen. Syftet med ägardirektiv är att möjliggöra en aktiv styrning av bolaget samt underlätta för kommunen att följa verksamheten. Ägardirektiven bör ange en fördjupning av bolagets ändamål och verksamhet, innehålla ekonomiska mål och krav på bolaget, ange vilken information som bolaget bör delge till ägaren samt former för samordning och dialog mellan bolag och ägare.

Kommunstyrelsen ska varje år ha minst en ägardialog med verkställande direktör (VD) samt presidium för moderbolaget. Kommundirektören, i egenskap av VD i moderbolaget, ansvarar för kommunens löpande kontakter med ledningen för kommunens hel- och delägda bolag. Lunds Rådhus AB är ett helägt aktiebolag till Lunds kommun och tillika moderbolag i koncernen med helägda bolag. Utdelningar från kommunala bolag sker via Lunds Rådhus AB.

Bolagens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder inom ramen för målet om långsiktig samhällsnytta. Bolagen ska eftersträva ett ekonomiskt resultat som ger utrymme både för en årlig avkastning till ägaren på bolagets kapital, förväntad utdelning samt för en långsiktig konsolidering av bolaget.

Enligt Lunds kommuns bolagspolicy ska bolagen årligen inför kommunens budgetprocess informera moderbolaget om resultatmål och mål för avkastning på eget kapital. Budget för bolagen ska utgå ifrån kommunfullmäktiges årliga direktiv i ekonomi- och verksamhetsplanen. För uppföljning ska bolagen lämna tertialrapporter om måluppfyllelse och ekonomiskt resultat till moderbolaget, Lunds Rådhus AB, som i sin tur lämnar en sammanställd rapport till kommunstyrelsen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering god ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Ändamålet med god ekonomisk hushållning förklaras med att offentliga medel ska användas på ett effektivt och säkert sätt samt att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras. God ekonomisk hushållning omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga mål.

Lunds kommunkoncern ska under mandatperioden 2022–2026 arbeta efter fyra beslutade mål som ska bidra till utvecklingen av kommunens verksamhet. Målen ska styra satsningar och prioriteringar, och de gäller för samtliga nämnder och styrelser men olika nämnder och styrelser träffas i olika angelägenhetsgrad.

Följande mål är beslutade av kommunfullmäktige:

- En tillitsbaserad styrning och ledning
- Sveriges tryggaste kommun
- Fler Lundabor i arbete
- Klimatneutralitet 2030

Utöver målen har kommunfullmäktige beslutat om 33 särskilda uppdrag som tilldelats olika nämnder och styrelser. I flera fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd för att främja samverkan, samordning och helhetssyn.

Vid utvärdering av ställningstagandet om god ekonomisk hushållning görs en total granskning av kommunfullmäktigemålen. Bedömning av måluppfyllelse för respektive kommunfullmäktigemål baseras på en helhetsbedömning av resultat av de särskilda uppdrag, aktiviteter och projekt som är kopplade till målet och som utförs av nämnder, styrelser och bolag. Delårsrapport per april lyfter fram utveckling, prognos och eventuella avvikelser från planering för det arbete som bedöms påverka förflyttningar mot målet.

Vid summering av helåret 2025 konstateras att kommunfullmäktiges fyra mål i stort går i rätt riktning. De aktiviteter, förbättringsåtgärder och särskilda uppdrag som görs inom kommunen bedöms arbeta i riktning mot kommunfullmäktiges mål. Det pågår även flertalet stora projekt som bedöms bidra till att kommunen levererar en samlad verksamhet med god kvalitet. Bedömningen av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål summeras till att tre mål bedöms i hög grad kunna uppfyllas vid mandatperiodens slut. Ett mål bedöms bli delvis uppfyllt.

Kommunfullmäktigemål	Målbedömning helår	
1. En tillitsbaserad styrning och ledning	 Klarar målet	Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".
2. Sveriges tryggaste kommun	 Klarar målet	Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga att brott genomförs.
3. Fler lundabor i arbete	 Klarar målet	Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga att brott genomförs.
4. Klimatneutralitet 2030	 Klarar delvis målet	Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Bildtext: Tabell som visar kommunfullmäktiges fyra mål för mandatperioden 2022–2026, inklusive målbedömning för helåret 2025.

Summeringen av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna och styrelserna visar att dessa i hög grad följer planeringen. Av totalt 33 särskilda uppdrag är 24 avslutade och 9 pågående.

De finansiella målen består av ett resultatmål och ett skuldsättningsmål. Resultatmålet innebär att kommunens finansiella resultat på sikt ska uppgå till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Mot bakgrund av omvärldsläget och kommunens ekonomiska förutsättningar fastställdes resultatmålet för 2024 till minus 1 procent. För 2025 fastställdes resultatmålet till 1 procent, med en planerad återgång till det långsiktiga målet om 2 procent från och med 2026.

Skuldsättningsmålet innebär att nettolåneskulden inte får överstiga 60 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Utfallet för 2025 uppgår till 5,7 procent i resultat och 40 procent i nettolåneskuld i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Båda de finansiella målen uppfylls därmed för året.

Den sammantagna bedömningen, utifrån såväl ett finansiellt som ett verksamhetsmässigt perspektiv, är att kommunkoncernen och kommunen har uppnått en god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2025.

Finansiell analys

Sammanfattande bedömning av Lunds kommuns finansiella ställning

Lunds kommunkoncern

Lunds kommunkoncern redovisar för 2025 ett starkt resultat och en förbättrad finansiell ställning jämfört med föregående år. Koncernens resultat uppgick till 786 miljoner kronor, vilket är betydligt högre än 2024. Resultatförbättringen drivs främst av kommunens utveckling, medan bolagen sammantaget redovisar stabila resultatnivåer.

Koncernens investeringsnivå är fortsatt hög, främst inom fastighets- och energiområdet. Självfinansieringsgraden är på en god nivå och soliditeten är stabil.

Lunds kommun

Lunds kommun redovisade 2025 ett resultat om 504 miljoner kronor, vilket är 379 miljoner kronor bättre än budget och en tydlig förbättring jämfört med 2024. Resultatet är till stor del en följd av ett aktivt arbete med kostnadsanpassningar i verksamheten samt lägre pensionskostnader jämfört med föregående år. Exploateringsverksamheten bidrog samtidigt med ett högt resultat.

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, vilket ger en bild av det underliggande resultatet i den löpande verksamheten, uppgick till 278 miljoner kronor. Denna resultatnivå ger en mer rättvisande bild av kommunens ekonomiska styrka och förutsättningar att långsiktigt finansiera verksamhet och investeringar.

Kommunens nettoinvesteringar inklusive exploateringsverksamheten uppgick till 769 miljoner kronor, vilket är lägre än både budget och föregående år. Självfinansieringsgraden uppgick till 100 procent, vilket innebär att kommunens investeringar har finansierats med egna medel. I kombination med årets resultat har nettolåneskulden minskat och den finansiella ställningen stärkts.

Finansiella nyckeltal och finansiella mål

Båda kommunens finansiella mål uppnås för 2025. Resultatet uppgår till 5,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag och nettolåneskulden motsvarar 40 procent av samma mått, vilket är under målnivån.

Den samlade bedömningen är att kommunen efter två ekonomiskt ansträngda år nu redovisar en tydligt stärkt finansiell ställning. Resultatnivån, den lägre investeringsvolymen och den höga graden av självfinansiering har bidragit till minskad skuldsättning och ökat handlingsutrymme. Skatteutvecklingen var relativt svag under 2025 men väntas stärkas successivt i takt med konjunkturåterhämtningen under de kommande åren. Den fortsatta utmaningen ligger främst i att anpassa verksamhet och investeringar till förändrade demografiska behov och långsiktiga strukturella förutsättningar. Med årets utfall har kommunen skapat förbättrade förutsättningar för denna omställning.

Årets resultat

Resultatet 2025 för Lunds kommunkoncern uppgick till 786 miljoner kronor, jämfört med 223 miljoner kronor 2024. Av resultatet avser 504 miljoner kronor kommunen och 527 miljoner kronor bolag och kommunalförbund. Justeringar för interna mellanhavanden mellan kommunen och bolagen uppgick till 246 miljoner kronor och avser främst utdelningar samt koncerninterna fastighetsförsäljningar.

Koncernens resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 592 miljoner kronor, att jämföra med 18 miljoner kronor föregående år. Förbättringen förklaras huvudsakligen av ett starkare resultat i kommunen, medan bolagens samlade resultat utvecklades stabilt.

Jämförelsestörande poster avser händelser som avviker från den löpande verksamheten och som därför inte bör påverka bedömningen av den underliggande ekonomiska utvecklingen. Till dessa räknas exempelvis värdeförändringar på finansiella placeringar och resultat från exploateringsverksamhet, vilka kan variera kraftigt mellan åren.

Budget och större avvikelser

Kommunfullmäktige beslutar inte om någon samlad budget för kommunkoncernen. För kommunen uppgick det budgeterade resultatet till 125 miljoner kronor och utfallet innebär en positiv budgetavvikelse om 379 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras främst av ett högre exploateringsresultat än budgeterat, nämndernas samlade överskott samt ett starkare finansnetto än beräknat.

	Intäkter 2024	Årets resultat 2024	Intäkter 2025	Årets resultat 2025
Lunds kommun	10 682	-42	11 111	504
Lunds Rådhus AB	3	26	3	29
Lunds Kommuns Fastighets AB	1 417	159	1 476	149
Lunds Kommuns Parkerings AB	106	-9	119	5
Visit Lund AB	28	0	30	0
Fastighets AB Lund Arena	5	1	5	1
Kraftringen AB (Koncern)	3 462	267	3 556	339
Räddningstjänsten Syd	94	-1	97	4
VA Syd	316	0	354	0
Avgår koncern-interna poster	-703	-178	-915	-246
Koncernens intäkter/resultat	15 409	223	15 836	786
Koncernens intäkter/resultat exkl. jämförelsestörande poster		18		592

Bildtext: Lunds kommuns intäkter och resultat samt kommunkoncernens intäkter och resultat.

Kommunala bolag och förbund

De kommunala bolagen hade sammantaget intäkter om cirka 5,2 miljarder kronor under 2025 och redovisade ett sammanlagt resultat efter skatt om 527 miljoner kronor före koncerninterna eliminerings, jämfört med 443 miljoner kronor föregående år. Den största verksamheten utgörs av Kraftringenkoncernen och Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF), vilka tillsammans står för merparten av bolagssektorns omsättning och resultat.

Lunds Rådhus AB

Lunds Rådhus redovisade ett resultat något bättre än föregående år. Resultatet beror till största del på en anteciperad utdelning om 30 miljoner kronor från dotterbolaget LKF.

Lunds Kommuns Fastighets AB

LKF redovisade ett resultat efter skatt om 149 miljoner kronor, jämfört med 159 miljoner kronor föregående år. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 199 miljoner kronor. Hyresintäkterna ökade till följd av genomförd hyreshöjning samt förvärvet av Saluhallen och helårseffekt från tidigare färdigställda projekt. Samtidigt ökade drift- och underhållskostnaderna till följd av större fastighetsbestånd och kostnadspåverkan från inflation. Finansnettot förbättrades genom lägre räntenivåer. Bolaget har fortsatt stark finansiell ställning med en justerad soliditet om 56,5 procent och låg vakansgrad.

Lunds Kommuns Parkerings AB

LKP redovisade ett resultat efter skatt om 5,5 miljoner kronor, jämfört med -8,5 miljoner kronor föregående år. Förbättringen förklaras främst av högre beläggningsgrad och genomförda prisjusteringar, medan kostnadsnivån var i stort sett oförändrad. Finansnettot påverkades positivt av lägre räntekostnader.

Visit Lund AB

Visit Lund redovisade ett resultat i balans, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Intäkterna ökade främst till följd av högre biljettförsäljning via bolagets system och tjänster, samtidigt som kostnadsnivån var i stort oförändrad.

Fastighets AB Lund Arena

Fastighets AB Lund Arena redovisade ett resultat efter skatt om 1,4 miljoner kronor, något högre än föregående år. Amorteringen av hela låneskulden på 30 miljoner till Lunds kommun är den främsta orsaken till att finansnetto förbättrades med 0,5 miljoner kronor.

Krafringen AB (Koncern)

Lunds kommuns andel av Krafringen-koncernens resultat efter skatt uppgick till 339 miljoner kronor, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Det totala resultatet efter skatt för Krafringenkoncernen uppgick till 409 miljoner kronor.

Rörelseresultatet förbättrades jämfört med 2024, delvis påverkat av genomförda avyttringar. Nettoomsättningen minskade något till följd av lägre energivolymer, medan energinetto stärktes genom stabilare bränslepriser och förbättrade marginaler under andra halvåret. Finansnettot påverkades positivt av en realisationsvinst vid avyttring av Billinge Energi AB men motverkades delvis av ökade räntekostnader till följd av hög investeringsnivå.

Räddningstjänsten Syd

Räddningstjänsten Syd redovisade ett resultat som var bättre än föregående år. Intäkterna ökade vilket beror på högre intäkter för myndighetsutövning, försäljning av operativa insatser samt försäljning av ledningsstöd till Svedala kommun. Vidare tillkommer statligt planeringsbidrag under höjd beredskap. På kostnadssidan utmärker sig främst minskade pensionskostnaderna till följd av KPA:s omräkning samt ökade kostnader för

köpta tjänster och material. Finansiellt netto påverkas positivt av en uppgång av kortfristiga placeringar på den finansiella marknaden.

VA SYD

VA SYD redovisade ett överskott om 8 miljoner kronor innan avsättning mot skuld till kollektivet. Intäkterna har ökat till följd av en höjning av bruksavgifterna med 17,3 procent inför 2025. De lägre kostnaderna beror på lägre kostnader för personal och konsulter samt för främmande tjänster då kommunen slutat debitera för geodata. Finansnetto är lägre än föregående, vilket beror på högre räntekostnader.

Lunds kommun

Resultatutveckling

Lunds kommuns resultat uppgick till 504 miljoner kronor, en förbättring med 546 miljoner kronor jämfört med 2024. Resultatförbättringen hänger samman med kommunens arbete med kostnadsanpassningar och omställning i verksamheten. Samtidigt har volymutvecklingen inom vissa verksamheter varit lägre än budgeterat, vilket bidragit till en lägre kostnad än beräknat.

Den enskilt största resultatpåverkande faktorn är samtidigt att pensionskostnaderna minskade med 288 miljoner kronor efter det exceptionellt höga utfallet 2024. Exploateringsresultatet var högre än föregående år och räntekostnaderna lägre, vilket ytterligare bidrog till resultatförbättringen.

Resultatförbättringen består således av både strukturella faktorer och poster av mer tillfällig karaktär.

Jämförelsestörande poster

I årets resultat ingår jämförelsestörande poster om 226 miljoner kronor, att jämföra med 152 miljoner kronor föregående år. Den största posten utgörs av exploateringsresultatet som uppgick till 219 miljoner kronor. Därutöver ingår värdereglering och realisering av kortfristiga placeringar. Försäljningen av Saluhallen medförde samtidigt en negativ resultatpåverkan.

Exklusive jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 278 miljoner kronor, jämfört med minus 194 miljoner kronor 2024. Det innebär att en betydande del av årets resultat hänförs till poster av mer tillfällig karaktär, samtidigt som även det underliggande resultatet har stärkts väsentligt jämfört med föregående år. Det underliggande resultatet ger därmed en mer rättvisande bild av kommunens långsiktiga ekonomiska bärkraft.

Mer information om övriga jämförelsestörande intächts- och kostnadsposter finns i not 5 och 10.

Skatteintäkter och nämnder

Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning uppgick till 8 850 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor lägre än budget. Under året reviderades skatteunderlagsprognoserna ned till följd av en mer utdragen lågkonjunktur och svagare utveckling av sysselsättning och arbetade timmar än tidigare förutsatt.

Nämnder och styrelser redovisar sammantaget ett överskott om 279 miljoner kronor i förhållande till budget. Överskottet förklaras främst av lägre volymer än budgeterat inom vård och omsorg samt pedagogisk verksamhet, tillsammans med positiva effekter av statsbidrag och genomförda anpassningar i organisation och verksamhet.

Finansnetto

Det externa finansnettot var 56 miljoner kronor bättre än budget. Utfallet påverkas av realiserade vinster och värdeutveckling i pensionsenhetens placeringar om 36 miljoner kronor. Exklusive denna effekt är avvikelserna mot budget 18 miljoner kronor.

Utdelningar från dotterbolagen samt återbäring från Kommuninvest uppgick sammantaget till 138 miljoner kronor. Den största posten avser utdelning från Kraftringen. Nettot för ränteintäkter och räntekostnader blev 20 miljoner kronor bättre än budgeterat, främst till följd av högre ränteintäkter och lägre upplåning än budgeterat.

Utveckling av intäkter och kostnader Lunds kommun

Utveckling av intäkter och kostnader, %	2023	2024	2025
Utveckling av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	4,6 %	4,9 %	3,5 %
Utveckling av nettokostnaderna	6,2 %	8,0 %	-2,2 %
Utveckling av nettokostnaderna exkl. jämförelsestörande poster	11,2 %	6,0 %	-1,2 %

Bildtext: Utveckling av intäkter och kostnader i procent.

Kostnadsutvecklingen i kommunen har under 2025 dämpats till följd av ett aktivt omställningsarbete och anpassningar av verksamheten. Under de senaste åren har kommunen genomfört flera åtgärder för att stärka ekonomin och bättre anpassa organisation och resursanvändning till förändrade förutsättningar. Som en del av effektiviseringsarbetet har interna hyror inte räknats upp under året, vilket har bidragit till att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen.

Kostnadsutvecklingen speglar också förändrade demografiska förutsättningar. Minskade barn- och elevkullar har medfört anpassningar av organisation och resursanvändning inom förskola och skola. Inom äldreomsorgen har antalet äldre ökat, men behovet av insatser har inte vuxit i samma takt som den demografiska utvecklingen.

En viktig förklaring till den lägre kostnadsutvecklingen är också pensionskostnaderna. Efter två år av höga pensionskostnader har nivåerna under 2025 återgått till en mer normal nivå, vilket innebär en väsentlig minskning jämfört med föregående år. Samtidigt ökar lönekostnaderna till följd av avtalsenliga löneökningar och inköpspriserna ligger kvar på en högre nivå än före inflationsperioden.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökar samtidigt med 3,5 procent under 2025. Ökningstakten är lägre än under 2023 och 2024 till följd av den utdragna lågkonjunkturen med dämpad sysselsättningsutveckling och svagare ökning av lönesumman.

Sammantaget minskar nettokostnaderna med 2,2 procent 2025 jämfört med föregående år. Exklusive jämförelsestörande poster minskar nettokostnaderna med 1,2 procent, vilket innebär en tydlig nedgång jämfört med ökningen under 2023 och 2024.

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning

Ett sätt att bedöma kommunens finansiella styrka är att relatera årets resultat till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning. Kommunens långsiktiga finansiella mål är ett överskott om 2 procent.

Under 2023 och 2024 understeg resultatet målnivån till följd av kraftigt ökade pensionskostnader. År 2025 uppgår resultatet till 5,7 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Exklusive jämförelsestörande poster uppgår resultatet till 3,1 procent.

Resultatförbättringen är en konsekvens av den utveckling av intäkter och kostnader som redovisats ovan. Utfallet innebär att det finansiella målet uppnås.

Årets resultat och jämförelsestörande poster	2023	2024	2025
Årets resultat, mnkr	187	-42	504
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	-101	-194	278
Året resultat i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, %	2,3 %	-0,5 %	5,7 %
Året resultat exkl. jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, %	-1,2 %	-2,3 %	3,1 %

Bildtext: Årets resultat inklusive och exklusive jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning i procent.

Årets investeringar

Investeringar koncernen

Den kommunala koncernen genomför årligen investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, i takt med förändrade behov och att befolkningen växer.

Nettoinvesteringarna för koncernen uppgick till 2 803 miljoner kronor, vilket var en ökning med 282 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen återfinns hos alla investerande koncernföretag, medan kommunens nettoinvesteringar är lägre än föregående år. Bolagens investeringar avsåg framför allt nybyggnation och underhåll av hyresbostäder, parkeringshus och investeringar kopplade till energi.

Investeringar kommunen

Kommunens nettoinvesteringar inklusive exploateringsverksamheten	Utfall 2024	Helårsbudget	Utfall 2025	Avvikelse 2025
Investeringar	-827	-1 105	-977	128
Exploateringsverksamhet	-16	10	208	198
– varav inkomster	171	250	385	135
– varav utgifter	-187	-240	-177	63
Totalt	-843	-1 095	-769	326

Kommunens nettoinvesteringsvolym inklusive exploateringsverksamheten uppgick 2025 till 769 miljoner kronor. Den årliga investeringsvolym har legat på ungefär samma nivå under de fem senaste åren undantaget 2022 då investeringsutgifterna landade på 1 225 miljoner kronor, till följd av flera pågående projekt som avslutades eller var i slutfasen.

Jämfört med investeringsramen var utfallet 327 miljoner kronor lägre. Den största avvikelserna gentemot budget fanns inom tekniska nämnden avseende exploatering, service-nämnden och kommunstyrelsen.

Kommunens exploateringsverksamhet omsatte 385 miljoner kronor i inkomster och 177 miljoner kronor i utgifter, varav 98 miljoner kronor avsåg investeringar i gata och park. Efter lägre nivåer under 2023 och 2024 har bostadsbyggandet ökat under 2025, vilket medförde ett mycket högt intäkt utfall om 385 miljoner kronor. Detta medförde 135 miljoner kronor högre utfall på inkomstsidan jämfört med budget och beror främst på att markförsäljningar som tidigare bedömts ske under 2024 respektive 2026 i stället genomfördes under 2025. De största markförsäljningarna under året genomfördes inom exploateringsområdena Brunnshög, Stormen och Molnet samt Södra Råbylund.

Delar av investeringarna finansieras med offentliga bidrag eller anslutningsavgifter och under 2025 uppgick dess till 18 miljoner kronor. Utöver detta uppgick kommunens inkomster i exploateringsverksamheten till 385 miljoner kronor. De sistnämnda redovisas som intäkt i samband med avyttring av tomtmark eller i takt med att underliggande investering färdigställs.

Redovisningsmässigt görs justeringar för visa hur stora investeringarna är enligt redovisningsmässiga principer. Justeringar görs för finansiell leasing samt delar av exploateringsverksamheten. Med dessa justeringar i beaktning uppgick de redovisningsmässiga investeringsutgifterna i kommunen till 1083 miljoner kronor, jämfört med 903 miljoner kronor föregående år.

Årets investeringar i mer detalj presenteras i avsnittet *Drift- och investeringsredovisning*.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden visar i vilken utsträckning årets nettoinvesteringar finansieras med egna medel. En nivå om 100 procent innebär att investeringarna fullt ut har finansierats utan nyupplåning.

För 2025 uppgår självfinansieringsgraden till 100 procent, jämfört med 88 procent föregående år. Det innebär att årets investeringar har kunnat finansieras helt med årets resultat och avskrivningar. Den starka utvecklingen förklaras främst av ett förbättrat resultat samt högre intäkter inom exploateringsverksamheten, samtidigt som investeringsnivån varit lägre än budgeterat.

Sett över den senaste femårsperioden har i genomsnitt 86 procent av investeringarna finansierats med egna medel. Årets höga självfinansieringsgrad har bidragit till att minska behovet av upplåning och stärkt kommunens finansiella handlingsutrymme inför kommande investeringsbehov.

Självfinansieringsgraden för den samlade koncernen uppgick till 59 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år, men fortfarande på en tillfredsställande nivå.

Soliditet

Soliditet, %	2023	2024	2025
Koncernen:			
Soliditet	36	35	35
Kommunen:			
Soliditet	38	34	35
Soliditet (exkl. lån för annans räkning)	49	47	49
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensionsåtaganden (exkl. lån för annans räkning)	35	33	36

Bildtext: Kommunkoncernens och kommunens soliditet.

Koncernens soliditet uppgick till 35 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2024. Soliditeten har legat relativt stabil under de senaste åren. Kommunen och ingående bolag samt kommunalförbund bedöms sammantaget ha en god ekonomisk ställning.

Kommunens soliditet uppgick till 35 procent, vilket är en procentenhet högre än 2024 då soliditeten uppgick till 34 procent. Förbättringen uppgår till två procentenheter när lån för annans räkning exkluderas. Kommunens soliditet exklusive lån för annans räkning (främst Lunds Kommuns Fastighets AB och VA SYD) uppgick till 49 procent, jämfört med 47 procent år 2024. Den förbättrade soliditeten förklaras främst av årets positiva resultat.

Om ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden inkluderas uppgår soliditeten till 36 procent, vilket är högre än 2024 då motsvarande nivå var 33 procent. Pensionsskulden som redovisas som ansvarsförbindelse har minskat något jämfört med föregående år.

Risk och kontroll

Med risk avses hur kommunen är exponerad ur ett finansiellt perspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen, ur ett kort och medellångt perspektiv, inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Med kontroll avses hur kommunen, genom en fungerande ekonomistyrning, bidrar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls. Risk och kontroll hänger samma på så sätt att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Likviditet

Likviditet är enkelt uttryckt ett bevis på kommunens betalningsförmåga på kort sikt, det har som mål att hålla en låg kassalikviditet och minimera låneskulden. För att hantera den finansiella beredskapen på kort sikt används checkräkningskredit, kreditlöften hos bank samt möjligheten att uppta kortfristiga lån via ett certifikatprogram. Kommunens ram för certifikatprogrammet är 2,0 miljarder kronor.

Kreditvärderingsföretaget S & P Global Rating genomför årligen en så kallad rating av Lunds kommun. Kommunen har det högsta möjliga kreditbetyget (AAA) vilket innebär en hög kreditvärdighet. Med denna goda rating som underlag får kommunen bättre möjligheter vid upplåning på kapitalmarknaden genom bland annat lägre räntor och tillgång till fler investerare. En förutsättning för att kunna upprätthålla denna goda rating på lång sikt är att kommunen visar goda resultat i enlighet med de finansiella målen.

Låneskuld

Kommunkoncernens externa låneskuld uppgick vid utgången av 2025 till 14 620 miljoner kronor. Den del av den externa upplåningen som upptagits i Lunds kommuns namn uppgick till 9 450 miljoner kronor.

Kommunens nettolåneskuld, det vill säga den del av upplåningen som avser den egna verksamheten, uppgick till 3 558 miljoner kronor, varav 37 miljoner kronor utgjorde leasingsskuld. Nettolåneskulden har därmed minskat med 93 miljoner kronor jämfört med föregående årsskifte. Minskningen förklaras främst av årets positiva resultat och lägre nettoinvesteringar än budgeterat, vilket har möjliggjort finansiering utan behov av ytterligare extern upplåning.

Av kommunens externa upplåning är 5 927 miljoner kronor vidareutlånade till bolag inom kommunkoncernen samt till kommunalförbund, i enlighet med de ramar och riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige.

Kommunens kapital- och räntebindningsstrategier fastställs av kommunstyrelsen i de finansiella riktlinjerna. Syftet är att begränsa och hantera de finansiella risker som är förknippade med låneskulden.

Nettolåneskuld per 31 dec i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

Nettolåneskulden i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag minskade från 43 procent 2024 till 40 procent 2025. Minskningen förklaras av att nettolåneskulden reducerades med 93 miljoner kronor samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag ökade.

Det finansiella målet om att nettolåneskulden inte ska överstiga 60 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag uppfylls för 2025.

Årets nettolåneskuld relaterat till skatteintäkter och generella statsbidrag	2023	2024	2025
Nettolåneskuld per 31 dec, mnkr	3 472	3 651	3 558
Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, mnkr	8 152	8 552	8 850
Nettolåneskuld per 31 dec i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag	43 %	43 %	40 %

Bildtext: Årets nettolåneskuld i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Borgensåtagande

Kommunen har möjlighet att gå i borgen inom de ramar och riktlinjer som sätts upp av kommunfullmäktige. Borgensåtagande innebär att kommunen garanterar att en annan verksamhets skuld kommer att bli betald. Kommunens borgensåtagande uppgick vid årsskiftet till 3 000 miljoner kronor, vilket är en minskning sedan föregående år.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser, mnkr	2023	2024	2025
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse	2 020	2 065	2 000
Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen	1 014	1 362	1 402
Kommunens totala pensionsförpliktelser	3 034	3 427	3 402

Bildtext: Kommunens totala pensionsförpliktelser i mnkr.

Pensionsförpliktelse innebär en juridiskt bindande utfästelse till anställd eller förtroendevald att efter anställningens slut betala ersättning i form av pension. Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgick till 3 402 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor lägre än föregående år. Sänkningen beror på att inflationsprognosen som är underlag för framtida förpliktelser är avsevärt lägre än föregående år. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse och uppgick till 2 000 miljoner kronor inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och uppgick till 1 402 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Finansiella placeringarna har gjorts för att delvis matcha pensionsavsättningar som har gjorts från och med 1998. Placeringar har främst gjorts i svenska och globala aktiefonder. Det bokförda värdet var vid årsskiftet 570 miljoner kronor vilket enligt nya redovisningsregler är det samma som marknadsvärdet. Marknadsvärdet består av anskaffningsvärde om 523 miljoner kronor och orealiserade värdeförändringar om 47 miljoner kronor.

Kommunalskatt

2025 uppgick Lunds kommuns kommunalskatt till 21,24 procent. Skattesatsen har varit oförändrad de senaste elva åren. Lund har tillsammans med Malmö den femte högsta skattesatsen i Skåne. Den genomsnittliga kommunalskatten i länet uppgår till cirka 20,5 procent, vilket innebär att Lund ligger omkring 0,8 procentenheter över länssnittet.

Högst skattesats har Osby kommun med 22,81 procent medan Vellinge kommun har lägst skattesats med 18,50 procent.

En förändring av kommunalskatten med 1 krona motsvarar cirka 380 miljoner kronor i årliga skatteintäkter, baserat på 2025 års skatteunderlag. Beloppet ökar i takt med att skatteunderlaget växer.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet	2023	2024	2025
Avvikelse nämnder (mnkr)	-46	-6	279
Avvikelse nämnder i förhållande till budget	-0,6 %	-0,1 %	3,1 %

Bildtext: Kommunens samt nämndernas resultatavvikelse jämfört med budget.

För att bedöma kommunens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är det viktigt att analysera budgetföljsamheten.

År 2025 redovisar nämnderna sammantaget en positiv avvikelse om 279 miljoner kronor, motsvarande 3,1 procent av budget. År 2024 uppgick avvikelsen till minus 0,1 procent, vilket innebar ett utfall nära budget.

Den större positiva avvikelsen 2025 förklaras främst av lägre volymutfall än budgeterat, särskilt inom vård och omsorg samt barn- och skolverksamhet. Därutöver har vissa statsbidrag och ersättningar överstigit årets kostnader.

Utfallet visar att nämnderna har hanterat sina verksamheter inom tilldelade ramar. Volymrelaterade överskott har inte omfördelats under året, vilket tydliggör skillnaden mellan tillfälliga volymavvikelser och den ordinarie verksamhetens kostnadsnivå. Detta skapar bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar planering.

För en mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till avsnittet driftredovisning samt till nämndernas årsanalyser.

Prognossäkerhet

Nämndernas prognosavvikelse samt avvikelse utfall per, %	April	Augusti	Utfall
2023	-1,0 %	-0,5 %	-0,6 %
2024	-1,3 %	-1,2 %	-0,1 %
2025	0,5 %	1,1 %	3,1 %

Bildtext: Nämndernas prognosavvikelse under året samt avvikelse vid årets slut i procent.

En god prognossäkerhet innebär att skillnaden mellan prognos och utfall i förhållande till budget är begränsad. Ett riktmärke om cirka en procentenhet av budget används ofta i kommunal uppföljning. I Lunds kommun tillämpas detta som mått på god prognossäkerhet.

Under 2023 och 2024 låg prognosavvikelserna inom kommunens riktmärke om en procentenhet av budget. Prognosarbetet bedömdes därmed ha haft hög träffsäkerhet under dessa år.

År 2025 visar en större skillnad mellan prognos och utfall. I april bedömdes nämnderna redovisa ett överskott om 0,5 procent av budget, vilket i augusti justerades upp till 1,1 procent. Utfallet för året uppgick till 3,1 procent.

Avvikelsen 2025 överstiger därmed kommunens riktmärke. Skillnaden mellan prognos och utfall förklaras främst av att volymutfallet under hösten fortsatte att understiga budgeterade nivåer, samtidigt som kostnadsutvecklingen blev mer dämpad än tidigare bedömningar.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2025–2027 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2025–2027 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

 Bedömer att målet i hög grad kommer uppnås	 Bedömer att målet delvis kommer uppnås	 Bedömer att målet inte kommer uppnås	 Målet kan inte bedömas
---	---	---	--

Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning

Kommunfullmäktigemålet knyter an till tre av FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar med att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta organisationer samt säkerställa ett lyhört och inkluderande beslutsfattande.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025–2027:

Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".

Målbedömning

Målbedömning i årsrapport	
	Klarar målet

Analys av måluppfyllelse

Under året har det tillitsbaserade utvecklingsarbetet fördjupats bland annat kopplat till aktivt medarbetarskap och tillitsbaserat ledarskap i kommunen som helhet. Samtidigt pågår arbetet med en utvecklad styrmodell för Lunds kommun. Ett ökat fokus har lagts på kommunens ekonomi- och verksamhetsplanering samt uppföljning, vilket tydliggörs i Lunds kommuns Ekonomi- och verksamhetsplan 2026–2028 som beslutades i kommunfullmäktige i november.

Verksamhetens arbete bedöms leda till de resultat som kommunfullmäktige vill nå och därmed bedöms målet i hög grad bli uppnått under mandatperioden. Kommunfullmäktiges mål om att inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning är av långsiktig karaktär, men under året har flera milstolpar i arbetet uppnåtts vilka bedöms bidra till att förmågan att leda och styra tillitsbaserat ökar.

Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Särskilda uppdrag kopplade till målområdet redovisas i bilaga *Redovisning av särskilda och tillkommande uppdrag*.

Utvecklad styrning

Utvecklingen av en ny styrmodell är central i kommunens arbete med tillitsbaserad styrning och ledning. Arbetet inleddes 2024 efter en intern genomlysning som visade att den befintliga styrningen var ineffektiv, fragmenterad och svåröverskådlig, och har fortsatt under 2025. Ambitionen är att ett samlat förslag till ny styrmodell, innefattande policy för styrning och ledning, riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt riktlinjer för sammanhållen ekonomi- och verksamhetsstyrning, ska beslutas av kommunfullmäktige våren 2026. Parallellt har hållbarhetsperspektivet i styrningen fått ökat fokus, bland annat genom förberedelser för klimatbudget och en tydligare koppling mellan upphandling och kommunens övergripande hållbarhetsmål.

Ett viktigt steg i att omsätta den tillitsbaserade styrningen i praktiken är ökad inriktning mot verksamheternas grunduppdrag i kommunens Ekonomi- och verksamhetsplan 2026–2028. Tydligare politiska inriktningar har formulerats och antalet särskilda uppdrag har minskat. Sammantaget skapar detta bättre förutsättningar för relevant styrning och uppföljning av kärnverksamheten samt ökat handlingsutrymme i verksamheterna. Samtidigt kvarstår ett fortsatt arbete med att förenkla och renodla de styrande dokumenten, särskilt vad gäller omfattningen och utformningen av mål och åtgärder. Detta utvecklingsarbete behöver fortsätta under 2026.

Förslaget att avskaffa den skriftliga rapporteringen vid delårsuppföljningen per april 2026 är också ett steg mot ökad tillit och mer dialogbaserad uppföljning. Minskad administration frigör tid för kärnuppdraget och skapar bättre förutsättningar för kvalitativa samtal mellan politik och förvaltning. Förslaget omfattar en mer långsiktig och behovsanpassad uppföljningsplan som säkerställer återkoppling till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Sammantaget syftar förändringarna till en mer sammanhållen och ändamålsenlig styrning med tydligare koppling mellan politisk inriktning, uppdrag och medborgarnytta.

Utveckling av kommunövergripande investeringsplanering

I utvecklingen av en sammanhållen styrmodell har brister i den kommunövergripande investeringsplaneringen identifierats. Dessa har bland annat avsett otydliga ansvarsförhållanden, oklar ambitionsnivå, bristande pedagogik samt otillräckliga och svårjämförbara beslutsunderlag. Mot denna bakgrund beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 november 2025 att ge kommunkontoret i uppdrag att initiera arbetet med att ta fram nya riktlinjer för kommunövergripande investeringsplanering.

Omställningen fortskrider genom arbetet med en effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation (EFTO)

Omställningen inom ramen för en effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation (EFTO) är en del av utvecklingen av tillitsbaserad styrning och ledning och har pågått under året genom flera initiativ. De största förändringarna avser samhällsbyggnad och lokalvård, men även ytterligare samordning mellan kommunens verksamheter har genomförts. Genom tydligare ansvarsfördelning, mer sammanhållna strukturer och bättre förutsättningar för uppföljning stärks organisationens förmåga att stödja verksamheter- nas grunduppdrag och samspelet mellan politik och förvaltning.

Den 1 januari 2025 trädde den nya samhällsbyggnadsförvaltningen i kraft, då tre tidigare förvaltningar samlades i en gemensam organisation. Samordningen bidrar till ökad tydlighet, minskade gränsdragningar och ett stärkt helhetsperspektiv i linje med principerna för tillitsbaserad styrning och ledning.

Inom ramen för EFTO har även lokalvårdsverksamheten utretts under 2025. Utredningen visade brister i organisation och resursutnyttjande. Kommunstyrelsen beslutade därför att samla lokalvårderna i en gemensam organisation för att skapa tydligare styrning, ansvar, öka effektiviteten och stärka kvalitet och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Verksamheten omfattar omkring 270 medarbetare och samordningen beräknas ge effektiviseringsvinster om cirka 10 miljoner kronor.

Även inom fastighetsområdet pågår förändringar. Kommunstyrelsen beslutade i juni att genomföra förändringar i ansvarsfördelning och styrning av kommunens fastighetsbestånd. Nya arbetssätt och processer samt förtydligande ansvar för fastighetsägare, fastighetsförvaltare och hyresgäster är frågor som behöver utvecklas genom samarbete och ett samlat ansvarstagande i kommunen.

Inom ramen för EFTO har även den organisatoriska hemvisten för den del av tjänstepersonsorganisationen som biträder Habostyrelsen setts över. Översynen resulterade i ett beslut om organisatorisk övergång till kultur- och fritidsförvaltningen från den 1 januari 2026, i syfte att skapa en mer ändamålsenlig placering och tydligare koppling till verksamhetens uppdrag.

Därtill har stora delar av det interna köp- och säljsystemet avvecklats för att underlätta styrning och minska administration.

Nulägesanalyser och handlingsplaner

Som en del av utvecklingsarbetet har samtliga förvaltningsledningar under 2025 genomfört nulägesanalyser av arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning. Analyserna har syftat till att skapa en gemensam bild av nuläget och identifiera prioriterade utvecklingsområden. Arbetet har lett vidare till framtagande av handlingsplaner inom förvaltnings- områdena, med utgångspunkt i de kommungemensamma utvecklingsområdena: tydligare relation mellan nämnd och förvaltning, stärkt samverkan mellan stöd- och kärnverksamhet samt förbättrade förutsättningar för ledarskap och medarbetarskap.

Tillitsportalen nyttjas både internt och externt

För att omsätta ramverkets principer i praktiken lanserades *Tillitsportalen* i februari som en digital utbildningsplattform för tillitsbaserad styrning och ledning bestående av introduktioner, fördjupningar och goda exempel. Då portalen även väckt ett externt intresse har den under perioden även tillgängliggjorts för andra kommuner med

ambitionen att framöver erbjuda öppen digital tillgång även utanför Lunds kommun. Vid årets slut hade cirka 640 interna medarbetare samt drygt 560 förtroendevalda och externa aktörer registrerat sig.

Nämndernas utvecklingsmål

I tabellen nedan visas alla nämndsmål som kopplats till kommunfullmäktigemålet. Det framgår även vilken nämnd som beslutat om målet samt vilken målbedömning som gjorts för den aktuella uppföljningsperioden.

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
En tillitsbaserad styrning och ledning (Kommunstyrelsen)	 Klarar målet
Servicenämnden ska ha god kontroll över kostnader och verka för att minska dessa. (Servicenämnden)	 Klarar målet
Servicenämndens verksamhet ska präglas av styrning genom tillit, det vill säga med förtroende för förvaltningens kunskaper och erfarenheter, genom lärande och samverkan samt av ett gott samarbete med uppdragsgivare och brukare. (Servicenämnden)	 Klarar målet
En tillitsbaserad styrning och ledning (Byggnadsnämnden)	 Klarar målet
Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare (Tekniska nämnden)	 Klarar målet
En tillitsbaserad styrning och ledning (Kultur- och fritidsnämnden)	 Klarar målet
Utforska nuläge och önskat läge för tillitsbaserad styrning och ledning inom vård- och omsorgsverksamheten, samt identifiera och konkretisera de förflyttningar/åtgärder som behövs för att uppnå det önskade läget. (Vård- och omsorgsnämnden)	 Klarar målet
Bibehålla och utveckla utbildningsnämndens tillitskultur (Utbildningsnämnden)	 Klarar målet
Lunds Renhållningsverks organisationskultur bygger på tillit, ansvar och engagemang. (Renhållningsstyrelsen)	 Klarar delvis målet

Mål 2: Sveriges tryggaste kommun

Kommunfullmäktigemålet relaterar framför allt till sex av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar systematiskt och långsiktigt för att förebygga alla former av våld och brott, samt för att främja invånarnas hälsa och välbefinnande. Arbetet behöver bedrivas på ett sätt som stärker tilliten mellan de som bor och verkar i Lund, samt mellan människor och olika former av samhällsaktörer. För att bibehålla och stärka tryggheten i Lunds kommun krävs vidare att skillnader i upplevd trygghet mellan olika grupper och olika platser minskar.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025–2027:

Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.

Målbedömning

Målbedömning i årsrapport

Klarar målet

Analys av måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål om att vara Sveriges tryggaste kommun innebär ett förstärkt fokus på att upprätthålla och säkra det arbete som kommunen redan har påbörjat, i förhållande till både faktisk och upplevd trygghet. En utökad prioritering av tidiga och förebyggande insatser omfattas.

Målet bedöms klaras under mandatperioden. Den samlade bedömningen är att verksamheternas arbete i hög grad bidrar till de resultat som kommunfullmäktige vill uppnå. Flera indikatorer utvecklas i positiv riktning i förhållande till de målvärden som anges i nämndernas utvecklingsmål kopplade till KF-målet. De olika insatserna pekar sammantaget på att Lund blir en allt tryggare kommun och arbetsgivare. Att Lund, som enda kommun i sin storlekskategori, fortsatt inte uppvisar några särskilt utsatta områden är ett tydligt tecken på att det uthålliga och förebyggande arbetet ger resultat.

Flera viktiga satsningar har pågått under året. Stort har fokus legat på arbetet med att stärka kommunens beredskap och resiliens genom bland annat det gemensamma krigsorganisationsarbetet och cybersäkerhetsarbetet. Även arbetet med kontinuitetsplanering och krisberedningsförmåga har koncentrerats under 2025.

Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Särskilda uppdrag kopplade till målområdet redovisas i bilaga *Redovisning av särskilda och tillkommande uppdrag*.

Polisens trygghetsundersökning

I december 2025 presenterades resultaten från polisens trygghetsundersökning, som visar att Lundaborna upplever sin hemkommun som fortsatt mycket trygg.

Sammantaget bekräftar undersökningen en positiv och stabil utveckling över tid. Trots detta framkommer lokala variationer med specifika utmaningar och kommunen har förstärkt sina insatser för att förebygga brott och öka tryggheten i Veberöd och på Norra Fäladen.

Stärkt trygghet genom samarbete

Arbetet inom trygghetsområdet har under 2025 genomförts i bred samverkan mellan kommunens förvaltningar, polisen och civilsamhället. Insatserna har i stor utsträckning utgått från den gemensamma lägesbilden och den beslutade åtgärdsplanen för det brottsförebyggande arbetet. Arbetet har kombinerat åtgärder i den fysiska miljön med sociala och förebyggande insatser för att stärka tryggheten i bostadsområden och offentliga miljöer.

Nattvandringar har utvecklats till ordinarie verksamhet som blir permanent under 2026. Under året genomfördes 101 vandringar med sju geografiska grupper och 22 föreningsdrivna grupper. Insatserna har kompletterats med åtgärder såsom förbättrad belysning och borttagande av buskage. Arbetet med *Purple Flag* har inletts för att stärka tryggheten i stadskärnan kvälls- och nattetid och har bidragit till fördjupad samverkan mellan berörda aktörer. Satsningar på nattidrott och ungdomsverksamhet har skapat trygga mötesplatser och stärkt den sociala sammanhållningen.

Förebyggande hembesök har erbjudits seniorer i 75- och 80-årsåldern med information om hur risken för brott och brand kan minskas samt möjlighet till individuellt stöd i hemmet.

Arbetet med att förebygga och motverka våld har samtidigt stärkts genom utvecklade insatser mot våld i nära relationer och människohandel samt genomförandet av kampanjen *En vecka fri från våld*. Det socialpreventiva arbetet har förstärkts genom utbildningar i evidensbaserade metoder och breda kompetenshöjande insatser för kommunens medarbetare.

Miljönämnden har förstärkt det brottsförebyggande arbetet och under 2025 ökade myndighetsgemensamma tillsynsärenden i bostäder, vilket har lett till åtgärder mot brister och uppmärksammat problem som annars sällan rapporteras.

Trygghetsvårdar

Trygghetsvårdar i Södra Sandby testades och utvärderades under 2025. Både boende och polisen uttryckte positiva erfarenheter av insatsen, som sannolikt har bidragit till den ökade upplevda tryggheten som framgår av trygghetsmätningen. Verksamheten blir därför permanent från och med 2026 då uppdraget även utvidgas till att omfatta hela kommunen, med möjlighet att fokusera på särskilt utpekade områden vid behov.

Krigsorganisation

Under våren fattade samtliga nämnder i Lunds kommun beslut om att uppdra till respektive förvaltning att genomföra totalförsvarsanalyser. Analysarbetet pågick sedan under perioden juni till december, och markerade ett tydligt skifte från planering till konkret förverkligande av Lunds framtida krigsorganisation. En tydlig insikt i arbetet är behovet av att bygga en organisationskultur som genomsyras av försvarsvilja och krismedvetenhet. Parallellt med framtagandet av en formell krigsorganisation pågår således även en kunskapshöjande planering för att stärka handlingsberedskapen i organisationen. En utbildningsplan har tagits fram med särskilt fokus på stärkt kompetens för chefer och kärnverksamhet. Utbildningsplanen aktualiseras under tidig vår 2026.

Fortsatt fokus på att stärka organisationens beredskap

Under året har beredskapsperspektivet integrerats tydligare i kommunens ordinarie styrning och planering. Uppdateringar har genomförts i mat- och måltidsplanen samt i energiplanen. Projektering av den första strategiska försörjningsenheten har slutförts och en särskild organisation för hantering av reservkraft har etablerats. Beredskapslaget har förstärkts med fältkök, nödvattentankar och latrinhinkar, och tester av fältköket har genomförts med goda resultat.

Samtidigt har arbetet med digital robusthet intensifierats inom ramen för beredskaps- och totalförsvarsarbetet. Mot bakgrund av ökad digitalisering och ett försämrat omvärldsläge har informationssäkerhet, dataskydd och cybersäkerhet fått ökad strategisk betydelse. Den interna kompetensen har stärkts och samarbetet med extern specialistkompetens fördjupats, vilket har förbättrat förmågan att förebygga, upptäcka och hantera IT-incidenter. En kommunövergripande informationssäkerhetsfunktion har inrättats och nya riktlinjer för informationssäkerhet och dataskydd 2025–2028 har antagits. Utbildningsinsatser för samtliga medarbetare har ökat medvetenheten, vilket bland annat märks genom en minskad andel som faller för simulerade phishingförsök.

Kommunen har också utvecklat sin kapacitet för datadriven klimatanpassning. Genom att kombinera ny skyfallskartering med tidigare värmekartering har riskområden med samverkande klimatrelaterade hot identifierats. Dessa används nu aktivt i planering och prioritering av åtgärder, särskilt inom skola och förskola där vissa nybyggda områden visat sig särskilt utsatta för värmestress.

Arbetet med att höja organisationens beredskap vid pågående dödligt våld (PDV) har samtidigt haft fortsatt hög prioritet. Utvärderingar av tidigare utbildningsinsatser visar att de upplevts som värdefulla och tydliggjort behovet av fortsatt kompetenshöjning. Under året har ytterligare utbildningar genomförts i flera förvaltningar i nära samverkan med polisen. Insatserna syftar till att öka kunskap, handlingsberedskap och trygghet vid allvarliga våldssituationer samt att stärka organisationens samlade förmåga att agera vid pågående dödligt våld. Fler enheter inom skolverksamheten har anslutits till en säkerhetsapp vilket ökat den upplevda tryggheten i hur man kan hantera en PDV-situation.

Välfärdsbrottslighet och ekonomisk brottslighet

Arbetet med att förebygga felaktiga utbetalningar har fortgått under året. Under 2025 har 61 ärenden aktualiserats som misstanke om felaktig utbetalning och 768 000 kronor - återkrävt som felaktiga utbetalningar. Elva ärenden har polisanmälts som misstänkta bidragsbrott efter utredning. 27 hushåll har slutat att ansöka i samband med aktualisering utifrån misstanke om felaktig utbetalning.

Under året har den brottsförebyggande tillsynen stärkts genom ökad intern samverkan och fördjupad myndighetssamverkan. Det förebyggande arbetssättet har gett resultat och lett till fler inkomna tips om olovliga bostäder än tidigare år.

Kommunen har även fortsatt sitt medlemskap i organisationen *Rättvist Byggande* för att främja sund konkurrens och motverka oegentligheter i byggprojekt.

Tidiga och förebyggande insatser

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli. Lagändringen innebär ett omfattande omställningsarbete som inte enbart berör socialtjänsten, utan även andra delar av kommunens verksamhet. Anpassning av arbetssätt och utbud av insatser till Lundabor

behöver därför fortsätta under de kommande åren för att fullt ut genomföra lagens intentioner.

Omställningen har sammanfallit med behovet av att se över myndighetsprocesser och arbetssätt för att hantera ett ökande inflöde av orosanmälningar och ansökningar och dämpa kostnadsutvecklingen för externt köpt vård.

Arbetet har omfattat både utveckling av nya insatser och ökad tillgänglighet till befintliga insatser utan föregående behovsprövning, liksom stärkt kvalitet i myndighetsutövningen. Nya arbetssätt har införts successivt under året, bland annat genom nivågradering av utredningar, vilket innebär att ärenden anpassas efter komplexitet och risk för att skapa mer proportionerliga och effektiva insatser. Sammantaget har förändringarna bidragit till ökad tillgänglighet inom de flesta verksamhetsområden. Utredningstiderna har kortats och tiden från beslut till verkställd insats har minskat, i enlighet med den nya socialtjänstlagens intentioner.

Inflödet till socialtjänsten är fortsatt högt under 2025, för såväl barn som vuxna. Antalet aktualiseringar och inledda utredningar ligger i nivå med rekordåret 2024. Sett över de senaste fem åren har inflödet till förvaltningen ökat med 38 procent. Under 2025 har förvaltningen nått fler Lundabor än tidigare år: cirka 3 500 individer har aktualiserats och närmare 2 600 utredningar har inletts. Fler arbetsmarknadsinsatser har beviljats till vuxna med försörjningsstöd och fler boendestödsinsatser har genomförts jämfört med tidigare år. Inom de interna öppna insatserna har 646 barn och deras familjer fått stöd, en ökning med 12 procent jämfört med 2024.

Trygga skolmiljöer och minskad problematisk skolfrånvaro

Under året har flera viktiga projekt och satsningar rörande barn och ungas hälsa och trygghet inletts. Under 2025 genomfördes pilotprojektet *Tryggare skola och förskola i Veberöd* med syfte att utveckla en integrerad metod för situationell och social prevention i skolmiljö för att öka tryggheten under skoltid. Projektet avslutades i maj och följdes av en utvärdering i juni. Arbetet har gett viktiga insikter om behovet av tydligt ledarskap samt nära och strukturerad samverkan mellan berörda verksamheter, såsom elevhälsa, socialtjänst och fastighetsförvaltning. Liksom vikten av långsiktiga, styrda och tillräckligt resurssatta insatser. Med utgångspunkt i projektets lärdomar har ett åtgärds paket med breddad samverkan över flera nämnder tagits fram under hösten och utgör grund för fortsatt genomförande.

Kommunen har under 2025 intensifierat arbetet för att minska problematisk skolfrånvaro och stärka tidiga insatser. Inriktningen har varit att sänka trösklarna mellan skola och socialtjänst och skapa mer samordnade stödinsatser för barn och unga.

En kommunövergripande modell för närvarofrämjande arbete har tagits fram. Modellen bygger på nationell och intern erfarenhet och kopplar insatser till elevens närvaronivå, från främjande till åtgärdande åtgärder. Arbetet med att göra modellen mer tillgänglig och användarvänlig pågår för att underlätta implementering i verksamheterna.

Genom ESF-projektet *Presentia – hållbar skolnärvaro i Lund* har de skolsociala teamen utökats till tre team. Varje team arbetar mot två skolor vardera. Teamen erbjuder individanpassade insatser i nära samverkan med elever och vårdnadshavare, med uppföljning efter tre månader. Projektet bedöms kunna nå cirka 120 elever. Tidiga utvärderingar visar ökad skolnärvaro och stärkt välmående hos deltagande elever. Parallellt har teamen utbildats i föräldrastödsmetoden *ABC tonår* för att stärka stödet till vårdnadshavare.

Även på gymnasienivå har behovet av mer förebyggande arbete identifierats. Den nya socialtjänstlagen har möjliggjort en satsning på ett skolsocialt team inom gymnasieskolorna. En gemensam projektorganisation bildades i början av året och 2025 har använts till kunskapsinhämtning och förberedelser för genomförande.

Hittills har cirka 30 elever och deras vårdnadshavare deltagit i insatserna. Identifierade framgångsfaktorer är tidig samverkan, starka relationer till vuxna i skolmiljön och ett tvärprofessionellt arbetssätt. Arbetet med att vidareutveckla och på sikt permanenta samverkansformerna fortsätter under 2026.

Kommunen rustar inför valår

Inför valåret 2026 har kommunen påbörjat förberedelser för att förebygga otillåten påverkan och skydda tilliten till den demokratiska processen. Arbetet fokuserar bland annat på att motverka desinformation, påverkan på samhällsviktiga funktioner och att rusta organisationen för ökad vaksamhet inför påverkanskampanjer. Särskilt prioriterat är det förberedande arbetet för att motverka hot och våld mot förtroendevalda.

Nämndernas utvecklingsmål

I tabellen nedan visas alla nämndsmål som kopplats till kommunfullmäktigemålet. Det framgår även vilken nämnd som beslutat om målet samt vilken målbedömning som gjorts för den aktuella uppföljningsperioden.

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Sveriges tryggaste kommun (Kommunstyrelsen)	 Klarar målet
Servicenämnden ska stå för den operativa beredskapen i Lunds kommun genom en säker försörjning av fastigheter, måltider och lokalvård. (Servicenämnden)	 Klarar målet
Sveriges tryggaste kommun (Byggnadsnämnden)	 Klarar målet
Tekniska nämnden ska bidra till att skapa en mer attraktiv, grön, trygg och säker kommun där människor vill leva och vistas (Tekniska nämnden)	 Klarar målet
Lund ska vara en trygg och miljösäker kommun att bo och verka i (Miljönämnden)	 Klarar målet
Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga all-tid (Kultur- och fritidsnämnden)	 Klarar målet
Fokus på norra och östra kommundelarna (Kultur- och fritidsnämnden)	 Klarar målet
Trygga, skydda och stödja barn och unga i Lund för att stärka deras levnadsförhållanden (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	 Klarar målet
Ett Lund fritt från våld och förtryck genom samverkan och hög kvalitet i socialtjänstens insatser (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	 Klarar delvis målet
Ökad förmåga inom socialtjänsten att arbeta brottsförebyggande och kunna ge ett stöd för att den enskilda ska lämna en kriminell livsstil (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	 Klarar målet
Det förebyggande och rehabiliterande arbetet ska utvecklas med inriktning mot ökad självständighet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser. (Vård- och omsorgsnämnden)	 Klarar målet
De digitala insatser som erbjuds ska bibehålla eller öka brukarens upplevda trygghet och självständighet. (Vård- och omsorgsnämnden)	 Klarar målet
Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas (Vård- och omsorgsnämnden)	 Klarar delvis målet
Ge alla elever en god skolmiljö avseende trygghet, trivsel, delaktighet och jämställdhet (Utbildningsnämnden)	 Klarar delvis målet
Tillsammans för trygga, aktiva, lärande och kreativa barn och unga alltid. (Barn- och skolnämnden)	 Klarar målet
Personer i behov av ställföreträdare ska erbjudas en snabb handläggning och ett gott bemötande. Barn ska ges särskild prioritet. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Klarar delvis målet
Överförmyndarnämndens verksamhet ska präglas av effektivitet, kvalitet och rättssäkerhet samt i sitt utvecklingsarbete beakta sin förmåga att möta framtidens förväntningar på service och en snabb handläggning. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Klarar delvis målet
Ställföreträdare ska få stöd och kompetensutveckling i sina uppdrag samt i dialog möta överförmyndarnämnden så att deras erfarenheter och åsikter kan beaktas och tas tillvara. (Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner)	 Klarar målet

Mål 3: Fler Lundabor i arbete

Kommunfullmäktiges mål knyter an till ett flertal av de globala hållbarhetsmålen. För att nå dem krävs att Lunds kommun i samverkan med andra aktörer erbjuder ett samlat stöd till invånare som står utanför arbetsmarknaden eller saknar annan meningsfull sysselsättning. Stödet ska vara anpassat till individers olika behov och förutsättningar, i syfte att tillgodose alla människors rätt till såväl utbildning, arbete som till en levnadsstandard som är tillräcklig för den egna och familjens hälsa och välbefinnande. För att nå målen krävs också att Lund strävar efter att bidra till en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt samt skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025–2027:

Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.

Målbedömning

Målbedömning i årsrapport

Klarar målet

Analys av måluppfyllelse

Lund är en kommun med goda förutsättningar, vilket bland annat yttrar sig i etablerade näringslivsstrukturer och att majoriteten av Lundaborna har goda eller mycket goda socioekonomiska villkor. Detta har över tid också avspeglats i arbetsmarknadens situation i Lund, som länge kännetecknats av låg arbetslöshet.

Trots en fortsatt lågkonjunktur och ett utmanande omvärldsläge står Lund relativt starkt. Arbetslösheten är lägre än såväl läns- som riksgenomsnittet och har under slutet av året visat en svagt nedåtgående trend. Även ungdomsarbetslösheten ligger på en låg nivå i jämförelse med övriga landet. Samtidigt kvarstår utmaningar, särskilt för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Arbetet med målet engagerar flera delar av kommunens verksamheter och bedrivs i samverkan med näringslivet, Arbetsförmedlingen och andra aktörer. Det omfattar arbetsmarknadsinsatser, utbildningssatsningar, näringslivsutveckling samt förbättrad service till företag, med fokus på stärkt matchning, behovsanpassat utbildningsutbud och att rusta unga genom entreprenörskap och praktik. Det intensifierade arbetet mot problematisk skolfrånvaro är en viktig del i det långsiktiga arbetet.

Sammantaget är bedömningen att verksamheternas arbete i hög grad bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål under mandatperioden. Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Särskilda uppdrag kopplade till målområdet redovisas i bilaga

Försörjningsstöd, arbetsmarknadsinsatser och utbildningsinsatser

Arbetet med försörjningsstöd, arbetsmarknadsinsatser och utbildning har under 2025 präglats av stärkt samverkan och ökat fokus på matchning mot arbetsmarknadens behov. I samarbete med Arbetsförmedlingen följer kommunen indikatorer kopplade till introduktionsjobb, arbetspraktik och arbetsmarknadsutbildning. Efter att tidigare ha legat under rikssnittet når Lund nu riksnivå för samtliga tre insatser, vilket bland annat förklaras av en kraftig ökning av arbetsmarknadsutbildningar under året.

I genomsnitt har 992 hushåll per månad erhållit försörjningsstöd under 2025, vilket är i nivå med föregående år. Gruppen är heterogen och behoven varierar, varför arbetet med individanpassat stöd har vidareutvecklats. Samtidigt innebär lågkonjunkturen att personer långt från arbetsmarknaden fortsatt har begränsade möjligheter till självförsörjning. Att förbereda, utbilda och matcha arbetssökande till lediga jobb är därför en fortsatt central utmaning.

Matchningen mellan vuxenutbildning och arbetsmarknad har stärkts genom primärsamverkan med tolv kommuner i sydvästra Skåne, vilket ger Lundabor tillgång till ett bredare utbud av yrkesutbildningar genom fritt sök. Under perioden har två nya kombinationsutbildningar startats inom kök och lokalvård, vilket innebär att totalt fem kombinationsutbildningar nu erbjuds. Utbildningarna är förlagda till Campus Vippan. Samtidigt har utbildningen servicemedarbetare pausats efter uppföljning som visat svag etablering på arbetsmarknaden.

För att ytterligare stärka matchningen behöver en större andel gymnasieelever välja yrkesutbildning. Utbildningsförvaltningen har därför fortsatt och utvecklat insatser för att öka yrkesutbildningarnas attraktivitet, bland annat genom riktad marknadsföring och deltagande på utbildningsmässor under våren 2025. Det stora intresset för utbildningarna bekräftades i antagningsstatistiken i augusti 2025.

Entreprenörskap och arbetslivskoppling har också stärkts inom gymnasieskolan. Hedda Anderssongymnasiet har utsetts till Sveriges största UF-skola, sett till antal elever som driver UF-företag. UF (Ung Företagsamhet) innebär att gymnasieelever under ett läsår startar, driver och avvecklar ett eget företag som en del av utbildningen. Satsningen bidrar till att utveckla ungas entreprenöriella förmågor och stärka deras kontakter med näringslivet.

Kommunen har även erbjudit 851 feriepraktikplatser under sommaren, med ett stort söktryck. 1 550 ungdomar lämnade sitt intresse för en kommunal feriepraktik och subventionerad feriepraktik. Verksamheten har fått permanentad budgetförstärkning samt statsbidrag, vilket stärker förutsättningarna för ungas inträde på arbetsmarknaden.

Industrinära utbildningssatsningar och kompetensförsörjning

Arbetet med industrinära utbildningssatsningar och kompetensförsörjning har också fortsatt i nära samverkan med näringslivet. Samarbeten inom Teknikcollege har utvecklats med SAAB, Alfa Laval och Tetra Pak och nya satsningar inom bland annat automation ska öka teknikintresset bland unga samt förbättra matchningen för vuxna. Lund International Citizen Hub har fått ett breddat uppdrag för att loka fler internationella talanger till Lund och arbetet inom Interregprojektet Cross-border Talent Bridge (CTB), som leds av Lunds kommun, har fortsatt för att stärka *Life science* och *Tech* i Greater Copenhagen-regionen.

För att stärka kommunens långsiktiga attraktionskraft har platsmarknadsföring under konceptet Lunderbar utvecklats. En attitydundersökning från Novus visar att det finns en skillnad mellan Lundabornas egen bild och hur Lund uppfattas av en bredare målgrupp, där många saknar en tydlig uppfattning om näringsliv och karriärmöjligheter. Det innebär att kommunen, tillsammans med näringslivet, har möjlighet att synliggöra fler karriärvägar, företag och branscher.

Intensifierat arbete mot problematisk skolfrånvaro

Projektet som kommunen driver mot problematisk skolfrånvaro är en viktig insats, då frånvaro kan få allvarliga konsekvenser för elevens lärande, sociala gemenskap och framtida etablering på arbetsmarknaden. Kommunen har under 2025 intensifierat sitt gemensamma arbete för att minska problematisk skolfrånvaro och stärka tidiga insatser. Fokus har legat på att sänka trösklarna mellan skola och socialtjänst och att skapa mer samordnade stödinsatser för barn och unga.

Utvecklad stadskärna och landsbygd

Arbetet med att stärka Lunds attraktivitet som etablerings- och besöksort har under året omfattat både stadskärnan och kommunens byar och landsbygd. Strategin för stadskärnans utveckling syftar till att skapa en mer levande, tillgänglig och funktionsblandad stadskärna med fler boende, fler verksamheter och ett rikare folkliv. Genom att främja etablering inom handel, kultur, restaurang och besöksnäring stärks den lokala ekonomin och förutsättningarna för nya arbetstillfällen.

Vid kommunstyrelsens sammanträde i mars godkändes försäljningen av fastigheten Saluhallen till Lunds kommunala fastighets AB (LKF). Syftet är att långsiktigt säkerställa en hållbar och kommersiellt gångbar saluhall i ett strategiskt läge mitt i Lunds stadskärna.

Som en del av kommunens satsning på näringslivet beslutade kommunstyrelsen i juni att införa en timmes gratis parkering per vecka i tre centrala parkeringshus. Syftet var att främja handeln och öka tillgängligheten till centrum och genomfördes i samarbete med Lunds Kommuns Parkerings AB (LKP).

Botulfsplatsen har under året använts som mellan användning i väntan på permanent ombyggnation. Genom tillfälliga uteserveringar, evenemang och flexibel användning av platsen har stadslivet stärkts och torgets framtida funktioner kunnat prövas i praktiken. Mellan användningen avslutades i samband med att den permanenta ombyggnaden påbörjades. Den permanenta ombyggnaden av Botulfsplatsen planeras stå klar våren/sommaren 2026 och syftar till att skapa ett nytt, mer levande torg med grönska, generösa sittplatser, utrymme för evenemang och förbättrade ytor för Saluhallen och kringliggande verksamheter.

Parallellt har näringslivsutvecklingen i byar och landsbygd stärkts genom ökad samverkan med företagare och nätverk samt fler aktiviteter och mötesplatser. Arbetet inom biosfärområdet Storkriket har fortsatt, med koppling till utvecklingen i Veberöd och Hasslemölla och ett nytt utvecklingsspår har initierats med fokus på mat, dryck och destinationer utanför Lunds stad.

Förbättrad service och stärkt attraktivitet

Kommunen har under året prioriterat förbättrad service för att stärka Lunds attraktivitet som etablerings- och investeringsort. Den regionala samverkan har utvecklats tillsammans med Region Skåne, Malmö och Helsingborg inom ramen för

MalmöLundregionen, i syfte att stärka Skånes samlade erbjudande vid investeringar och etableringar. Därutöver har en avsiktsförklaring tecknats med Lunds universitet för att ytterligare stärka näringslivsutvecklingen och kommunens långsiktiga konkurrenskraft.

Kommunövergripande utbildningsinsatser inom service och bemötande har genomförts med fokus på ökad tillgänglighet, agilitet och lösningsorientering. Ett större utvecklingsarbete har också initierats för att vidareutveckla servicewebben riktad till näringslivet och därigenom öka möjligheterna till självhjälp och tillgång till relevant information. Företagsbesök för förtroendevalda och beslutsfattande tjänstepersoner har varit ett viktigt verktyg för att skapa nära och kvalitativ dialog med näringslivet. Även dialogforum som Godmorgon Lund och Lund Grand Prix har bidragit till en mer strukturerad och kvalitativ dialog med näringslivet.

Resultaten av arbetet börjar nu bli tydlig. I Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) NKI-mätning uppnådde Lund 77 av 100 poäng (NKI 77 avser 2024, insamlingen av svar avseende 2025 pågår fortfarande, men motsvarande preliminära resultat är 79). Förbättringar märks genom kortare handläggningstider, ökad tillgänglighet och stärkt förtroende från företagare. Även Svenskt Näringslivs enkät visar förbättrade omdömen om kommunens service och bemötande. Under 2025 anslöt sig kommunen till Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram för stora kommuner för att ytterligare stärka samordning, styrning och ett mer systematiskt förbättringsarbete inom företagsklimatet.

Nämndernas utvecklingsmål

I tabellen nedan visas alla nämndsmål som kopplats till kommunfullmäktigemålet. Det framgår även vilken nämnd som beslutat om målet samt vilken målbedömning som gjorts för den aktuella uppföljningsperioden.

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Fler lundabor i arbete (Kommunstyrelsen)	 Klarar målet
Servicekommittén ska under år 2025 erbjuda 55 personer praktik, prao eller arbetsmarknadsanställning varav 21 i feriepraktik. (Servicekommittén)	 Klarar målet
Fler Lundabor i arbete (Byggnadskommittén)	 Klarar målet
Möjligheter för unga att få arbetslivserfarenhet och förverkliga sina idéer. (Kultur- och fritidskommittén)	 Klarar målet
Personer med försörjningsstöd ska stärkas till självförsörjning genom förvaltningens insatser (Arbetsmarknads- och socialkommittén)	 Klarar delvis målet
En modern och attraktiv arbetsgivare för fler lundabor i arbete (Vård- och omsorgskommittén)	 Klarar målet
Öka matchningen mellan utbildning och arbetsliv inom gymnasieskola och vuxenutbildning (Utbildningskommittén)	 Klarar målet
Stärka barn och elevers möjlighet till vidare studier, arbete eller annan sysselsättning. (Barn- och skolkommittén)	 Klarar målet

Mål 4: Klimatneutralitet 2030

Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. För att nå målen krävs omfattande arbete för minskad klimatpåverkan från bland annat transporter, arbetsmaskiner, jordbruk och avfallshantering. Arbetet måste inkludera lokalt aktiva företag, civilsamhället och akademien. Genom bred samverkan och ansvarstagande upphandlingar kan kommunen gynna konsumtions- och produktionsmönster som tar hänsyn till klimatpåverkan, biologisk mångfald och andra miljöaspekter.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025–2027:

Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatspolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För Lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Målbedömning

Målbedömning i årsrapport

Klarar delvis målet

Analys av måluppfyllelse

Utifrån målets inriktning och fullmäktiges intentioner om att Lund ska vara Sverigeledande i omställningen för klimatneutralitet, vara en internationell förebild som samarbetar med andra aktörer och göra det lätt för Lundaborna att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö bedöms kommunens arbete leda till att målet kommer att uppnås vid mandatperiodens slut.

Målets rubrik anger att klimatneutralitet ska uppnås år 2030. Det arbete som kommunen bidrar med för att nå denna ambition är framgångsrikt och visar väg för övriga kommunsektorn, vilket också har prisats och uppmärksammats, både nationellt och internationellt genom åren. Kommunorganisationen har exempelvis arbetat aktivt med intern omställning och är idag exempelvis i stort sett fossilbränslefri, samtidigt har Lunds kommun initierat samarbete och dialog med andra aktörer för att tillsammans nå måluppfyllelse.

Målet om klimatneutralitet 2030 är dock synnerligen ambitiöst och ytterligare åtgärder kommer att behövas, framför allt för att minska utsläppen av växthusgaser. Med anledning av detta utfall bedöms målet till viss del leda till de resultat som kommunfullmäktige vill nå och därmed bedöms målet vara delvis uppnått i nuläget.

Flera viktiga satsningar har pågått under perioden och fortsätter under året. Utöver målet har kommunfullmäktige även fattat beslut om ett så kallat *klimatpaket* som syftar till att accelerera utvecklingen inom kommunens arbete för att uppnå klimatneutralitet samt ett antal särskilda uppdrag som bidrar till måluppfyllelse. Uppföljningen av klimatpaketet och samtliga uppdrag redovisas i avsnitten *Klimatpaketet* och *Uppdrag*.

Nedan lyfts ett urval av de viktiga utfall som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen. Utöver dessa aktiviteter rapporteras Lunds kommuns arbete i *Hållbarhetsredovisning 2025*. Särskilda uppdrag kopplade till målområdet redovisas i bilaga *Redovisning av särskilda och tillkommande uppdrag*.

Hållbarhetsperspektivet i styrning och ledning

I arbetet med att vidareutveckla kommunens styrning och den nya styrmodellen är ambitionen att hållbarhetsperspektivet ska integreras tydligt och systematiskt. Under 2025 har flera viktiga steg tagits, bland annat genom förberedelser för införande av klimatbudget och genom att kopplingen mellan upphandling och kommunens hållbarhetsmål har tydliggjorts. Hållbarhetsintegreringen i beslutsprocesserna har redan stärkts, exempelvis genom ökad kapacitet för klimatberäkningar vid investeringsbeslut och fortsatt integrering av cirkulära principer i upphandling.

Ökat fokus på samverkan och kunskapsutbyte i klimatomställningen

Samverkan med invånare, näringsliv, akademi, offentlig verksamhet och civilsamhälle har under 2025 varit en central förutsättning för Lunds kommuns klimatarbete och för genomförandet av kommunens klimatarbete. Klimatomställningen bedrivs i hög grad som ett gemensamt samhällsprojekt där kommunen har rollen som samordnare, möjliggörare och drivande aktör. Utbyte med andra städer, nationellt och internationellt, är fortsatt viktigt för att stärka genomförandekraften i arbetet mot ett klimatneutralt Lund och för att utveckla effektiva arbetssätt.

Lunds engagemang inom *NetZeroCities* har under året möjliggjort fördjupade erfarenhetsutbyten med andra europeiska städer. Inom ramen för detta arbete har bland annat en kartläggning av styrmodeller och governancestrukturer genomförts i syfte att identifiera lärdomar och bidra till vidareutveckling av Lunds interna arbetssätt för klimatomställning.

Parallellt har samarbetet med tvillingstaden Plymouth fördjupats inom EU:s *twinning*-initiativ. Den 16–19 juni genomfördes ett studiebesök i Lund med fokus på energisystem, klimatanpassning och finansieringsfrågor. Besöket skapade förutsättningar för ömsesidigt kunskapsutbyte och delning av goda exempel mellan städerna.

Klimatrelaterade mötesplatser och dialoger

Under 2025 har Lunds kommun varit värd för flera klimatrelaterade initiativ och mötesplatser. I mars arrangerades en nationell klimatkonferens med fokus på den finansiella omställningen i klimatneutrala städer, där ett femtiotal kommuner samt ett stort antal aktörer från näringslivet deltog.

I maj genomfördes Hållbarhetsveckan med ett brett program som engagerade såväl invånare som organisationer. Under hösten genomfördes dessutom en klimattedialog på Norra Fäladen, där ett tjugotal boende deltog vid fyra tillfällen. Dialogen syftade till att öka kunskapen om klimatförändringarna och skapa utrymme för gemensamma diskussioner om lösningar, med särskilt fokus på konsumtionens klimatpåverkan.

Mission Label och klimatkontrakt

Under 2025 fick Lunds kommun EU:s Mission Label, en kvalitetsstämpel som bekräftar att kommunens klimatarbete är på rätt väg för att nå klimatmålen och att arbetet uppfyller EU-kommissionens krav på trovärdig planering och genomförandeförmåga. Mission Label delas ut inom EU:s mission 100 klimatneutrala och smarta städer, där Lund är en av dessa städer i Europa som åtagit sig att visa vägen mot klimatneutralitet 2030. Denna utmärkelse öppnar upp för nya möjligheter till finansiering såväl från EU-nivå som från nationell och regional. Det innebär att staden kvalificerar sig för särskild rådgivning, tillgång till EU-nätverk och finansiella resurser.

Under 2025 har Lunds kommun för sjätte året i rad undertecknat Klimatkontrakt 2030. Klimatkontraktet utgör ett långsiktigt åtagande mellan kommunen, sex statliga myndigheter och innovationsprogrammet *Viable Cities* med syfte att möjliggöra systemförändring och samordnad omställning mot klimatneutralitet. Genom kontraktet kan kommunen stärka sin roll i nationella och internationella sammanhang samt säkerställa kontinuitet i klimatarbetet över mandatperioder. I kontraktet beskrivs kommunens mål för territoriella utsläpp och klimatfärdplanen med fem prioriterade områden: Mobilitet och transporter, jordbruk och hållbar markanvändning, cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion, cirkulär byggnation samt energi.

CoAction Lund och EnergyNet

CoAction Lund är en samverkansplattform där kommun, näringsliv, akademi och civilsamhälle gemensamt utvecklar och testar lösningar för ett mer hållbart Lund. Under året har plattformen varit en del av kommunens klimatarbete och fungerat som arena för pilotinsatser med potential att skalas upp.

En satsning på hållbart resande har genomförts i samarbete med 25 företag, med insatser riktade till cirka 30 000 anställda. Arbetet har baserats på en resvaneundersökning och resulterat i gröna resplaner och strategier för mer hållbar pendling. En gemensam tävling genomfördes i maj för att stimulera förändrade resebeteenden. Det pågående infrastrukturprojektet vid E22 har samtidigt använts för att främja alternativa färd sätt, med ambitionen att utveckla en modell som kan tillämpas även vid framtida infrastruktursatsningar.

Inom *CoAction* invigdes i maj världens första EnergyNet på Brunnshög. Konceptet bygger på att el produceras, delas och används nära där den skapas, exempelvis genom solceller och batterier som kopplas samman i ett gemensamt energinät. EnergyNet är inspirerat av hur internet fungerar och bidrar till ett mer flexibelt system än traditionella elnät, med högre motståndskraft vid störningar. Satsningen är ett pilotprojekt där Lund är först ut bland Sveriges kommuner och har väckt både nationellt och internationellt intresse som en konkret och skalbar lösning för klimatomställningen.

Klimatpolitiska rådets rapport mottagen

I juni lämnade Lunds kommuns klimatpolitiska råd över sin årliga rapport till kommunstyrelsen. Rådet konstaterar att Lund har kommit långt med att minska växthusgasutsläppen, men behöver stärka arbetet med klimatanpassning. Klimatförändringarna märks redan i Lund genom skyfall och värmeböljor som påverkar trafik, energiförsörjning och omsorg. Rådet lyfter särskilt behovet av mer naturbaserade lösningar, ett mer motståndskraftigt energisystem med lokal energidelning samt bättre integrering av klimatanpassning i kommunens verksamheter. Tre prioriterade områden pekas ut:

effektivare arbetssätt, stärkt arbete med naturbaserade lösningar och tydligare koppling mellan energisystem och risk- och sårbarhetsanalyser

Fortsatt arbete med hållbart byggande och cirkularitet

Inom byggområdet pågår arbete med att integrera strategier för återbruk och klimatberäkningar i ordinarie processer. Under året har serviceförvaltningen lett projektet Plocket – hållbar möbelhantering, i samordning med en pilot för återbyggdepå. Arbetet har lagt grunden för ett samlat och cirkulärt arbetssätt för möbler och byggmaterial. Under hösten har fokus varit att etablera den operativa verksamheten med lokaler, rekrytering och uppbyggnad av en återbrukscentral. Projektet bedrivs i samverkan med Arbetsmarknads- och socialförvaltningen och bidrar till både cirkulär resursanvändning och social inkludering genom praktik och arbetsträning. En digital plattform för inventering och cirkulation av möbler har testats och har redan gett ekonomiska och klimatomkostnader.

Avfallsminimering

Avfallsförbränning står för cirka 7 procent av Sveriges totala klimatutsläpp, vilket tydliggör behovet av att minska avfallsmängderna och öka materialåtervinningen i kommunen. För att bidra till omställningen krävs både utvecklade arbetssätt inom den kommunala avfallshanteringen och förändrade beteenden hos invånarna. Under året har informationsinsatser, medborgardialoger, satsningar på återbruk och förbättrad sortering genomförts, vilka sammantaget bedöms ha bidragit till en positiv utveckling.

Mellan 2020 och 2025 minskade hushållsavfallet med 8 procent och restavfallet till förbränning med 6 procent, samtidigt som befolkningen ökade. Samtidigt krävs fortsatt utvecklingsarbete och ytterligare åtgärder för att nå de långsiktiga klimatmålen

Gröna obligationer

Gröna obligationer är ett sätt för kommunen att låna pengar till särskilt miljöinriktade investeringsprojekt, med tydliga krav på årlig återrapportering av de miljöeffekter som de gröna projekten medför. Kommunens första effektrapport enligt det nya ramverket som togs fram 2024 publicerats under 2025. Ramverket har möjliggjort finansiering av ett bredare spektrum av hållbarhetsprojekt. Den aktuella rapporten för 2024 har granskats av en extern part under året. Den externa granskningen visar att investerarrapporten för de gröna obligationerna, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med fastställda kriterier.

Utmaningar kring jordbruksmark kvarstår

Kommunens fortsatta utveckling kräver en avvägd markanvändning där bostadsförsörjning, näringslivsutveckling och bevarande av jordbruksmark vägs samman. Redan beslutade detaljplaner innebär att jordbruksmark tas i anspråk även under kommande år, men den långsiktiga inriktningen är att begränsa exploateringen av jordbruksmark genom förtätning som en prioriterad strategi, samtidigt som den kräver noggranna avvägningar kopplade till bland annat buller och luftkvalitet. Den nya översiktsplanen stärker den långsiktiga inriktningen genom att minska den föreslagna exploateringen av jordbruksmark med cirka 40 hektar jämfört med 2018 års plan, samtidigt som planperioden förlängs med tio år.

Nämndernas utvecklingsmål

I tabellen nedan visas alla nämndsmål som kopplats till kommunfullmäktigemålet. Det framgår även vilken nämnd som beslutat om målet samt vilken målbedömning som gjorts för den aktuella uppföljningsperioden.

Nämndernas utvecklingsmål	Målbedömning
Klimatneutralitet 2030 (Kommunstyrelsen)	 Klarar målet
Servicenämnden ska tillsammans med uppdragsgivare och brukare sträva mot klimatneutralt byggande och minska klimatbelastningen från sitt fastighetsbestånd, sina transporter, sina måltider och sin service. (Servicenämnden)	 Klarar målet
Klimatneutralitet 2030 (Byggnadsnämnden)	 Klarar delvis målet
Tekniska nämnden ska bidra till klimatneutralitet 2030 genom att öka det hållbara resandet, samt genom att bygga, anlägga och förvalta med fokus på hållbarhet (Tekniska nämnden)	 Klarar delvis målet
Lund ska vara en hållbar kommun med hälsosam livsmiljö (Miljönämnden)	 Klarar delvis målet
Nod för Lunds cirkulära ekonomi. (Kultur- och fritidsnämnden)	 Klarar målet
Minska utbildningsnämndens miljö- och klimatpåverkan samt stärka elevernas handlingskompetens för en hållbar utveckling. (Utbildningsnämnden)	 Klarar delvis målet
Lunds Renhållningsverk ska bidra till klimatneutralitet 2030 (Renhållningsstyrelsen)	 Klarar målet

Arbetsmiljömål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om arbetsmiljömål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens verksamheter. I EVP 2025–2027 beslutades om tre arbetsmiljömål:

1. Sänk sjukfrånvaron
2. Förbättra chefers förutsättningar
3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

I tabellen visas nämndens bedömning av hur arbetet med respektive mål går. Under följande rubriker redovisas insatser och resultat från det gångna året per mål.

Arbetsmiljömål	Målbedömning i årsrapport
1. Sänk sjukfrånvaron	 Klarar delvis målet
2. Förbättra chefers förutsättningar	 Klarar målet
3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning	 Klarar målet

Arbetsmiljömålen följs upp i sin helhet i bilaga *Lunds kommuns personalredovisning 2025*.

Balanskravsresultat

Balanskravet regleras i kommunallagen och innebär ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Årets intäkter ska således täcka årets kostnader. Om kostnaderna under ett räkenskapsår överstiger intäkterna uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre nästföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) på 1 449 miljoner kronor som efter kommunfullmäktiges beslut och enligt vissa kriterier kan tas i anspråk under en lågkonjunktur.

Vid årets början hade kommunen inget underskott att återställa. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 504 miljoner kronor.

I enlighet med gällande normering redovisas nedan en balanskravsutredning. Utredningen syftar till att tydliggöra hur balanskravsresultatet har uppstått. Beräkningen utgår från årets resultat enligt resultaträkningen och justeras därefter för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Justering görs även för orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Slutligen återförs vinster och förluster som realiserats under året men redovisats tidigare år. Därefter redovisas resultat efter balanskravsjusteringar.

Om resultatet medger och kommunfullmäktige beslutar kan reservering därefter göras till resultatreserven i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för Lunds kommun avseende reservering och disponering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR).

Årets balanskravsutredning visar följande:

- Intäkterna har justerats ned för realisationsvinster på materiella anläggningstillgångar med 7 miljoner kronor
- Intäkterna har justerats ned med 18 miljoner kronor för orealiserade vinster och förluster i värdepapper
- Intäkterna har justerats upp med 124 miljoner kronor för återföring av tidigare orealiserade vinster och förluster i värdepapper i samband med avyttring
- Årets balanskravsresultat uppgick därefter till 188 miljoner kronor

Reservering till resultatreserven föreslås att göras med 415 miljoner kronor, vilket motsvarar maximal möjlig reservering.

	2021	2022	2023	2024	2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	598	367	187	-42	504
- samtliga realisationsvinster	-2	-2	-6	-6	-7
- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-75	53	-37	-45	-18
- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	-	-	1	124
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	521	418	144	-91	603
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-445	-340	-	-	
Reservering av medel till resultatreserv					-415
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-		-	91	-
Årets balanskravsresultat	76	78	144	0	188
Återställning av balanskravsunderskott					
Kvar att återställa från tidigare år (ingående värde)	0	0	0	0	0
Balanskravsresultat	76	78	144	0	188
Kvar att återställa (utgående värde)	0	0	0	0	0
Resultatutjämningsreserv					
Ingående värde	755	1 200	1 540	1 540	1 449
Reservering till RUR	445	340	-	-	-
Disponering av RUR	-	-	-	-91	-
Utgående värde	1 200	1 540	1 540	1 449	1 449
Resultatreserv					
Ingående värde					0
Reservering till RER				-	415
Utgående värde				0	415
Reservering till och disponering från resultatutjämningsreserven respektive resultatreserven bokförs innevarande år, men beslutas av kommunfullmäktige i samband med att årsredovisningen beslutas.					

Väsentliga personalförhållanden

2025 var ett år med tydligt minskad personalomsättning och sjukfrånvarotal på i princip samma nivå som föregående år. Aktiva insatser har genomförts för att uppfylla arbetsmiljömålen intentioner: sänka sjukfrånvaron, förbättra chefers förutsättningar och uppnå en mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning. Parallellt fortsätter arbetet för att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

För mer detaljerad redogörelse av årets nyckeltal och aktiviteter hänvisas till bilagan Lunds kommuns personalredovisning 2025.

Personalomsättning

Personalomsättningen fortsätter att minska. För 2025 landar den på 9,8 procent, en nedgång från 10,7 procent 2024. Minskningen beror främst på färre egna uppsägningar. Omsättningen för chefer minskade till 6,3 procent, en halvering sedan 2022. Det kontinuerliga arbetet med att främja en god arbetsmiljö och skapa förutsättningar för både ett aktivt medarbetarskap och ett hållbart ledarskap bidrar sannolikt till den minskade personalomsättningen generellt.

Kompetensförsörjning

Lunds kommun växer, konkurrensen om arbetskraften ökar och samtidigt ökar kraven och förväntningarna från både medborgare och medarbetare på kommunens service och kvalitet. Utöver att attrahera och rekrytera rätt medarbetare arbetar Lunds kommun aktivt med att behålla och utveckla medarbetare för att minska personalomsättningen och därmed rekryteringsbehovet.

Kompetensförsörjning är fortsatt ett prioriterat område för Lunds kommun. Rekryterings- och kompetensbehoven skiljer sig åt per nämnd och yrkesgrupp. Brist på tillgänglig kompetens noteras inom vissa verksamheter, främst inom vård- och omsorgsområdet, men även inom andra verksamhetsområden. Den rådande konjunkturen har under året fortsatt att påverka arbetsmarknaden. Parallellt påverkas kommunen av den demografiska utvecklingen, till exempel med minskande barn- och elevkullar och en fortsatt osäkerhet vad gäller äldres behov av stöd framöver.

Per den 31 december 2025 hade kommunen 10 286 månadsanställda, varav 9 094 tillsvidareanställda (88 procent). Antalet anställda har varit relativt stabilt, påverkat av demografiska förändringar och ett mer effektivt arbete med bemanning och schemaläggning. Sammantaget visar utvecklingen på stärkt kontinuitet och förbättrade förutsättningar för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Hälsa och arbetsmiljö

Den totala sjukfrånvaron i Lunds kommun uppgick under 2025 till 6,6 procent, vilket är i stort sett samma nivå som 2024. Korttidssjukfrånvaron (dag 1–14) uppgick till 3,4 procent och långtidssjukfrånvaron (dag 15–) till 3,3 procent. Kvinnor hade en högre sjukfrånvaro än män, 7,3 respektive 4,9 procent, vilket delvis förklaras av att kvinnor i högre grad arbetar i kontaktyrken inom skola, vård och omsorg.

Under året har kommunen bedrivit ett systematiskt arbete för att förebygga ohälsa och minska sjukfrånvaron. Insatser har genomförts både på individ-, grupp- och organisationsnivå. Sjukfrånvaron är fortsatt en prioriterad utmaning som kräver ökat fokus.

Förväntad utveckling

I avsnittet om förväntad utveckling ges en beskrivning av väsentliga förhållanden som bedöms få påverkan både på utvecklingen i omvärlden och i Lunds kommun. Underlag till analysen är framför allt baserat på tjänstepersonsorganisationens strategiprocess inför Ekonomi- och verksamhetsplan 2027–2029. Arbetet beskriver väsentliga förutsättningar inför kommande planeringsperiod. Förutsättningarna bygger på kända uppgifter och prognoser som bland annat berör befolkningsutvecklingen, ekonomiska förutsättningar, kompetensförsörjningen samt kommunens viktigaste utmaningar.

Konjunkturläget

Enligt MakroNytt 1/2026 (februari 2026) där Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) gör sin senaste makroekonomiska bedömning, väntas en uppgång under 2026 för svensk BNP, efter flera år av svag tillväxt. Den globala ekonomin förväntas växa med omkring 3 procent per år framöver, vilket är något lägre än det historiska genomsnittet. SKR gör bedömningen att svensk BNP ökar med 2,6 procent 2026. Det är i huvudsak inhemsk efterfrågan som driver tillväxten och gradvis kommer efterfrågan på arbetskraft att öka, vilket innebär fler arbetade timmar, fler sysselsatta och sjunkande arbetslöshet. Konjunkturåterhämtningen är positiv för kommunens skatteunderlag. Prognosen är att det faktiska skatteunderlaget ökar med 4,5 procent 2026, något högre än det historiska genomsnittet på 4,3 procent perioden 2015–2024. För perioden 2027–2029 förväntas det faktiska skatteunderlaget öka cirka 4,3 procent årligen.

SKR konstaterar att inflationen (KPIF) blev 2,6 procent 2025, och bedömer att den dämpas till 1,2 procent under 2026 för att därefter öka igen under 2027–2029. Styrräntan bedöms kvarstå på 1,75% under 2026 och därefter höjas succesivt till 2,25% vid årets slut 2028.

Befolkningsutveckling

Den förväntade befolkningsutvecklingen för Lunds kommun visar att samtidigt som Lunds befolkning växer så förändras befolkningssammansättningen när antalet barn minskar och antalet äldre ökar. De demografiskt drivna förändringarna kommer att påverka Lundabornas behov, krav och möjligheter och kommer därför fortsatt behöva utgöra en central del kommunens styrning, ledning och planering av kommunkoncernens verksamheter.

Lunds kommuns befolkningsprognos för perioden 2025–2035 togs fram i april 2025. Prognosen är ett viktigt underlag för planering av kommunens olika verksamheter. Framför allt är åldersgrupperna 1–5, 6–15 och 80+ av stor betydelse, eftersom kommunens service och tjänster för dessa målgrupper kräver omfattande resurser.

Åldersgrupp 1–5

Antalet barn i förskoleålder (1–5 år) i Lunds kommun uppgick den 31 december 2024 till 5 646 invånare. Under den gångna femårsperioden (2019–2024) har antalet barn i åldersgruppen minskat med 1 018, vilket motsvarar drygt 15 procent. Befolkningsprognosen för Lund (april 2025) visar att antalet barn förväntas minska med ytterligare drygt 170 personer fram till 2029, motsvarande cirka 3 procent.

Sett över hela prognosperioden fram till 2035 beräknas dock utvecklingen vända. År 2035 uppskattas antalet barn i åldersgruppen 1–5 år uppgå till cirka 6 700, vilket ligger i nivå med 2019 års befolkningsnivå.

Åldersgrupp 6–15

Antalet barn i grundskoleålder (6–15 år) i Lunds kommun uppgick den 31 december 2024 till 14 599 invånare. Under perioden 2019–2024 har antalet barn i denna åldersgrupp varit i stort sett oförändrat. Enligt befolkningsprognosen (april 2025) beräknas dock gruppen minska med knappt 1 100 barn fram till 2029, motsvarande en minskning om 7 procent.

Över hela prognosperioden fram till 2035 bedöms de årliga minskningarna fortsätta fram till cirka 2032, varefter utvecklingen förväntas vända svagt uppåt.

Åldersgrupp 80+

Antalet äldre i åldersgruppen 80 år och äldre uppgick den 31 december 2024 till 6 865 invånare. Under perioden 2019–2024 har gruppen ökat med 1 691 personer, vilket motsvarar cirka 33 procent. Befolkningsprognosen för Lund (april 2025) visar att antalet personer i åldersgruppen 80+ förväntas öka med ytterligare 1 858 personer fram till 2029, motsvarande en ökning med 27 procent.

Sett över hela prognosperioden beräknas tillväxttakten gradvis avta i procentuella termer. I absoluta tal fortsätter dock ökningen att vara omfattande. År 2035 beräknas antalet invånare i åldersgruppen 80+ överstiga 10 000 personer, vilket motsvarar en total ökning med 46 procent jämfört med 2024.

Det är särskilt noterbart att den mest kraftiga ökningen förväntas inom gruppen 85 år och äldre. Under perioden 2024–2035 uppskattas denna grupp öka med totalt 85 procent.

Bygg- och bostadsmarknad

Bostadsbyggandet är en central faktor för befolkningsutvecklingen, och byggkonjunkturen påverkar i hög grad förutsättningarna för kommunens fysiska planering. Kommunens mål för bostadsbyggandet anges i *Lunds kommuns bostadsförsörjningsprogram 2034* (KS 2023/0280). Enligt programmet ska Lunds kommun främja en årlig byggnation av i genomsnitt 1 000 nya bostäder, med följande inriktning:

- **30 procent** ska byggas utanför Lunds stad.
- **200 bostäder** ska utgöras av villor, radhus eller kedjehus.
- **300 bostäder** ska vara student- eller ungdomsbostäder.

Från andra halvan av 2022 har flera samverkande faktorer påverkat den svenska byggkonjunkturen negativt, vilket i synnerhet drabbat bostadsbyggandet. I Lund kunde en tydlig inbromsning observeras under 2023 och 2024. Under 2025 visar dock preliminära siffror att bostadsbyggandet i Lund vänt uppåt igen.

Under 2025 har bostadsbyggandet i Lunds kommun vänt uppåt igen. Byggstarterna har ökat markant från 718 år 2024 till 1659 år 2025 främst inom Södra Råbylund, Västerbro, Brunnshög och Stenkrossen/Råbykungen. Antalet färdigställda bostäder är 244 enskilt för år 2025. Snittet för antalet färdigställda bostäder för en femårsperiod (år 2021–2025) ligger under året 2025 på 1 159. Nästan samtliga byggstarter har skett i Lunds tätort.

Under året erbjöds även 14 tomter via kommunens villatomtförmedling, 6 tomter i Stångby och 8 tomter i Veberöd, Idala

Kompetensförsörjning

Lunds kommun kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov under planperioden 2027–2029. Behovet bedöms motsvara cirka 3 000 tillsvidareanställda medarbetare och baseras på historisk personalomsättning inklusive pensionsavgångar.

Den demografiska utvecklingen fortsätter att ha en stor påverkan på kommunens kompetensförsörjning och rekryteringsbehov. Det finns dock en osäkerhet kring när och i vilken omfattning de demografiska förändringarna kommer att börja påverka berörda verksamheters behov av medarbetare. Detta gäller särskilt för äldreomsorgen.

I sin fördjupade analys av äldreomsorgsbehovet framhåller Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att antalet personer som är 85 år eller äldre beräknas öka med drygt 60 procent nationellt fram till 2033. Samtidigt visar statistiken att andelen äldre som använder äldreomsorg har minskat över tid. Detta scenario är gällande även för Lunds kommun och frågan kommer därför fortsatt att bevakas. Rent numerärt, utifrån personalomsättningen, finns redan nu det största rekryteringsbehovet inom vård- och omsorgsområdet.

Prognoser visar att antalet barn i förskole- och grundskoleålder kommer att vända upp från och med 2028, efter ett flertal år med minskande barnantal i åldersgruppen. Detta kommer möjligen att påverka rekryteringsbehovet inom förskola och barnomsorg.

Hur utvecklingen på arbetsmarknaden påverkar personalomsättningen framöver återstår att se. En aktuell aspekt rör AI och digitaliseringens påverkan på tjänster, både nuvarande och framtida. Den snabba utvecklingen spås ge avtryck på arbetsmarknaden, men osäkerheten är fortsatt stor kring hur och i vilken omfattning. För närvarande råder oförändrad och färre utlysta tjänster i Skåne jämfört med föregående år.

Utöver att attrahera och rekrytera rätt medarbetare behöver Lunds kommun arbeta aktivt under planperioden med att utveckla och behålla medarbetare för att minska personalomsättningen och därmed rekryteringsbehovet.

Kommunens viktigaste utmaningar

Strategiska blickpunkter och kommunens viktigaste utmaningar inför ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) 2027–2029 utgår från det analysarbete som genomfördes inför EVP 2024–2026 kring kommunens nuläge och utmaningar. Analysen identifierade strategiska blickpunkter och utmaningar som är särskilt viktiga för kommunen att fokusera på. De strategiska blickpunkterna är angelägna, övergripande områden som berör hela, eller stora delar av, kommunen. Utifrån blickpunkterna har en ytterligare konkretisering gjorts av de mest angelägna utmaningarna för kommunen.

Som en del av kommunens planerings- och uppföljningsarbete följs och analyseras utvecklingen i omvärlden, i Lund och inom kommunkoncernen för att regelbundet kunna aktualitetspröva blickpunkterna och utmaningarna. Inför EVP 2027–2029 har samtliga blickpunkter och utmaningar bedömts vara aktuella.

Bibehålla hög kvalitet med begränsade resurser	Effektivitet och utvecklingsförmåga i hela koncernen - göra saker rätt och göra rätt saker	Äldreomsorgens dubbelstöt - markant fler äldre med behov av insatser samtidigt som brist på arbetskraft tilltar
Skapa framtidens attraktiva och robusta Lund	Omställning av förskola och grundskola - anpassning till färre barn	Civil beredskap - beredskapsskuld och nya krav
Agera proaktivt för ett inkluderande Lund	Trend av ökat inflöde till socialtjänsten - förmåga att hantera och förebygga behov av sociala insatser	Psykisk hälsa - bland barn och unga
Fokusera rätt i klimatomställningen	Skillnader i kunskapsresultat - mellan elever med gynnsamma och ogynnsamma förutsättningar	Klimatomställning i hela kommungeografin - transporter, jordbruk, byggande etcetera

Som en del av kommunens planerings- och uppföljningsarbete följs och analyseras utvecklingen i omvärlden, i Lund och inom kommunkoncernen för att regelbundet kunna aktualitetspröva blickpunkterna och utmaningarna. Givet de strategiska blickpunkterna har åtta utmaningar identifierats som särskilt viktiga för kommunen att fokusera på under EVP-perioden 2027–2029.

En utförlig beskrivning av de strategiska blickpunkterna och utmaningarna återfinns i planeringsdirektivet samt tillhörande bilaga (bilaga 2 - Strategiska blickpunkter och kommunens viktigaste utmaningar).

Kort summerat bedöms utmaningarna innebära följande för kommunkoncernens förväntade utveckling:

Kraven ökar på kommunens förmåga att anpassa och effektivt använda tillgängliga resurser för att säkerställa välfärdstjänster med fortsatt god kvalitet, samtidigt som Lund utvecklas som en attraktiv och hållbar kommun. Den förändrade befolkningsstrukturen utgör den främsta drivkraften bakom detta. För att möta utvecklingen krävs ett samlat, strategiskt och långsiktigt arbete inom hela kommunorganisationen. Under 2025 har kommunen intensifierat arbetet med att öka effektiviteten och genomföra nödvändiga omställningar, både inom nämnderna genom resultatförbättrande åtgärder och genom koncerngemensamma insatser. Detta arbete kommer även fortsättningsvis att präglade kommunens utvecklingsinriktning.

Ett omfattande arbete pågår för att stärka kommunens kapacitet att utveckla både stad och landsbygd. Den fysiska planeringen är av central betydelse för att möta demografiska förändringar, klimatomställning, ökade krav på samhällsservice och i skapandet av framtidens attraktiva och robusta Lund. Bildandet av samhällsbyggnadsförvaltningen adresserar behovet av mer effektiv och ändamålsenlig planering, tydligare styrning samt bättre mobilisering av kommunens samlade utvecklingskraft inom samhällsbyggnadsområdet.

Arbetet med att höja den civila beredskapen har fortsatt under året, men betydande insatser återstår. Under året har flera nya regelverk trätt i kraft, bland annat CER-direktivet utifrån NIS 2, vilket skärper kraven på informationssäkerhet och robusthet i samhällsviktig verksamhet. Parallellt ökar den välfärdsrelaterade brottsligheten och arbetslivskriminaliteten, vilket innebär att kommunen behöver stärka sitt arbete med kontroll,

regelefterlevnad och förebyggande insatser. Ett förstärkt fokus på informations- och cybersäkerhet är därför centralt för att säkerställa kommunens motståndskraft och operativa förmåga.

Befolkningsutvecklingen och förändrade behov fortsätter att påverka socialtjänstens förutsättningar. Inflödet till socialtjänsten ökar i takt med att fler anmälningar kommer in från skola, polis och andra myndigheter, i högre takt i relation till befolkningsutvecklingen. Samtidigt ökar ärendenas komplexitet och behovet av riktade och tillgängliga insatser.

Den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft sommaren 2025 medför en omfattande omställning. Lagen betonar tidiga och förebyggande insatser samt ett mer proportionerligt resursutnyttjande, där de med störst behov ska få mest omfattande stöd. Kommunen behöver därför, i nära samverkan med andra samhällsaktörer, säkerställa kapacitet att både förebygga och hantera sociala behov, en central del i arbetet med att skapa ett inkluderande Lund.

Kommunfullmäktiges mål om klimatneutralitet 2030 är nära kopplat till den strategiska blickpunkten om att fokusera rätt i klimatarbetet. Kommunen behöver i ökad utsträckning rikta insatserna mot externa aktörer och driva samverkan i breda allianser för att åstadkomma effekter utanför den egna organisationen. Utfallet för 2025 visar att arbetet fortskrider, men att betydande utmaningar kvarstår, särskilt kopplat till utsläpp från transportsektorn, som fortsatt utgör den största utsläppskällan i kommungeografin.

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning

	2024				2025				
Miljoner kronor	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Avvikelse
Byggnadsnämnd	43	-91	-49	-46	44	-87	-43	-46	2
Teknisk nämnd	215	-645	-430	-429	305	-746	-441	-465	24
Renhållningsstyrelse	205	-203	3	0	193	-189	4	0	4
Utbildningsnämnd	1 388	-2 190	-801	-814	1 404	-2 205	-801	-818	17
Kultur- och Fritidsnämnd	100	-563	-463	-461	119	-612	-493	-485	-8
Överförmyndarnämnd Lund/Eslöv	7	-23	-16	-18	7	-23	-16	-18	2
Arbetsmarknads- och socialnämnd	139	-932	-793	-779	162	-958	-796	-809	13
Miljönämnd	15	-34	-19	-21	15	-39	-19	-21	2
Vård- och Omsorgsnämnd	427	-3 096	-2 670	-2 702	381	-2 966	-2 585	-2 720	136
Barn- och skolenämnd	811	-3 856	-3 044	-3 038	420	-3 389	-2 970	-3 002	32
Servicenämnd	1 690	-1 780	-89	-74	1 465	-1 533	-68	-75	7
Kommunstyrelse	447	-846	-399	-382	455	-914	-458	-505	47
Valnämnd	4	-10	-7	-7	0	-2	-2	-2	0
Habostyrelse	7	-13	-7	-7	7	-23	-16	-18	2
Kommunfullmäktige	0	-22	-22	-22	0	-22	-21	-23	1
Summa Nämnderna	5 499	-14 305	-8 806	-8 800	4 976	-13 693	-8 717	-8 995	279
Centrala poster	85	111	197	211	204	95	299	194	104
Eliminering av interna poster	-3 347	3 347			2 547	-2 547			
Verksamhetens nettokostnader	2 237	-10 846	-8 609	-8 589	2 633	-11 051	-8 418	-8 801	383
<i>I centrala poster ingår resultat från exploateringsverksamheten, extern pensionskostnad, externt finansnetto, interna motbokningar avseende internränta och PO-pålägg samt justeringar för interna poster kopplat till investeringar</i> <i>Eliminering av interna poster avser justering av interna poster inom driftredovisningen. Verksamhetens nettokostnader överensstämmer med motsvarande rad i resultaträkningen i avsnittet finansiella rapporter</i>									

Nedan görs en analys över de nämnderna med större avvikelser mot budget. För mer information hänvisas till nämndernas årsanalyser.

Nämndernas resultat övergripande

Nämnder och styrelser redovisar sammantaget ett överskott om 279 miljoner kronor i förhållande till budget 2025.

Den största delen av överskottet finns inom vård- och omsorgsnämnden. Volymökningen inom äldreomsorgen har varit lägre än vad budgeten byggde på, vilket inneburit att planerad utbyggnad inte har behövt genomföras i samma omfattning.

Barn- och skolnämnden redovisar också ett överskott. Lägre barn- och elevantal än beräknat har medfört ett överskott inom skolpengen.

Statsbidrag och ersättningar har i vissa delar överstigit kostnaderna under året, vilket har stärkt resultatet i bland annat arbetsmarknads- och socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och kommunstyrelsen.

Året har samtidigt präglats av omorganisation och anpassningar. Inom samhällsbyggnadsförvaltningen har uppbyggnaden av den nya organisationen genomförts med återhållsamhet, vilket bidragit till att tekniska nämnden, miljönämnden och byggnadsnämnden redovisar överskott. Servicenämnden visar också ett positivt resultat efter genomförd omorganisation och anpassningar av verksamheten.

Flera nämnder har under året arbetat med att anpassa verksamhet och bemanning till förändrade volymer och ekonomiska förutsättningar. Sammantaget förklaras överskottet främst av lägre volymer än budgeterat, men även av genomförda anpassningar i organisation och arbetssätt.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott om 136 miljoner kronor för 2025, motsvarande 4 procent av nämndens totala intäkter.

Överskottet förklaras främst av att det faktiska behovet av vård- och omsorgsinsatser varit lägre än de volymantaganden som låg till grund för budgeten. Budgetramen förstärktes för att möta ett ökat antal äldre i kommunen, men efterfrågan på hemtjänst och särskilt boende har inte ökat i samma takt som befolkningsutvecklingen. De medel som avsatts för volymökningar har därför inte behövt tas i anspråk fullt ut.

Den lägre efterfrågan har påverkat antalet hemtjänsttimmar, beläggningen i särskilt boende samt behovet av att öppna nya platser. Två planerade särskilda boenden har inte öppnats fullt ut under året. Ett statsbidrag från 2024 om 26 miljoner kronor som förts över till 2025 utan motsvarande kostnader har också påverkat resultatet positivt.

Särskilt boende

Särskilt boende redovisar ett överskott om 38 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att två planerade boenden inte öppnats fullt ut samt att beläggningen varit lägre än budgeterat.

Verksamhet i egen regi har fortsatt ett underskott, men underskottet har minskat med 19 miljoner kronor jämfört med föregående år genom förbättrad bemanningsplanering och minskade övertidskostnader.

Hemvård, korttidsverksamhet och dagverksamhet

Hemvården inklusive korttidsvård, dagverksamhet och träffpunkter redovisar ett överskott om 69 miljoner kronor. Den största delen avser volymmedel som inte har behövt användas då antalet beviljade timmar och platser varit lägre än budgeterat.

Digital hemvård, som infördes i mars 2023, har fortsatt att utvecklas. Sedan starten har cirka 54 000 digitala besök genomförts. Under 2025 användes arbetssättet i ökande omfattning, bland annat genom 75 000 digitala nattliga tillsyner. Arbetssättet har bidragit till ökad tillgänglighet och mer effektiv resursanvändning.

LSS-verksamhet

LSS-verksamheten redovisar ett överskott om 19 miljoner kronor. Utfallet förklaras främst av lägre volymer inom korttidsvistelse och korttidsstillsyn samt ett positivt resultat inom daglig verksamhet. Boende enligt LSS visar ett mindre underskott, vilket vägs upp av överskott i övriga delar av verksamheten.

Barn- och skolnämnden

Barn- och skolnämnden redovisar ett överskott om 32 miljoner kronor för 2025, motsvarande 1 procent av nämndens totala intäkter.

Skolpengen redovisar ett överskott om 47 miljoner kronor till följd av lägre barn- och elevvolymen än budgeterat. Exklusive skolpeng uppgår resultatet till ett underskott om 15 miljoner kronor, vilket visar det underliggande kostnadstrycket i verksamheten när elevvolymerna minskar samtidigt som stödbehoven ökar.

Särskilda verksamheter redovisar ett underskott om 13 miljoner kronor, vilket i huvudsak förklaras av ökade kostnader för extraordinärt stöd i både förskola och grundskola.

Förskola

Förskolan redovisar sammantaget en ekonomi i balans. Det minskade barnantalet har inneburit behov av organisatoriska anpassningar och förändrad lokalanvändning. Under året har förskolorna Vildanden och Arken avvecklats och barn samt personal har flyttats till andra enheter. Åtgärderna har minskat kostnadseffekterna, men en viss överkapacitet i lokaler kvarstår.

Grundskola

Grundskolan redovisar ett underskott om 30 miljoner kronor, varav 14 miljoner kronor inom den anpassade grundskolan. Underskottet i den anpassade grundskolan förklaras av en komplex elevsammansättning som kräver hög bemanning och särskilda resurser.

Övriga grundskolor redovisar sammantaget ett underskott om 16 miljoner kronor, främst vid enheter med minskat elevunderlag eller begränsade möjligheter att snabbt anpassa organisation och kostnader.

Under året har organisationsförändringar genomförts inom både förskola och grundskola i linje med minskade volymer och förändrade behov. Resultatet visar att nämnden totalt sett håller budget, men att det finns ett underliggande kostnadstryck i verksamheten samtidigt som elevvolymerna minskar.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 17 miljoner kronor för 2025, motsvarande 1 procent av nämndens intäkter.

Överskottet förklaras främst av positiva volym- och intäktseffekter inom gymnasieskola och vuxenutbildning. Fler elever från andra kommuner samt högre statsbidrag än budgeterat har stärkt resultatet. Även förändrade elevvolymen inom vissa utbildningsformer har bidragit till lägre kostnader än beräknat.

Gymnasieskolorna och vuxenutbildningen i egen regi redovisar sammantaget en ekonomi i nära balans. Samtidigt belastas resultatet av ökade kostnader för lagstadgat tilläggsbelopp till fristående verksamheter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott om 47 miljoner kronor för 2025, motsvarande 5 procent av nämndens intäkter.

Det positiva resultatet förklaras främst av att kommunstyrelsens reserverade medel redovisar en positiv avvikelse om 24 miljoner kronor. Den största posten avser driftmedel för tillkommande lokalkostnader, där 8 miljoner kronor inte har förbrukats.

Kommunstyrelsens övriga verksamhet redovisar ett överskott om 23 miljoner kronor, vilket främst beror på ökade externa bidrag samt lägre kostnader till följd av aktiv vakansprövning och uppkomna vakanser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse om 13 miljoner kronor för 2025, motsvarande 1 procent av nämndens totala intäkter.

Den största positiva avvikelsen återfinns inom flyktingverksamheten och uppgår till 24 miljoner kronor. Utfallet är kopplat till statsbidrag enligt massflyktsdirektivet. Även övrig verksamhet redovisar ett överskott, främst hänförligt till statsbidrag som finansierar uppbyggnad och omställning av verksamheten.

Samtidigt redovisar externa placeringar och öppna insatser ett underskott om 20 miljoner kronor. Kostnadsnivån är fortsatt hög och påverkas av volym och kostnadsintensiva insatser. Försörjningsstöd redovisar ett underskott om 13 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen påverkas av både antalet hushåll och ersättningsnivåer. Antalet hushåll uppgick i genomsnitt till 992 under året, vilket ligger ca 40 hushåll över målnivån.

Utöver budgetavvikelsen påverkas nämndens ekonomi av ett fortsatt högt inflöde till socialtjänsten samtidigt som nya arbetssätt och verksamheter byggs upp inom ramen för den nya socialtjänstlagen.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden redovisar ett överskott om 24 miljoner kronor för 2025, motsvarande 3 procent av nämndens totala intäkter.

Det positiva resultatet förklaras främst av lägre personalkostnader till följd av vakanshållning under årets inledande del i samband med bildandet av den nya samhällsbyggnadsförvaltningen samt av lägre kapitalkostnader till följd av senarelagd aktivering av investeringar. Även lägre kostnader för pilotprojektet med sommarkort för unga har bidragit till överskottet.

Nämnden uppger att den nya samhällsbyggnadsförvaltningen har inneburit en förändrad styrning med mer samlad planering och uppföljning. Minskade interna köp- och säljtransaktioner är ett exempel på denna omställning och har bidragit till effektivare resursanvändning och lägre administrativa kostnader.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om 7,7 miljoner kronor för 2025, motsvarande 1 procent av nämndens intäkter.

Nämnden uppger att underskottet främst beror på ökade kostnader kopplade till nya och utökade verksamheter samt en eftersläpning av kapitalkostnadskompensation för underhållsinvesteringar. Vissa kostnadsposter har hanterats inför 2026 och resterande underskott behandlas inom internbudgetarbetet för kommande år.

Investeringsredovisning

Nämnd	Inkomst	Utgift	Netto-investering	Ram	Avvikelse
Byggnadsnämnd		-0,4	-0,4	-2	1,6
Teknisk nämnd	17,5	-254,6	-236,8	-256,0	19,0
Renhållningsstyrelse	0,9	-61,5	-60,6	-64,9	4,3
Utbildningsnämnd		-15,1	-15,1	-16,5	1,4
Kultur- och fritidsnämnd		-59,6	-59,6	-62,3	2,7
Arbetsmarknads- o socialnämnd		-0,3	-0,3	-2,0	1,7
Miljönämnd		0,0	0,0	-0,5	0,5
Vård- och omsorgsnämnd		-1,8	-1,8	-8,0	6,2
Barn- och skolnämnd		-11,2	-11,2	-13,9	2,7
Servicenämnd		-238,1	-238,1	-319,5	81,4
Kommunstyrelse		-352,3	-352,3	-359,1	6,8
Habostyrelsen		-0,3	-0,3	-0,5	0,2
Investeringar	18,4	-995,2	-976,8	-1 105,2	128,5
Teknisk nämnd - total exploatering *	385	-176,9	208,1	10	198,0
Investeringar inkl exploatering	403,4	-1 172,1	-768,7	-1 095,2	326,5
Justering till årsredovisningens övriga delar					
Tillägg finansiell leasing		-7,8	-7,8		
Justering för exploatering*	-385	78,4	-306,6	-159,6	-147,0
Investeringar enligt redovisningsmässiga principer	18,4	-1 101,5	-1 083,1	-1 254,8	179,5
* Teknisk nämnd har en total budget för ram exploatering. Den del av exploateringsprojektet som avser investeringar i allmän plats klassificeras som anläggningstillgång (investering). Tomtmark som är avsett för försäljning klassificeras som omsättningstillgång. Exploaterings- och försäljningsintäkter redovisas i resultaträkningen.					

Nedan beskrivs större avvikelser mot budget per nämnd. För mer information hänvisas till nämndernas årsanalyser.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 217 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras till största del av högre intäkter inom exploatering kopplade till tidigare lagda markförsäljningar och försäljningar inom Södra Råbylund och Brunnshög. Infrastrukturinvesteringar och övriga anläggningar visar också positiva avvikelser främst beroende på tidsförskjutningar inom pågående projekt.

Servicenämnden

Servicenämnden visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 81,4 miljoner kronor. Servicenämndens investeringsbudget riktas primärt mot underhåll av fastigheter. Avvikelsen jämfört med budget beror främst på framflyttade större underhållsinvesteringar inom Nyvångsskolan, S:t Hansgården och Bollhuset men också lägre investeringsutgifter inom komponentutbyte.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 6,8 miljoner kronor. Strategiska markförvärv visar en negativ avvikelse gentemot budget främst beroende på att markförvärvet Stångby 1:1 föll ut 2025 i stället för som planerat 2024. Den negativa avvikelsen vägs upp av att byggnader, anläggningar och övriga investeringar visar lägre investeringsutgifterna jämfört med budget främst orsakat av tidsförskjutningar inom byggprojekten.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 6,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att inga nya lokaler eller bostäder öppnats under året.

Renhållningsstyrelsen

Renhållningsstyrelsen visar en positiv avvikelse jämför med budget på 4,3 miljoner kronor. De lägre investeringsvolymerna beror främst på mindre investeringar än budgeterat i sopsugsanläggningar då takten för nybyggnation har varit lägre än prognostiserat.

Större investeringsprojekt

Tabellen redovisar kommunens större pågående och beslutade investeringsprojekt under 2025. Större investeringsprojekt definieras som projekt med totala investeringsutgifter på 30 miljoner kronor eller mer. Investeringsprojekten har en indexerad budgetram vilket innebär att beslutad total investeringsutgift justeras med gällande index till och med byggstart inom projektet.

Projekt	Totala Investeringsutgifter					
	Total budget	Ackumulerat utfall	Prognos, kvar att investera	Total prognos	Avvikelse, budget jämfört med prognos	Projektslut
Fäladslyktan	421	18	403	421	0	2029
Campus Vippan	415	444	0	444	-29	2025
Vikingaskolan	311	158	102	260	51	2027
Ridsportsanläggning	190	40	150	190	0	2027
Trafikplats Ideon	173	28	145	173	0	2028
Lerbäckskolan	171	5	162	167	4	2030
Pastor Svane, idrottshall	125	1	124	125	0	2028
Södra stambanan hpl Klostergården	111	112	0	112	-1	2025
Vårfruskolan	79	55	24	79	0	2026
Påskagänet, idrottshall	88	1	87	88	0	2028
Drabantvägens förskola	74	50	16	66	8	2026
Häckeberga, idrottshall	78	9	52	61	17	2027
Skrylle gymbyggnad	46	1	45	46	0	2027
Stenröseskolan	41	34	5	39	2	2026

Tabellen listar beslutade investeringsobjekt med en total investeringsutgift om 30 miljoner kronor eller mer. Värdena anges i miljoner kronor. Större investeringsprojekt löper vanligtvis över mer än ett budgetår.

Total budget:

Anger projektets totala beslutade budget och inkluderar alla de år som projektet är aktivt.

Ackumulerat utfall:

Anger totalt upparbetade investeringsutgifter inom projektet från projektstart fram till och med december 2025.

Prognos, kvar att investera:

Anger totala prognostiserade kvarvarande investeringsutgifter inom projektet från december 2025 till projektets slut.

Total prognos:

Anger projektets totala prognos från projektets början till projekts slut, dvs "ackumulerat utfall" plus "prognos kvar att investera".

Avvikelse, budget jämfört med prognos:

Anger skillnaden mellan projektets totala investeringsbudget och projektets totala investeringsprognos.

Projektslut:

Anger det år som projektet prognostiseras stå klart.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

miljoner kronor	Not	Kommunen			Koncernen	
				Budget		
		2024	2025	2025	2024	2025
Verksamhetens intäkter	3	2 130	2 262	2 081	6 857	6 986
Verksamhetens kostnader	4	-10 319	-10 317	-10 494	-13 831	-13 678
Avskrivningar		-527	-555	-488	-1 132	-1 191
Jämförelsestörande poster	5	107	192	100	66	137
Verksamhetens nettokostnader		-8 609	-8 418	-8 801	-8 040	-7 746
Skatteintäkter	6	7 278	7 562	7 634	7 278	7 562
Generella statsbidrag och utjämning	7	1 274	1 288	1 272	1 274	1 288
Verksamhetens resultat		-58	432	105	511	-1 104
Finansiella intäkter	8	335	322	306	77	33
Finansiella kostnader	9	-364	-284	-286	-504	-408
Finansiella, jämförelsestörande poster	10	45	34		139	57
Resultat efter finansiella poster		-42	504	125	223	786
Extraordinära poster						
Årets resultat		-42	504	125	223	786
Avräkning mot balanskravet		-50	99			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar		-91	603	125		

Balansräkning

miljoner kronor	Not	Kommunen		Koncernen	
		2024	2025	2024	2025
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	11	3	4	5	6
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	12	10 023	10 455	26 828	28 798
Maskiner och inventarier	13	462	488	765	825
Finansiella anläggningstillgångar	14	6 664	7 577	540	469
Summa anläggningstillgångar		17 152	18 523	28 138	30 097
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	15	154	147	154	147
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	16	326	300	445	386
Fordringar	17	2 117	1 657	1 576	1 907
Kortfristiga placeringar	18	394	570	424	602
Kassa och bank		284	302	344	466
Summa omsättningstillgångar		3 120	2 829	2 789	3 360
SUMMA TILLGÅNGAR		20 426	21 499	31 081	33 604
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget Kapital					
Eget kapital vid årets början		7 070	7 028	10 818	11 006
- varav resultatutjämningsreserv		1 540	1 449	1 540	1 449
- varav resultatreserv		0	0	0	0
Årets resultat		-42	504	223	786
Eget kapital vid årets slut	19	7 028	7 532	11 006	11 704
- varav resultatutjämningsreserv		1 449	1 449	1 449	1 449
- varav resultatreserv		0	415	0	415
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	20	1 362	1 402	1 403	1 443
Andra avsättningar	21	44	77	1 262	1 405
Summa avsättningar		1 406	1 479	2 665	2 848
Skulder					
Långfristiga skulder	22	7 339	8 205	12 052	13 706
varav lån för annans räkning		4 474	5 437	60	60
Kortfristiga skulder	23	4 653	4 283	5 358	5 346
varav lån för annans räkning		900	550		
Summa skulder		11 992	12 487	17 410	19 052
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. O SKULDER		20 426	21 498	31 081	33 604
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar	25	2 065	1 999	2 065	2 000
Övriga ansvarsförbindelser	26	3 539	3 515	1 251	961

Kassaflödesanalys

miljoner kronor	Not	Kommunen			Koncernen	
				Budget		
		2024	2025	2025	2024	2025
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat efter finansiella poster		-42	504	125	223	785
Justering för ej likvidpåverkande poster	28	800	744	493	1 569	1 476
Justering för ianspråktaga avsättningar		-36	-36		-36	-36
Medel från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		722	1 212	617	1 756	2 226
Ökning (-) /minskning lager av exploateringsmark		170	38		17	38
Ökning (-) /minskning förråd och lager		0	-1		19	21
Ökning (-) kortfristiga fordringar		-103	1 018		431	-331
Ökning (+) /minskning kortfristiga skulder		129	2		-507	-95
Kassaflöde från löpande verksamhet		765	2 269	617	1 716	1 859
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Avyttring av dotterföretag					95	40
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-1	-2		-1	-2
Investering i materiella anläggningstillgångar		-922	-1 100		-2 520	-3 279
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		9	4		37	31
Investeringsbidrag/periodiserad exploateringsinkomst		56	81		33	40
Minskning av långfristiga fordringar		1	0		-44	16
Förändring av andra finansiella anläggningstillgångar		-12	0		18	1
Kassaflöde från investeringsverksamhet		869	-1 017	-1 095	-2 382	-3 153
Upplåning/amortering långfristiga skulder		1 696	850		1070	1 474
Upplåning/amortering kortfristiga lån		-521	-1 287		-519	280
Amortering av skulder för finansiell leasing		-4	-2		-4	-2
Förändrad fordran avseende förmedlade lån		-945	-513		-5	0
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga placeringar		-22	-282		-21	-283
Utbetald utdelning minoritet						-53
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-32	-1 234	478	521	1 416
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR		-32	0		-32	0
Kassaflöde från utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-32	0	0	-32	0
Årets kassaflöde		68	18	0	-177	122
Likvida medel vid årets början		216	248		521	344
Likvida medel vid årets slut		284	302		344	466

Noter

Innehållsförteckning

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2	Uppskattningar och bedömningar
Not 3-10	Noter till resultaträkningen
Not 11-26	Noter till balansräkningen
Not 27	Leasing
Not 28	Not till kassaflödesanalysen
Not 29	Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision
Not 30	Koncerninterna förhållanden

(Alla belopp i noterna anges i miljoner kronor)

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Lunds Rådhus AB	100 %
Lunds Kommuns Fastighets AB	100 %
Lunds Kommuns Parkerings AB	100 %
Visit Lund AB	100 %
Fastighets AB Lund Arena	100 %
Kraftringen	82,39 %
Räddningstjänst Syd	22,49 %
VA Syd	18,63 %

Inga förändringar i sammansättningen har skett under räkenskapsåret.

De sammanställda räkenskaperna omfattar Lunds kommun och de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Med detta menas att kommunen innehar minst 20 procent av rösterna i denna juridiska person.

VA Syd ingår, trots att dess ägarandel är under 20 procent. Det beror på att företaget ägs med andra kommuner och verksamheten är en kommunal angelägenhet.

Lund Science Village AB ingår inte i den sammanställda redovisningen, eftersom dess andel av kommunala kommunkoncernens omsättning och omslutning är obetydlig.

Som konsolideringsmetod används förvärvsmetoden, vilket innebär att övriga juridiska personers egna kapital har eliminerats i sin helhet vid förvärvet. I den sammanställda redovisningen ingår därför endast den del av enhetens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader har upptagits till så stor del som motsvarar kommunens aktieinnehav.

Räkenskaperna i den sammanställda redovisningen är uppställda efter de principer kommunen tillämpar om olikheterna inte är oväsentliga.

De aktiebolag som ingår i den sammanställda redovisningen upprättar sina bokslut i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR) 2012:1 (K3). Kommunalförbunden lyder under samma normering som kommuner och regioner.

Interna poster av väsentlig karaktär mellan de ingående enheterna och kommunen har eliminerats.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatteskuld hänförs till eget kapital. I den sammanställda redovisningen redovisas bolagens obeskattade reserver dels som eget kapital (79,4 procent), dels som uppskjuten skatt (20,6 procent).

Verksamhetens kostnader och intäkter

Avskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, baserat på anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. Komponentavskrivning tillämpas för byggnader och tekniska anläggningar som är anskaffade 2015 eller senare. I samband med större ombyggnationer sker i befintliga byggnader, görs en fördelning av kvarvarande anskaffningsvärde på komponenter. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgång	Antal komponenter	Avskrivningstid (antal år)
Byggnader	9	10,15,20,25,30,40,60,75
Publika fastigheter (gator, vägar och parker)	3	12,15,20,25,35,40,60,100
Maskiner och inventarier	ej tillämpligt	3–10

På tillgångar i form av mark och konst sker ingen avskrivning.

Nedskrivningsbehov bedöms för större anläggningstillgångar om indikation förekommer på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos.

Klassificering av finansiella instrument

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som finansiell omsättningstillgång och värderas till verkligt värde i enlighet med RKR R7, med undantag för sådana tillgångar som är undantagna enligt rekommendationen. Orealiserade vinster och förluster avräknas vid avstämning mot balanskravet.

Anläggningstillgångar

Immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriell tillgång. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Bidrag till statlig infrastruktur

I enlighet med lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, redovisar kommunen bidrag till statlig infrastruktur som anläggningstillgång. Avskrivningstiden är 25 år.

Finansiell leasing

Fordon som hyrs med finansiell leasing, redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen. Leasingavgifter fördelas på avskrivningar och ränta.

Kommunen har påbörjat en genomgång av hyresavtal avseende lokaler i syfte att bedöma om vissa avtal ska klassificeras som finansiell leasing enligt RKR:s rekommendationer. En eventuell omklassificering innebär att nyttjanderätten till tillgången redovisas som anläggningstillgång och att motsvarande åtagande redovisas som skuld i balansräkningen. Förändringen är redovisningsteknisk och påverkar inte kommunens kassaflöden. En preliminär bedömning är att påverkan på kommunens soliditet inte är väsentlig och att de finansiella målen bedöms kunna uppnås även vid en sådan omklassificering. Nuvarande finansiella mål utgår från skuldsättning utan beaktande av leasing-skuld hänförlig till finansiella leasingavtal och kan därför komma att behöva ses över i ett framåtblickande perspektiv.

Exploateringsredovisning

Investeringar i gator och parker redovisas som anläggningstillgångar och avskrivning påbörjas när de tas i bruk.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsetapp. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Intäkter från exploateringsområden redovisas löpande i samband med försäljningen och andel av kostnader för sålda tomter matchas mot intäkterna.

Inkomster i form av exploateringsersättningar och andra bidrag till finansiering av investeringar från privata aktörer intäktsförs i takt med att investeringen färdigställs och intäktskriterierna är uppfyllda. När investeringen är färdig att tas i drift, har kommunen fullgjort sin förpliktelse och inkomsten ska därför till fullo vara intäktsförd.

Avsättningar

Avsättning har skett för återstående markarbeten inom exploateringsområden där markintäkter har inlutit. Avsättning har skett för återställningsarbete vid paviljongbyggnader till skolor och förskolor.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld).

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Säkringsredovisning

Redovisning av derivat och säkringsredovisning tillämpas. Säkringsredovisning innebär att utestående finansiella derivat inte värderas enligt lägsta värdets princip. Samtliga innehav av finansiella derivat avser så kallade ränteswapar från rörlig till fast ränta i SEK

och kvalificerar sig för säkringsredovisning enligt RKR 21. Köp eller försäljning av finansiella tillgångar eller skulder redovisas per likviddagen.

Redovisning av renhållningsverksamheten

Den del av renhållningsverkets resultat, som regleras enligt självkostnadsprincipen bokförs som en kortfristig skuld. En fördelning av verksamheten har skett så att 70 procent avser verksamhet enligt självkostnadsprincipen.

Förvaltningen belastas med centrala overheadkostnader i förhållande till hur stort behov den har av berörda tjänster. Räntan beräknas på rörelsekapital med hänsyn tagen till förvaltningens faktiska upplåningsbehov och följer kommunens räntesats för övriga förvaltningar, det vill säga Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) snitträntesats. Kostnader konteras i möjligaste mån direkt på förvaltningens respektive verksamhet (självkostnad/icke självkostnad). Fördelning av fasta kostnader sker med en fördelningsnyckel baserad främst på omsättning. Balansräkning upprättas för enheten med den inskränkningen att leverantörsskulder inte särskiljs inom kommunen.

Särredovisning finns att tillgå hos Renhållningsverket.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40,24 procent som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en internränta på 2,5 procent i enlighet med förslag från SKR.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet enligt kommunens interna modell. Värme, vatten, el och vaktmästeri debiteras utifrån verklig förbrukning/nyttjande.

IT-kostnader interndeberas utifrån självkostnad och verkligt nyttjande.

Kostnader för gemensam administration och gemensamma kommunövergripande system fördelas ut till alla verksamheter.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Följande poster innehåller sådana bedömningar att om väsentliga förutsättningar ändras så kan det ha effekt på kommunens resultat.

Exploatering

Resultatavräkning sker successivt för varje huvudprojekt. En bedömning av slutresultatet görs löpande under året och vid varje delårs- och årsbokslut och detta ligger till grund för årets resultat. Prognos avseende projektets slutliga utfall är en kritisk bedömning som är väsentlig för resultatredovisningen under projektets gång. Projektprognoserna utvärderas regelbundet under respektive exploateringsprojektets löptid och justeras vid behov. Risk finns att slutligt resultat kan avvika från successivt redovisat.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas post som är sällan förekommande och överstiger väsentligt belopp. Dessutom redovisas alltid som jämförelsestörande kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar och finansiella omsättningstillgångar samt

kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering. Därutöver redovisas alltid nedskrivningar eller återföringar av tidigare nedskrivet aktievärde som jämförelsestörande post.

Not 3 Verksamhetens intäkter				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Försäljningsintäkter	36	36	42	40
Taxor och avgifter	502	540	3 416	3 489
Hyror och arrenden	271	286	1 402	1 465
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	430	467	438	473
Bidrag och gåvor från privata aktörer	73	10	73	10
Offentliga bidrag (investeringar)	18	18	18	18
EU-bidrag	4	7	4	7
Övriga bidrag	70	110	70	110
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	702	760	1 212	1 251
Intäkter från exploateringsverksamhet	177	353	106	262
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	5	7	8	8
Övriga verksamhetsintäkter	30	39	189	133
	2 318	2 633	6 978	7 266
Avgår jämförelsestörande poster som redovisas på egen rad, se not 5	-189	-371	-121	-280
Summa verksamhetens intäkter	2 130	2 262	6 857	6 986

Not 4 Verksamhetens kostnader				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Personalkostnader utom pensionskostnader	-5 759	-5 942	-6 523	-6 675
Pensionskostnader	-829	-541	-917	-609
Lämnade bidrag	-309	-359	-310	-359
Köp av verksamhet	-1 659	-1 645	-1 560	-1 537
Inköp av elkraft, vatten och gas för distribution			-1 530	-1 487
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-777	-766	-1 082	-1 084
Inköp av material och varor	-402	-410	-534	-632
Inköp av tjänster	-316	-349	-532	-402
Realisationsförluster och utrangeringar	-17	-37	-17	-37
Kostnader sålda exploateringsfastigheter	-54	-135	-26	-98
Bolagsskatt			-99	-135
Övriga verksamhetskostnader	-279	-312	-756	-766
	-10 401	-10 496	-13 887	-13 821
Avgår jämförelsestörande poster som redovisas på egen rad, se not 5	82	180	56	143
Summa verksamhetens kostnader	-10 319	-10 316	-13 831	-13 678

Not 5 Jämförelsestörande poster				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Verksamhetens nettokostnader				
Realisationsresultat på anläggningstillgångar	-12	-30	-9	-6
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar				-23
Resultat från exploateringsverksamhet	123	219	80	163
Avsättning deponi	-13		-13	
Befarad kostnad för ej genomfört projekt	1			
Försäkringsersättning	7	11	7	11
Ersättning mödravårdsdirektivet		-8		-8
Summa jämförelsestörande poster	106	192	66	137

Not 6 Skatteintäkter				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Preliminär kommunalskatt	7 286	7 605	7 286	7 605
Preliminär slutavräkning innevarande år	24	-42	24	-42
Justerad slutavräkning för föregående år	-33	-1	-33	-1
Summa skatteintäkter	7 278	7 562	7 278	7 562
Kronor per invånare				
Preliminär skatteinbetalning	55 829	57 758	55 829	57 758
Preliminär slutavräkning för bokslutsåret	184	-319	184	-319
Slutavräkningsdifferens föregående år	-253	-8	-253	-8
Summa skatteintäkter i kronor per invånare	55 760	57 431	55 760	57 431

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Inkomstutjämning	1 247	1 361	1 247	1 361
Kostnadsutjämning	-679	-733	-679	-733
Regleringsbidrag	399	348	399	348
Kommunal fastighetsavgift	240	253	240	253
Utjämningsbidrag LSS	21	32	21	32
Extra stöd för att öka bemanningen av sjuksköterskor och minska andelen timanställda inom äldreomsorgen	42	25	42	25
Övriga generella bidrag från staten	4	1	4	1
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 274	1 288	1 274	1 288
Kronor per invånare				
Inkomstutjämningsbidrag	9 555	10 336	9 555	10 336
Kostnadsutjämningsavgift	-5 203	-5 567	-5 203	-5 567
Kommunal fastighetsavgift	1 839	1 921	1 839	2 643
Regleringsbidrag	3 057	2 643	3 057	1 921
Utjämningsbidrag LSS	161	243	161	243
Extra stöd för att öka bemanningen av sjuksköterskor och minska andelen timanställda inom äldreomsorgen	322	190	322	190
Övriga generella bidrag från staten	31	8	31	8
Summa generella statsbidrag och utjämning per invånare	9 762	9 774	9 762	9 774
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning utgår ifrån antal invånare den 1 november året före.				
Antal invånare i november året före	130 506	131 671	130 506	131 671

Not 8 Finansiella intäkter				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Utdelning från koncernföretag	112	129		
Utdelning på aktier och andelar	6	9	7	9
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	1	142	1	142
Orealiserad värdestegring och återföring av värdestegring på finansiella instrument	44	-106	47	-109
Ränta från koncernföretag	177	163		
Andra ränteintäkter	17	8	43	16
Borgensavgifter	12	10	1	1
Valutakursdifferens på fordringar/skulder			10	
Resultat från andelar i koncernföretag			103	26
Övriga finansiella intäkter	11	2	16	7
	380	358	227	93
Avgår, jämförelsestörande poster enligt not 10	-45	-36	-150	-60
Summa finansiella intäkter	335	322	77	33

Not 9 Finansiella kostnader				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Räntekostnader	-279	-242	-402	-340
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-84	-40	-87	-41
Valutakursförluster			-4	-4
Förlust vid försäljning av finansiella instrument			-1	
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument			-11	-1
Övriga finansiella kostnader	-1	-4	-10	-24
	-364	-286	-515	-410
Avgår, jämförelsestörande poster enligt not 10		2	11	3
Summa finansiella kostnader	-364	-284	-504	-407
Genomsnittlig upplåningsränta %	3,06	2,48	2,47	2,68
Genomsnittlig upplåningsränta % exklusive derivat	3,82	2,55	4,02	2,73

Not 10 Jämförelsestörande, finansiella poster				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Realiserad vinst vid försäljning av finansiella instrument	1	142	1	142
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	44	18	47	15
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument		-124	-11	-124
Rearesultat vid avyttring av dotterföretag			103	26
Avsättning graviditetsersättning, ränta		-2		-2
Summa jämförelsestörande, finansiella poster	45	34	139	57

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Ingående anskaffningsvärde	15	15	339	89
Investeringar	1	2	1	2
Försäljning, utrangering	-1		-243	-4
Omklassificeringar			-4	
Årets valutakursdifferenser			-4	
Utgående anskaffningsvärde	15	17	89	87
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-12	-12	-189	-84
Försäljning, utrangering	1		111	4
Årets valutakursdifferenser			2	
Omklassificeringar				4
Avskrivningar	-1	-1	-8	-2
Utegående ackumulerade avskrivningar	-12	-13	-84	-82
Utgående redovisat värde	3	4	5	6
<u>Specifikation</u>				
Goodwill				
Uttagsrättighet vattenkraft				
Licensavgifter för IT- och telesystem	3	4	5	6
Övrigt				
	3	4	5	6
Genomsnittlig nyttjandetid, år	5	5	5	5

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Ingående anskaffningsvärde	13 901	14 621	37 039	38 902
Inköp	225	316	483	550
Försäljning/ utrangering	-40	-222	-110	-89
Överföringar	535	552	1 489	1 625
Utgående anskaffningsvärde	14 621	15 268	38 902	40 988
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-4 853	-5 260	-13 796	-14 695
Försäljning/ utrangering	28	136	86	60
Överföringar	-7	-1	-2	-3
Årets nedskrivningar/återföringar				-27
Årets avskrivningar	-428	-454	-983	-1 038
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-5 260	-5 580	-14 695	-15 703
Utgående redovisat värde	9 361	9 688	24 207	25 285
Pågående investeringar				
Ingående anskaffningsvärde	608	662	2 248	2 621
Inköp	607	665	1 933	2 473
Utrangeringar	-7	-5	-11	-5
Överföringar	-547	-555	-15 449	-1 577
Utgående anskaffningsvärde	662	766	2 621	3 512
Utgående redovisat värde totalt	10 023	10 455	26 828	28 798
Genomsnittlig nyttjandetid, år	33	33	38	38

Not 13 Maskiner och inventarier				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Ingående anskaffningsvärde	1 357	1 319	2 011	2 017
Inköp	90	126	104	212
Försäljning/ utrangering	-131	-46	-149	-55
Överföringar	3	1	51	4
Utgående anskaffningsvärde	1 319	1 400	2 018	2 180
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-895	-858	-1 264	-1 252
Försäljning/ utrangering	129	38	147	46
Överföringar	6		6	
Årets avskrivningar	-98	-100	-141	-148
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-858	-920	-1 252	-1 356
Utgående redovisat värde	462	480	765	825
Därav finansiell leasing	39	37	39	60
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid, år	7	7	8	8

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Aktier, andelar kommunkoncernföretag mm				
Kraftringen AB, 824 st (82,39%)	1 649	1 649		
Lunds Rådhus AB (100%), som äger 100% av:	8	58		
- Lunds Kommuns Fastighets AB, Lunds Kommuns Parkerings AB, Visit Lund AB, Fastighets AB Lund Arena				
Andelskapital i Kommuninvest	118	118	118	118
AB Sydwater	57	57	57	57
Science Village Scandinavia AB	13	13	13	13
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	5	5	5	5
Kännedomen i Lund AB			9	9
Conduittore AB			26	26
Diabasen 8 i Lund				3
Ideon Open AB	0	0		0
SYSAV, 846 st	1	1	1	1
Andelar i intresseföretag (50%)			94	43
Andra långfristiga placeringar			21	11
Summa aktier, andelar kommunkoncernföretag mm	1 851	1 901	344	286
Långfristig utlåning				
Lunds Kommuns Fastighets AB	3 000	3 500		
Fastighets AB Lund Arena	30			
Lunds kommuns Parkerings AB	100	250		
VA Syd	1 384	1 627		
SVS Science Village Scandinavia	60	60	60	60
Summa långfristig utlåning	4 574	5 437	60	60
Andra långfristiga fordringar				
Stöd till föreningar	14	14	14	14
Lunds Rådhus AB	194	194		
Uppskjuten skattefordran			2	2
Andra långfristiga fordringar			88	75
Summa andra långfristiga fordringar	208	208	104	91
Bostadsrätter	32	32	32	32
Summa finansiella anläggningstillgångar	6 664	7 577	540	469
<i>Kraftringen AB är ett holdingbolag som ägs av Lund, Lomma, Eslöv och Hörby kommuner. Holdingbolaget äger Kraftringen Energi AB, som är ett operativt moderbolag. Lunds kommun äger 82,39 % i Kraftringen AB.</i>				

Not 15 Bidrag till statlig infrastruktur				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Södra stambanan, Klostergårdens station				
Totalt bidrag	148	148	148	148
Akkumulerad upplösning	-6	-12	-6	-12
varav årets upplösning	-6	-6	-6	-6
	142	135	142	135
Skyttelbron till Kristallen				
Totalt bidrag	19	19	19	19
Akkumulerad upplösning	-8	-9	-8	-9
varav årets upplösning	-1	-1	-1	-1
	11	10	11	11
Väg 798 Genarp-Esarp-Kyrkheddinge				
Totalt bidrag	1	1	1	1
Akkumulerad upplösning	0	0	0	0
varav årets upplösning	0	0	0	0
	1	1	1	1
Summa bidrag till infrastruktur	154	147	154	147
<i>Bidragen upplöses på 25 år</i>				

Not 16 Förråd, lager och exploateringsområden				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Förråd	4	5	123	91
Exploateringstomter till försäljning	322	295	322	295
Summa förråd, lager och exploateringsområden	326	300	445	386

Not 17 Kortfristiga fordringar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Kundfordringar	206	204	355	520
Förmedlade lån till koncernföretag	974	550		
Kommunalskattefordringar	93	124	93	124
Övriga kortfristiga fordringar	175	233	59	395
Upplupna generella statsbidrag	145	3	145	3
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	4		4	
Fordran kommunal fastighetsavgift	173	193	173	193
Övriga förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	347	352	747	672
Summa kortfristiga fordringar	2 117	1 657	1 576	1 907

Not 18 Kortfristiga placeringar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Aktier, aktiefondandelar, aktieindexobligationer				
Anskaffningsvärde	240	522	245	527
Värdereglering	153	47	155	49
	393	570	400	576
Obligationer mm				
Anskaffningsvärde	0	0	18	20
Värdereglering	0	0		
	0	0	18	20
Räntetak, räntebevis				
			6	6
Summa anskaffningsvärde vid årets slut	240	522	269	547
Summa orealiserad värdestegring vid årets slut	153	47	155	49
Summa kortfristiga placeringar	394	570	424	602
<i>Kommunens finansiella instrument innehas för att generera avkastning eller värdestegring och värderas till verkligt värde.</i>				

Not 19 Eget kapital				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Ingående eget kapital	7 070	7 028	10 818	11 006
- varav resultatutjämningsreserv	1 540	1 449	1 540	1 449
- varav resultatreserv	0	0	0	0
Valutaomräkningsdifferens			13	0
Minoritetsintressen			-5	2
Ändrad redovisningsprincip				
Korrigerings			-3	
Justerat förvärvat kapital hänförligt till minoritet			-40	-90
Årets resultat	-42	504	223	786
Utgående eget kapital	7 028	7 532	11 006	11 704
- varav resultatutjämningsreserv	1 449	1 449	1 449	1 449
- varav resultatreserv	0	415	0	415

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Alla belopp är inklusive särskild löneskatt				
Ingående avsättning	1 013	1 362	1 051	1 403
Nyintjänad pension	288	25	291	28
Nya efterlevandepensioner	0	0	0	
Årets utbetalningar	-32	-36	-34	-38
Ränte- och basbeloppsuppräknings	104	50	107	51
Ändrat livslängdsantagande i RIPS				
Förändring löneskatt				
Övrigt	-11	1	-12	-1
Utgående avsättning	1 362	1 402	1 403	1 443

Not 21 Andra avsättningar				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Avsättning för kommande exploateringsutgifter		36		36
Markåterställning efter tillfälliga paviljonger		18		18
Befarad ersättning för ej genomfört projekt				
Uppskjuten skatt			1 204	1 323
Övriga avsättningar	44	23	58	28
Summa andra avsättningar	44	77	1 262	1 405
<i>Förändringar under året</i>	<i>Exploatering</i>	<i>Mark- återställning</i>	<i>Skadestånd och liknande</i>	<i>Övriga avsättningar</i>
Årets ingående avsättning	0	0	0	44
Nya avsättningar	36	18		10
lanspråktaga avsättningar				-31
Omklassificering				
Outnyttjade belopp som återförts				
Utgående avsättning	36	18	0	23

Not 22 Långfristiga skulder				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Lån i bank och kreditinstitut	2 176	2 123	11 385	12 874
Lån för vidareutlåning	4 474	5 377	60	60
Revers VA Syd	57	57		
Finansiell leasing	31	30	31	30
Förutbetalda intäkter, exploateringsersättning	157	189	100	189
Förutbetalda intäkter, investeringsbidrag	444	429	476	463
Övriga långfristiga skulder				89
Summa långfristiga skulder	7 339	8 205	12 052	13 706
<i>Kommunen gör upplåning för direkt vidareutlåning till framför allt VA Syd och Lunds kommuns Fastighets AB.</i>				
<i>Statligt investeringsbidrag periodiseras på i genomsnitt 33 år, vilket är lika med nyttjandeperioden för de tillgångar som bidraget avser.</i>				
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	3,06	2,48	2,47	2,67
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,82	2,55	4,02	2,60
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,62 år	2,62	2,45 år	2,32 år
Kapitalförfall, andel av lån				
-1 år	26 %	21 %	22 %	29 %
-1 -3 år	24 %	36 %	39 %	33 %
-3 -5 år	45 %	35 %	36 %	33 %
-5 -10 år	4 %	8 %	3 %	5 %
över 10 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Genomsnittlig räntebindningstid, inklusive derivat	1,79 år	1,61 år	3,29 år	2,19 år
Genomsnittlig räntebindningstid, exklusive derivat	0,57 år	0,46 år	0,44 år	0,36 år
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	3 175	3 475	9 965	9 944
Marknadsvärde derivat (mnkr)	24	20	158	107
<i>Lån om 1 180 mnkr som förfaller inom 1 år utgörs av kommuncertifikat som oftast har en löptid på 3–4 månader. Vid löptidens slut emitteras nya kommuncertifikat. Om kommunen inte lyckas emittera nya certifikat finns tillgång till kreditlöften i form av kreditfaciliteter och checkräkningskrediter uppgående till 3 900 mnkr.</i>				

Not 23 Kortfristiga skulder				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	1 900	1 400	1 928	1 656
Lån för vidareutlåning	900	550		
Leverantörsskulder	545	534	924	1 043
Personalens skatter, avgifter och avdrag	196	204	210	219
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	335	395	407	459
Upplupna pensionskostnader	353	273	354	274
Andra kortfristiga skulder	113	576	195	92
Förutbetalda avgifter, VA och renhållning	20		20	
Förutbetalda generella statsbidrag	26		26	
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	9	8	9	8
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	255	344	1 284	1 595
Summa kortfristiga skulder	4 653	4 283	5 358	5 346
<i>Kommunen har ett kommuncertifikatprogram, varav delar har vidareutlånats till Lunds kommuns Fastighets AB.</i>				

Not 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
<i>Inga panter eller därmed jämförliga säkerheter</i>				

Not 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp i balansräkningen				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar				
Ingående ansvarsvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	2 020	2 065	2 020	2 065
Årets utbetalningar	-153	-154	-153	-154
Ränte- och basbeloppsuppräknig	164	85	164	85
Ändrat livslängdsantagande i RIPS				
Övrigt	33	3	33	4
Utgående pensionsförpliktelser inklusive löneskatt	2 065	1 999	2 065	2 000
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1	2	1	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	6	6	6	6
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

26 Övriga ansvarsförbindelser				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Borgensåtagande kommunala bolag				
Borgen för lån				
Lunds Kommuns Fastighets AB	2 400	2 400		
Lunds Kommuns Parkering AB	200	150		
Sydvatten AB	401	429	401	429
Borgen för pensionsutfästelser				
Kraftringen AB				
	3 001	2 979	401	429
Övriga borgensförbindelser				
Borgen för lån				
Stiftelser	8	8	8	8
Föreningar	3	3	5	6
Intresseföretag			825	508
Borgen för pensionsutfästelser	12	11	12	11
Summa övriga borgensförpliktelser	23	22	850	532
Borgensförpliktelser totalt	3 024	3 000	1 251	961
Andra förpliktelser				
<i>Övre gränser för koncernkontokrediter</i>				
Lunds Kommuns Fastighets AB	200	200		
Lunds Kommuns Parkerings AB	100	100		
Kraftringen AB	200	200		
Lunds Rådhus AB	10	10		
Visit Lund AB	5	5		
	515	515	0	0
Summa övriga ansvarsförbindelser	3 539	3 515	1 251	961
<i>Kommunfullmäktige beslutar årligen om en ram om kommunal borgen samt vidareutlåning för Lunds Kommuns Fastighets AB, Lunds Kommuns Parkerings AB och VA Syd. Ramen inkluderar även bolagets utnyttjade kredit på koncernkontot.</i>				
<i>Lunds kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest.</i>				

Not 27 Leasing				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter som förfaller till betalning:				
- inom 1 år	-369	-367	-156	-162
- mellan 1 och 5 år	-1 057	-1 057	-288	-302
- senare än 5 år	-648	-699	-66	-118
	-2 074	-2 123	-510	-582
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Minimileaseavgifter som förfaller till betalning:				
- inom 1 år	-8	-7	-12	-10
- mellan 1 och 5 år	-31	-30	-45	-42
- senare än 5 år			-5	-2
	-39	-37	-62	-54
Summa leasingåtagande	-2 113	-2 161	-572	-636

Not 28 Justering för ej likvidpåverkande poster				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Av- och nedskrivningar	527	555	1 132	1 214
Upplösning av bidrag till infrastruktur	7	7	7	7
Upplösning investeringsbidrag, försäljningsintäkter	-60	-67	-53	-55
Gjorda/återförda avsättningar	355	109	498	219
Orealiserade värdeförändringar av placeringsmedel	-44	106	-47	106
Orealiserade valutakursförändringar			13	
Resultatandel i intresseföretag			10	6
Reavinst/reaförlust	12	30	9	6
Skattekostnader				
Övriga ej likvidpåverkande poster	3	5		-27
Summa justering för ej likvidpåverkande poster	800	744	1 569	1 476

Not 29 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision				
	Kommunen		Koncernen	
	2024	2025	2024	2025
Räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	1,0	1,0	1,7	1,0
Förtroendevalda revisorer	0,2	0,2	0,2	0,4
Auktoriserade revisorer (lagstadgad revision)			2,1	2,5
Summa kostnad för räkenskapsrevision	1,2	1,2	4,0	3,9
Övrig revision				
Sakkunnigt biträde	2,1	2,1	2,1	2,3
Förtroendevalda revisorer	1,1	1,1	1,1	1,5
Övriga tjänster			0,9	0,8
Summa kostnad för övrig revision	3,2	3,2	4,1	4,6
Total kostnad för revision	4,4	4,4	8,1	8,5

Not 30 Koncerninterna förhållanden							
Enhet	Ägd andel	Försäljning		Räntor och borgensavgifter		Utdelning	
Ägd andel direkt eller via Lunds Rådhus AB	%	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Givna	Mottagna
Kommunen		90	447	175	8		129
Lunds Rådhus AB	100	3	2		0	25	30
Lunds Kommuns Fastighets AB	100	273	166	5	126	30	
Lunds Kommuns Parkerings AB	100	3	43		11		
Visit Lund AB	100	26	2				
Fastighets AB Lund Arena	100	5	1		0		
Kraftringen AB	82,4	220	28	3		104	
Räddningstjänsten Syd	22,5	19	3				
VA Syd	18,6	80	26		38		

Enhet	Ägd andel	Lån		Borgen	
	%	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen		5 927		2 550	
Lunds Rådhus AB	100				
Lunds Kommuns Fastighets AB	100		4 050		2 400
Lunds Kommuns Parkerings AB	100		250		150
Visit Lund AB	100				
Fastighets AB Lund Arena	100				
Kraftringen Energi AB	82,4				
Räddningstjänsten Syd	22,5				
VA Syd	18,6		1 627		

Kommunrevisionen

2026-04-09

Till fullmäktige i Lunds kommun
Org. nr. 212000-1132

Revisionsberättelse för Lunds kommun 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Lunds kommuns samtliga styrelser och nämnder, och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag och stiftelser.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen av räkenskaperna har genomförts av vårt sakkunniga biträde i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision. Vår granskning har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Granskningarna har, förutom när det gäller de lagstadgade granskningarna, prioriterats utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning.

Under 2025 har revisionen genomfört ett antal fördjupade granskningsinsatser, i *Revisionsredogörelse för samfällda kommunrevisionen 2025* återfinns en kortfattad beskrivning av dessa.

Bland annat granskades kommunstyrelsens hantering av kommunens IT-applikationer. Revisionen noterade att det inte finns en fullständig och korrekt applikationslista som ger en tydlig överblick över all väsentlig information kopplad till systemen inom kommunen. Informationen finns, men är utspridd i kommunen.

En annan viktig iakttagelse som återkommer inom flera områden och flera nämnder är avsaknaden av tydlig dokumentation kopplad till genomförda kontrollinsatser. Det är en återkommande iakttagelse i revisionens granskning av nämndernas interna kontrollarbete, vilket innebär att det är svårt, och ibland inte går, att granska vad som har kontrollerats och hur.

För att bättre kunna bedöma kraven på god ekonomisk hushållning bör analyserna av verksamhetsmålen utvecklas med tydligare indikatorer. Det är en fördel om indikatorerna utformas så att måluppfyllelsen kan utvärderas löpande under mandatperioden.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Lunds kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll, med beaktande av ovan beskrivning av en otillräcklig dokumentation, har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att balanskravet efterlevs.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen gör bedömningen att resultatet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer utifrån vår granskning att så är fallet.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2025.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi återoppar bifogad redogörelse och de rapporter som inte tidigare tillställts fullmäktige. Övriga rapporter har översänts till fullmäktige löpande under året.

Förtroendevald revisor Nils-Eric Feltenheim-Nordh har inte deltagit i beredning och beslut avseende arbetsmarknads- och socialnämnden.

Lund 2026-04-09

Peter Bengtsson
Ordförande

Lennart Nilsson
Vice ordförande

Lars Trägen
Andre vice ordförande

Britt Svensson

Mats Lindén

Anders Edström

Mikael Svensson

Tamas Osvath

Karin Löwhagen

Bengt Svensson

Nils-Eric-Feltenheim-Nordh

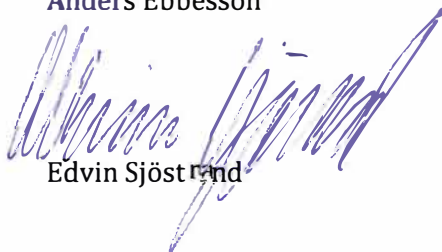
Anders Ebbesson

Håkan Magnusson

Ingrid Persson

Edvin Sjöstrand

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2025, se bilaga 1

Granskning av årsredovisning 2025, se bilaga 2

Det sakkunniga bitrådets yttrande om årsredovisningen, se bilaga 3

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravet, se bilaga 4

Revisionsberättelser och granskningsrapporter bifogas Lunds kommun för:

Granskningsrapport, Lunds Rådhus AB

Granskningsrapport, Visit Lund AB

Granskningsrapport, Fastighets AB Lund Arena

Granskningsrapport, Lunds Kommuns Parkerings AB

Granskningsrapport, Lunds Kommuns Fastighets AB

Granskningsrapport, Ideon AB

Granskningsrapport, Krafringen AB

Granskningsrapport, Krafringen Energi AB (publ)

Granskningsredogörelse, Krafringen AB 2025

Granskningsrapport Mody Energy Trading AB

Revisionsberättelse och granskningsrapport, Science Village Scandinavia AB

Revisionsberättelse och granskningsrapport, SYSAV

Revisionsberättelse och granskningsrapport, SYSAV Industri AB

Granskningsrapport, Lunds Samordningsförbund (Finsam Lund) (ej klar, skickas ut i särskild ordning)

Revisionsberättelse, Stiftelsen Arenan (ej klar, skickas ut i särskild ordning)

Revisionsberättelse, Räddningstjänsten Syd

Revisionsberättelse, VA SYD

A person wearing a bright yellow raincoat, dark pants, and red boots with white stripes is walking from left to right. They are holding a black umbrella. The background is a large, old stone building with many arched windows. The ground is wet and reflective.

Redovisning av särskilda och tillkommande uppdrag 2025

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Särskilda uppdrag	3
2.1	En tillitsbaserad styrning och ledning	4
2.2	Sveriges tryggaste kommun	5
2.3	Fler Lundabor i arbete	10
2.4	Klimatneutralitet 2030	11
2.5	Uppdrag utan koppling till KF-mål	15
3	Tillkommande uppdrag	24

1 Inledning

I kommunens ekonomi och verksamhetsplan (EVP) 2025–2027 beslutade kommunfullmäktige om ett antal *Särskilda uppdrag*, som destinerades till en eller flera nämnder.

Motioner och liknande initiativ resulterar ibland i att uppdrag lämnas till nämnderna. Sådana uppdrag benämns i Lund som *Tillkommande uppdrag*.

2 Särskilda uppdrag

I EVP 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om sammanlagt 33 särskilda uppdrag. Vid utgången av 2025 var 24 av dessa avslutade och 9 pågående. Samtliga av de 9 pågående uppdragen är förlängda genom beslut i EVP 2026–2028.

Nedan följer redovisningen av de särskilda uppdragen, fördelade per kommunfullmäktige-mål. Av tabellerna framgår uppdragets benämning, vilken eller vilka nämnder som ansvarar för uppdraget, status, slutdatum och förvaltningens uppföljningskommentar.

2.1 En tillitsbaserad styrning och ledning

Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om inom ramen för målområdet *En tillitsbaserad styrning och ledning*. I en del fall riktar sig uppdraget till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag - En tillitsbaserad styrning och ledning		
Minskad administration för lärarna	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Inom uppdraget har förvaltningen drivit en pilot i projektform med fyra skolor: Lerbäckskolan, Vikingaskolan, Delfinskolan och Palettskolan. Tillsammans har de tagit fram ett digitalt verktyg för att minska lärarnas administration, anpassningsbart efter olika skolors förutsättningar. Verktöget, som görs tillgängligt för alla skolor under 2026, möjliggör erfarenhetsutbyte kring administrativa arbetsuppgifter och lösningar, exempelvis om uppgifter kan omfördelas, tas bort eller effektiviseras. Användningen följs upp under kommande år. Sedan augusti 2024 är en ny skolplattform införd. Fokus har varit att utveckla digitala arbetssätt, öka systemintegration och minska dubbelarbete. Flera analoga processer, bland annat kring frånvaro och elevärenden, har digitaliserats. Pilot av Edlevo Skolschema visar ökad överblick och minskad administrativ belastning inför breddinförande. En pilot med integrerat AI-verktyg för planering och administration visar att nyttan främst beror på kompetens och användning snarare än nya verktyg. Därför har riktade utbildningsinsatser genomförts för att stärka praktisk användning av befintliga AI-stöd. Under 2025 breddinfördes SpeceLina efter en lyckad pilot. Den AI-baserade chattboten ger vägledning i det främjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbetet, är anpassad till lokala rutiner och nationella styrdokument och ska stärka samverkan, systematik och rättssäker dokumentation. Uppföljning hösten 2025 visar att verktöget upplevs som ett konkret stöd, särskilt vid anpassningar, dokumentation och åtgärdsprogram, samt att det sparar tid och ökar rättssäkerheten. Implementeringen fortsätter med fokus på att frigöra tid för lärande och mående. Inför läsårsstarten 2025/2026 togs ett gemensamt digitalt skolstarts-stöd fram för skolor och vårdnadshavare. Uppföljning visar att stödet upplevs som värdefullt och tidsbesparande, med positiv återkoppling från vårdnadshavare. Arbetet fortsätter inför läsårsstarten 2026/2027.		

2.2 Sveriges tryggaste kommun

Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om inom ramen för målområdet *Sveriges tryggaste kommun*. I en del fall riktar sig uppdraget till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag - Sveriges tryggaste kommun		
Motverka ensamhet hos äldre	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Flera hundra brukare inom hemvården deltar varje vecka i hälsofrämjande gruppaktiviteter och utflykter ledda av undersköterskor. Under 2025 registrerades totalt 3 812 besök, inklusive 252 nya brukare som alla återkom efter första träffen. Aktiviteterna har bidragit till ökad social gemenskap, fler vardagsaktiviteter och bättre tillgång till kultur. Träffpunktsverksamheten arbetar aktivt för att nå seniorer som upplever ofrivillig ensamhet och antalet aktiviteter och besökare har ökat med över 15 procent jämfört med föregående år. Majoriteten av aktiviteterna drivs av deltagarna själva. Ribbingskas promenadprojekt har under året fortsatt inom ramen för forskningsprojektet OUT-FIT. Projektet syftar till att främja fysisk aktivitet och social samvaro genom regelbundna promenader anpassade efter de boendes förmåga. Under försommaren presenterade OUT-FIT-projektet sin slutrapport och har lämnat förslag till Socialstyrelsen om att anta nationella rekommendationer baserade på projektets resultat. Inom särskilt boende finns ett brett utbud av lokala initiativ. Flera boenden samverkar med frivilligorganisationer och civilsamhälle, medan andra arbetar med temagrupper, återkommande träffar för boende med gemensamma intressen, eller samarbete över generationsgränser. Digitala och interaktiva hjälpmedel används på vissa enheter för att stimulera aktivitet och delaktighet. Sinnesstimulans, musik, taktila aktiviteter och anpassning av den fysiska miljön lyfts särskilt fram inom demensinriktade boenden som viktiga inslag för att skapa trygghet och minska upplevelsen av ensamhet. I september öppnades även en mötesplats för äldre inom LSS.		

Särskilda uppdrag - Sveriges tryggaste kommun		
Trygghetspaketet för Lunds kommun	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Arbetet inom trygghetspaketet har under 2025 genomförts i bred samverkan mellan kommunens förvaltningar, flera nämnder, polisen och civilsamhället, med utgångspunkt i kommunens gemensamma lägesbild och åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete. Insatserna har kombinerat åtgärder i den fysiska miljön med sociala och förebyggande insatser för att stärka tryggheten i bostadsområden och offentliga miljöer. Miljönämndens förstärkta brottsförebyggande tillsyn har bidragit till att fler brister i boendemiljöer och olovliga bostäder har kunnat uppmärksammas och åtgärdas genom ett myndighetsgemensamt arbetssätt. Trygghetsvårdar i Södra Sandby har utvärderats positivt och permanentas från 2026, medan arbetet med grannsamverkan har planerats för fortsatt utveckling. Inom skolsäkerheten har larmverktyget CoSafe införts och pilotprojekt genomförts i Veberöd. Sociala insatser mot våld i nära relationer och människohandel har stärkts under året, bland annat genom riktade åtgärder och genomförandet av kampanjen <i>En vecka fri från våld</i>. Samtidigt har socialpreventiva insatser utvecklats genom utbildningar i evidensbaserade metoder och breda kompetenshöjande insatser för kommunens medarbetare. Nattvandringar i samverkan med föreningslivet har utvecklats till ordinarie verksamhet och kompletterats med trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön.		
PAKET: Beredskapspaketet för Lunds kommun	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Arbetet med att stärka kommunens robusthet har under året gett konkreta resultat genom att beredskapsperspektivet nu inkluderats i centrala styrdokument som Mat- och måltidsplanen samt Energiplanen. För att trygga försörjningen av samhällsviktiga verksamheter vid allvarliga störningar har projektering skett av en första strategisk enhet, samtidigt som en dedikerad organisation för hantering av kommunala reservkraftaggregat har bildats inom servicenämnden. Den fysiska beredskapen har därtill förstärkts genom att beredskapslagret kompletterats med utrustning som fältkök, serveringstält, nödvattentankar och latrinhinkar, vilket skapar förutsättningar för att upprätthålla verksamhet även vid vattenavbrott. Fältköksutrustningen har dessutom genomgått två framgångsrika praktiska tester under hösten.		

Särskilda uppdrag - Sveriges tryggaste kommun		
Förebygga och motverka problematisk skolfrånvaro	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Barn- och skolnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden har under 2025 intensifierat sitt gemensamma arbete för att sänka trösklarna mellan skola och socialtjänst. Arbetet syftar till att genom tidiga insatser och stärkt samverkan minska den problematiska skolfrånvaron och främja trygga uppväxtvillkor. För att skapa en gemensam struktur i hela kommunen har förvaltningarna tagit fram en enhetlig modell för närvarofrämjande arbete. Modellen bygger på nationell och intern "best practice" och utgår från elevens närvarostatus för att koppla på rätt nivå av främjande, förebyggande eller åtgärdande insatser. Ett arbete pågår nu med att göra modellen interaktiv och lättillgänglig för att underlätta implementering i verksamheterna och därmed minska den administrativa bördan för enskilda lärare. Under året har en ny samverkansmodell testats i pilotform inom skolområde Norra Fäladen (Delfinskolan, Backaskolan och Fäladsskolan). Inom ramen för piloten har arbetsmarknads- och socialförvaltningen rekryterat en kontaktsocionom som arbetar direkt tillsammans med skolornas närvarosamordnare och elevhälsorepresentanter. Syftet är att genom ett uppsökande och motiverande arbete erbjuda samordnat stöd i ett tidigt skede, innan frånvaron hunnit bli befäst. Genom det externa projektet <i>Presentia – hållbar skolnärvaro i Lund</i> har antalet skolsociala team utökats kraftigt under 2025. Grundskola: Totalt verkar nu tre team mot sex skolor (Gunneshöj/Fäladsgården, Järnåkra/Killebäck och Nyvång/Genarp). Fokus ligger på elever med en begynnande frånvaro på 10–25 procent. Resultaten visar på en tydligt positiv utveckling gällande både närvaro och självskattat mående hos eleverna. Gymnasieskola: Tack vare den nya socialtjänstlagen har en särskild satsning initierats på gymnasienivå. Ett nytt team har bildats för att bryta negativ utveckling hos elever på gymnasieskolan Vippan, med sikte på att successivt stärka elevhälsoarbetet på resterande gymnasieskolor. Sammanlagt har cirka 30 elever och deras vårdnadshavare hittills deltagit i projektformerna med goda resultat. De viktigaste framgångsfaktorerna som identifierats är: Starka relationer: De ärenden som uppvisat bäst resultat är de där eleven har en tydlig vuxen anknytningsperson i skolmiljön. Tidig samverkan: Vårdnadshavare betonar värdet av att få stöd i ett tidigt skede, vilket ökar tilliten mellan hem, skola och socialtjänst. Tvärprofessionellt stöd: Kombinationen av skolsocial kompetens och pedagogisk närvaro fördjupar förståelsen för elevens unika situation. Arbetet med att utveckla och permanenta dessa samverkansformer fortsätter under 2026.		

Särskilda uppdrag - Sveriges tryggaste kommun		
Förebyggande trygghetsinsats för äldre	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Förebyggande hembesök har under 2025 erbjudits seniorer i 75- och 80-års åldern. Erbjudandet skickades ut via brev och innehöll kortfattad information om hur äldre själva kan säkra sitt hem från brott och brand, samt möjlighet att boka ett förebyggande hembesök för de som önskade hjälp med att se över sin bostad och livssituation. Fokus för de förebyggande hembesöken har varit att främja hälsa, trygghet och fortsatt självständighet i vardagen. I de fall behov har uppmärksamats har personen fått stöd och vägledning och ibland hjälp med att komma i kontakt med rätt instans. I vissa fall har behoven också lett till direkta åtgärder så som hjälp med att byta batteri till brandvarnare eller ansöka om ett trygghetslarm. Under 2025 genomfördes 166 förebyggande hembesök. Förutom hembesök har Lunds kommun tillsammans med räddningstjänst och polis haft gemensamma informationsmöten för olika grupper och föreningar där totalt 316 personer närvarat. Uppföljning visar att cirka 70 procent kände sig tryggare efter besöket och 50 procent hade vidtagit åtgärder (de vanligaste var brandskydd, mer fysisk aktivitet, ställt sig i bostadskö).		
Förebyggande trygghetsinsats för personer med funktionsnedsättningar	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Erbjudande om hembesök har skickats ut till alla som har insatser inom LSS och bor i ordinärt boende. Under 2024 var det en person som önskade hembesök och detta genomfördes. Under 2025 är det ingen person som önskat hembesök. Arbetet kring genomlysning av brandskyddsarbetet fortgår. Förvaltningen deltar i det trygghetsskapande arbetet i Lunds kommun genom representant på de veckovisa SNÖ-mötena där kommunens förvaltningar, polisen, räddningstjänsten och Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) deltar. Vidare fortgår arbetet med att skapa en gemensam lägesbild för det trygghetsskapande arbetet där målgruppen personer med funktionsnedsättning är prioriterade.		

Särskilda uppdrag - Sveriges tryggaste kommun		
Ökad beredskap för att skydda barn och äldre mot extremväder	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Servicenämnden Vård- och omsorgsnämnden Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under året har servicenämndens arbetet med klimatanpassning av lokaler och utemiljöer utvecklats. Vid skolgårdsrenoveringar har ökad hänsyn tagits till värmeskydd och översvämningsrisker. I ny- och ombyggnadsprojekt för skolor och förskolor har analyser av värme- och dagvattenhantering integrerats, med ökad andel träd och grönska för att förbättra mikroklimat. Serviceförvaltningens landskapsarkitekter har involverats i större utsträckning för att säkerställa långsiktigt hållbara lösningar. Kommunen har också utvecklat sin kapacitet för datadriven klimatanpassning. Genom att kombinera ny skyfallskartering med tidigare värmekartering har riskområden med samverkande klimatrelaterade hot identifierats. Dessa används nu aktivt i planering och prioritering av åtgärder, särskilt inom skola och förskola där vissa nybyggda områden visat sig särskilt utsatta för värmestress. Flera konkreta åtgärder har genomförts eller planerats. Vid Håckeberga förskola har gårdsrenovering utformats med hänsyn till dagvattenflöden samt ökad plantering av träd och buskar. På Råbylundskolan, Guldåckerns förskola och Ängslyckans förskola har planer tagits fram för uppförande av pergolor som ger skugga under varma perioder. Vid Delfinens förskola och skola har nya träd- och buskplanteringar planerats för att hantera stående dagvatten och minska värmebelastning. Barn- och skolförvaltningen har under perioden investerat i solavskärmning på bland annat Fågelskolan, Lerbäckskolan, Tunaskolan och Nyvångskolan. Behov av solskydd i befintliga skollokaler behöver inventeras ytterligare och ligga till grund för fortsatt planering. För äldreomsorgens lokaler behöver arbetet under kommande år inriktas på att ta fram underlag för eventuella åtgärder, såsom installation av kyla, i syfte att förbättra inomhusklimat och minska risker vid värmeböljor. Arbetet förutsätter god framförhållning och samordning med berörda nämnder.		

2.3 Fler Lundabor i arbete

Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om inom ramen för målområdet *Fler Lundabor i arbete*. I en del fall riktar sig uppdraget till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag - Fler Lundabor i arbete		
Nya arbetsmarknadsinsatser inom vuxenutbildningen	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden Utbildningsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under perioden 2024–2025 har utbildningsförvaltningen startat sammanlagt fem kombinationsutbildningar (bransch-sfi): servicemedarbetare vård och omsorg, målare, undersköterska, lokalvårdare och arbete inom kök. Vidare har nya yrkesutbildningar i form av automationstekniker och kock startats i augusti 2025. Utbildningarna är förlagda till Campus Vipan. Inför hösten 2025 pausade utbildningsförvaltningen kombinationsutbildningen servicemedarbetare, eftersom uppföljning visade att färdigutbildade elever inte fick anställning inom vård och omsorg.		

2.4 Klimatneutralitet 2030

Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om inom ramen för målområdet *Klimatneutralitet 2030*. I en del fall riktar sig uppdraget till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag - Klimatneutralitet 2030		
Cirkulärt byggande av infrastruktur	Ansvarig nämnd Byggnadsnämnden Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under 2025 har arbetet fokuserat på att ta fram en färdplan för förvaltningens arbete med att minska klimatpåverkan och verka för ökat cirkulärt byggande i planering och anläggning av allmän platsmark/infrastruktur. Det aktiva arbetet i strategisk planering, med masshantering och klimatkrav i upphandling har fortsatt parallellt under året.		
Lönsamma energiinvesteringar med klimatnytta	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Servicenämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Energianvändningen i kommunens fastighetsbestånd minskade med 2,9 procent jämfört med 2024. Arbetet under 2025 har präglats av den nyligen fastställda energistrategin, med utgångspunkt i LundaEko och kommunens energiplan. Nya rutiner och arbetssätt har möjliggjort framdrift i totalt 110 projekt. Fokus har legat på energieffektivisering med hög klimatnytta och kostnadsoptimering, främst inom ventilation och belysning. Genomförda insatser har minskat energianvändningen, ökat drifteffektiviteten, förbättrat inomhusklimatet, sänkt driftkostnader och minskat underhållsbehov. Exempel på åtgärder är byte och uppgradering av ventilationssystem, ersättning av belysning med LED, effektivare värme- och vattensystem via installation av avgasare, samt komplettering och nyinstallation av solcellsanläggningar dimensionerade utifrån takyta i stället för respektive fastighets elbehov. Detta har möjliggjort större anläggningar och ökad lokal elproduktion, från 1,49 GWh/år 2024 till 1,84 GWh/år 2025. Arbetet har också skapat nytta för andra nämnder genom förbättrad samordning i projekt som påverkar hyresgäster, särskilt vid om- och nybyggnationer. Fler solcellsprojekt planeras inför 2026. En långsiktig utmaning är tillvaratagandet av producerad el när den inte kan användas internt. Dialog pågår med elleverantörer och i projekt med fokus på lagring, flexibilitet och nya affärsmodeller. Koldioxidutsläppen från el och värme ökade något jämfört med år 2024. Det beror på att fjärrvärmens har haft högre koldioxidutsläpp under 2025 till följd av att Krafringen importerade nästan 60 procent mer värme jämfört med tidigare. Den importerade värmen har större utsläpp än Krafringens egen produktion.		

Särskilda uppdrag - Klimatneutralitet 2030		
Program för laddinfrastruktur i hela kommunen	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar I januari slutfördes den andra tjänstekoncessionsupphandling, där kommunen upplåter mark åt leverantörer för etablering av laddstolpar. För att öka intresset för upphandlingen och få in fler anbud än vid den första upphandlingen, som genomfördes 2024, hade flera justeringar gjorts. Bland annat hade ersättningen höjts och fler attraktiva platser hade lagts till. Dock var marknadens intresse fortsatt svalt och endast åtta platser kunde tilldelas. Totalt har nu 21 platser tilldelats leverantör och ca 70 laddpunkter kommer totalt att installeras på dessa platser. Av dessa driftsätts ca 25 laddpunkter på sju geografiska platser under december. För övriga platser pågår antingen fortsatt projektering eller väntan på nätanslutning. Leverantörerna har indikerat att nätägarna har långa ledtider när det kommer till nätanslutningen, ca 6–12 månader. För att öka attraktiviteten inför nästa upphandling gjordes en undersökning av marknaden under våren och detta kommer att resultera i ytterligare justeringar i upphandlingsunderlaget inför nästa upphandling. Upphandlingen har dragit ut på tiden då marknadens önskemål kring förutsättningarna har behövt undersökas internt, till exempel möjligheten att ansluta laddpunkter till fastighetselen. Ny upphandling väntas annonseras under våren. Under arbetets gång har det kunnat konstateras att det finns många utmaningar kopplade till frågan. I förhållande till antalet laddbara bilar i kommunen är redan tillgången till laddinfrastruktur relativt god i Lund, om än inte jämnt fördelat sett till geografin. Kommunen har heller inte särskilt mycket mark där det är lämpligt eller attraktivt att sätta upp laddinfrastruktur. Detta kan vara bidragande orsaker till det svaga intresset från marknaden. De laddpunkter som nu tas i drift kommer att utgöra en klar förbättring sett till den geografiska spridningen.		

Särskilda uppdrag - Klimatneutralitet 2030		
Klimatpaketet för Lunds kommun	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Klimatpaketet förstärker samverkan kring näringslivets klimatomställning genom bland annat CoAction Lund - systemdemonstrator med fokus på Lunds innovationsdistrikt. Projektmedel har beviljats av Vinnova motsvarande ca 20 miljoner kronor för genomförandefasen som sträcker sig fram till och med 2026. För att för att utveckla och förlänga arbetat med CoAction Lund har ytterligare medel säkrats via regionalfonden som delfinansierar kommunens samordning till och med 2028. Ytterligare 11 partners har anslutit sig till CoAction och totalt uppgår det nu till 36 organisationer som tillsammans täcker in cirka 50 procent % av alla anställda i Lund. Satsningen på energigemenskaper via EnergyNet fortsätter och en uppskalning tillsammans med Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) planeras på Väster. <i>Insatser pågår för klimatneutralt och cirkulärt byggande samt minskad klimatpåverkan från masshantering.</i> Klimatkampanjen Lunderbar genomfördes under vecka 47 för att synliggöra Lunds höga klimatambitioner och det arbete som pågår för att nå kommunens mål. Kampanjen syntes på kommunens stortavlor, lund.se samt i digitala kanaler, och lyfte allt från små privata initiativ till större kommunala satsningar. Genom att samla dessa insatser använde kampanjen ett nytt angreppssätt inom klimatkommunikation, med målet att stärka Lunds position som en föregångare i klimatfrågorna. Inom upphandlingsområdet utvecklas arbetet med fokus på cirkulära krav i upphandlingar samt minskade konsumtionsbaserade utsläpp. En miljö-spendanalys har tagits fram som visar klimatutsläppen från kommunens inköp av varor och tjänster. Analysen indikerar att utsläppen från kommunens inköp, ca 4 miljarder kronor per år, är större än de totala utsläppen från transporter i kommunens geografiska område. Inköp av vårdtjänster och byggtreprenader de största områdena.		
Pilotprojekt: Hållbart resande	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Förvaltningen beviljades 2025 medel ur Lunds klimatpaket för att genomföra pilotprojekt för hållbart resande. Syftet med pilotprojektet var att utbildningsförvaltningens skolor under 2025 skulle kunna söka ersättning för merkostnader vid resor där flyg valts bort till fördel för tåg eller buss. Detta pilotprojekt har inte fallit väl ut och tilldelade medel har inte använts. Några orsaker är följande: • Många resor för våren 2025 bokades redan under hösten 2024 när anslaget inte fanns. • Tåg väljs redan idag där det anses praktiskt möjligt. • De resande elevernas rätt till kvalificerad undervisning anses svår att uppfylla vid långa tågresor.		

Särskilda uppdrag - Klimatneutralitet 2030		
Pocket – hållbar möbelhantering	Ansvarig nämnd Servicenämnden Renhållningsstyrelsen	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under året har serviceförvaltningen lett projektet <i>Pocket – hållbar möbelhantering</i>, samordnat med en pilot för återbyggdepå, vilket har lagt grunden för ett samlat och cirkulärt arbetssätt för möbler och byggmaterial inom kommunen. Under hösten har fokus legat på att etablera den operativa verksamheten med tillträde till lokaler, rekrytering av handledare och uppbyggnad av en fungerande återbrukscentral. En central framgångsfaktor har varit idrifttagningen av den digitala plattformen <i>CCBuild</i>, som nu är kopplad till Lunds marknadsplats. Detta möjliggör en effektiv inventering och cirkulation av möbler mellan förvaltningar, vilket direkt minskar behovet av nyinköp. Hittills har 7112 produkter inventerats i systemet, vilket motsvarar en potentiell besparing på 298 ton koldioxid och 16 miljoner kronor. Pocket fungerar även som en arena för social inkludering. Genom samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen skapas praktikplatser och arbetsträning, vilket bidrar till målet att få fler Lundabor i arbete. För att förankra arbetssättet har omfattande kommunikationsinsatser genomförts, inklusive utbildningar och öppet hus, då en varaktig beteendeförändring kring återbruk är avgörande för projektets långsiktiga framgång. Under 2026 planeras en större lansering av återbrukscentralen. Fokus ligger nu på att färdigställa rutiner för ordinarie drift och säkerställa den ekonomimodell som ska göra verksamheten självförsörjande, i enlighet med uppdraget.		

2.5 Uppdrag utan koppling till kommunfullmäktige-mål

Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om som saknar koppling till ett specifikt målområde. I en del fall riktar sig uppdraget till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Frivillig- och idrottsorganisationer ska ges bättre möjlighet att driva verksamhet under en större del av dygnet i kommunens samtliga lokaler.	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-06-30 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Projektet har varit aktivt från januari till juni 2025 och har nått sina mål samt genomfört de beslutade leveranserna med undantag för framtagandet av en ekonomimodell. Arbetet med ekonomimodellen fortsatte under hösten under ledning av ekonomiavdelningen på kommunkontoret. Överlämning från projektet till kultur- och fritidsförvaltningen skedde den 1 september 2025. Under projektets gång har en utvecklad förmedlingsfunktion för bokning av kommunala lokaler tagits fram, tillsammans med allmänna hyresvillkor och ordningsregler för bokning och nyttjande av lokaler som upplåts av Lunds kommun. Projektet har även levererat ett stöd för bedömning av om en lokal är lämplig att tillgängliggöras för bokning och nyttjande samt en plan och förutsättningar för överlämnande av förmedlingsfunktionen till förvaltning. Beslut fattades under projektet om att förmedlingsfunktionen ska införas och organisatoriskt tillhöra kultur- och fritidsförvaltningen. Förmedlingsfunktionen kommer att arbeta på uppdrag av kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden och ha ett kommunövergripande ansvar.		
Inför "röda tråden"	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Det särskilda uppdraget innebär att ett sammanhållet uppföljningsverktyg, kallat Röda tråden, ska implementeras från förskola till gymnasium. Verktyget baseras på utbildningsförvaltningens modell och syftar till att stärka analysarbetet på alla nivåer. Sedan augusti finns en Qlik Sense-app tillgänglig för förskola, grundskola och anpassad grundskola. Appen innehåller idag data om placering, frånvaro, närvaro barnomsorg, kunskapsbedömningar, nationella provresultat, betygsresultat, meritpoäng, språkval, nyanländas skolbakgrund och särskilt stöd. Under hösten 2025 har utbildningsinsatser genomförts för förvaltningsledning och skolledare, med fokus på både systemhantering och dataanalys. Utbildning för förskolans ledare samt ytterligare användarstöd planeras så snart ansvariga roller i linjeorganisationen är tillsatta. För gymnasieskolan hanteras data för närvarande på aggregerad nivå på grund av sekretess. Arbeta pågår tillsammans med utbildningsförvaltningen för att hitta säkra lösningar för mer detaljerad visning.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Ökad lärartäthet i grundskolan	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Rapportering av lärartäthet i skolan görs till SCB i oktober varje år. Den nationella statistiken har ännu inte publicerats efter uppföljningen per den 15 oktober 2025 och informationen som följer av den är därför preliminär. Den preliminära statistiken ger att lärartätheten i kommunens grundskolor förbättras mellan 2024 och 2025 (2024: 11,8, 2025: 11,4). Sedan det särskilda uppdraget gavs har lärartätheten ökat från 12,6 elever per lärare i oktober 2022. Majoriteten av skolorna uppvisar en förbättrad lärartäthet, medan ett mindre antal har oförändrade eller försämrade förhållanden. De skolor där lärartätheten försämrats kännetecknas av såväl ökande elevtal, minskad personal eller en kombination av båda. Elevutvecklingen visar att de flesta skolenheter har ett minskat eller stabilt elevunderlag, medan endast ett fåtal skolor ökar i elevantal. Samtidigt har många skolor förstärkt lärarresursen trots minskande elevgrupper, även om vissa enheter reducerat sin bemanning. Sammantaget indikerar utvecklingen en generell förstärkning av lärartätheten i kommunen, med variationer mellan enskilda skolenheter.		
Förskolelyft	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Barngruppers storlek rapporteras årligen till Statistiska centralbyrån (SCB) i oktober. Nationell statistik per 15 oktober 2025 är ännu preliminär, men visar att antalet barn per grupp minskat något från 14,6 (2024) till 14,5 (2025). Året innan ökade gruppstorlekarna från 14,0 (2023) till 14,6 (2024), efter flera års minskning. Antalet barn per pedagogisk årsarbetare har preliminärt minskat från 5,1 till 4,9 mellan 2024 och 2025, medan det var oförändrat mellan 2023 och 2024. I verksamhetsplanen för 2025 sattes mål för barngruppsstorlek kopplade till nämndens utvecklingsmål. Förvaltningen har tagit fram en uppföljningsmodell, och en första dialogbaserad uppföljning genomfördes under hösten mellan verksamhetschef och rektorer. Där diskuterades genomförda insatser, måluppfyllelse och identifierade utmaningar. Förskolan befinner sig i en utmanande situation med minskat barnantal, särskilt bland ett- till tvååringar, vilket medför minskad budget. Förskolornas ledningar arbetar löpande med att balansera personalkostnader och kvalitet för att hålla barngrupperna inom riktmärkena. Från och med 2026 redovisas en mer omfattande uppföljning i delårsrapporten per augusti. Uppdraget om arbetskläder är slutfört. En rutin har införts som säkerställer inköp, hantering och förvaring av arbetskläder, särskilt utomhusplagg som skal- och fleecekläder.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Öppna två nya familjecentraler	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar En familjecentral är en tvärprofessionell samverkansform där barnmorskemottagning (BMM), barnavårdscentral (BVC), öppen förskola och förebyggande socialtjänst samlokaliseras för att erbjuda ett samlat stöd till barnfamiljer. Syftet är att främja trygga uppväxtvillkor genom att sprida kunskap och erbjuda stöd till föräldrar och blivande föräldrar. Barn- och skolnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden har under mandatperioden arbetat gemensamt med uppdraget att inrätta två nya familjecentraler, varav en planeras i de östra kommundelarna. Under det senaste året har arbetet tagit viktiga steg framåt då positiva besked från Region Skåne möjliggjort en fördjupad samverkan kring dessa verksamheter, som delvis regleras via Region Skånes avtal enligt lag om valfrihetssystem (LOV). Södertull: En avsiktsförklaring har tecknats mellan parterna rörande en ny familjecentral vid Vårdcentralen Södertull i centrala Lund. Etableringen är under uppstart och beräknas öppna under 2026. Östra kommundelarna: Samtal pågår för närvarande om möjligheten att öppna ytterligare en familjecentral för att möta behoven i hela kommunen, med särskilt fokus på de östra delarna. Kompletterande insatser: Som ett komplement till de fysiska familjecentralerna har ett projekt med mobila föräldrarådgivare startats tillsammans med primärvården och närliggande kommuner, finansierat via statsbidrag. Vidare planeras ett utökat hembesöksprogram, <i>Växa Tryggt</i>, i samverkan med regionen på Linero och Norra Fälåden.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Pop-up, tillfälliga evenemang och fickparker	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under året har kommunen genom samordnade insatser från tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden stärkt det offentliga rummet både fysiskt och innehållsmässigt för att öka trivsel, trygghet, delaktighet och användning av offentliga ytor. Fysiska upprustningar i centrum och byarna har gjort platser grönnare och mer inbjudande: ny fickpark vid Västra Stationstorget med sittplatser, corten-sittflak, planteringar och belysning, kompletterande planteringar runt fontänen och taxiplats, samt nya sittmöbler på Botulfsplatsen. Flera tillfälliga pop-up-insatser skapade sommar- och strandmiljöer på torg i staden och byarna (bland annat Mårtensbeach, pop-up-lekplats och pop-up-sittplatser i Dalby, Södra Sandby, Genarp och Veberöd). Insatserna finansierades delvis via paketet "Tryggare, snyggare och roligare". Parallellt ökade kommunen utbudet av kultur- och idrottsaktiviteter för att aktivera platser och stärka samverkan med föreningslivet. Interaktiva konstinstallationer (till exempel Jeanette Westers "Staden andas") och guideade visningar av offentlig konst kompletterade festivaler, after-work-arrangemang, Skissernas Night, Northern Drawing School och Vinterspa. Ungdomssatsningen Sunburn drev popup-verksamhet i flera stadsdelar och på badplatser och gav utrymme för ungdomsproducerade evenemang (Musik i Stadsparken, Byafestivalen, Vebo Vibes, Linero streetball). Bibliotekets mobila verksamhet genomförde 31 pop-ups över nio veckor med brett samarbete, och idrottssidan ökade användningen av ytor genom evenemang som internationell Ultimate Frisbee-tävling, Elithelgen och utökade aktiviteter vid Arenatorget. Satsningarna syftade till att öka platsens innehåll, vistelse och möteskvalitet, ge unga möjligheter att producera evenemang, främja samverkan mellan kommunala aktörer och föreningar samt skapa sociala och ekonomiska värden för staden. Resultatet är mer attraktiva, trygga och levande offentliga rum i hela kommunen.		
Fler analoga och tryckta läromedel	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Inköp av tryckta och analoga läromedel har under perioden följts upp kontinuerligt och kostnader för inköp har redovisats till nämnden. Förvaltningsledningen har haft en tydlig kommunikation inom organisationen om att inköp av läromedel ska göras på skolorna i en sådan utsträckning att kommunen kan ta del av det statsbidrag som inrättats för inköp av analoga läromedel. För 2025 har inköp gjorts på en nivå motsvarande 2024 års inköp och därmed kommer kommunen att få del av det aktuella statsbidraget. Barn- och skolnämnden har, utöver ovan, antagit riktlinjer för läromedel som gäller för nämndens skolor från och med läsårsstarten i augusti (BSN 2025-06-17 § 81). Riktlinjerna syftar till att vara ett stöd för lärare vid kvalitetssäkring av läromedel när ett nytt läromedel ska väljas eller när ett befintligt ska utvärderas. Riktlinjerna är kommunicerade till samtliga skolledare som i sin tur kommunicerat dem till sina lärare. En uppföljning av riktlinjerna ska genomföras under 2026.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Översyn av resursfördelningsmodell till små skolor på landsbygden	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Översynen enligt uppdraget är genomförd och uppdraget är slutredovisat i årsanalysen för 2024.		
Pilotprojekt: Frukost till grundskoleelever	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Utvärderingen av pilotprojektet visar att erbjudandet om skolfrukost har haft övervägande positiva effekter på elevernas välbefinnande och förutsättningar för lärande. Deltagandet har varierat mellan 15 och 60 elever per dag beroende på skola, med en märkbar påverkan av faktorer som lov och ledigheter. Genom att använda befintlig infrastruktur har projektet kunnat prövas vid skolor med olika geografisk placering. I elevintervjuerna lyfts skolfrukosten fram som en central faktor för en lugn och positiv start på dagen. Eleverna rapporterar minskad morgonstress, ökat välbefinnande samt förbättrad koncentration och ork under lektionstid. Även lärarna bekräftar denna bild och upplever att elever som deltar är mer fokuserade, särskilt de som annars riskerar att komma till skolan utan att ha ätit. Måltidspersonalen betonar samtidigt att en fungerande logistik och god resursplanering är avgörande framgångsfaktorer för att verksamheten ska vara hållbar över tid. Mot bakgrund av de goda resultaten har satsningen på frukost i skolan permanentats i EVP 2026–2028. Förvaltningsledningen har fastställt principer för det fortsatta genomförandet, vilket innebär att verksamheten framöver riktas till elever i årskurs 4–9. Urvalet av de cirka tio skolor som omfattas av satsningen kommer att baseras på socioekonomiska indikatorer för att säkerställa att resurserna används där de gör störst nytta för elevernas hälsa och studieresultat.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Avgiftsfri lovsimskola	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar För att stärka simkunnigheten och främja en jämlik fritid har kultur- och fritidsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden under 2025 samverkat kring avgiftsfri sommarsimskola. Satsningen riktades specifikt till barn i ekonomiskt utsatta familjer och genomfördes under sex veckor på kommunens fem friluftsbad. Arbetet har skett i nära samarbete med kommunens medborgarcenter. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens primära roll har varit att identifiera och kommunicera erbjudandet till målgruppen, medan kultur- och fritidsförvaltningen ansvarat för det praktiska genomförandet. Totalt deltog 147 barn (69 pojkar och 78 flickor) av 240 anmälda. Avhoppsfrekvensen var lägre än föregående år, vilket bedöms vara ett resultat av en tätare dialog med vårdnadshavarna inför simskolestarten – ett arbete som planeras fortsätta för att nå ännu fler av de anmälda barnen framöver. Utvärderingar från både simlärare och barn visar på mycket goda resultat. Många av barnen uppvisade initialt en stor vattenrädsla men gjorde snabbt betydande framsteg i sin vattenvana och trygghet. Barnen själva har uttryckt stor stolthet över sina nya färdigheter, vilket sammanfattas av ett av barnens egna ord: "Innan kunde jag inte simma, nu kan jag simma 13 meter i den djupa poolen".		
Miljö- och klimatsmart åretruntfotbollsplan på Brunnsbö	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Kultur- och fritidsnämnden har följt de erfarenheter som gjorts kring fotbollsplanen som Hässleholms kommun anlagt på Österås IP. Dels har projektet varit mycket kostsamt, dels har det inte heller lett till åretruntspel på planen. Nämnden fortsätter sitt arbete utifrån handlingsplanen för konstgräs som pekar ut två platser för att testa nya miljö- och klimatsmartare material, bland annat på konstgräsplanen på Linero IP som anlagts under året och invigs våren 2026.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Godare måltider och effektivare organisation	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Servicenämnden Vård- och omsorgsnämnden Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under 2025 har ett omfattande arbete bedrivits för att förena högre måltidskvalitet med en mer kostnadseffektiv organisation. Arbetet har skett i nära samverkan mellan de ansvariga nämnderna under ledning av serviceförvaltningen. Kommunstyrelsen har beslutat om en ny mat- och måltidsplan för 2026–2029 där områdena ”god” och ”trivsam” mat prioriteras särskilt. För att driva uppdraget har gemensamma styrgrupper bildats med representanter från serviceförvaltningen, barn- och skolförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen. Samverkan har fokuserat på kostnadsjämförelser med andra kommuner, gemensamma uppföljningsmodeller för gästnöjdhet samt deltagande vid föräldramöten för att stärka dialogen med invånarna. För att höja måltidernas attraktivitet har flera konkreta åtgärder genomförts inom skola och omsorg: Grundskola och gymnasium: Genom konceptet ”Chef’s Table” och matråd har elevernas delaktighet stärkts. Menyerna har förnyats med fokus på ökad valfrihet, bättre presentation och ett bredare utbud av tillbehör och salladsbufféer. Äldreomsorg: Ett nytt måltidskoncept infördes i mars 2025 för särskilt boende. Det har gett en mer likvärdig organisation och ökad variation vid högtider och traditioner. Individuppföljningar visar att brukarna generellt är nöjda och upplever att maten blivit bättre, även om fokus på smak och tillagning kvarstår som utvecklingsområden. Ett intensivt arbete har pågått för att sänka kostnaderna utan att påverka kvaliteten på tallriken. Genom översyn av vakanta tjänster och förändrade rutiner har personalkostnaderna inom grund- och gymnasieskola sänkts med cirka 2,8 miljoner kronor under 2025. Inom vård och omsorg har kostnaderna reducerats genom att minska användningen av dyra portionsförpackningar till förmån för mer resurseffektiva leveransformer. Rutiner för vikariat tillsättning har stramats upp, vilket lett till färre timanställda timmar och en effektivare användning av personella resurser. Arbetet har under året lagt en stabil grund för att nå målet om en kostnadsminskning på 7 miljoner kronor. Trots att effektiviseringen periodvis medfört en högre administrativ belastning och viss oro i köksorganisationen, har leveranserna upprätthållits. Genom att nu kunna följa matåtgång och gästnärvaro mer systematiskt skapas goda förutsättningar för att säkerställa att framtida besparingar sker i harmoni med målet om godare måltider.		
Kulturtråd för seniorer	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Kultur- och fritidsförvaltningen har i dialog med tjänstepersoner inom vård- och omsorgsförvaltningen tagit fram ett upplägg för hur en Kulturtråd för seniorer skulle kunna se ut och provas under 2026, vilket presenterades för kultur- och fritidsnämnden i maj. För att möjliggöra Seniortråden har en samordnare rekryterats som fortsatt arbetet med upplägget under hösten.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Översyn av kommunens lokalbestånd	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Servicenämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Genom tidigare översyn av vakanshantering finns en vakanslista som under året kompletterats med en sammanställning av uthyrningsbara lokaler. För att möjliggöra samnyttjande av lokaler har nya arbetssätt och riktlinjer tagits fram. Implementering planeras under 2026 och förväntas öka tydlighet och transparens i lokalförsörjningen. En ny process för ärendeberedning inför avyttring av fastigheter har tagits fram. Inventering av befintliga avtal för externa inhyrningar har genomförts för att matcha lokalbehov med befintligt bestånd och minska kostnader. Ett förslag till rutin för hantering av inhyrningar har tagits fram, och arbetet fortsätter 2026 med urval av inhyrningar och fastställande av nyckeltal för uppföljning.		
Föreningsaktiviteter inom ramen för skolan	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden Barn- och skolnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Arbetet med att ”kroka arm” med föreningslivet har under 2025 fokuserat på att skapa fungerande kontaktytor och sänka trösklarna för föreningar att verka i skolans miljö. Målet är att integrera rörelse som en naturlig del av skoldagen bland annat genom samverkan med det lokala föreningslivet. Ett centralt initiativ är samarbetet med RF-SISU Skåne och satsningen <i>Rörelsesatsning i skolan</i>, där 29 grundskolor i Lund nu deltar. Syftet är här specifikt att bygga broar till lokala idrottsföreningar och skapa vägar för barn och unga in i föreningslivet. För att underlätta för externa föreningar att hitta in i skolan har följande förbättringar påbörjats: Föreningsregister med skolprofil: Kommunens föreningsregister utvecklas för att bli sökbart baserat på om föreningarna har färdiga koncept anpassade för skolverksamhet. Matchning och kontaktvägar: En dedikerad kontaktperson inom idrottsverksamheten har utsetts för att guida föreningar rätt, och i mars 2026 planeras en ”speeddating” mellan skolledare och lokala föreningar för att initiera nya samarbeten. Utöver detta används Skol-idrottsföreningar (Skol-IF) för att aktivera elever på plats. Vid två enheter inom anpassad grundskola har Skol-IF-verksamhet startats där tio elever även utbildats i ledarskap, vilket skapar en grund för ökad rörelse i en målgrupp som ofta står långt från det ordinarie föreningslivet. Vidare utvärderas ett pilotprojekt på Fäladsgården där syftet är att undersöka hur kommunen och Skolidrottsförbundet bäst kan stötta skolor att bli en arena där även lokala föreningar kan bli aktiva framöver. Genom att prioritera arbetet med direkta kontaktvägar och personlig samverkan framför en tidigare planerad digitala plattform, bedömer nämnderna att förutsättningarna för att få in fler externa föreningsledare i skolan har stärkts inför 2026.		

Särskilda uppdrag – utan koppling till KF-mål		
Bättre förutsättningar för ideella aktörer att stärka sin ekonomiska självständighet	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under 2024 tog Lunds kommun bort avgiften för ideella aktörer att sälja julgranar. Detta gjordes för att ideella aktörer ska ha bättre förutsättningar för att stärka sin ekonomiska självständighet och ha bättre möjligheter att öka sina intäkter. Under 2025 har tekniska nämnden i samverkan med kultur- och fritidsnämnden tittat på om det finns fler avgifter som kan tas bort alternativt sänkas för att erbjuda bättre förutsättningar för ideella aktörer att stärka sin ekonomiska självständighet. Det finns dock en balansgång att ta hänsyn till när det gäller sänkta taxor och hållbar ekonomi. Därför har fokus i stället legat på investeringar för att öka exponering av förenings sponsorer i idrottsanläggningar genom till exempel LED-skärmar, vilket just nu utreds.		
Bostäder för sociala ändamål	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Servicenämnden Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Under året har kommunstyrelsen, servicenämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden vidareutvecklat samarbetet i syfte att öka transparensen mellan förvaltningarna och säkerställa ett mer ändamålsenligt nyttjande av kommunens bostadsbestånd utifrån behoven hos arbetsmarknads- och socialförvaltningens målgrupper Ett konkret exempel på samverkansvinsterna under året var hanteringen av ett inhyrt modulområde från Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF). Genom att Servicenämnden hyrde ut ledig kapacitet vidare till arbetsmarknads- och socialnämnden kunde antalet sociala bostäder utökas samtidigt som serviceförvaltningens vakansgrad sänktes och kostnaderna minskade för båda nämnderna. Dialog kring möjligheten att genomföra fler projekt av motsvarande omfattning med liknande synergier pågår löpande. Ett nytt årshjul har tagits fram för att stödja en gemensam planering och uppföljning av bostadsbeståndet. För att svara direkt mot kommunfullmäktiges uppdrag om att säkra tillgång till bostäder via externa aktörer har en fördjupad dialog inletts med mark- och exploateringsenheten. Genom att kommunkontoret samordnar fastighetsstyrningen säkerställs att: serviceförvaltningen involveras tidigt i markanvisningsprocesser och att kommunen kan ställa tydliga krav via sociala klausuler i markanvisningsavtal med bygg- och fastighetsaktörer.		
Ökade möjligheter för kostnadsfria kollektivtrafikresor	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige
Kommentar Från och med 1 juni 2025 utökades giltigheten för Seniorbiljetten, dvs för lundabor över 75 år, att gälla dygnet runt. Under perioden juni-december har resandet ökat med ca 35 procent jämfört med föregående år. Avvikelsen mot tilldelad budget uppgår till totalt -1,5 miljoner kronor år 2025.		

3 Tillkommande uppdrag

Tabellen nedan visar de tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige beslutat om, som pågått under 2025.

Tillkommande uppdrag	
§ 355 Motion från Anders Almgren (S) Stärk demokratin och lokalsamhället med lokala stadsdelsprogram	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige, tillkommande
Kommentar Under 2025 har kommunen fortsatt arbetet med att utveckla och förbättra dialogen med medborgarna. En del i detta är arbetet med stadsdelsprogrammen, där Norra Fäladen och Klostergården har utvärderats under året. Stadsdelsprogrammen ger en samlad bild av stadsdelarnas sociala förutsättningar, såsom inkomstnivåer, skolresultat och levnadsvanor, samt deras fysiska strukturer i form av grönytor, rekreationsområden och tillgång till service. I programmen sammanställs även genomförda dialoger med invånare och det anges förslag på prioriterade områden att arbeta vidare med för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten.	
§ 358 Motion från Hedvig Åkesson (KD) Motverka osund kommunal konkurrens	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige, tillkommande
Kommentar Arbetet är pågående och har inledningsvis fokuserat på att genomlys kommunens bokföring i syfte att identifiera de intäkter som kan vara föremål för osund konkurrens.	

Tillkommande uppdrag	
Utreda införande av förberedande förskoleklass för de barn som fått diagnosen intellektuell funktionsnedsättning innan skolplikten inträder	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige, tillkommande
Kommentar Kommunfullmäktige gav i september 2024 barn- och skolnämnden i uppdrag att utreda införandet av en förberedande förskoleklass för barn med intellektuell funktionsnedsättning. Barn- och skolnämnden beslutade i maj 2025 att en förberedande förskoleklass ska införas i Lunds kommun från och med läsåret 2026/2027. Förvaltningens utredning visade att införande av resursskolor är det enda möjliga sättet att organisera en sådan verksamhet som avses enligt gällande lagstiftning. Utredningen pekar också på att införandet medför utmaningar av olika slag. Förvaltningens utredning, som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut, visade att utbildningen i en resursskola kan ge elever med intellektuell funktionsnedsättning bättre möjligheter att genomföra förskoleklassen samt bidra till att fler barn börjar skolan vid sex års ålder. Riksdagen har fattat beslut om att grundskolan och den anpassade grundskolan blir tioårig från och med läsåret 2028/2029 och att förskoleklassen därmed försvinner från och med samma läsår. Barn- och skolnämnden beslutade i oktober 2025 att inrätta resursskolor på Nyvångskolan och Fågelskolan. I december 2025 fastställde barn- och skolnämnden de riktlinjer som ska gälla för placering av elever i resursskolorna.	
En inkluderande idrott börjar i omklädningsrummet	Status Pågående Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av Kommunfullmäktige, tillkommande
Kommentar Uppdraget tillkom sent under året 2025. Inga resultat finns ännu att redovisa.	

Redovisning av paketinsatser 2025, enligt ekonomi och verksamhetsplan 2025–2027:

Trygghet, beredskap, näringsliv, klimat samt tryggare,
snyggare och roligare

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Trygghetspaketet.....	3
2.1	Sammanfattning	3
2.2	Insatser inom ramen för paketet.....	4
3	Beredskapspaketet	7
3.1	Sammanfattning	7
3.2	Insatser inom ramen för paketet.....	8
4	Tryggare, snyggare och roligare	8
4.1	Sammanfattning	8
4.2	Insatser inom ramen för paketet.....	10
5	Näringslivspaketet.....	14
5.1	Sammanfattning	14
5.2	Insatser inom ramen för paketet.....	15
6	Klimatpaketet.....	18
6.1	Sammanfattning	18
6.2	Insatser inom ramen för paketet.....	19

1 Inledning

I kommunens ekonomi och verksamhetsplan (EVP) 2025–2027 beslutade kommunfullmäktige om ett antal riktade paket för att accelerera utvecklingen inom prioriterade områden i kommunen. Under 2025 avsattes särskilda medel för insatser inom trygghet, beredskap, näringsliv och klimat samt för satsningen Tryggare, snyggare och roligare. Syftet med paketen var att förstärka och tidigarelägga åtgärder som bidrar till att nå kommunens strategiska mål.

Denna rapport redovisar hur medlen har omsatts i praktiken under 2025. Uppföljningen bygger på respektive nämnds redovisning av insatsernas genomförande och status. Rapporten sammanställer genomförda och pågående insatser och ger en övergripande bild av resultat och effekter under året.

2 Trygghetspaketet

I EVP 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om ett trygghetspaket som syftade till att accelerera utvecklingen inom kommunens trygghetsarbete. Paketet anslog 6 miljoner kronor under 2025 för att finansiera insatser som skulle beslutas av såväl den politiska organisationen som den kommunala förvaltningsorganisationen

2.1 Sammanfattning

Arbetet inom trygghetspaketet har under 2025 genomförts i bred samverkan mellan kommunens förvaltningar, polisen och civilsamhället. Arbetet har i stor utsträckning utgått från kommunens gemensamma lägesbild och tillhörande åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet. Insatserna har kombinerat åtgärder i den fysiska miljön med sociala och förebyggande insatser för att stärka tryggheten i bostadsområden och offentliga miljöer.

Miljönämndens förstärkta brottsförebyggande tillsyn har bidragit till att fler brister i boendemiljöer och olovliga bostäder har kunnat uppmärksammas och åtgärdas genom ett myndighetsgemensamt arbetssätt. Trygghetsvårdar i Södra Sandby har utvärderats positivt och permanentas från 2026, medan arbetet med grannsamverkan har planerats för fortsatt utveckling. Inom skolsäkerheten har ett larmverktyg införts och pilotprojekt genomförts i Veberöd.

Sociala insatser mot våld i nära relationer och människohandel har stärkts under året, bland annat genom riktade åtgärder och genomförandet av kampanjen *En vecka fri från våld*. Samtidigt har socialpreventiva insatser utvecklats genom utbildningar i evidensbaserade metoder och breda kompetenshöjande insatser för kommunens medarbetare. Nattvandringar i samverkan med föreningslivet har utvecklats till ordinarie verksamhet och kompletterats med trygghetsskapande åtgärder i den fysiska

miljön. Sammantaget har insatserna bidragit till ett mer samordnat och långsiktigt trygghetsarbete i Lund.

2.2 Insatser inom ramen för paketet

Nedan visas de insatser som finansierats inom ramen för paketet. Tabellen visar insatsens benämning samt periodens status och uppföljningskommentar.

Insatser		
Förstärkt brottsförebyggande tillsyn (MN 650 tkr) <i>(Trygghetspaket)</i>	Ansvarig nämnd Miljönämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Miljönämnden har förstärkt det brottsförebyggande arbetet med samordnare, projektorganisation och kompetenshöjande insatser, samt tagit fram en handlingsplan för 2026. Under 2025 ökade myndighetsgemensamma tillsynsärenden i bostäder, vilket har lett till åtgärder mot brister och uppmärksammat problem som annars sällan rapporteras. Vid tillsyn har även andra misstänkta brott och social problematik identifierats och vidareförmedlats, och tre gemensamma tillsynsbesök genomfördes med Regionalt center mot arbetslivskriminalitet.		
Trygghetsvårdar i Södra Sandby (KS 2,25 mnkr) <i>(Trygghetspaket)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Utvärderingen av projektet är slutförd och projektet bedöms ha fallit väl ut. Boende i Södra Sandby och polisen är positiva till insatsen och troligen har insatsen bidragit till att den ökning av trygghet som syns i trygghetsmätningen. Trygghetsvårdarna permanentas från 2026 och får hela kommunen som arbetsområde, med möjlighet till särskilda fokusområden.		
Grannsamverkan 2025 (KS 5 tkr) <i>(Trygghetspaket)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Planering av arbetet pågår i samverkan med polisen. Insatsen ingår i åtgärdsplanen för det brottsförebyggande arbetet och kommer att följas upp inom ramen för denna under 2026.		
Analysverktyg EMBRACE (KS 310 tkr) <i>(Trygghetspaket)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Implementering av systemet pågår.		

Insatser		
Skolsäkerhet, larmverktyg CoSafe (KS 240 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Barn- och skolförvaltningen har beslutat att implementering ska ske på samtliga enheter. Arbete med implementering och nyttjande av systemet pågår parallellt. Enstaka verksamheter inom andra förvaltningar använder också systemet.		
Skolsäkerhet, Trygg skola i Veberöd (BSN 460 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Barn- och skolnämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under 2025 genomfördes arbetsmetoden som ett pilotprojekt på två grundskolor och fyra förskolor i Veberöd i metodverktyget <i>Tryggare skola</i> . Åtgärdsförslag har tagits fram och åtgärderna genomförs under 2026. Åtgärderna är av både enhetsspecifika och förvaltningsöverskridande karaktär.		
Separat budget till våld i nära relationer (ASN 180 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Bedrägerikampanj (KS 40 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar En informationskampanj om digital trygghet har genomförts med annonser i lokaltidningar, film på Skånetrafikens skärmar, affischer på träffpunkter och seniorboenden samt inlägg i sociala medier. Även informationsinsatser på träffpunkter i samarbete med polisen har ingått. Syftet var att öka medvetenheten om digitala bedrägerier och ge konkreta råd och stöd till äldre, deras anhöriga samt medarbetare inom hemtjänst och äldreomsorg.		
Lägesbilsarbete, del av åtgärdsplan; utbildning i metoden Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel (KIBB) (ASN 150 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar KIBB är en behandlingsmodell för familjer där barn utsatts för eller riskerar fysisk misshandel. Utbildning av medarbetare har genomförts 2025 och fortsätter våren 2026. Implementeringen stärks genom handledning och samverkan med Barnahus.		

Insatser		
Lägesbilsarbete, del av åtgärdsplan; Utbildning i metoden Tryggare barn (ASN 80 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Tryggare barn är en metod för föräldrar till barn 3–12 år där oro för våld eller kränkningar anmälts till socialtjänsten. Metoden har utvecklats i samverkan mellan forskare och yrkesverksamma, och medarbetare har utbildats. Tillsammans med implementeringen av KIBB stärker detta socialnämndens evidensbaserade arbete för att minska barns utsatthet för våld och förebygga våld i nära relationer.		
Lägesbilsarbete, del av åtgärdsplan; utbildning i metoden Risk-Behov-Mottaglighet (RBM) (ASN 88 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Arbetsmarknads- och socialnämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Lägesbilsarbete, del av åtgärdsplan; Utbildning i socialpreventivt brottsförebyggande arbete (involverar ASF, KoF, UF, BSF) (KS 590 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar En kunskapshöjande åtgärd som syftar till att utveckla ett långsiktigt arbetssätt för situationella brottsförebyggande insatser och integrera detta i ordinarie verksamhet. Utbildningen finns tillgänglig för alla i anställda i Lunds kommun.		
Nattvandring, föreningsbidrag (KFN 400 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Inom trygghetspaketet har kultur- och fritidsförvaltningen 2023–2025 prövat nattvandring tillsammans med föreningslivet genom satsningen Trygga vuxna, med syfte att öka tryggheten och stärka föreningslivet. Samarbetet med Nattvandring.nu har formaliserats genom ett idéburet offentligt partnerskap, och från 2026 blir verksamheten permanent. Under 2025 genomfördes 101 vandringar med sju geografiska grupper och 22 föreningsdrivna grupper. Alla nattvandrare har utbildats och extra insatser har genomförts vid särskilda händelser samt i samband med Valborg och skolavslutning.		
Trygghetsåtgärder på otrygga platser (KFN 80 tkr) (Trygghetspaket)	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Installation av två offentliga konstverk av konstnären David Nilsson på busstorget vid Bankgatan. Platsen har identifierats som otrygg och genom konstverken skapas ett ökat flöde av människor samtidigt som konstverken bidrar med ljus till platsen.		

3 Beredskapspaketet

I ekonomi- och verksamhetsplanen (EVP) 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om ett *Beredskapspaket* som syftade till att accelerera utvecklingen inom kommunens beredskapsarbete. Paketet anslog 5 miljoner kronor under 2025 för att finansiera insatser som skulle beslutas av såväl den politiska organisationen som den kommunala förvaltningsorganisationen.

3.1 Sammanfattning

Året har präglats av en stärkt förståelse för internberoenden och en ökad samverkan mellan förvaltningarna. Detta har bland annat skett genom genomförandet av så kallade klusterträffar, där förvaltningar med ömsesidiga beroenden, exempelvis inom måltider, lokaler och transporter, har samlats för att skapa gemensam lägesbild och samsyn kring hantering av avbrott i kritiska beroenden.

Därutöver har beredskapsperspektivet integrerats i uppdateringarna av mat- och måltidsplanen samt energiplanen. Under året har även projektering genomförts av den första strategiska enheten för försörjning av samhällsviktig verksamhet vid allvarliga samhällsstörningar. En särskild organisation för hantering av kommunens reservkraftaggregat har etablerats inom servicenämnden.

Beredskapslagret har vidare förstärkts med fältkök och tillhörande serveringstält, hopfällbara nödvattentankar samt ytterligare latrinhinkar, vilket ökar kommunens förmåga att upprätthålla verksamhet vid mindre vattenavbrott. Fältköket har även testats vid två tillfällen under hösten med goda resultat.

Sammantaget har beredskapspaketet bidragit till att höja Lunds kommuns förmåga att hantera avbrott i flera kritiska beroenden, både genom investeringar och ett förändrat arbetssätt med ökad samverkan och gemensamma prioriteringar.

Kvarstående arbete under kommande period är att slutföra åtgärderna i handlingsplanen för försörjningsberedskap samt att ta fram överenskommelser för uppgifter där ansvarsfördelningen ännu inte är tillräckligt tydlig.

3.2 Insatser inom ramen för paketet

Nedan visas de insatser som finansierats inom ramen för paketet. Tabellen visar insatsens benämning samt periodens status och uppföljningskommentar.

Insatser		
Inköp av fältkök (KS 700 tkr) (<i>Beredskapspaket</i>)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under 2025 har ett fältkök levererats för att möjliggöra matlagning utomhus vid behov. Berörd personal inom serviceförvaltningen har utbildats av leverantören i hantering av köket. Serviceförvaltningen har tagit fram grundläggande rutiner för utkörning, tillagning, servering och rengöring samt bemanningslistor för användning i krissituationer. Köket har övats vid flera tillfällen under hösten, bland annat under Beredskapsveckan. Som komplement har även serveringstält, bord och bänkar införskaffats för att möjliggöra skyddad servering i olika väderförhållanden.		

4 Tryggare, snyggare och roligare

I ekonomi- och verksamhetsplanen (EVP) 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om finansiering av paketet Tryggare, snyggare och roligare som syftade till att skapa förutsättningar för föreningsliv och civilsamhälle att driva och delta i projekt med förebyggande trygghetsarbete. Paketet anslog totalt 10 miljoner kronor under 2025 för att finansiera insatser som skulle beslutas av såväl den politiska organisationen som den kommunala förvaltningsorganisationen

4.1 Sammanfattning

"Tryggare, Snyggare, Roligare" i Lunds stadskärna och byar omfattar flera insatser för att stärka trygghet, trivsel och attraktivitet. Flera insatser har genomförts under 2025 eller är pågående.

Purple Flag-arbetet har startats upp för att analysera och utveckla tryggheten i stadskärnan, vilket har lett till ökad förståelse för stadens styrkor och utmaningar kvälls- och nattetid samt förbättrad samverkan mellan olika aktörer. Kulturella evenemang som storbildsvisning av fotbollsmatcher, AW-fredagar och interaktiva installationer har ökat engagemanget och antalet besökare, samtidigt som stadens varumärke som kulturstad har stärkts. Jubileumsfiranden och Kulturnatten har erbjudit nya upplevelser och lockat rekordmånga besökare, vilket har breddat kulturutbudet och ytterligare förstärkt Lunds varumärke.

För att förbättra stadsmiljön har renhållningen intensifierats, utsmyckningar och säsongsplanteringar genomförts, vilket har lett till en trivsammare och tryggare stadskärna. Nya fickparker och blomsterplanteringar har skapat grönnare och mer

inbjudande miljöer för både boende och besökare. Satsningar på nattidrott och ungdomsverksamhet har gett tryggare mötesplatser för unga och ökat engagemanget i föreningslivet, vilket bidrar till att förebygga otrygga miljöer och stärka den sociala sammanhållningen.

Vid större evenemang har synlig exponering och aktiviteter välkomnat besökare, vilket har stärkt stadens värdskap och synlighet. För målgruppen 25–34 år har analyser och riktade evenemang ökat förståelsen för vad som får unga vuxna att stanna kvar eller flytta till Lund, och uppmuntrat nya initiativ. Slutligen har en förmedlingstjänst för kulturutövare byggts upp, vilket ger nya möjligheter för konstnärer och kreatörer att synas och verka i staden, och därmed stärker kulturlivet och samverkan mellan olika aktörer.

Sammanfattningsvis har insatserna lett till förbättrad trygghet och trivsel, ökat kulturutbud och fler publika evenemang, stärkt samverkan mellan kommunen, föreningsliv, näringsliv och invånare, samt en mer attraktiv och levande stadsmiljö för alla åldrar.

I polisens egen rapport pekas Veberöd och Norra Fäladen ut som de två områden som trygghetsskapande insatser bör fokuseras till under 2026. Resultaten analyseras gemensamt av kommunen och polisen och utgör ett av underlagen som ligger till grund för hur kommande initiativ prioriteras.

4.2 Insatser inom ramen för paketet

Nedan visas de insatser som finansierats inom ramen för paketet. Tabellen visar insatsens benämning samt periodens status och uppföljningskommentar.

Insatser		
Jubileumsfiranden (KFN 450 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Litteralund firade 20 år med jubileumsgala på Science Village Hall och bilderboksutställning på konsthallen, vilket förstärkte Litteralunds status som nationell plattform och gjorde programmet tillgängligt för fler. Kulturnatten firade 40 år med dans på Stortorget, ljusprojektion på Rådhuset, jubileumsutställning och extra familjeprogram, med över 3 000 deltagare. Firandet bidrog till besöksrekord, lockade en yngre publik och stärkte Lunds varumärke som kulturstad.		
Rent och snyggt i centrum (TN 1,6 mnkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört ökad renhållning, utsmyckning på allmän plats och säsongsplanteringar. Till exempel flaggspel på Lilla Fiskaregatan och Skomakaregatan, lökplantering med mera. Åtgärder har genomförts både i centrum och i tätorterna.		
Purple flag (TN 1,1 mnkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Arbetet inleddes med en gemensam uppstart och bildande av en tvärspektoriell projektgrupp, följt av stadsvandringar och workshops för dialog och kunskapsutbyte. Resultatet blev en nulägesanalys av kvälls- och nattstadens förutsättningar i Lund. Effekterna inkluderar ökad gemensam förståelse för stadens styrkor och utmaningar kvälls- och nattetid, förstärkt samverkan mellan aktörer samt en gemensam grund för prioriteringar och fortsatt utvecklingsarbete inom Purple Flag Lund.		
Tryggare stråk (TN 900 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Trygghetsskapande åtgärder har genomförts på Knut den stores torg med bland annat borttagande av bänkar och stenmurar. Arbete fortsätter på Winstupsstråket med bland annat borttagning av buskage, omskyltning med mera.		

Insatser		
Fickparker (TN 1,2 mnkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Tolv nya trädurnor med träd och perenner har placerats på Stora Gråbrödersgatan och Winstрупstråket, och dessa växter är återanvända från Botulfsplatsen, vilket skapar grönnare och mer enhetliga stråk i stadskärnan. Västra Stationstorget har samtidigt fått en fickpark med sittplatser, planteringar, vårlök och ljusslingor, vilket gör torget mer trivsamt för både besökare och resenärer. Dessutom bidrar containerlek på Stortorget och popup-aktiviteter på Mårtensstorget till att skapa en grönnare och mer omhändertagen stadsmiljö.		
Botulfsplatsen (KS+KFN 700 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under sommaren 2025 visades fyra matcher från damernas fotbolls-EM samt två afterworkevent på tema <i>salsadans</i> samt <i>humor</i> under Lund Comedy Festival. Totalt cirka 2 500 besökare. Dessutom byggdes dansbanan upp under Kulturnatten och gav plats för 23 olika föreningar och cirka 4 000 deltagare och publik. Effekten av insatserna var ett attraktivt sommarutbud mitt i city som engagerat och lockat lundabor och besökare. Platsen aktiverades genom evenemangen och de samarbeten med föreningar och näringsidkare som uppstod.		
Interaktiva installationer (KS+KFN 400 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Tre insatser har genomförts. Konstverket "Staden andas" av konstnären Jeanette Wester visades en månad på och runt Stadshallen samt på Bantorget. Tre konstnärer presenterade sedan målningar och installationer på fönster i Stadshallen. Slutligen visades konstnären Lena Trapps installation "Resilience" på Stortorget under december. Satsningen leds från Stadshallen och utgör även startskott för förmedlingsfunktionen mellan fastighetsägare och kulturutövare.		
Publika arrangemang (KS+KFN 500 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Satsningen möjliggjorde att potten för projektstöd för publika arrangemang kunde utökas under vårens ansökningsomgång. Att fler kulturaktörer kunnat få stöd för sina arrangemang stärker det lokala kulturlivet, ökar möjligheterna för kulturaktörer att vara verksamma i Lund och genererar fler upplevelser av hög kvalitet för lundaborna.		

Insatser		
Insatser höst/vinter (KS+KFN 500 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Olika evenemang och insatser genomfördes: Hållbarhetsevent i Bytaregränden med workshops, stickning och återbruk. Två eldshower på stortorget. Spöktunnel med pysseltält på Stortorget under höstlovet och Julmarknad med musikprogram på Domkyrkoplatsen. Dessa lockade totalt cirka 14 000 besökare. Därutöver en interaktiv och upplyst griffeltavla på Knut den Stores torg där det gavs möjlighet delge sina drömmar, samt framtagandet Lundabokstäver som ställs ut i offentlig miljö. Insatserna ledde till fler event och aktiviteter som aktiverar och interagerar med besökarna. Det har skapat en välkomnande och trygg miljö som går i linje med Purple Flag. Utökat och kostnadsfritt utbud för unga under höstlov. Har gynnat flera samarbeten med handel, föreningsliv, kyrka och fastighetsägare.		
Föreningsinitiativ (KS+KFN 700 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Förсенad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Former för nattidrott har utvecklats i samarbete med föreningslivet, med kontakt Paraplyorganisationen för idrottsföreningar i Lund (PIL) och föreningar med erfarenhet av nattidrott. Ett exempel är Lunds bollklubbs (LBK) nattfotboll under sommaren med åtta fredagskvällar och över 200 deltagande ungdomar. Satsningen har skapat en trygg mötesplats, främjat hälsa och gemenskap samt stärkt kopplingen till föreningslivet, där flera deltagare visat intresse för fortsatt engagemang i LBK. Parallellt har Ungdomsverksamheten tillsammans med Torns IF, kyrkan och boende i Stångby utvecklat en lokal ungdomsverksamhet. Efter workshops i augusti och september startade regelbundna träffar varannan fredag i oktober, med 20–30 deltagare per gång. Träffarna leds av unga ledare och ideella vuxna och innehåller idrott, spel, matlagning och samverkansaktiviteter. Dialog har förts löpande och verksamheten följdes upp i november.		
Värdskap och handel (KS+KFN 200 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar En grupp med representanter från Lundaspelen, Citysamverkan, hotellnäring, Visit Lund och kommunen definierade konkreta insatser för att välkomna Lundaspelens besökare och lyfta synligheten och värdskapet kring Lundaspelen i staden. Det skedde genom synlig exponering, aktiviteter i stadsrummet, ljusinstallationer, välkomstfilm, disco på badhuset och erbjudanden i handeln. Arbetssättet utgör en modell som kan återanvändas vid andra större evenemang.		
Citydressing (KS+TN 300 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Tekniska nämnden	Status Förсенad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Arbete avseende förbättrade möjligheter att hänga upp vepor i fasad pågår. Dialog sker med fastighetsägare gällande infästningar i fasader. I arbetet involveras SBF, Visit Lund och Citysamverkan. Ett ärende pågår även om uppsättning av informationstavlor på belysningsstolpar. Önskad effekt är möjligheten att vid valda tillfällen skapa ännu större festlig effekt och ökad allmän kännedom då evenemang sker i kommunen.		

Insatser		
Insatser för 25 - 34-åringar (KS 500 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunkontoret har analyserat målgruppen 25–34 år för att förstå vad som påverkar valet att stanna eller flytta till Lund. Resultaten visar att tillgången till event och aktiviteter är en viktig del av ett attraktivt stadsliv och påverkar viljan att bo kvar i kommunen. Som ett led i att göra Lund mer attraktiv har Visit Lund fått i uppdrag att genomföra två riktade evenemang inom Vinterlund 2026: Saluhallen Experience den 31 januari i samarbete med Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) med smakrunda samt kvällsprogram med standup och DJ, samt en konsert med Sabina Ddumba i domkyrkan den 14 februari. Båda med fri entré.		
Samlad förmedlingstjänst (KFN 500 tkr) <i>(Tryggare, snyggare och roligare)</i>	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Insatsen syftar till att bygga upp en förmedlingstjänst där lokaler, platser och ytor i staden matchas med konstnärer, kulturutövare och kreatörer som söker en plats för sina uttryck. En projektledare har tillsatts på Stadshallen och dialoger har inletts med citysamverkan, handelsförening, fastighetsägare och det fria kulturlivet. Några konkreta insatser har påbörjats, till exempel i samverkan med Kulturen.		

5 Näringslivspaketet

I ekonomi- och verksamhetsplanen (EVP) 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om ett Näringslivspaket som syftade till att accelerera arbetet med att skapa goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag i hela kommunen. Paketet anslog 6 miljoner kronor under 2025 för att finansiera insatser som skulle beslutas av såväl den politiska organisationen som den kommunala förvaltningsorganisationen.

5.1 Sammanfattning

Under 2025 har Lunds näringslivspaket genomförts med fokus på att stärka Lunds attraktionskraft, företagsklimat och långsiktiga kompetensförsörjning. Arbetet har omfattat både strategiska analyser och konkreta utvecklingsinsatser i samverkan med näringsliv, akademi och andra samhällsaktörer.

En attitydundersökning bland Lundabor och invånare i övriga Sverige har genomförts som grund för utvecklingen av platsvarumärket Lund. Med utgångspunkt i resultaten lanserades under hösten en kommunikationskampanj med fokus på näringsliv, samhällsbyggnad och klimat. Kampanjen följs upp under 2026.

Kommunen har stärkt sitt kunskapsunderlag kring målgruppen 25–34-åringar genom fördjupade analyser och extern enkätundersökning, vilket skapar bättre förutsättningar för framtida insatser kopplade till attraktivitet, inflyttning och demografisk balans.

Dialogen med näringslivet har vidareutvecklats genom stärkt fokus på etablerade dialogforum, särskilt *Godmorgon Lund* och *Lund Grand Prix*. Det ökade engagemanget från Lunds universitet och näringslivsfrämjande aktörer har bidragit till ökad kvalitet och relevans i samverkan.

Arbetet med kompetensförsörjning och talangattraktion har intensifierats genom breddningen av International Citizen Hub Lund och uppstarten av Teknikcollege Lund. Insatserna har stärkt förutsättningarna för både internationell kompetens och lokal yrkeskompetens att etablera sig och verka i Lund.

Därutöver har interna utbildningsinsatser genomförts för att stärka kommunens service och bemötande gentemot företag, och arbetet med att utveckla en mer användarorienterad servicewebb för näringslivet har fortsatt.

Sammantaget har näringslivspaketet under 2025 lagt en stabil grund för fortsatt utveckling av Lunds företagsklimat och attraktionskraft under kommande år.

5.2 Insatser inom ramen för paketet

Nedan visas de insatser som finansierats inom ramen för paketet. Tabellen visar insatsens benämning samt periodens status och uppföljningskommentar.

Insatser		
Utveckla platsvarumärket Lund (KS 1 mnkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar För att kunna utveckla platsvarumärket Lund behöver kommunen kunskap om hur Lundabor och invånare i övriga Sverige uppfattar platsen Lund i dag. Därför genomfördes under 2025 en attitydundersökning med syfte att belysa dessa perspektiv. Baserat på svar från 1 000 Lundabor och 1 000 invånare i Sverige har kommunen fått en god bild av hur Lund upplevs och uppfattas. Med utgångspunkt i resultaten från attitydundersökningen lanserades under hösten 2025 en kommunikationskampanj med tre fokusområden: näringsliv, samhällsbyggnad och klimat. Kampanjen har inledningsvis haft särskilt fokus på att synliggöra och marknadsföra Lunds arbete med klimatfrågor. I samband med lanseringen togs även en marknadsföringsinriktad webbplats fram. Under början av 2026 kommer kampanjen att utvärderas för att bedöma hur den kan användas och utvecklas vidare.		
Handelsfrämjande parkering (inhyrning hos LKP) (KS 1,8 mnkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar I oktober och november genomförde Lunds kommun en tidsbegränsad satsning med avgiftsfri parkering den första timmen i utvalda parkeringshus i centrum, i syfte att öka tillgängligheten och stärka handeln. Erbjudandet riktade sig särskilt till besökare med kortare ärenden och gällde bland annat parkeringshusen Svane, Färgaren och Lund C. Satsningen var en del av kommunens arbete för ett mer attraktivt och lättillgängligt centrum och för att underlätta spontana besök i stadskärnan. Effekterna av åtgärden följs upp, och kommunen inväntar en studie från Lunds universitet till Handelsföreningen i Lund samt statistik från LKP AB.		
Analys och insatser 25–34-åringar (KS 100 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunkontoret har tagit fram ett kunskapsunderlag om 25–34-åringar, inklusive en enkät hösten 2025, för att förstå varför gruppen är underrepresenterad i Lund och hur fler kan attraheras. Analysen från Parlametrics, slutrapporterad i december, stärker beslutsunderlaget för fortsatta satsningar. Resultaten visar att trivsel främst handlar om social gemenskap, trygghet och stadens utbud av aktiviteter och naturområden. Beslut om flytt och långsiktigt boende avgörs dock i hög grad av bostad, boendekostnader samt arbete och karriärmöjligheter.		

Insatser		
Dialogforum lokala näringslivet (KS 500 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Arbetet under året har bidragit till en tydligare struktur och inriktning för kommunens dialog med näringslivet, med särskilt fokus på att utveckla Godmorgon Lund och Lund Grand Prix som effektiva och relevanta mötesplatser. Det ökade engagemanget från Lunds universitet och de näringslivsfrämjande aktörerna har stärkt forumens kvalitet och genomslag. På sikt förväntas arbetet leda till mer resurseffektiva och kvalitativa möten mellan kommunens företrädare och näringslivet. Parallellt har en inledande översyn av övriga mötesformer påbörjats, inklusive en omvärldsspaning kring hur kommuner arbetar med företagsbesök och dialog med näringslivet. Arbetet har även innefattat att påbörja en tydligare definition av syften, målgrupper och teman för olika mötesformer, som grund för fortsatt utveckling.		
Förstärkning Lund Citizen Hub (KS 500 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under 2025 tillsattes en tillfällig verksamhetsledare och en organisationsöversyn genomfördes för International Citizen Hub Lunds fortsatta utveckling. Syftet var att anpassa verksamheten till nya behov och mål samt säkerställa att ICHL är rustat för att behålla och attrahera internationella talanger och deras medföljande. Översynen fokuserade även på att skapa en mer effektiv och målinriktad organisation i linje med det breddade uppdraget inom talangattraktion. Översynen slutfördes i december 2025 och resulterade i ett förslag till justerat grunduppdrag, vilket beslutades av kommunstyrelsen under hösten med planerad implementering 2026. Under året inleds även ett arbete för att undersöka nya finansieringsmöjligheter. Utvecklingen bedöms leda till mer träffsäkra erbjudanden för målgrupperna och en långsiktigt mer robust organisation.		
Lund Citizen Hub 10 år (KS 100 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under 2025 firade International Citizen Hub Lund (ICHL) tio år med en halvdagskonferens i Stadshallen den 9 december. Alumner, nuvarande deltagare, arbetsgivare och andra intressenter bjöds in och cirka 150 personer deltog. Jubileet ökade synligheten för ICHL i kommunens kanaler och bland aktörer inom området samt bidrog till ett breddat och fördjupat nätverk med potential för nya samarbeten. I samband med firandet publicerades även en rapport om verksamhetens resultat och läget för internationell talangattraktion i Sverige.		

Insatser		
Teknikcollege (KS 500 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under våren 2025 bildades den lokala styrgruppen för Teknikcollege Lund med representanter från näringsliv, utbildningsanordnare och fackförbund. Arbetet följer Teknikcolleges kvalitetsmodell och omfattar struktur för ledning och samordning, årlig mötesplan samt framtagande av självskattning, verksamhetsplan och handlingsplan. I november tillträdde en samordnare, vilket möjliggjort ett intensifierat samarbete med gymnasieskolor, Komvux, andra kommuner och det lokala näringslivet. Den formella ansökan om inträde i Teknikcollege har påbörjats och planeras skickas in våren 2026. Arbetet har redan resulterat i en ny utbildning vid Komvux Lund, El- och automationsteknik, möjliggjord genom nära samverkan med företagen i styrgruppen, särskilt avseende arbetsplatsförlagt lärande och utbildningsmiljöer. Självskattningen har även tydliggjort behovet av stärkt studie- och yrkesvägledning. Utbildningsförvaltningen och barn- och skolförvaltningen har därför beslutat att revidera kommunens vägledningsplan och ansöker om att delta i Region Skånes ledningsinsats för studie- och yrkesvägledning under våren 2026.		
Utbildning medarbetare som möter näringslivet (KS 400 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunkontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen har under året genomfört fem interna utbildningstillfällen om kommunens företagsklimat. Deltagare har varit förtroendevalda samt ett hundratal chefer och handläggare från de två förvaltningarna. Utbildningsinsatsen har resulterat i: • gemensamma insikter om näringslivets behov samt deras förväntningar på kommunens service, bemötande och dialog, • gemensam förståelse för interna utvecklingsbehov, utmaningar och möjligheter • en specifik handlingsplan för samhällsbyggnadsförvaltningens fortsatta utvecklingsarbete under 2026 med fokus på förvaltningens kultur, struktur och processer. På längre sikt förväntas en större andel av de företag som möter kommunen uppleva att både företagsklimatet och kommunens bemötande är positivt.		
Utveckling av servicewebb för näringslivet (KS 800 tkr) (Näringslivspaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Projektet Servicewebb har genomfört kartläggningar och tagit fram underlag baserat på webbstatistik, e-tjänster, inkomna ärenden till medborgarcenter samt resultat från Insiktmätningen, Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) nationella mätning av företagens nöjdhet med kommunens myndighetsutövning och service. Användarperspektivet har analyserats och förslag har tagits fram på mallar, strukturer och en handlingsplan för hur webben kan anpassas efter användarnas behov. Syftet med en servicewebb är att förenkla företagens kontakt med kommunen genom samlad information, digitala tjänster och tydliga processer. Det möjliggör snabbare svar och ökad självhjälp, vilket sparar tid för både företag och kommun och bidrar till ett enklare företagande i Lund.		

6 Klimatpaketet

I ekonomi- och verksamhetsplanen (EVP) 2025–2027 fattade kommunfullmäktige beslut om ett *Klimatpaket* som syftar till att accelerera utvecklingen inom kommunens arbete för att uppnå klimatneutralitet. Paketet anslog sammanlagt 21,3 miljoner kronor under 2025 för att finansiera insatser som skulle beslutas av såväl den politiska organisationen som den kommunala förvaltningsorganisationen.

6.1 Sammanfattning

Insatserna inom Klimatpaketet berör en stor del av kommunens verksamheter och flera av åtgärderna genomförs i samverkan mellan förvaltningar och bolag. Klimatpaketet täcker in en bredd av olika tematiska utsläppsområden: transporter och mobilitet, cirkuläritet och återbruk, effektivare energianvändning, klimatneutralt byggande och anläggning, etcetera. Utmaningen med att bli klimatneutrala handlar till stor del om att arbeta i samverkan med näringsliv, civilsamhälle och medborgare. Inom klimatpaketet finns flera insatser som riktar sig till dessa målgrupper, exempelvis genom klimatsamarbetet CoAction Lund, förstärkt energi- och klimatrådgivning och förstärkta insatser för klimatkommunikation.

Arbetet har redan gett konkreta resultat. Klimatkampanjen Lunderbart har lyft fram positiva klimatinsatser i Lund genom stortavlor och digitala kanaler, och en klimatdialog har genomförts på Norra Fäladen. Kommunens klimatarbete har stärkts genom att 19 studentmedarbetare med kompetens inom exempelvis juridik, biologisk mångfald, återbruk och klimatberäkningar har rekryterats. Genom pilotprojektet Sommarkort för unga har 6 130 ungdomar fått möjlighet att resa hållbart under sommaren. Samtidigt har CoAction Lund vuxit med 11 nya medlemsföretag och samlar nu totalt 36 organisationer med omkring 30 000 anställda. Som en del av stadens klimatanpassning och utveckling av grönstrukturen planteras dessutom 200 nya träd i stadsmiljön.

6.2 Insatser inom ramen för paketet

Nedan visas de insatser som finansierats inom ramen för paketet. Tabellen visar insatsens benämning samt periodens status och uppföljningskommentar.

Insatser		
Klimatpaketet för Lunds kommun (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Ursprung EVP 2023–2025	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunstyrelsen Klimatpaketet förstärker samverkan kring näringslivets klimatomställning genom bland annat CoAction Lund - systemdemonstrator med fokus på Lunds innovationsdistrikt. Projektmedel har beviljats av Vinnova motsvarande ca 20 miljoner kronor för genomförandefasen som sträcker sig fram till och med 2026. För att för att utveckla och förlänga arbetat med CoAction Lund har ytterligare medel säkrats via regionalfonden som delfinansierar kommunens samordning till och med 2028. Ytterligare 11 partners har anslutit sig till CoAction och totalt uppgår det nu till 36 organisationer som tillsammans täcker in cirka 50% % av alla anställda i Lund. Satsningen på energigemenskaper via EnergyNet fortsätter och en uppskalning tillsammans med Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) planeras på Väster. <i>Insatser pågår för klimatneutralt och cirkulärt byggande samt minskad klimatpåverkan från masshantering.</i> Klimatkampanjen Lunderbar genomfördes under vecka 47 för att synliggöra Lunds höga klimatambitioner och det arbete som pågår för att nå kommunens mål. Kampanjen syntes på kommunens stortavlor, lund.se samt i digitala kanaler, och lyfte allt från små privata initiativ till större kommunala satsningar. Genom att samla dessa insatser använde kampanjen ett nytt angreppssätt inom klimatkommunikation, med målet att stärka Lunds position som en föregångare i klimatfrågorna. Inom upphandlingsområdet utvecklas arbetet med fokus på cirkulära krav i upphandlingar samt minskade konsumtionsbaserade utsläpp. En miljö-spendanalys har tagits fram som visar klimatutsläppen från kommunens inköp av varor och tjänster. Analysen indikerar att utsläppen från kommunens inköp, ca 4 miljarder kronor per år, är större än de totala utsläppen från transporter i kommunens geografiska område. Inköp av vårdtjänster och byggtreprenader de största områdena.		
Pilotprojekt: Hållbart resande (UN 250 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Ursprung EVP 2025–2027	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Förvaltningen beviljades 2025 medel ur Lunds klimatpaket för att genomföra pilotprojekt för hållbart resande. Syftet med pilotprojektet var att utbildningsförvaltningens skolor under 2025 skulle kunna söka ersättning för merkostnader vid resor där flyg valts bort till fördel för tåg eller buss. Detta pilotprojekt har inte fallit väl ut och tilldelade medel har inte använts. Några orsaker är följande: • Många resor för våren 2025 bokades redan under hösten 2024 när anslaget inte fanns. • Tåg väljs redan idag där det anses praktiskt möjligt. • De resande elevernas rätt till kvalificerad undervisning anses svår att uppfylla vid långa tågresor.		

Insatser		
Pocket – hållbar möbelhantering (SN 1,5 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Servicenämnden Renhållningsstyrelsen Ursprung EVP 2025–2027	Status Avslutad Slutdatum 2026-12-31
Kommentar Under året har serviceförvaltningen lett projektet Pocket – hållbar möbelhantering, samordnat med en pilot för återbyggdepå, vilket har lagt grunden för ett samlat och cirkulärt arbetssätt för möbler och byggmaterial inom kommunen. Under hösten har fokus legat på att etablera den operativa verksamheten med tillträde till lokaler, rekrytering av handledare och uppbyggnad av en fungerande återbrukscentral. Projektet bedrivs i nära samverkan med Arbetsmarknads- och socialförvaltningen och bidrar till både återbruk och social inkludering genom praktik, arbetsträning och sysselsättning. Styrning, rutiner och kommunikation har varit centrala delar för att säkerställa tydlighet och förankring i organisationen, där återbrukscentralen är utpekad som kommunens primära lösning för hantering av möbler och byggmaterial. En digital plattform har testats i drift och används för inventering och cirkulation av möbler mellan förvaltningar, vilket redan har lett till ekonomiska och klimatomåttliga vinster genom minskat behov av nyinköp. Sammantaget har projektet etablerat en stabil grund för att göra återbruk till en naturlig del av kommunens ordinarie arbete. Nästa steg är att färdigställa rutiner för drift, säkerställa en långsiktig ekonomimodell och vidareutveckla arbetssätten i vardagen.		
Bättre avfallshantering inom kommunens skolor och förskolor (BSN 1 mnkr, UN 700 tkr), (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Utbildningsnämnden Barn- och skolnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Utbildningsnämnden har under året haft särskilda medel för inköp av källsorteringsmöbler utöver dessa 700 000 kronor. Ändamålsenliga möbler har köpts in och samtliga skolor har nu goda källsorteringsmöjligheter. Medel för "Bättre avfallshantering inom kommunens skolor och förskolor" har använts för bland annat studiebesök för kunskapshöjning på avfallsområdet, städvagnar för källsorterat material, framtagande av anpassade dekal till de inköpta kärlen, framtagande av informations- och undervisningsmaterial, till exempel film och källsorteringsbilder anpassade för skola, material till genomförandet av Vintage fair samt utbildningsförvaltningens mässor för att främja återbruk i samband med studentfirande. Utbildningsnämnden bedömer att denna finansiering bidragit till att satsningar kunnat göras som kommer att leda till nytta under lång tid framöver. Barn- och skolnämnden har tilldelats medel för att förbättra avfallshanteringen inom kommunens skolor och förskolor. Under året har därför nya källsorteringskärl köpts in. Utöver dessa nya kärl tar nämnden även över källsorteringskärl som utbildningsnämnden bytt ut från sina verksamheter. Tre pilotskolor med de största avfallsflödena har identifierats och kärlen placeras ut i dessa verksamheter. Framåt kommer mätningar av avfallsflöden att göras med stöd från Lunds renhållningsverk för att se effekt av insatsen samt för att möjliggöra en ändamålsenlig planering av källsorteringsmöjligheterna i resten av organisationen.		

Insatser		
Pilotprojekt: Återbyggedepå (LRV 2 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Renhållningsstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Under året har serviceförvaltningen tillsammans med Lunds Renhållningsverk (LRV) och Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) genomfört ett pilotprojekt för återbruk av byggmaterial. Arbetet har samordnats med Plocket – hållbar möbelhantering för att skapa ett sammanhållet arbetssätt för cirkulär hantering av möbler och byggmaterial. En återbrukscentral har driftsatts i mindre skala och rutiner har utvecklats för att identifiera, ta tillvara och lagra material från bygg- och rivningsprojekt. Fokus har varit att testa arbetssätt, stärka kunskapen kring hantering och lagring samt förbättra underlaget för klimatberäkningar. Satsningen ger klimat- och resursvinster genom minskat avfall och minskad nyproduktion samt bidrar till effektivare resursanvändning och social nytta genom praktik och arbetsträning. Ett digitalt verktyg har skapat gemensamma rutiner för inventering och uppföljning. Samarbetet med LRV och LKF har varit centralt och året har lagt grunden för att integrera byggåterbruk i ordinarie processer.		
Nyttja kompetens hos studenterna i den gröna omställningen (KS 750 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunstyrelsen Det har varit stort intresse för de utlysta studentmedarbetartjänsterna. Totalt har 19 studenter med olika utbildningsbakgrund anställts för en bredd av uppdrag som stödjer den gröna omställningen i kommunen. Exempel på inriktningar är juridik, biologisk mångfald, återbruk, klimatberäkningar, rättvis handel och minskat matsvinn.		
Pilotprojekt: Sommarkort för unga (TN 5,5 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Pilotprojekt Sommarkort för unga är genomfört. 6130 ungdomar fick en biljett till en kostnad av ca 3,65 miljoner kronor. Majoriteten, nästan 5000, fick en fysisk biljett, återstående fick biljetten till sin Skånetrafiken-app då de redan var registrerade där. Kostnaden för projektet blev lägre än väntat då Skånetrafiken erbjöd rabatterat pris för sommarkortet vid tidigt köp.		
Trädplantering (TN 450 tkr + 10 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Projektet för trädplantering har slutförts. Inom projektet har skuggande träd på lekplatser och träd i stadskärnan prioriteras då stadsdelen har stor trädbrist. Totalt har nära 200 träd planteras och anläggning har genomförts internt. Plantering av 13 träd längs Dalbyvägen är projekterat men blev inte genomfört på grund av för snäv tidsplan för entreprenad. Projektet medför driftkonsekvenser (huvudsakligen i etableringsfasen de tre kommande åren) som inte täcks av projektbudgeten.		

Insatser		
Driftskonsekvenser investeringar, gång- och cykelvägar (TN 1,2 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Projektet avser extra investeringsmedel för beläggningsarbete om 10 miljoner kronor. Driftskonsekvenser om 1,2 mkr avser de kapitaltjänstkostnader som följer på investeringen.		
Klimatsmart kultur och fritidshus i tidigt skede (KFN 500 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Förstudien har genomförts under juni-december 2025. Förstudien syftar till att göra en inventering av möjlig innovativ och hållbar teknik till ett framtida kultur- och fritidshus på Brunnshög. I förstudiens första skede har workshops genomförts med serviceförvaltningens specialister och avropade externa konsulter. Resultatet av workshoparna är bland annat en sammanställning av innovativ och hållbar teknik som ska analyseras vidare samt stärkt samverkan mellan byggaktörer och Lunds kommun kring hållbart byggande. Kontinuerlig dialog sker även med Brunnshögsprojektet. Förstudien ger en överblick över tekniska möjligheter och analyserar vilka som är möjliga att gå vidare med. Inom ramen för förstudien tas också en gestaltningsskiss fram, som kan utgöra underlag för fortsatt dialog kring byggnadens innehåll och utformning.		
Klimatförbättrade material (TN 1 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Tekniska nämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Samhällsbyggnadsförvaltningen har under hösten undersökt behovet av verktyg för klimatberäkningar och testat olika lösningar tillsammans med andra städer. Ett första verktyg har testats men uppfyller ännu inte behoven fullt ut; en ny version förväntas vara tillgänglig 2026. Parallellt har ett pilotprojekt med klimatanpassad asfalt genomförts, vilket minskar koldioxidutsläppen med 27 procent till en kostnadsökning på cirka 8 procent, och visar möjligheter att minska klimatpåverkan i byggprojekt.		
Utbildning klimatpåverkan från planprojekt (BN 200 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Byggnadsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med insatser kopplade till arbetet med utbildning klimatpåverkan från planprojekt. Under hösten hölls en kort utbildning och workshop med representanter från de olika skedena i exploateringsprocessen. Workshopen har resulterat i en checklista som berör de olika skedena i exploateringsprocessen. Ett uppföljande möte med deltagarna hålls i februari 2026. Under hösten har behovsinventeringar och processöversyn genomförts för att se vilka behov som finns av klimatberäkningsverktyg. Det verktyg som avsågs att handlas upp har skjutits på efter en pågående dialog med Malmö och Helsingborg utifrån möjligheten att samarbeta kring gemensamt verktyg och underlag för olika skeden. En analys över lämplig klimatambition och möjliga åtgärder i anläggningsprojekten har genomförts.		

Insatser		
Klimatberäkningsverktyg anläggning (BN 500 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Byggnadsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Ett klimatberäkningsverktyg har testats i den interna projekteringen och genomförandet. Verktöget motsvarade inte verksamhetens behov vid tillfället, men en utveckling pågår och en ny prototyp förväntas finnas tillgänglig våren 2026. Utvecklingen är en add-on till det kalkylverktyg verksamheten redan använder, vilket är en fördel för implementering av klimatberäkningar. Andra alternativa verktyg har undersökts, men ovan är det som bedömts som mest lämpligt. En utveckling har gjorts av det klimatberäkningsverktyg för planer som verksamheten har under 2025–2026. Ett 20-tal antagna detaljplaner har beräknats och utifrån dessa har referens- och målvärden specifika för Lunds kommun tagits fram och integrerats i klimatberäkningsverktyget.		
Hållbar mobilitet, CoAction (KS 1 mnkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunstyrelsen Under hösten 2024 genomfördes en resvaneundersökning inom CoAction Lund med fokus på resor till och i tjänsten. De deltagande organisationerna representerar nära 30 000 medarbetare. Under 2025 arbetar medlemmarna vidare med gröna resplaner för att främja hållbart resande. Under våren genomfördes även en gemensam kampanj och tävling för hållbar arbetspendling med 1 400 deltagare från 19 organisationer. Ombyggnaden av E22 påverkar pendlingsmöjligheterna och ger incitament att pröva nya resevanor. Därför har CoAction Lund tagit fram en gemensam kommunikationsplattform för att underlätta hållbara resor under byggtiden		
Förstärkt Energi- och klimat-rådgivning för SMF (KS 300 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kommunstyrelsen	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Kommunstyrelsen En förstudie genomförs med stöd av europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) för att ge små företag i Lund bättre förutsättningar att öka sin energieffektivitet. Genom att kartlägga energianvändningen identifieras var potentialen för resursbesparingar är störst och en visuell, datadriven grund tas fram för att rikta insatser dit de gör mest nytta. Satsningen lägger grunden för en mer hållbar och energieffektiv näringslivssektor och fungerar som ett komplement och en förstärkning av den kommunala energi- och klimatrådgivningen.		

Insatser		
Nod för cirkulär ekonomi (KFN 500 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Avslutad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar I september öppnade HUB & Café i Stadshallen. HUB står för hållbarhet, umgänge och bildning. Verksamheten är en mötesplats för hållbar livsstil och medveten konsumtion med svinncafé, community fridge och barnvänlig miljö. Målen är att stärka social sammanhållning, synliggöra lokala hållbarhetsinitiativ samt engagera fler i hållbara aktiviteter. Medel från klimatpaketet har finansierat hyra, iordningsställande och koordinering. Fem civilsamhällesaktörer samverkar genom avtal med Stadshallen: Circle Centre, FoodSaving Lund, ABC, Matvarukooperativet och Lunds bilpool. Under hösten 2025 har verksamheten haft öppet tisdag–fredag 13–18 samt lördagar 10–14. Samarbetet fungerar väl och aktörerna driver självständigt verksamheten med cirkulär hållbarhet som tema. Återkommande workshops och föreläsningar är välbesökta och samverkan sker med flera lokala aktörer. Erfarenheterna visar att HUB & Café bidrar till Lunds hållbarhetsarbete och har ökat flödet i Stadshallen. Aktörerna har tillfrågats om att fortsätta under 2026.		
Engagera civilsamhället i klimatomställningen (KFN 700 tkr) (Klimatpaket)	Ansvarig nämnd Kultur- och fritidsnämnden	Status Försenad Slutdatum 2025-12-31
Kommentar Arbetet har omfattat både en utredning av förutsättningarna för ett nytt stöd till civilsamhällets hållbarhetsarbete och en pilotutlysning av stödet. Under hösten genomfördes dialoger med civilsamhället som låg till grund för riktlinjerna. I dialogerna framkom bland annat förslag på aktiviteter som hållbarhetsworkshops och utveckling av modeller likt Fritidsbanken, samt att civilsamhället har starkt engagemang och kompetens men behov av mer långsiktigt stöd och struktur. Mellan 31 oktober och 21 november utlystes ett nytt hållbarhetsstöd. Utlysningen marknadsfördes brett och möjlighet gavs att diskutera idéer med handläggare. Totalt inkom 32 ansökningar om drygt 3 miljoner kronor och 650 000 kronor fördelades efter beredning i december. Projektet genomförs och följs upp under 2026. En rapport med rekommendationer för fortsatt arbete redovisas för kultur- och fritidsnämnden i februari 2026 och därefter till kommunstyrelsen.		

Personalredovisning 2025

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Kompetensförsörjning.....	4
Organisatoriska förändringar	4
Antal anställda.....	5
Statistik inom jämställdhet och mångfaldsområdet	6
Personalomsättning	8
Medarbetarenkät	12
Löneöversyn och arbetsvillkor.....	13
Löneöversyn 2025	14
Arbetsvärdering och lönekartläggning	14
Åtgärder under året för att främja kompetensförsörjningen	15
Arbetsmiljö och hälsa	21
Arbetsmiljömål med målbedömning.....	21
Företagshälsovård	29
Friskvårdsbidrag	29
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).....	30
Tillbud och arbetsskador	32
Mål i program för social hållbarhet	34
Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling.....	34
Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö.....	34
Likvärdig lön.....	34
Framåtblick	35

Inledning

Syftet med *Personalredovisning 2025* är att ge en övergripande redovisning av personalstatistik, arbetsmiljöarbete och andra väsentliga insatser som gjorts ur ett arbetsgivarperspektiv för Lunds kommun under året. Rapporten riktar sig både till Lunds kommuns invånare och de som nyttjar kommunens tjänster, andra viktiga målgrupper är kommunens politiker och tjänstepersoner. Rapporten utgör tillsammans med årsredovisning och hållbarhetsredovisning ett viktigt underlag till kommunens lednings- och budgetprocess, vars syfte är att utveckla kommunens verksamheter.

Sjuktal och personalomsättning är sannolikt de personalnyckeltal som har störst påverkan på verksamhetens kvalitet och effektivitet och som tydligast speglar medarbetares trivsel och arbetsmiljö. För år 2025 kan konstateras att sjukfrånvaron i stort ligger kvar på samma nivå som föregående år. Samtidigt ligger Lunds kommuns sjukfrånvaro fortsatt under genomsnittet för kommunsektorn. Kommunens aktiva insatser för att sänka lång- och korttidssjukfrånvaron de senaste åren har bidragit till en positiv utveckling. Detta har sin tur medfört ökad kontinuitet och kvalitet i verksamheterna och positiva effekter på verksamheternas ekonomi. Eftersom minskningen av sjukfrånvaron avstannat är arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsatt en prioriterad målsättning för Lunds kommun.

Personalomsättningen fortsätter att minska. För 2025 landar den på 9,8 procent, en nedgång från 10,7 procent 2024. Omsättningen för chefer minskade till 6,3 procent, en halvering sedan 2022. Det kontinuerliga arbetet med att främja en god arbetsmiljö och skapa förutsättningar för både ett aktivt medarbetarskap och ett hållbart ledarskap har sannolikt bidragit till den generella minskningen. Samtidigt kan utvecklingen på arbetsmarknaden också ha haft betydelse för resultatet.

De demografiska utmaningar som Lunds kommun, liksom andra offentliga verksamheter, står inför är fortsatt påtagliga. I takt med att andelen äldre ökar befaras behoven av välfärd öka, samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar. Parallellt fortsätter barn- och elevkullarna att minska.

Sammanfattningsvis visar rapporten att Lunds kommun under 2025 har arbetat aktivt med att säkra kompetensförsörjningen, stärka förutsättningarna för en god arbetsmiljö samt bidra till ett hållbart och tillitsbaserat ledarskap - för att möta framtida utmaningar inom välfärdsuppdraget.

I rapporten redovisas tabeller och diagram på förvaltningsnivå eftersom anställningstillhörigheten i lönesystemet är kopplad till respektive förvaltning och inte till nämnd.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är fortsatt ett prioriterat område för Lunds kommun. Rekryterings- och kompetensbehoven skiljer sig åt mellan olika nämnder och yrkesgrupper. Brist på tillgänglig kompetens noteras inom vissa verksamheter, främst inom vård- och omsorgsområdet men även inom andra verksamhetsområden.

Den rådande konjunkturen har under året fortsatt att påverka arbetsmarknaden. Parallellt påverkas kommunen av den demografiska utvecklingen, bland annat genom minskande barn- och elevkullar och en fortsatt osäkerhet kring framtida behov av stöd till äldre.

Organisatoriska förändringar

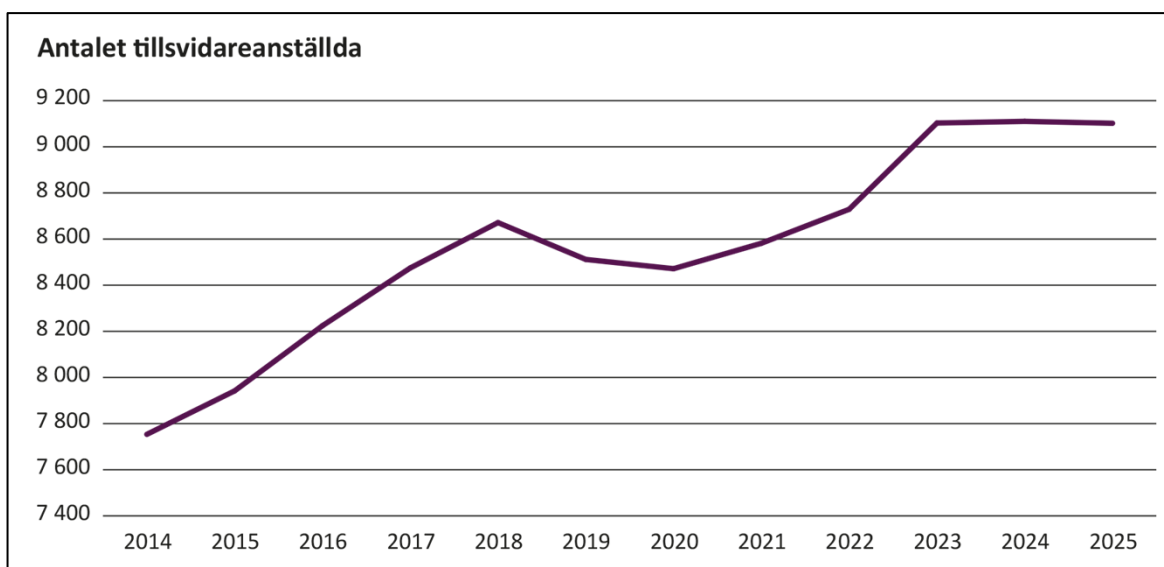
Den 1 januari 2025 bildades en ny samhällsbyggnadsförvaltning när miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och tekniska förvaltningen gick samman. Utöver nämnda förvaltningar påverkades även andra nämnder av de organisatoriska förändringarna, främst serviceförvaltningen och Lunds renhållningsverk. Från och med den 1 januari 2025 överfördes också vattenrådet för Sege å, tillsammans med berörda medarbetare, från Svedala kommun till samhällsbyggnadsförvaltningen. Det långsiktiga utvecklingsarbetet med att forma den nya förvaltningen har pågått under hela året och fortsätter. Fokus har varit på att utveckla gemensamma arbetssätt, tydliga ansvarsområden och att skapa en gemensam organisationskultur.

Den 1 januari 2025 övergick driften av Sparbanken Skåne Arena till kultur- och fritidsförvaltningen.

Under 2025 beslutade kommunstyrelsen att samla kommunens lokalvård i en organisation inom serviceförvaltningen från och med den 1 juli 2026. Beslutet omfattar den lokalvård som idag bedrivs inom barn- och skolförvaltningen, serviceförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Under året har en projektorganisation med representanter från berörda verksamheter arbetat med förberedelserna. Referensgrupper för chefer och medarbetare har också träffats. Syftet med referensgrupperna är att skapa forum där respektive grupps perspektiv och behov tas tillvara i förändringsarbetet. Under 2026 fortsätter arbetet kring organisation och bemanning.

Under 2025 implementerades den nya socialtjänstlagen, vilket har varit ett stort fokus inom stora delar av arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Nya verksamheter med fokus på första linjens socialtjänst har tillkommit och nya medarbetare och chefer har anställts.

Antal anställda

Diagrammet visar antalet tillsvidareanställda per 31 december 2014 – 2025.

Per den 31 december 2025 hade Lunds kommun totalt 10 286 månadsanställda medarbetare, vilket innebär en minskning med drygt 40 personer jämfört med samma tidpunkt föregående år. Siffran speglar situationen vid årets slut och påverkas under årets gång av personalomsättning samt av i vilken utsträckning tjänster tillfälligt står obemannade.

Av dessa medarbetare är cirka 5 000 bosatta i Lunds kommun. Detta innebär att drygt hälften av kommunens månadsavlönade medarbetare dagligen pendlar in till kommunen för att utföra sitt arbete.

Av de 10 286 månadsavlönade var 9 094 tillsvidareanställda (9 104 år 2024). Andelen tillsvidareanställda uppgår därmed till 88 procent av samtliga månadsanställda medarbetare. Vid samma tidpunkt hade kommunen 1 225 visstidsanställningar vilket är en minskning med 70 jämfört med 2024.

Åren 2020–2023 ökade antalet tillsvidareanställda inom Lunds kommun årligen. Därefter har utvecklingen avstannat och antalet tillsvidareanställda har varit relativt stabilt. En förklaring till den bibehållna nivån är att de minskande barnkullarna har reducerat behovet av exempelvis förskolelärare och barnskötare inom förskolans verksamhet. Vidare har vård- och omsorgsnämndens prioritering av arbetet med schemaprocesser och bemanningsplanering under året bidragit till en mer effektiv användning av tillgänglig kompetens. Även avvecklingen av seniorrestauranger har haft en dämpande effekt på personalvolymerna.

Av de tillsvidareanställda medarbetarna var 6 439 kvinnor (71 procent) och 2 655 män (29 procent) per 31 december 2025. Antalet tillsvidareanställda män har ökat, medan antalet tillsvidareanställda kvinnor har minskat något jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Av de visstidsanställda var 851 kvinnor (69 procent) och 374 män (31 procent).

Sedan 2020 har antalet tillsvidareanställda män ökat med 21 procent, medan motsvarande ökning för kvinnor uppgår till 2 procent. Det är främst inom vård- och omsorgsförvaltningen som ökningen av antal män har skett. Ingen enskild tydlig orsak till ökningen av manliga medarbetare har kunnat urskiljas men utvecklingen följs framöver.

I december 2025 hade Lunds kommun 456 tillsvidareanställda chefer, vilket är på samma nivå som föregående år. En majoritet av dessa, 77 procent, utgjordes av första linjens chefer (enhetschefer). Av kommunens tillsvidareanställda chefer var 26 procent män och 74 procent kvinnor. Andelen kvinnor är därmed något högre bland chefer än bland kommunens månadsavlönade i stort.

Andel heltidsanställda

Andelen heltidsanställda i kommunen fortsätter att öka och uppgick i december 2025 till 88 procent bland månadsavlönade, vilket är en ökning jämfört med både 2024 och 2023. Denna utveckling är särskilt viktig ur ett jämställdhetsperspektiv, då deltidsarbete är vanligare i kvinnodominerade yrken. Heltid är idag norm inom Kommunals avtalsområde, även om vissa yrkesgrupper fortfarande har svårare att erbjudas heltidsanställningar på grund av arbetets karaktär. Utvecklingen är en följd av ett aktivt arbete kring att höja andelen heltidsanställda under fler år på både lokal och nationell nivå.

Statistik inom jämställdhet och mångfaldsområdet

Lika rättigheter och möjligheter är ett viktigt område för Lunds kommun som arbetsgivare. Kommunens arbetsplatser ska kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Könsfördelning inom yrkesgrupper

Tabellen visar Lunds kommuns fördelning av antal månadsavlönade kvinnor och män per 31 december 2025 utifrån SKR:s gruppering av yrken efter arbetsidentifikationskodning (AID).

Yrken efter gruppering per AID av SKR	Antal månadsavlönade	Andel kvinnor	Andel män
Arbete i förskole-, skol-, fritids- och annan pedagogisk verksamhet	3 791	74 %	26 %
Arbete inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, funktionsnedsättning, socialpsykiatri (kommun) och integrationsarbete	1 592	68 %	32 %
Handlägg- och administratörsarbete	974	76 %	24 %
Kultur-, turism- och friluftsbete	228	66 %	34 %
Köks- och måltidsarbete	276	76 %	24 %
Ledningsarbete (chefer eller motsvarande)	481	73 %	27 %
Rehabilitering och förebyggande arbete	119	79 %	21 %
Städ, tvätt och renhållningsarbete	361	61 %	39 %
Teknikarbete	343	36 %	64 %
Vaktmästeri, trädgård, anläggning med mera	204	10 %	90 %
Vård- och omsorgsarbete	1 968	76 %	24 %

Tabellen visar Lunds kommuns fördelning av antal månadsavlönade kvinnor och män 2025 utifrån SKR:s AID-gruppering.

Den kommunala sektorn är den sektor som är mest könssegregerad. Framför allt har den kommunala sektorn många kvinnodominerade yrkeskategorier vilket även är fallet för Lunds kommun.

År 2025 hade Lunds kommun 106 yrkesgrupper med tio eller fler månadsanställda medarbetare. Av dessa var det endast 19 grupper (18 procent) som hade en jämn könsfördelning. Med en jämn könsfördelning avses att andelen kvinnor respektive män inom yrkesgruppen ligger i spannet 40–60 procent. 85 yrkesgrupper (80 procent) hade en överrepresentation av kvinnor och 21 yrkesgrupper (20 procent) hade en överrepresentation av män.

Medarbetare med utländsk bakgrund

Enligt statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) för år 2025 uppgår Lunds kommuns befolkning till drygt 132 000 invånare. Av dessa har 24,3 procent utländsk bakgrund. SCB definierar utländsk bakgrund som att personen antingen är född utrikes eller är född inrikes men med två föräldrar födda utrikes. Svensk bakgrund definieras som att personen är född inrikes med en förälder född inrikes och en född utrikes, eller att personen är född inrikes med två föräldrar födda inrikes.

Vid mätdatum den 18 december 2025 hade 31 procent av Lunds kommuns medarbetare utländsk bakgrund, vilket är samma andel som år 2024. Bland de kvinnliga medarbetarna hade 30 procent utländsk bakgrund, medan motsvarande andel bland

männen uppgick till 33 procent. Bland Lunds kommuns chefer hade 13 procent utländsk bakgrund, vilket är samma nivå som 2024.

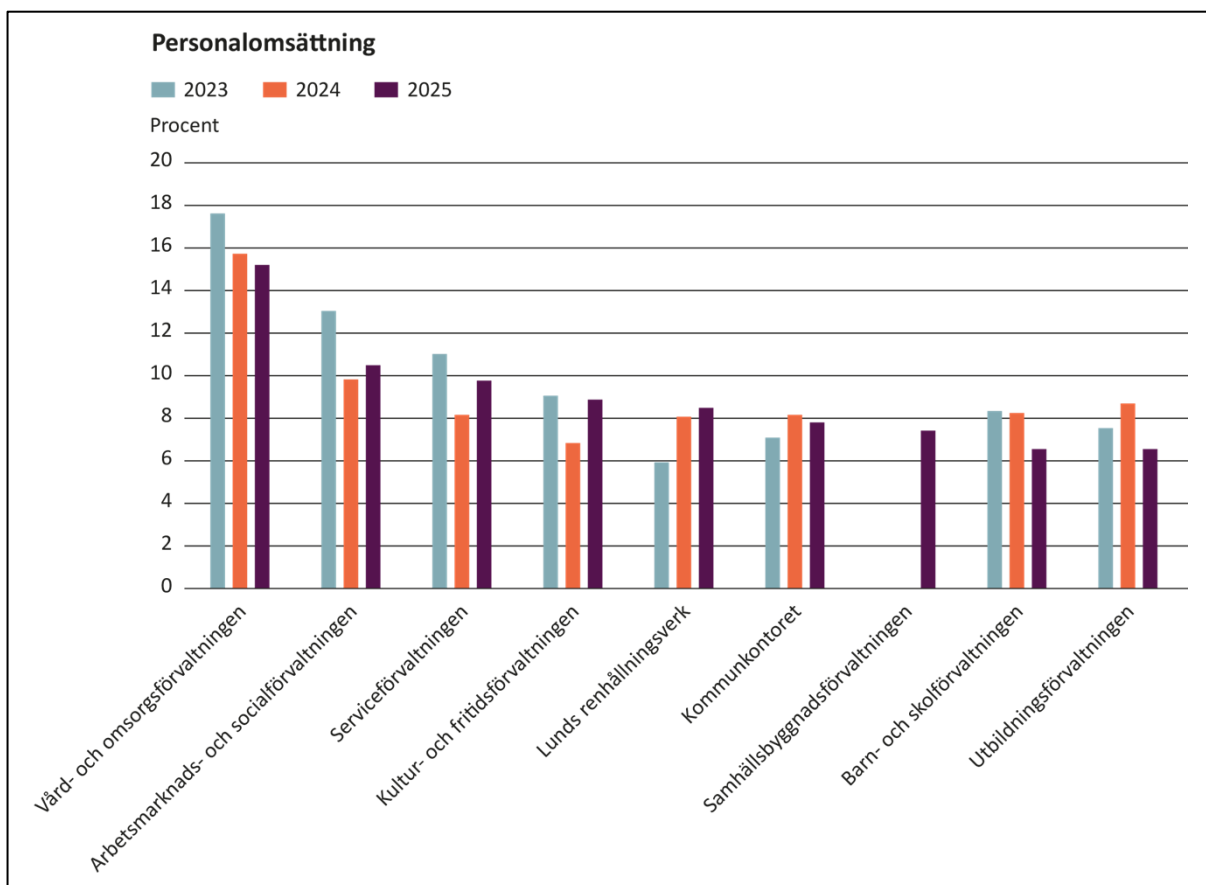
Den högsta andelen medarbetare med utländsk bakgrund återfinns inom serviceförvaltningen (43 procent) och vård- och omsorgsförvaltningen (42 procent). Den lägsta andelen finns inom samhällsbyggnadsförvaltningen, där 17 procent av medarbetarna har utländsk bakgrund.

Bland kommunens tio största yrkesgrupper är andelen medarbetare med utländsk bakgrund högst bland lokalvårdare (75 procent). De yrkesgrupper som har lägst andel av kommunens tio största yrkesgrupper är fritidspedagoger (16 procent) och gymnasielärare (18 procent).

Personalomsättning

Personalomsättningen för Lunds kommun år 2025 var 9,8 procent, vilket är en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år (10,7 procent). I personalomsättningen ingår samtliga externa avgångar, bland annat egna uppsägningar och pensionsavgångar.

Totalt lämnade 894 tillsvidareanställda kommunen under året varav 646 (72 procent) på egen begäran. För övriga avgångar återfinns orsaker så som pension, omorganisationer, arbetsbrist med mera. Totalt innebär detta drygt 100 färre avgångar jämfört med föregående år. Det är främst antalet egna uppsägningar som minskat. Personalomsättningen påverkas i hög grad av läget på arbetsmarknaden, men även interna faktorer, såsom medarbetarnas upplevelse av sin arbetssituation, har betydelse. Det är sannolikt att det långsiktiga arbetet med arbetsmiljömål, både på nämnds- och kommunövergripande nivå, har bidragit till den minskade personalomsättningen.

Diagrammet visar personalomsättningen per förvaltning för 2023, 2024 och 2025.

Under 2025 varierar personalomsättningen inom nämnderna betydligt, från 6,5 till 15,2 procent. Lägst personalomsättning har barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden. Högst har vård- och omsorgsnämnden. Detta överensstämmer med personalomsättningen för enskilda stora yrkesgrupper, se nedan.

Personalomsättning per yrkesgrupp

Nedan visas personalomsättningen för de tio största yrkesgrupperna i kommunen sorterade efter antal tillsvidareanställda. Kategoriseringen av yrkesgrupp görs utifrån det nationella begreppet AID-etikett (arbetsidentifikation).

AID-etikett	Antal tillsvidareanställda december 2025	Personalomsättning %
402010 Förskollärare	517	6 %
207011 Undersköterska. Äldreomsorg	513	19 %
207009 Undersköterska. Hemtjänst	511	15 %
401012 Lärare gymnasium. allmänna ämnen	486	5 %
403010 Barnskötare	372	4 %
351031 Stödassistent/Vårdare. gruppboende. Funktionsnedsättning	367	12 %
403016 Elevassistent	347	7 %
401011 Lärare grundskola. årskurs 7-9	322	6 %
651010 Lokalvårdare/städare	255	5 %
401010 Lärare grundskola. årskurs 4-6	227	7 %

Tabellen visar personalomsättningen för kommunens tio största yrkesgrupper (utifrån AID).

Vad gäller individuella yrkesgrupper varierar personalomsättningen och orsaker till den. Yrkesgrupper som sjuksköterskor och fysioterapeuter upplevs ha en stark arbetsmarknad, vilket bidrar till en hög personalomsättning. För andra yrkesgrupper, såsom förskollärare och barnskötare, kan orsaker till minskad personalomsättning vara en mer återhållsam arbetsmarknad utifrån minskande barn- och elevkullar. För vissa yrkesgrupper, till exempel kockar inom servicenämnden, har efterfrågan på arbetsmarknaden ökat, vilket medfört större rörlighet än tidigare år. Andra yrken, såsom badvärd, lyfts fram som ingångsyreten på arbetsmarknaden, vilket bidrar till högre rörlighet.

Chefers personalomsättning

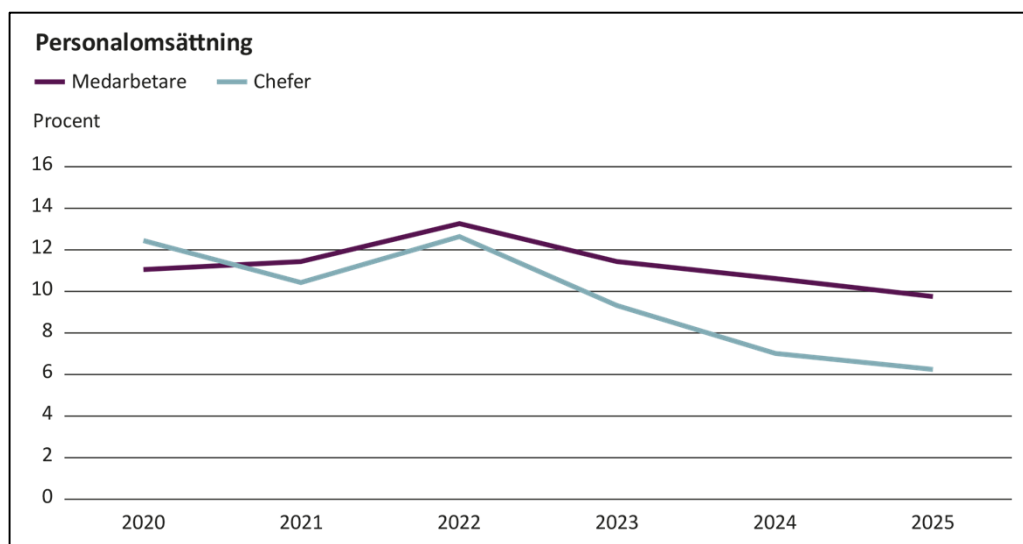
Personalomsättningen bland chefer i kommunen har också minskat. Under året lämnade 6,3 procent sin anställning, vilket motsvarar 29 chefers avgång. Detta är en nedgång jämfört med föregående år, då omsättningen bland chefer var 7,1 procent.

Personalomsättningen för chefer har mer än halverats sedan 2022 då den var på toppnivån 12,7 procent. Chefers personalomsättning har alltså minskat i högre grad än omsättningen för samtliga medarbetare.

Chefer och deras ledarskap har en stor betydelse för hur verksamheter fungerar och hur medarbetare upplever sin arbetssituation. I det ramverk som togs fram 2024 kring tillitsbaserad styrning och ledning i Lunds kommun, betonas särskilt vikten av att chefer har goda organisatoriska förutsättningar för att kunna leda med tillit. Den fortsatta minskningen av personalomsättningen bland chefer har sannolikt koppling till det

övergripande arbetet med arbetsmiljö och chefers förutsättningar, ett område som utvecklas kontinuerligt och kommer att intensifieras ytterligare under kommande år.

Inom kultur- och fritidsnämnden, där ingen chef lämnade under året, lyfts särskilt en stärkt stödstruktur för att förbättra chefers förutsättningar samt arbete för ett hållbart ledarskap som framgångsfaktorer. Dessutom rekryterades flera chefer inom nämnden under 2023 och 2024.

Diagrammet visar personalomsättningen för medarbetare och chefer 2020 – 2025.

Genomsnittlig pensionsålder

Under år 2025 gick 150 medarbetare inom Lunds kommun i pension. Den genomsnittliga pensionsåldern uppgick till 65,4 år, vilket innebär en marginell ökning jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 65,2 år. Under 2025 var den genomsnittliga pensionsåldern densamma för kvinnor och män, 65,4 år.

Beräknat på en pensionsålder på 67 år kommer 25 procent av kommunens nuvarande tillsvidareanställda medarbetare att gå i pension de kommande tio åren.

Arbetstidsmodellen 80-90-100

Som ett led i kommunens arbete med att möjliggöra ett längre arbetsliv infördes arbetstidsmodellen 80–90–100 i början av 2024. Modellen innebär att medarbetare som uppnått en viss ålder och har en längre anställningstid kan ansöka om att minska sin arbetstid till 80 procent av ordinarie omfattning, samtidigt som de erhåller 90 procent av sin ordinarie lön och fortsatt 100 procents avsättning till tjänstepension. Syftet är att underlätta för medarbetare att stanna kvar längre i arbetslivet och samtidigt skapa en smidigare övergång till pension utan betydande ekonomiskt bortfall.

Under våren 2025 inkom 96 ansökningar till modellen, varav 10 kunde beviljas innan tillgängliga medel för året var uttömda. Bland de medarbetare som beviljades fanns bland annat socialsekreterare, undersköterskor, lärare och sjukgymnaster.

Under våren 2026 öppnar ansökan för en ny omgång.

Medarbetarenkät

För sjätte året i rad genomförde Lunds kommun under 2025 en medarbetarundersökning med fokus på hållbart medarbetarengagemang (HME). Utöver de nationella HME-frågorna som kan delas upp i områdena HME Motivation, HME Ledarskap och HME Styrning har kommunen kompletterat undersökningen med fyra egna frågor som berör arbetsbelastning och återhämtning samt diskriminering och kränkande särbehandling.

Den totala svarsfrekvensen i 2025 års undersökning uppgick till 74 procent, vilket är tre procentenheter lägre än 2024.

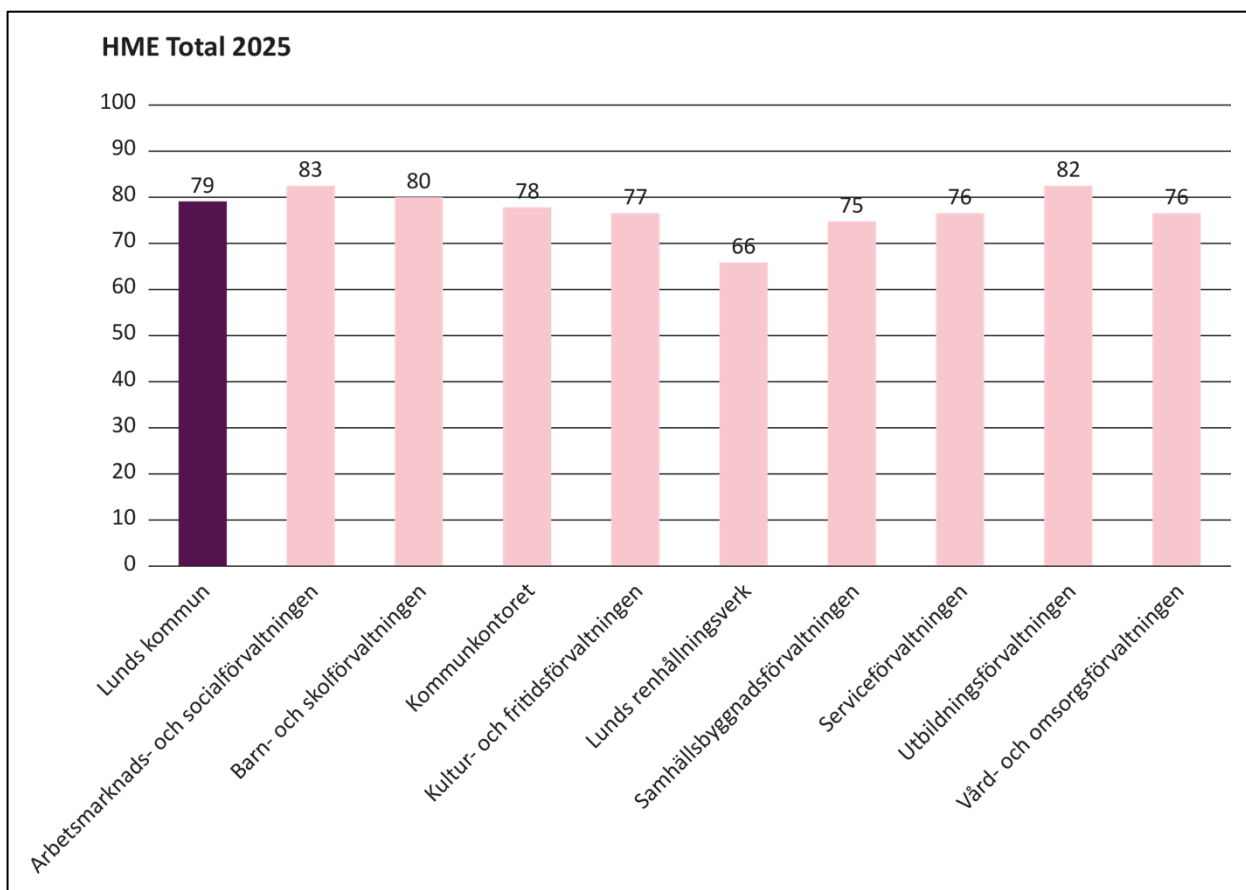
Det samlade HME-indexet för Lunds kommun 2025 var 79, vilket innebär en ökning från 78 både år 2024 och 2023. Förbättringen återfinns inom såväl HME Motivation som HME Ledarskap, vilka båda ökade med ett index. Det samlade HME-indexet för kommuner i Sverige som använder HME-modellen uppgick 2025 till 81. För kommuner med 100 000 – 199 999 invånare uppgick samma index till 80.

Resultaten visar att medarbetarna i Lunds kommun i hög grad upplever sitt arbete som meningsfullt och att de har en tydlig bild av vad som förväntas av dem i deras yrkesroll. Även påståenden såsom "Jag är insatt i min arbetsplats mål" och "Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare" uppvisade genomgående höga resultat.

Samtidigt identifieras områden med utvecklingspotential. På en övergripande nivå uttrycker medarbetare behov av förbättrade förutsättningar för återhämtning samt en mer rimlig arbetsbelastning. Undersökningen indikerar även behov av att stärka uppföljningen och utvärderingen av arbetsplatsens mål.

Under början av 2026 ska samtliga chefer presentera och arbeta med sitt resultat tillsammans med sina medarbetare.

Framåt ska kommunen ta fram en digital utbildning om arbetsbelastning för chefer och dessutom ett vägledningsmaterial om arbetsbelastning som ska hjälpa våra chefer i det dagliga arbetet.

Diagrammet visar total HME per förvaltning samt Lunds kommun.

Löneöversyn och arbetsvillkor

Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Sobona förhandlade under våren 2025 om sex huvudöverenskommelser med de fackliga organisationerna inom kommun- och regionsektorn. Förhandlingarna mellan parterna skedde på central nivå i Stockholm och omfattade Kommunal, Sveriges Lärare, Vårdförbundet, Läkarförbundet, Allmän kommunal verksamhet (AKV) och AkademikerAlliansen. Avtalen är tvååriga, samt löper tillsvidare.

Avtalsrörelsen 2025 var en av de mest omfattande på senare år och omfattade drygt 500 kollektivavtal för cirka 3,4 miljoner anställda på arbetsmarknaden. Industriavtalet satte märket med en total löneökning om 6,4 procent över två år, fördelat på 3,4 procent 2025 och 3 procent 2026.

Med anledning av en dom från EU-domstolen har ersättningsfrågan för deltidsanställda varit en punkt i avtalsrörelsen. Parterna har enats om att tidigare regler om mertidsersättning för deltidsanställda utgår, vilket innebär att dessa medarbetare numera erhåller övertidsersättning enligt samma principer som heltidsanställda.

För Lunds kommun innebar avtalsrörelsen att fem av sex huvudöverenskommelser skulle omförhandlas på nationell nivå. Samtliga avtal tecknades under våren 2025, vilket möjliggjorde att ny lön kunde utbetalas till medarbetarna i juni respektive september.

Löneöversyn 2025

I 2025 års löneöversyn infördes en ny hantering av prioriterade yrkesgrupper för Lunds kommun. För att säkerställa att prioriteringarna fick genomslag oavsett yrkesgruppens storlek eller förvaltningstillhörighet avsattes ekonomiska medel centralt.

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott beslutade om särskilda prioriteringar för tio yrkesgrupper. Urvalet till prioriteringar grundades på en kommunövergripande löneanalys och lönekartläggning.

Arbetsvärdering och lönekartläggning

Under hösten 2025 påbörjades en ny arbetsvärdering av kommunens befattningar. En arbetsvärdering är en systematisk metod för att bedöma och jämföra olika arbetsuppgifters krav inom organisationen. Den används för att fastställa sakliga, objektiva och könsneutrala lönestrukturer.

I det första skedet omfattade arbetsvärderingen samtliga befattningar med fler än tio medarbetare. Arbetet fortsätter under våren 2026 med arbetsvärdering av resterande befattningar inom organisationen.

Den arbetsvärdering som genomfördes under hösten låg till grund för kommunens lönekartläggning av lika och likvärdiga arbeten. Lönekartläggningen baserades på 2025 års löner och slutrapporten färdigställdes i december 2025.

Analysen visar att kvinnors medellön motsvarar 102 procent av männens medellön i Lunds kommun. Detta avviker från Medlingsinstitutets nationella statistik för kommunsektorn, där kvinnor i genomsnitt har en medellön motsvarande 98,8 procent av männens, och innebär att kvinnor i Lunds kommun har en högre medellön än män.

I arbetet med att analysera lika arbete granskades totalt 264 befattningar. Av dessa behövde 85 befattningar analyseras vidare tillsammans med respektive förvaltning. Efter den fördjupade genomgången återstod fyra befattningar som krävde ytterligare analys. När det gäller likvärdigt arbete identifierades behov av djupare analys för befattningarna lokalvårdare och handledare för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Arbetet med att vidareutveckla de bakomliggande analysmodellerna för lönekartläggningen fortsätter under 2026. Under 2026–2027 deltar Lunds kommun i det ESF-finansierade projektet *Hållbara organisationer*, där kommunens fokusområde är utveckling av löneanalys och lönekartläggning.

Åtgärder under året för att främja kompetensförsörjningen

Kommunövergripande rekryteringskampanjer

För fjärde året i rad genomfördes under 2025 den kommunövergripande rekryteringskampanjen *Våra stjärnor*. I kampanjen lyfts inspirerande medarbetare fram i syfte att väcka nyfikenhet och intresse för kommunens olika yrken. Kampanjen har syns på webbplatsen lund.se, i sociala medier och på digitala stortavlor i staden.

I början av året genomfördes även en kommunövergripande kampanj med syfte att marknadsföra kommunens cirka 1000 sommarjobb. Flertalet av sommarjobben finns inom vård- och omsorgsförvaltningen som kontinuerligt arbetar med att utveckla kandidatupplevelsen och effektivisera rekryteringsprocessen. Ett av kommunens medarbetarpriser tilldelades en av rekryteringskonsulterna för förmågan att lyssna in och samskapa med kärnverksamheten. Den årliga enkäten för sommarvikarier visar att 85 procent kan tänka sig att återkomma och 87 procent skulle rekommendera andra att arbeta på vård- och omsorgsförvaltningen.

Effektivisering av den kompetensbaserade rekryteringsprocessen

Under 2024/2025 genomfördes en pilot inom kommunstyrelsens förvaltning vid rekryteringar där det personliga brevet ersattes med riktade urvalsfrågor kopplade till tjänstens kompetensprofil. Syftet var att skapa en än mer effektiv, rättvis och träffsäker rekryteringsprocess i linje med kompetensbaserad rekrytering. Piloten föll väl ut och rekryterande chefer såg övervägande fördelar med detta rekryteringsförfarande, bland annat lyfts den tidsbesparande aspekten. Även de arbetssökande är övervägande positiva till detta ansökningsförfarande.

Ett successivt införande planeras för samtliga förvaltningar med det kommunövergripande målet att rekrytering med urvalsfrågor är standard till sommaren 2026.

Nytt testverktyg som stöd vid rekryteringar

I en del av kommunens rekryteringsprocesser används testverktyg som en del av urvalsprocessen. Under 2025 gjordes ett avrop från Addas ramavtal gällande testverktyg då avtalet med dåvarande testleverantör löpte ut vid årsskiftet 2025/2026. Vid utvärdering av inkomna anbud lades stor vikt vid användarvänlighet och tillförlitlighet, vilket resulterade i avtal med en ny leverantör. 14 licensierade interna användare kommer nu att stödja organisationens chefer vid testning i samband med rekrytering och kompetensutvecklingsinsatser.

Studentmedarbetare - särskilt inom grön omställning

Lunds kommun anställer regelbundet studentmedarbetare inom olika verksamhetsområden. Under 2025 har Lunds kommun särskilt satsat på studentmedarbetare inom området grön omställning. Ett 20-tal studenter har fått

möjlighet att bidra med nya perspektiv och aktuell kunskap inom området. En uppföljning visar att studenterna har trivts mycket bra och fått med sig värdefull arbetslivserfarenhet och nätverk inför framtiden.

Medarbetarsamtalet – utveckling utifrån TBSL

För att harmoniera med kommunfullmäktiges mål gällande tillitsbaserad styrning behöver styrande dokument omarbetas för att möjliggöra att Lunds kommun kan arbeta enligt ett tillitsbaserat förhållningssätt. Ett uppdrag inom detta arbete har handlat om att anpassa medarbetarsamtalets funktion och innehåll i linje med principerna för tillitsbaserad styrning och ledning.

Arbetet har bedrivits i flera steg där tillit och involvering av professionen varit en bärande princip. Genom workshops med chefer, HR och fackliga representanter har behov, erfarenheter och önskemål samlats in. Därefter genomfördes en *designsprint*, där materialet från workshops omvandlades till idéer och strukturer för framtida medarbetarsamtal. Utifrån sprintens resultat togs en prototyp fram, inklusive stödmaterial och exempelfrågor. Prototypen användartestades av ett 40-tal chefer under hösten 2025. Utifrån denna återkoppling tas under våren 2026 ett färdigt koncept fram, som sedan ska lanseras och implementeras i hela kommunorganisationen.

Lära i Lund/kompetensutveckling

Kompetensutveckling blir allt viktigare i ett föränderligt arbetsliv. För att leda i enlighet med visionen, förhållningssätten och kommunens mål har fortsatt utveckling skett inom ramen för konceptet Lära i Lund. Konceptet syftar till ett helhetsgrepp om kompetensutvecklingen i Lunds kommun.

Arbetet med att samla alla utbildningsinsatser i kommunens utbildningsportal har fortsatt under året. Detta innebär att medarbetare kan hitta alla interna utbildningar samlade på ett ställe och att chefen kan följa upp vilka utbildningar medarbetarna gått. Utbildningsplattformen har under året fyllts på med kurser och utbildningar i olika former, tillgängliga för både medarbetare och chefer.

Lunds kommun har sedan 2024 aktivt varit del av *Dela digitalt* – en portal för samverkan och erfarenhetsbyte inom offentlig sektor som drivs av Sveriges kommuner och regioner. På *Dela digitalt* har Lunds kommun delat utbildningar med andra aktörer både för att inspirera och för att hjälpa de aktörer som inte har samma förutsättningar att själva skapa utbildningar. Det pedagogiska stödet och hjälpen att skapa utbildningar har också utvecklats och sker både inom kommunen och tillsammans med andra aktörer. Lunds kommun har också tagit initiativ till att starta upp ett nationellt nätverk om utbildningar för att skapa samarbeten och erfarenhetsutbyten.

Förebyggande insatser (Omställningsfonden)

Lunds kommun har satsat på flera insatser inom ramen för kompetens- och omställningsavtalet KOM-KR under året. KOM-KR är ett kollektivavtal som syftar till att

stärka verksamheternas långsiktiga kompetensförsörjning och att ge medarbetare bättre förutsättningar att utveckla sin kompetens i takt med förändrade krav i arbetslivet. Avtalet möjliggör tidiga och förebyggande insatser för både organisation och medarbetare, med stöd från Omställningsfonden.

Inom ramen för avtalet har Lunds kommun bland annat bland genomfört språkutvecklande insatser inom vård och omsorg, delegeringsutbildningar samt kompetenshöjande insatser för systemtekniker och elevassistenter.

Språkutvecklande insatser

Vård- och omsorgsnämnden har under flera år systematiskt arbetat med kompetensförsörjning. För att ytterligare stärka medarbetarnas förutsättningar inleddes hösten 2025 en pilot med syfte att utveckla språkkunskaperna hos medarbetarna och därigenom bidra till en mer inkluderande och kompetensstark verksamhet. Piloten pågår under sex månader. I det fortsatta arbetet finns även ett framåtblickande fokus på språkutvecklande arbetssätt, där språkombud och språkombudsutbildare kan bli en viktig del av det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet.

Under 2025 påbörjades ett samarbete mellan verksamheten Lokal och måltid på barn- och skolförvaltningen och arbetsmarknad- och socialförvaltningen som resulterade i pilotprojektet *Språkfokus mot arbete*. Pilotprojektet startade den 1 oktober med målsättningen är att erbjuda personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden och som har begränsade kunskaper i det svenska språket en praktikplats inom ett serviceyrke. De tio pilotpraktikanterna erbjuds under sin tre månaders praktik språkutvecklande insatser på och utanför arbetsplatsen genom handledare i yrket och pedagogisk språkutveckling en dag i veckan på *LundaVälkomsten*. Det långsiktiga målet är att praktikanterna får anställning på den reguljära arbetsmarknaden och att ta fram en modell för detta för framtida deltagare.

Medarbetarpriser

År 2025 lämnade medborgare och medarbetare strax över 100 nomineringar till medarbetarpriserna som delas ut årligen till en anställd eller en grupp anställda i kommunkoncernen. Priserna tar fasta på nyckelorden i visionen: kunskap, innovation och öppenhet samt förhållningssätten lyssna, lära och leda. Det finns även ett ytterligare pris inom jämställdhet.

Vinnare av medarbetarpriserna år 2025 är:

- Jämställdhet och inkludering: Folkbibliotekens hbtq+ grupp, Folkbiblioteken i Lund, kultur- och fritidsförvaltningen
- Lyssna: Cecilia Boll Segersteén, projektledare sommarrekrytering, rekryteringsenheten, Vård- och omsorgsenheten.
- Lära: Camilla Jönsson, fritidspedagog, Vegalyckan, Barn- och skolförvaltningen

- Leda: Pernilla Hermansson, enhetschef, Häradsvägen, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen.
- Kunskap: Darrell Piper, IB coordinator och lärare, ISLK, Utbildningsförvaltningen.
- Innovation: Rickard Andréasson, servicetekniker, Hedda Anderssongymnasiet, Utbildningsförvaltningen
- Öppenhet: Killebäckskolans kök/skolrestaurang, måltidsservice, Serviceförvaltningen.

Chef- och ledarutveckling

Chef- och ledarutveckling är ett prioriterat område i Lunds kommun och en viktig del i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare väljer att stanna och utvecklas. Under 2025 har flera insatser genomförts för att stärka chefers förutsättningar, tydliggöra uppdrag och förväntningar samt utveckla ledarskapet i linje med kommunfullmäktiges mål om att bli nationellt ledande inom tillitsbaserad styrning och ledning.

Tillitsbaserat ledarskap – en gemensam grund

Kommunfullmäktige har beslutat att Lunds kommun ska inta en nationellt ledande position inom tillitsbaserad styrning och ledning. En central del i detta arbete har varit att ta fram principer och grunder för ett tillitsbaserat ledarskap. Ledarskapet syftar till att stärka organisationens förmåga att möta framtidens välfärdsuppdrag genom tillit, professionellt omdöme och ett tydliggjort handlingsutrymme för medarbetarna.

Under 2025 har samtliga förvaltningar genomfört nulägesanalyser med stöd av kommunens ramverk för tillitsbaserad styrning och ledning. Arbetet följs löpande upp och återkopplas till tillitsberedningen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under mandatperioden.

Ett stöd i arbetet har varit lanseringen av Tillitsportalen, en e-learning baserad på kommunens framtagna ramverk för tillitsbaserad styrning och ledning. Tillitsportalen riktar sig till både medarbetare och chefer. Under året har arbete fortgått med att utveckla introduktions- och inspirationsmaterial för att stärka förståelsen för tillitsbaserat arbetssätt. Detta arbete fortsätter under 2026.

Introduktion och stöd till nya chefer

Under 2025 välkomnades chefer till Lunds kommun på den kommungemensamma introduktionsdagen för nya chefer. De nya cheferna fick möta kommunledningen och lära sig mer om vilka värden Lunds kommun står för och om kommunens uppdrag, utmaningar och potential. Dessutom fick deltagarna goda möjligheter att knyta nya kontakter med chefskollegor runtom i kommunen.

Den digitala introduktionen *Att leda i Lund – uppdrag och förväntningar* lanserades i januari 2025 och finns tillgänglig på kommunens lärplattform. Introduktionen tydliggör chefsens uppdrag och förväntningar i Lunds kommun och utgör ett komplement till den fysiska introduktionsdagen.

Gemensamma arenor för lärande och dialog

Chefsforum är ett kommungemensamt forum för alla chefer i Lunds kommun och leds av kommundirektören. Under 2025 genomfördes fyra digitala och två fysiska chefsforum.

De digitala chefsforumen har kombinerat information om aktuella frågor med inspiration och erfarenhetsutbyte kring olika aspekter av tillitsbaserat ledarskap. Vid de fysiska forumen har cheferna bland annat inspirerats av externa föreläsare som Leif Denti och Loa Lava Brynjufsdottir som belyst ämnen som tillit, mod och modigt ledarskap.

Mentorskap för chefer

Under året beslutades att möjliggöra för chefer i Lunds kommun att vara del av ett mentors-/adeptpar med regelbundna samtal kring ämnen som berör ledarskap. Adepten definierades som en chef med kortare erfarenhet som möter en mentor i form av en chef med längre erfarenhet.

En pilotomgång genomfördes med 10 mentor-/adeptpar som träffades under 2025 med gemensam uppstart och avslutning inklusive utvärdering. Mentorsparen matchas över förvaltningsgränserna och ska inte ha koppling till varandra uppdragsmässigt.

Utvärdering av piloten visade att samtalen upplevdes som givande för båda parter. I början av 2026 öppnas möjligheten att anmäla intresse löpande för att vara mentor eller adept.

Utvecklingsprogram för potentiella chefer

För att ta till vara interna talanger och stärka den långsiktiga chefsförsörjningen genomförs regelbundet utvecklingsprogram för potentiella chefer inom Lunds kommun. Hösten 2025 startade den fjärde programomgången, som avslutas i juni 2026. Programmet omfattar denna omgång 19 deltagare från kommunens förvaltningar och bolag.

Under programmets gång får deltagarna bland annat ta del av chefers erfarenheter, utforska sina personliga ledarskapsegenskaper och fylla på sin kunskapsbank inom områden som är relevanta för blivande chefer. Uppföljning sker löpande av tidigare års deltagare. Från de tidigare tre programomgångarna har cirka en tredjedel av deltagarna gått vidare till chefs- eller ledartjänster.

Utvecklingsprogrammet Leda utan att vara chef

Under 2025 startades ett nytt utvecklingsprogram som riktar sig till medarbetare som leder andra utan formellt chefsansvar. Programmet bygger på tillitsbaserad styrning och ledning utifrån Lunds kommuns ramverk och genomfördes initialt som en pilot under våren, med stöd från Omställningsfonden.

Efter utvärdering och viss justering av upplägg och innehåll beslutades att erbjuda programmet igen. Den nya omgången startade i oktober 2025 och avslutas i mars 2026. Deltagarna nomineras av chef och platserna fördelas mellan samtliga förvaltningar.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsmiljömål med målbedömning

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om arbetsmiljömål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens verksamheter. I EVP 2024–2026 beslutades om följande tre arbetsmiljömål.

I tabellen nedan visas kommunorganisationens samlade bedömning av respektive mål.

Arbetsmiljömål	Målbedömning i årsrapport
1. Sänk sjukfrånvaron	 Klarar delvis målet
2. Förbättra chefers förutsättningar	 Klarar målet
3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning	 Klarar målet

I nuläget bedöms de insatser och aktiviteter som genomförts inom de olika områdena ge avsedd effekt och bidra till måluppfyllelse. Genom att använda beprövade metoder, stödda av forskning och tidigare goda erfarenheter, kan insatser av hög kvalitet riktas till verksamheterna. Utifrån resultat och erfarenheter från verksamhetsåret 2025 är bedömningen att målen Förbättra chefers förutsättningar och En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning i hög grad kommer att uppnås vid mandatperiodens slut. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron har över tid bidragit till sjunkande sjukfrånvarotal men vid årets uppföljning konstateras att minskningen har stagnerat. Med anledning av detta utfall bedöms målet vara delvis uppnått i nuläget.

I följande avsnitt redovisas årets genomförda insatser samt uppnådda resultat per målområde.

1. Sänk sjukfrånvaron

Lunds kommun har ett flerårigt fokus för att minska sjukfrånvaron och arbetsmiljömålet stärker vikten av att fortsätta arbeta för att förebygga ohälsa och skapa en hållbar arbetsmiljö. Detta bidrar inte bara till lägre kostnader och ökad produktivitet, utan också till ett arbetsliv där människor trivs och kan prestera på bästa möjliga sätt.

Den totala sjukfrånvaron för helåret 2025 uppgår till 6,6 procent, vilket är i princip samma nivå som 2024. Trots de kommunövergripande insatser som genomförts de senaste åren har minskningen av sjukfrånvarotalen stannat upp varför målet bedöms som *Klarar delvis*. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat något, medan männens sjukfrånvaro har minskat, jämfört med föregående år.

Under året har kommunen fortsatt att genomföra riktade insatser i syfte att minska sjukfrånvaron. Hälsoinsatsen, Hälsoprogrammet samt chefshandledning är tre exempel på åtgärder som riktar sig till olika målgrupper med fokus på både att hantera nuvarande sjukfrånvaro och att förebygga framtida sjukskrivningar. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsätter under 2026, dels genom att fortsätta med de insatser som tagits fram för att sänka sjukfrånvaron, dels genom att starta upp de nya förebyggande insatserna med fokus på arbetet med psykisk ohälsa.

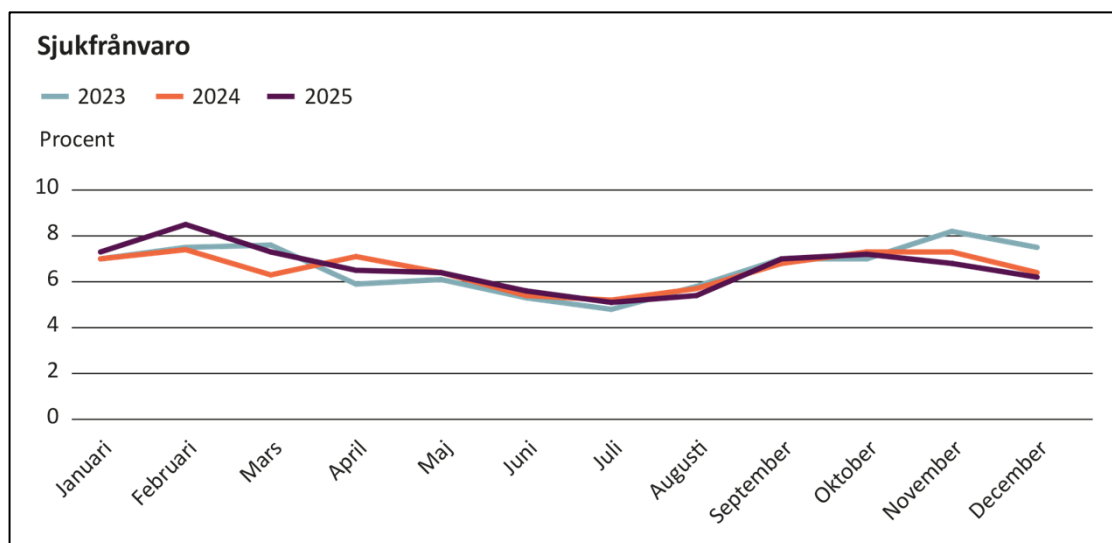
Analys av sjukfrånvaro

År 2025 kvarstod sjukfrånvaron i Lunds kommun på i stort samma nivå som föregående år. Den totala sjukfrånvaron uppgick under året till 6,6 procent, vilket är en förändring med 0,1 procentenheter från föregående år (6,5 procent 2024). Nivån ligger samtidigt fortsatt något under genomsnittet för kommunsektorn. Fördelningen mellan kort- (dag 1–14) och långtidssjukfrånvaro (dag 15-) ligger kvar på i princip samma nivåer som 2024, 3,4 procent respektive 3,3 procent. Den korta sjukfrånvaron påverkas i högre grad av yttre faktorer såsom smittspridning av säsongsvirus än den långa sjukfrånvaron. Kommunens process för att förebygga och hantera långtidssjukfrånvaro är tydlig och kommunicerad men följsamheten kan förbättras. Under 2026 är det därför ett särskilt fokus på sjukfrånvarotalen inom vissa identifierade nämnder i syfte att sjuktalen framöver ska minska.

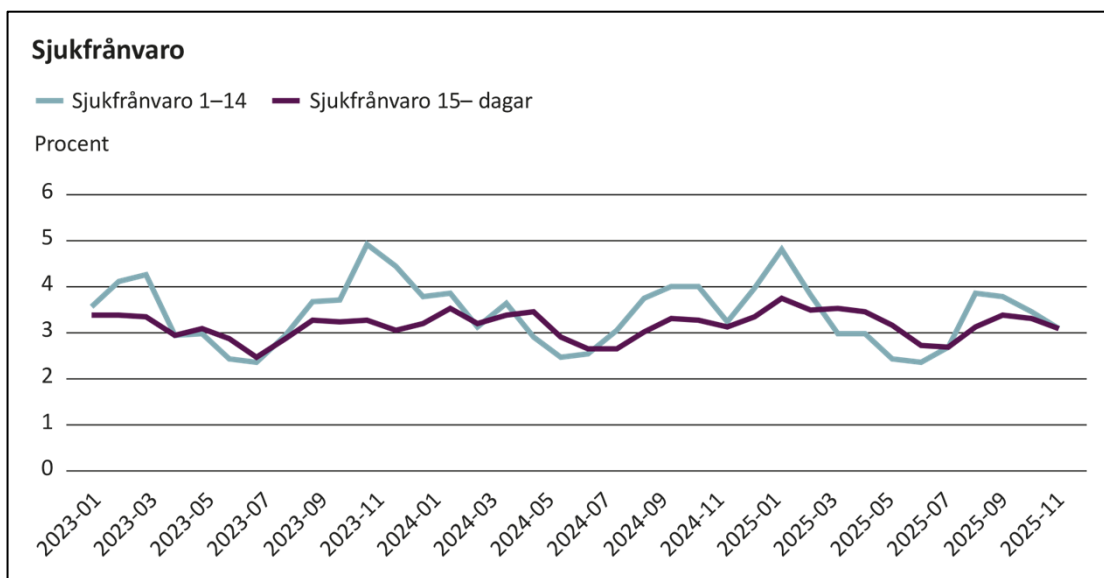
Sjukfrånvaron varierar avsevärt mellan kommunens olika verksamheter och yrkesgrupper. De högsta nivåerna återfinns inom nämnder med så kallade kontaktyrken, det vill säga yrkeskategorier där medarbetare har nära fysisk kontakt med barn, elever, brukare och andra målgrupper.

Kvinnors sjukfrånvaro uppgick även 2025 till en högre nivå än mäns; 7,3 procent respektive 4,9 procent. Detta speglar delvis att kvinnliga medarbetare är överrepresenterade inom kontaktyrkena. Ytterligare en faktor som kan påverka sjukfrånvaron är att antalet medarbetare per chef generellt är högre inom kontaktyrken än inom mer mansdominerade tekniska verksamheter, både i Lunds kommun och nationellt.

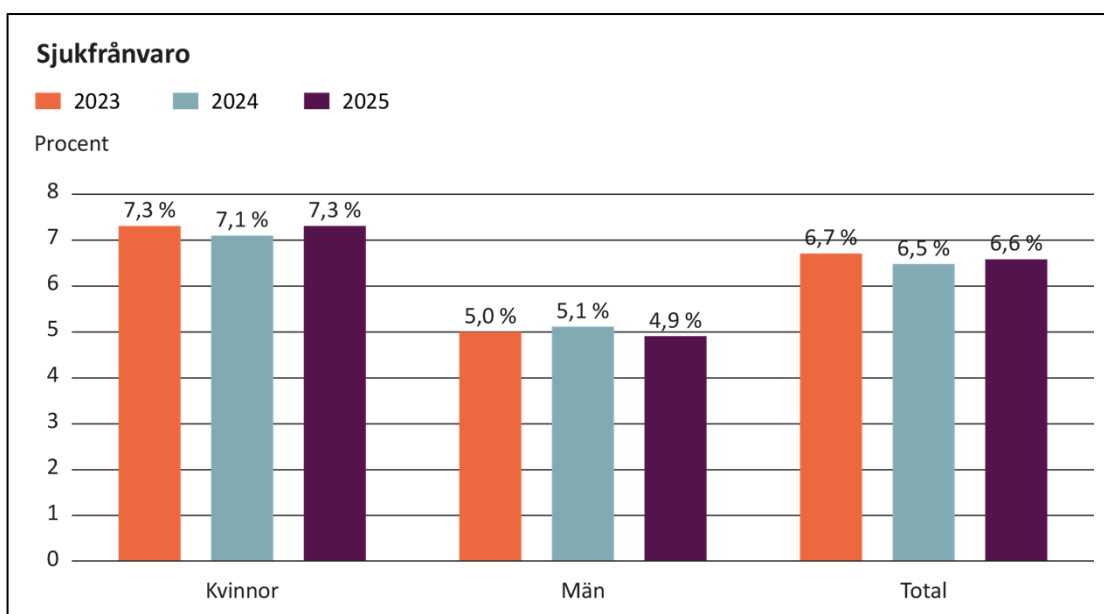
En annan förklaring till de högre sjuktalen i kvinnodominerade yrkesgrupper är de begränsade möjligheterna till distansarbete inom skola, vård och omsorg. I yrken med större möjlighet till distansarbete, exempelvis administrativa eller skrivbordsbaserade roller, kan medarbetare i högre utsträckning arbeta hemifrån vid mildare symptom och därigenom undvika sjukfrånvaro samt reducera smittspridning.

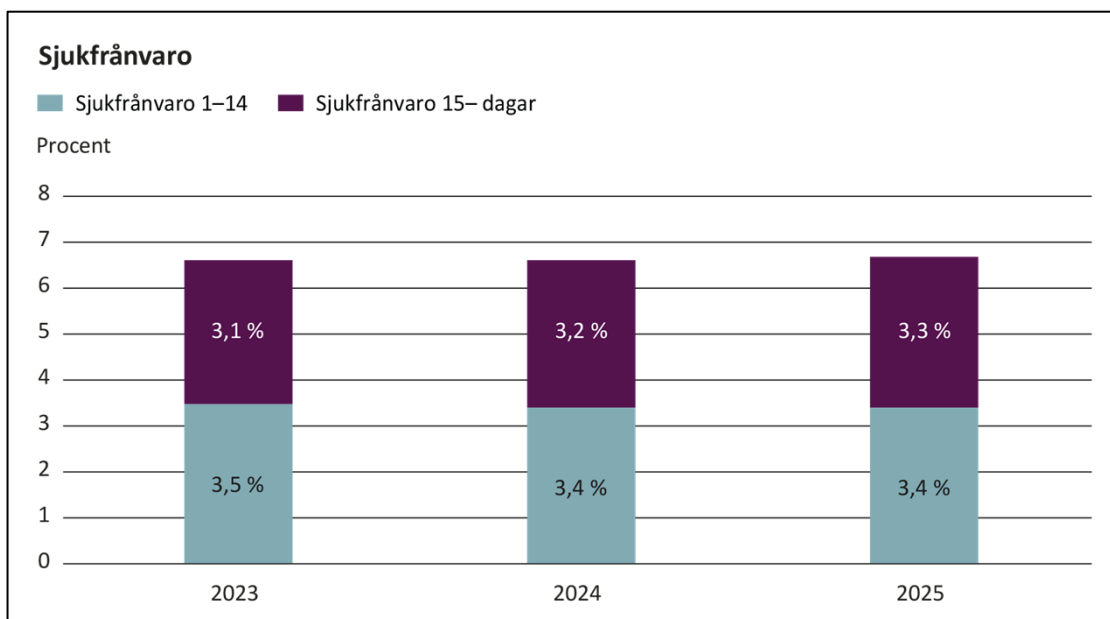
Diagrammet visar sjukfrånvaro per månad under 2023–2025.

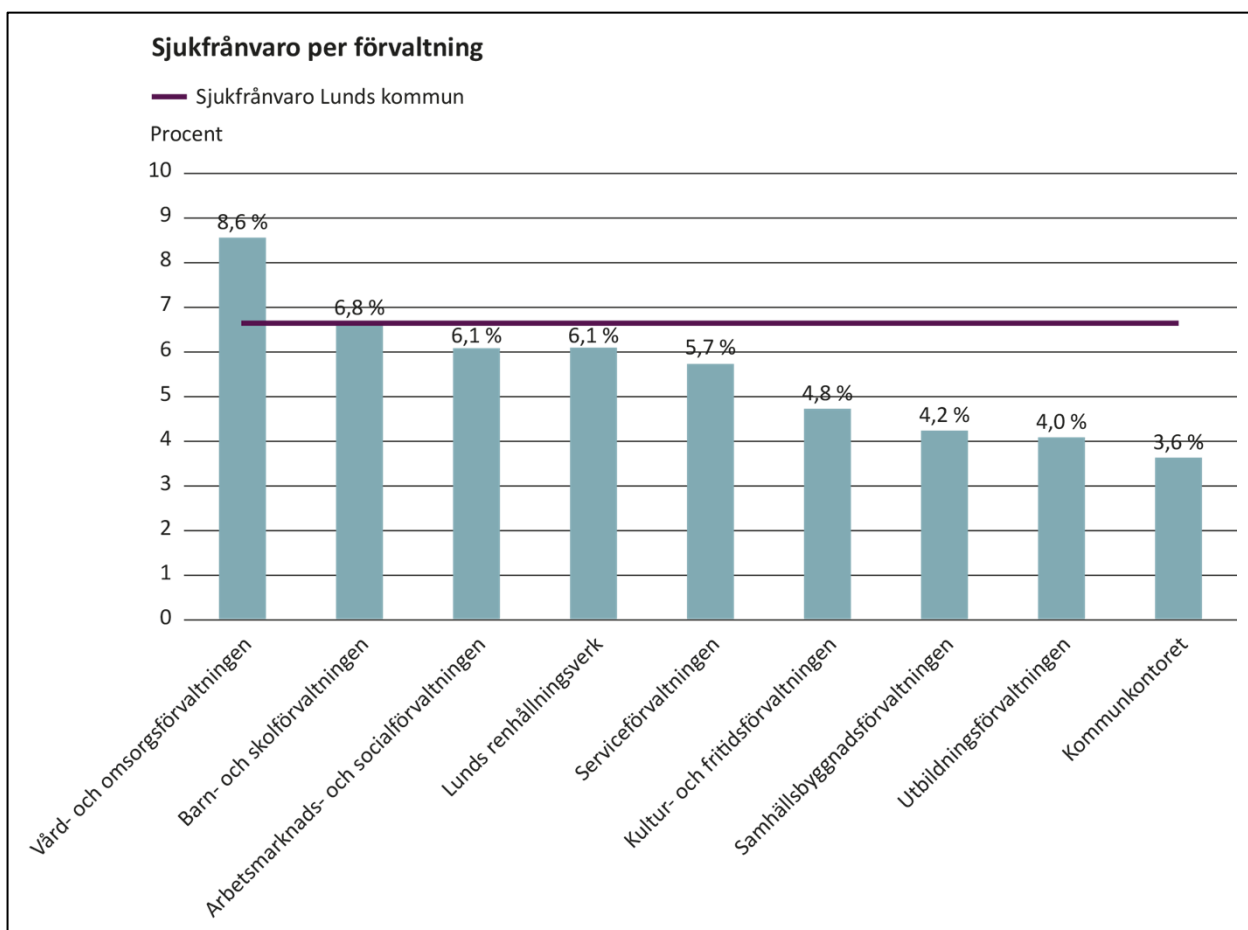
Diagrammet visar sjukfrånvaro dag 1-14 och sjukfrånvaro dag 15- mellan 230101 och 251231.

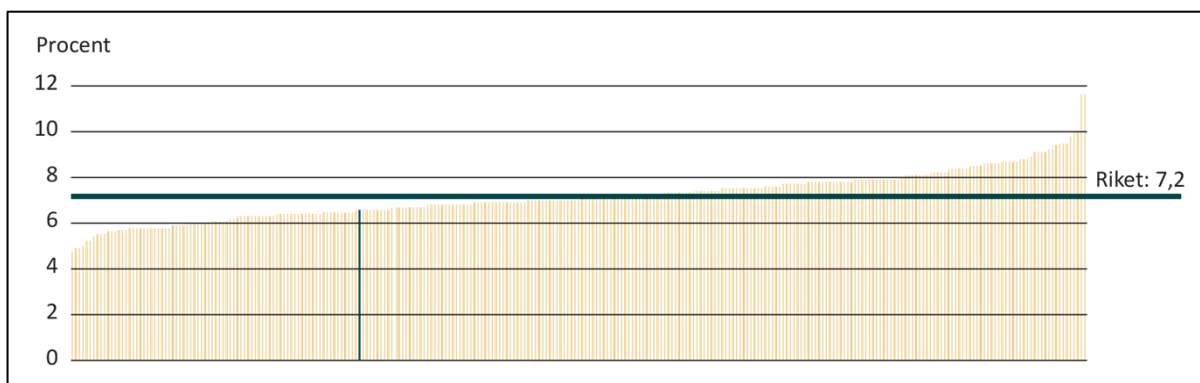
Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron inom Lunds kommun samt uppdelat på kön för perioden 2023–2025.

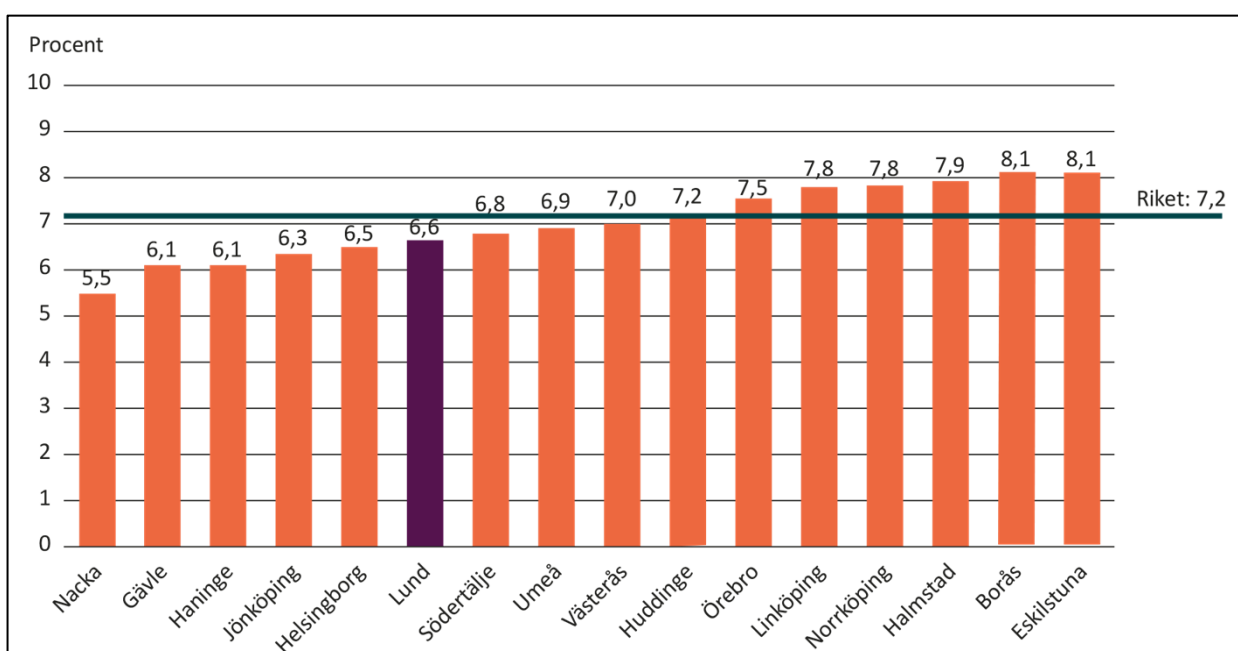
Diagrammet visar fördelningen av korttids- och långtidssjukfrånvaro 2023–2025.

Diagrammet visar sjukfrånvaron per förvaltning under 2025.

Diagrammet visar sjukfrånvaro för kommuner i Sverige under 2025. Den svarta stapeln är Lunds kommun i relation till övriga kommuner. Den streckade linjen visar rikssnittet för sjukfrånvaro 2025.

Diagrammet visar sjukfrånvaro för kommuner i Sverige med 100 000 – 199 999 invånare under 2025. Den streckade linjen visar rikssnittet för sjukfrånvaro 2025.

Insatser för att sänka sjukfrånvaron

Lunds kommun har ett flerårigt fokus för att minska sjukfrånvaron och arbetsmiljömålet stärker vikten av att fortsätta arbetet med att förebygga ohälsa och skapa en hållbar arbetsmiljö. Detta bidrar inte bara till lägre kostnader och ökad produktivitet, utan också till en arbetsplats där människor trivs och kan prestera på bästa möjliga sätt.

Aktiva insatser för att sänka lång- och korttidssjukfrånvaron på både förvaltnings- och kommungemensam nivå har starkt bidragit till att sjukfrånvaron sänkts de senaste åren även om minskningen nu stannat upp. Åren 2020 till 2022 låg huvudfokus på långtidssjukfrånvaro och rehabilitering. Tre insatser lanserades under 2023 för att minska korttidssjukfrånvaron. Samtliga är nu implementerade i ordinarie verksamhet.

Hälsoprogrammet riktar sig till medarbetare med upprepade korttidssjukfrånvaro, vilket innebär minst sex sjuktillfällen på tolv månader. Syftet med Hälsoprogrammet är att sänka korttidssjukfrånvaron och stärka medarbetaren. Under 2025 har sju grupper startats upp och avslutats.

Hälsoinsatsen vänder sig till medarbetare och har som syfte att förbättra hälsan för medarbetare, minska deras korttidssjukfrånvaro och förebygga längre sjukskrivningsperioder. Medarbetare med hög korttidssjukfrånvaro och sannolikt medicinsk problematik får professionellt stöd från företagshälsovården. Totalt har 58 medarbetare deltagit i insatsen under det gångna året.

Chefshandledning sjukfrånvaro är en utvecklingsinsats för i första hand chefer med generellt hög sjukfrånvaro i sina arbetsgrupper. Eftersom ledarskap är en faktor som förväntas påverka graden av korttidssjukfrånvaro hos medarbetarna ligger fokus i chefshandledningen på att stärka och främja cheferna i deras ledarskap. Cheferna får verktyg och mentala modeller för att identifiera om lösningen finns hos den anställda, i arbetsgruppen, eller organisationen och hur man som ledare kan och bör verka och agera för att främja en konstruktiv utveckling. Under 2025 har sex nya grupper startats upp. Konceptet har under det gångna året utvecklats och innefattar nu även temat psykisk ohälsa. Antalet tillfällen har utökats från tio till tolv. De grupper som redan avslutats har fått erbjudande om ytterligare tre träffar med det nya temat.

Under 2024 började Lunds kommun utveckla processen kopplat till stöd och åtgärder vid olika former av riskbruk. Bland annat har samarbetet med företagshälsovården lett till nya tjänster där medarbetare har möjlighet att få stöd i ett potentiellt riskbruk. Mer riktlinjer och stödmaterial inom området lanserades under 2025, så som exempelvis riktlinjer för alkohol och droger.

Chefshandledning psykisk ohälsa

I mars hölls en innovationsvecka inom kommunen på temat psykisk ohälsa. Utmaningar såsom ökad psykisk ohälsa generellt i samhället och hög sjukfrånvaro till följd av psykisk ohälsa identifierades. I ett av spåren för metodutveckling deltog representanter för HR som tog fram förslag på hur Lunds kommun kan möta utmaningarna. Resultatet blev att börja ta fram ett nytt chefshandledningskoncept på temat psykisk ohälsa. Forskning stödjer att utbildning riktad till chefer i förlängningen minskar antalet sjukskrivningar.

Under hösten 2025 togs därför ett nytt chefshandledningskoncept fram, med planerad start våren 2026, och en leverantör upphandlades. Insatsen riktar sig till kommunens alla chefer. Syftet med insatsen är att stärka cheferna i att våga agera, fatta beslut och ta viktiga samtal i förhållande till medarbetare som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa, detta med målet att förebygga sjukskrivningar och eskalerad ohälsa. Grupphandledningen är en utvecklingsinsats på temat psykisk ohälsa där korta teoretiska föreläsningar kommer att varvas med praktisk färdighetsträning, i mindre grupper, samt tid för reflektion och diskussioner.

Under 2025 har insatser gjorts för att stötta och utveckla HR:s kunskap inom arbetsmiljö och hälsa så att de i sin tur kan stötta chefer. Temat under hösten var psykisk ohälsa utifrån ett rehab- och arbetsmiljöperspektiv.

Stresshanteringsprogrammet Livsbalans

Under hösten 2025 togs ett stresshanteringsprogram fram med planerad start våren 2026. Målgruppen är medarbetare med stressrelaterad ohälsa i riskzonen för längre sjukskrivning. Livsbalans är en hälsofrämjande och förebyggande insats med målet att hjälpa deltagarna att leva ett balanserat och meningsfullt liv, vara välfungerande i arbetet samt minska risken för längre sjukskrivning.

Insatser framöver

En minskad sjukfrånvaro bidrar till ökad kontinuitet i verksamheterna och har en positiv påverkan på kommunens ekonomi. Trots de insatser som genomförts de senaste åren har minskningen av sjukfrånvarotalen stannat upp. Det är därför fortsatt angeläget att bedriva ett aktivt och systematiskt arbete för att sänka sjukfrånvaron.

Kommunens process för att förebygga och hantera långtidssjukfrånvaro är tydlig och kommunicerad men följsamheten kan förbättras. Under 2026 är det därför ett särskilt fokus på sjukfrånvarotalen inom vissa identifierade nämnder i syfte att sjuktalen framöver ska minska. Även det kommunövergripande arbetet med att minska sjukfrånvaron är ett prioriterat område framöver. Till exempel kommer nya förebyggande insatser med fokus på arbetet mot psykisk ohälsa att startas upp och området vidareutvecklas genom bland annat framtagande av utbildning för medarbetare samt insatser för att minska stigma mot psykisk ohälsa.

2. Förbättra chefers förutsättningar

Chefer, och det sätt de utövar sitt ledarskap på, är avgörande för hur verksamheter fungerar och hur medarbetare upplever sin arbetssituation. Att säkerställa rimliga förutsättningar för kommunens chefer att utöva chef- och ledarskap kommer att bidra till högre kontinuitet, bättre arbetsmiljö och ökad måloppfyllelse.

I Lunds kommuns ramverk för tillitsbaserad styrning och ledning betonas särskilt vikten av att chefer har goda organisatoriska förutsättningar för att ha möjlighet att leda med tillit. Detta arbetsmiljömål är således en central komponent i arbetet med att möjliggöra tillit i hela organisationen under 2025–2026.

Flera kompetenshöjande insatser för chefer har lanserats under året, bland annat en digital introduktionsutbildning för chefer som lanserades i början av 2025.

Under 2025 gjordes den grundläggande arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud om till en helt digital utbildning. Vilket gör den mer tillgänglig. Utbildningen kan även repeteras helt eller i vissa delar vid behov. Under 2026 kompletteras den grundläggande utbildningen med ytterligare digitala utbildningar med

fokus på olika arbetsmiljöområden. Även fysiska träffar kommer att erbjudas – där deltagarna genom övningar får praktisera vad de lärt sig på de digitala utbildningarna.

Under 2025 påbörjades förberedelser för att ytterligare stärka kunskapen kring chefers förutsättningar. En enkät till samtliga chefer planeras till våren 2026 där chefer har möjlighet att beskriva sina organisatoriska förutsättningar ur olika perspektiv. Enkäten syftar till att ge ett underlag för fortsatta utvecklingsinsatser men också belysa de positiva aspekter som Lunds kommuns chefer upplever i sin vardag.

För att underlätta chefernas vardag har löpande aktiviteter inom HR-objektet skett under 2025. Bland annat har arbetet med löneöversynen förenklats och förtydligats genom standardiserade mallar och översyn av chefs roll. Genom arbetet med *onboarding* har organisationsstrukturen i HR-portalen blivit mer enhetlig utifrån fastställd namnstandard och nivåer. En enhetlig och tydlig rutin för beställning av behörigheter togs också fram under året.

För att se vilka områden som skapar merjobb för chefer analyserades inkomna ärenden till lönesupport. De områden som identifierades var delar av anställningsprocessen samt hantering av frånvaro och semester varför arbetet med att tydliggöra roller fortsätter. Under året har också en utbildning i HR-portalen för medarbetare lanserats parallellt med att AI-chatten för kommunsupport förbättras kontinuerligt.

Det kommunövergripande arbetet med att förbättra chefers förutsättningar fortsätter under 2026. Till exempel kommer området schema- och bemanningsplanering vara i fokus inom identifierade nämnder samt kommunövergripande, vilket bedöms påverka chefers förutsättningar positivt.

3. En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning

En mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning ger medarbetarna större möjligheter att prestera och bidra till välfungerande verksamheter. Det förebygger även ohälsa och sjukskrivningar. De två frågor som rör arbetsbelastning och möjligheter till återhämtning i medarbetarenkäten har de högsta resultaten hittills. Dock kvarstår behov av fortsatta insatser.

Under 2025 har två digitala arbetsmiljöutbildningar tagits fram i syfte att stärka chefer och skyddsombuds förutsättningar att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor, inklusive frågor om arbetsbelastning och återhämtning. Den grundläggande utbildningen *Arbetsmiljöarbete för chef och skyddsombud* fokuserar på att stärka den övergripande förståelsen för det systematiska arbetsmiljöarbetet där bland annat fokus på hur arbetet planeras och organiseras ingår. Utbildningen belyser hur brister i planering och prioritering kan påverka arbetsbelastningen och ger vägledning kring förebyggande åtgärder, såsom tydliggörande av ansvar och prioriteringar. Utbildningen *SAM-hjulet* fördjupar hur arbetsmiljön ska undersökas, riskbedömas, åtgärdas och följas upp, där arbetsbelastning är en av de arbetsmiljörisker som ingår.

Under året genomfördes också en inventering kring vilka undersökningsmetoder verksamheterna använder för att identifiera risker kopplade till organisatorisk och social arbetsmiljö inklusive arbetsbelastning och återhämtning. Även verksamheternas synpunkter och behov inventerades. Inventeringen är ett underlag för utvecklingen av kommunens medarbetarenkät som kommer pågå även under 2026.

Arbetsmarknads- och socialnämnden genomför ett pilotprojekt avseende återhämtningstid på arbetstid. Under 2024 utökades projektet till att omfatta ytterligare yrkesgrupper. I slutet av 2025 gjordes utvärdering som visar att både chefer och medarbetare som deltagit är nöjda med genomförandet. Däremot påvisar utvärderingen ingen tydlig effekt på den korta sjukfrånvaron (dag 1–14), vilket var förhoppningen av projektet. Parallellt med projektet har även organisatoriska förändringar genomförts, vilket kan ha påverkat utfallet av den korta sjukfrånvaron negativt.

Företagshälsovård

Lunds kommun beställer flest tjänster av förebyggande karaktär av den upphandlade företagshälsovårdsleverantören, framför allt på insatser på individnivå. Tjänsten stödsamtal sticker ut som den särklass mest nyttjade. Målsättningen framåt är att gå vidare och flytta fokus än mer till främjande insatser på såväl grupp som organisatorisk nivå för det är det slags insatser som forskningen visar främst främjar en hållbar arbetsmiljö.

Lunds kommun har även utvecklat flera tjänster tillsammans med leverantören av företagshälsovård, såsom chefshandledning och den så kallade Hälsoinsatsen (se avsnittet Sänk sjukfrånvaron).

Den upphandlade leverantören av företagshälsovårdstjänster tillträdde i slutet av mars 2022. Utfallen av åren 2022 till 2025 visar på en tydlig kostnadsbesparing jämfört med när företagshälsovård bedrevs i intern regi. Tjänsteutbudet är större än tidigare vilket möjliggjort ett mer effektivt och behovsanpassat arbete. Avtalet med leverantören upphör under 2026 varför arbetet med en upphandling påbörjades under hösten 2025.

Friskvårdsbidrag

Vid ingången av 2025 höjdes Lunds kommuns friskvårdsbidrag till maximalt 2500 kronor per år och medarbetare, en höjning med 800 kronor.

Under året utnyttjade 8410 månadsavlönade medarbetare sitt friskvårdsbidrag, vilket är en ökning med 1019 medarbetare jämfört med föregående år. Medarbetarna köpte friskvård för drygt 18,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 7,3 miljoner kronor jämfört med 2024 (10,9 miljoner kr). Ökningarna beror dels på höjningen av friskvårdsbidragets storlek, dels att ett större antal medarbetare än tidigare utnyttjade sitt friskvårdsbidrag. Sedan möjligheten att köpa friskvård utan att göra personliga utlägg infördes 2023 har antalet medarbetare som utnyttjar sitt friskvårdsbidrag ökat kontinuerligt vilket är positivt utifrån ett hälsofrämjande perspektiv.

Dessutom köpte 159 timavlönade medarbetare friskvård för 234 330 kr, vilket är en ökning med 13 personer och drygt 64 000 kronor. Ökningen för timavlönade bedöms främst bero på höjningen av friskvårdsbidraget.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är en avgörande faktor för att säkerställa en god och hälsosam arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen ska ge en bild av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i Lunds kommuns olika verksamheter. Den genomförs av chef, skyddsombud och några medarbetare på varje organisatorisk enhet under september-oktober. Varje enhet ska ta fram handlingsplan utifrån de områden de ser behöver förbättras. Gemensamma utvecklingsområden lyfts till förvaltnings- eller kommunnivå.

Sammanfattningsvis är bedömningen att Lunds kommun har ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. Samverkan fungerar och arbetsmiljön är en integrerad och naturlig del i det kontinuerliga arbetet. Både medarbetare och skyddsombud ges möjlighet att delta i arbetsmiljöarbetet, arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal genomförs.

Rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete, som antogs våren 2024 har under året fortsatt att implementeras i alla verksamheter. Mycket arbete är gjort, men vissa delar återstår. Bland annat behöver förvaltningarna säkerställa att alla enheter har en lokal rutin för arbetsmiljöundersökningar för att upprätthålla en systematik i det regelbundna arbetet med att undersöka arbetsmiljön. Under 2026 lanseras en digital utbildning för chefer och skyddsombud, med fokus på det så kallade *SAM-hjulet* (att undersöka och bedöma risker i arbetsmiljön, åtgärda brister och efterkontrollera att åtgärderna har haft avsedd effekt). Utbildningen syftar till att ytterligare förtydliga hur arbetet med undersökningar, riskbedömningar, åtgärder och efterkontroll ska gå till.

Även om tillbudsrapporteringen ökat under 2025 framkommer det i många enheters uppföljning att kunskapen kring tillbud och arbetsskador, samt rapporteringen av dessa, behöver öka bland medarbetarna. Under 2026 kommer därför en digital utbildning för chefer och skyddsombud att lanseras tillsammans med ett utbildningsmaterial för medarbetare med diskussionsfrågor att använda på arbetsplatsträffar. Under hösten 2025 infördes även en ny rutin för rapportering och hantering av tillbud och arbetsskador, vilken kommer att implementeras i förvaltningarna under kommande år.

I samband med årets uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes även en kommunövergripande *intern kontroll* på området våld och hot. Nuvarande rutin för våld och hot har fått godkänt av Arbetsmiljöverket vid de inspektioner de genomfört på temat under året. De synpunkter de haft har varit att anpassningar på lokal nivå inte gjorts fullt ut eller att efterlevnaden inte alltid fungerat fullt ut. Detsamma har framkommit i resultaten av den interna kontrollen. Förvaltningarna kommer framöver att säkerställa att det finns lokalt anpassad rutin för alla enheter och att medarbetarna känner till den och följer den.

Resultatet av den interna kontrollen visade även att det finns behov av utbildning för medarbetarna, bland annat i lågaffektivt bemötande. Olika alternativ på utbildning kommer att presenteras under 2026 för att möta de olika behov som finns i verksamheterna.

Tillbud och arbetsskador

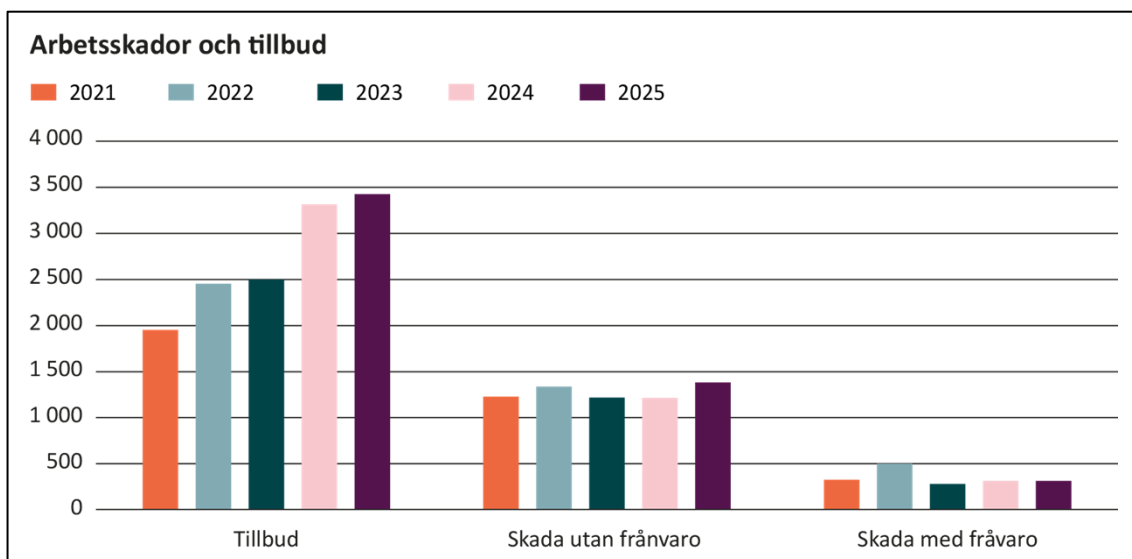
Ett tillbud är en händelse som hade kunnat leda till skada eller olycksfall men som, av olika skäl, inte resulterade i detta. Trots att ingen skada inträffade är det viktigt att ta tillbud på största allvar. För att möjliggöra effektiva riskbedömningar och förebyggande åtgärder behöver verksamheten ha god kännedom om samtliga tillbud som inträffar.

Under 2025 noteras en tydlig ökning av rapporterade tillbud. Det gemensamma och proaktiva arbete som genomförts bedöms ha haft avsedd effekt och har stärkt verksamheternas kunskap om betydelsen av tillbudsrapportering inom arbetsmiljöområdet. Kommunen genomför kontinuerligt utbildnings- och informationsinsatser för att främja rapporteringen, bland annat inom ramen för arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud.

Den årliga SAM-uppföljningen visar ett fortsatt behov av att höja kunskapsnivån och medvetenheten kring rapportering av tillbud. Det bedöms sannolikt att fler tillbud inträffar än vad som registreras. En generell tumregel är att antalet tillbud bör uppgå till ungefär tio gånger fler än antalet arbetsolyckor (med eller utan frånvaro). Under 2025 rapporterades 3442 tillbud och 1687 arbetsskador i kommunens system för arbetsskador och tillbud. En möjlig konsekvens av förbättrad rapportering kan därför bli en ökning av anmälda arbetsskador, då tillbuden utgör en central del av det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Antalet anmälda arbetsskador har under de senaste åren legat på en relativt stabil nivå, med undantag för en topp 2022 samt en mindre ökning 2025. På grund av bristande kategorisering vid registrering är det svårt att analysera variationerna på ett tillförlitligt sätt. En större stickprovsgranskning har dessutom visat att flera anmälningar är felkategoriserade. Det går därför inte att med säkerhet avgöra om förändringar i antalet anmälningar speglar faktiska variationer i skadeförekomst eller främst förändringar i rapporteringsbenägenhet.

Under hösten 2025 implementerades en ny rutin för rapportering och hantering av tillbud och arbetsskador i Lunds kommun. Rutinen ska vara till stöd och hjälp i det fortsatta arbetet att öka tillbudsrapporteringen. Parallellt pågår upphandling av nytt system för rapportering och uppföljning av tillbud och arbetsskador där förbättrade analysmöjligheter premieras.

Diagrammet visar antalet registrerade tillbud, skada utan frånvaro och skada med frånvaro 2021 – 2025.

Mål i program för social hållbarhet

I Lunds kommuns program för social hållbarhet finns tre delmål som tar sikte på arbetsmiljön och personalpolitiken i kommunens interna organisation. Uppföljningen av dessa tre mål redovisas därför i både personalredovisningen som i hållbarhetsredovisningen.

Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling

I Lunds kommunkoncern ska arbetsplatser kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Lunds kommun främjar inkludering och motverkar diskriminering genom att kontinuerligt undersöka arbetsförhållanden, agera vid förekomst av diskriminerande förhållanden samt genom att integrera lika rättigheter och möjligheter i rutiner och processer. På förvaltningsnivå sker uppföljning till exempel i samband med den årliga medarbetarenkäten. På arbetsplatser är det systematiska arbetet mot diskriminering kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM).

I medarbetarenkäten uppfattar fler medarbetare att deras arbetsplats är fri från diskriminering, jämfört med föregående år. Varje upplevelse av diskriminering är oacceptabel och tas på allvar, men på det stora hela kännetecknas Lunds kommuns arbetsplatser av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering.

Lunds kommun uppnår målet.

Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö

Lunds kommun ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö.

Lunds kommun bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen och kollektivavtal. Det pågår ett ständigt förbättringsarbete och i avsnittet Arbetsmiljö och hälsa framgår vad som genomförts under 2025.

Lunds kommun uppnår målet.

Likvärdig lön

I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön.

För att säkerställa att osakliga löneskillnader inte förekommer genomför Lunds kommun årligen en arbetsvärdering och lönekartläggning. Lönekartläggningen identifierade inga behov av individuella åtgärder för att nå mer jämställda löner. Inte heller i arbete med likvärdiga arbeten har osakliga löneskillnader funnits.

Lunds kommun uppnår målet.

Framåtblick

De demografiska förändringarna kommer även framöver att vara en betydelsefull faktor för Lunds kommuns utveckling som arbetsgivare. Befolkningen fortsätter att växa, samtidigt som sammansättningen förändras. Antalet barn i förskole- och grundskoleålder minskar under de närmaste åren, medan andelen äldre – särskilt i åldersgruppen 80 år och äldre – ökar kraftigt. Detta innebär att kommunens uppdrag förändras i takt med behoven och ställer ökade krav på anpassning, omställningsförmåga och långsiktig planering.

Enligt Lunds kommuns planeringsdirektiv för ekonomi- och verksamhetsplan 2027–2029 bedöms Lunds kommun ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov under kommande år, motsvarande cirka 3 000 tillsvidareanställda medarbetare. Rekryteringsbehovet drivs främst av personalomsättning och pensionsavgångar och är särskilt påtagligt inom vård- och omsorgsområdet. Samtidigt visar analyser att behoven inom äldreomsorgen i dagsläget inte ökar i samma takt som den äldre befolkningen, vilket understryker vikten av faktabaserad planering, effektiv resursanvändning och förmåga till snabb omställning inom organisationen.

Mot denna bakgrund blir kompetensförsörjningen en strategisk kärnfråga. Förmågan att utveckla, behålla och använda befintlig kompetens mer effektivt är avgörande för att möta framtidens välfärdsuppdrag. Arbetet med organisatorisk omställning behöver därför fortsätta att stärkas, liksom möjligheterna för medarbetare att utvecklas inom eller mellan yrkesroller när verksamheternas behov förändras.

En god arbetsmiljö är en central del i detta arbete. Kommunens arbetsmiljömål – att sänka sjukfrånvaron, förbättra chefers förutsättningar samt skapa en mer hållbar arbetsbelastning och bättre möjligheter till återhämtning – är viktiga verktyg för att minska personalomsättning, stärka kontinuiteten i verksamheterna och möjliggöra ett längre och mer hållbart arbetsliv. Ett fortsatt systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete är därmed avgörande för både verksamheternas kvalitet och kommunens långsiktiga kompetensförsörjning.

I linje med planeringsdirektivets inriktning på aktiv omställning behöver Lunds kommun även fortsätta utveckla nya arbetssätt och öka effektiviteten i organisationen. Digitalisering, automatisering och utveckling av gemensamma och mer ändamålsenliga processer skapar förutsättningar att frigöra tid och resurser till kärnverksamheten. Arbetet med en effektiv och funktionell tjänstepersonsorganisation, tillsammans med ett tillitsbaserat ledarskap, är centralt för att möjliggöra denna utveckling utan ökad detaljstyrning.

Sammantaget står Lunds kommun inför en framtid där förmågan att ställa om, prioritera och arbeta mer långsiktigt blir allt viktigare. Genom att förena demografisk analys med strategiskt arbete inom kompetensförsörjning, arbetsmiljö och organisatorisk utveckling skapas förutsättningar för att även framöver vara en attraktiv arbetsgivare och leverera välfärd med hög kvalitet och effektivitet till Lundaborna.

Hållbarhetsredovisning 2025

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattning	6
Styrning för hållbarhet	7
Program för ekologisk hållbarhet	9
Prioriterat område: Konsumtion och produktion	9
Prioriterat område: Miljö- och hälsofarliga ämnen	14
Prioriterat område: Klimat och energi.....	17
Prioriterat område: Boende och närmiljö	21
Prioriterat område: Biologisk mångfald och ekosystemtjänster.....	25
Prioriterat område: Yt- och grundvatten	29
Program för social hållbarhet	32
Prioriterat område: Demokrati.....	32
Prioriterat område: Utbildning och lärande	37
Prioriterat område: Levnadsvanor.....	41
Prioriterat område: Arbete och sysselsättning	45
Prioriterat område: Boende och närmiljö	49
Prioriterat område: Jämställdhet.....	53
Näringslivsprogram	56
Prioriterat område: Service och bemötande	56
Prioriterat område: Attraktivitet.....	60
Prioriterat område: Hållbar tillväxt.....	63
Prioriterat område: Innovationskraft.....	67
Prioriterat område: Kompetensförsörjning	71
Prioriterat område: Markberedskap och goda fysiska förutsättningar.....	74
Prioriterat område: Infrastruktur och tillgänglighet	76
Relaterade styrande dokument	79
Energiplan för Lunds kommun 2019–2026.....	79
Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering 2022–2026	80
Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027	81
Lunds kommuns handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar 2023–2025.....	82
Handlingsplan för Lunds kommuns näringslivsprogram, 2024–2025	83

Foto framsida: Fredrik Åkerberg

Inledning

Lunds kommuns hållbarhetsredovisning bygger på uppföljningen av de mål för hållbar utveckling som finns i Program för social hållbarhet 2020–2030, Näringslivsprogram 2022–2030 och Program för ekologiskt hållbar utveckling 2021–2030 (LundaEko).

Syftet med hållbarhetsredovisningen är att besvara frågan: Hur går det för Lunds kommun hållbarhetsarbete? Redovisningen följer utvecklingen med fokus på både platsen Lund och organisationen Lunds kommun.

Hållbarhetsredovisningen utgår från programmens prioriterade områden. Under varje målområde redovisas ett urval av de viktigaste händelserna under 2025, följt av en analys av utmaningar och möjligheter för det fortsatta arbetet.

För att nå målen krävs dialog och samverkan både inom kommunkoncernen och med externa aktörer. Arbetet behöver engagera invånare, förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun, lärosäten, näringsliv och civilsamhälle. Genom att uppmuntra nya idéer och lösningar kan vi tillsammans skapa ett hållbart Lund.

Flera styrdokument är redskap för att konkretisera och nå mål och delmål samt för att visa helheten i kommunens hållbarhetsarbete. Arbetet med relaterade styrdokument beskrivs kort under de prioriterade områdena, och för några görs en fördjupad uppföljning under rubriken Relaterade styrande dokument.

Ett resiliент samhälle

I en värld som förändras snabbt, med ökande osäkerhet och mer komplexa samhällsutmaningar, behöver Lunds kommun arbeta för hållbarhet här och nu och samtidigt stärka vår förmåga att möta framtidens påfrestningar. Klimatförändringar och extremväder, geopolitiska spänningar, digitala risker och sociala utmaningar påverkar redan kommunens verksamheter, invånare och vår gemensamma utveckling. Ett resiliент samhälle är också grunden i den civila beredskapen och en central del i kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar.

Resiliens handlar om förmågan att förebygga och hantera störningar, återhämta sig efter påfrestningar och anpassa samt utveckla verksamheter i en omvärld som ständigt förändras. I kommunens tre kommunövergripande hållbarhetsprogram integreras resiliens på olika sätt som tillsammans förstärker helheten.

- Det ekologiska hållbarhetsarbetet stärker den långsiktiga motståndskraften genom klimatanpassning och klimatomställning, genom att värna biologisk mångfald och genom att trygga vatten-, energi- och livsmedelsförsörjningen.
- Arbetet med social hållbarhet stärker på olika sätt den sociala resiliensen genom ökad delaktighet, trygghet och jämlika livsvillkor. Detta bidrar till starka lokalsamhällen där människor kan bidra och stödja varandra när samhället prövas.
- Näringslivsprogrammet utvecklar den ekonomiska resiliensen genom innovationskraft och hållbar tillväxt, en robust kompetensförsörjning och ett livskraftigt näringsliv som kan hantera snabba skiften i omvärlden.

Att integrera resiliens i hållbarhetsarbetet innebär att se sambanden och planera långsiktigt. Målet är inte bara en grönare, mer inkluderande och innovativ kommun, utan också en framtidssäkrad och robust kommun där invånare, verksamheter och företag har goda förutsättningar att hantera både dagens och morgondagens utmaningar.

Biosfärområde Storkriket – ett modellområde för hållbar utveckling

Under året beviljades Lunds, Sjöbo och Eslövs kommuners gemensamma ansökan om Biosfärområde Storkriket av UNESCO. Utnämningen innebär ett internationellt erkännande och medför att området etableras som ett modellområde för hållbar utveckling, där samspelet mellan det lokala samhället och natur står i centrum. Storkriket omfattar geografiskt hela Lunds kommun, hela Sjöbo kommun samt de södra delarna av Eslövs kommun, motsvarande cirka 110 000 hektar i södra Skåne.

Ett biosfärområde är en del av UNESCO:s globala program Man and the Biosphere och ska fungera som en arena för att pröva och utveckla lösningar för hållbar utveckling. Arbetet utgår från tre samverkande funktioner: bevarande av biologisk mångfald och värdefulla landskap, utveckling av ett långsiktigt hållbart samhälle och näringsliv samt stöd till forskning, lärande och kunskapsutbyte på lokal, regional och internationell nivå.

För Biosfärområde Storkriket innebär detta ett helhetsperspektiv på hållbarhet, där ekologiska, sociala och ekonomiska värden utvecklas parallellt. Områdets variation av stad och landsbygd, jordbrukslandskap, tätorter och skyddad natur skapar goda förutsättningar för arbete med bland annat biologisk mångfald, hållbar livsmedelsproduktion, besöksnäring, kultur, innovation och klimatanpassning.

Arbetet bedrivs i bred samverkan mellan kommuner, näringsliv, akademi, civilsamhälle och boende i området. Genom dialog, projektutveckling och extern finansiering ska Biosfärområde Storkriket fungera som en test- och lärandemiljö där lokala initiativ bidrar till kunskapsutveckling om hållbar utveckling, samtidigt som området stärks som en attraktiv plats att leva, verka och besöka.

Sammanfattning

Hur hållbart är Lund?

Att beskriva hur hållbart Lund är kräver många perspektiv och det är svårt att ge ett enkelt svar. Viktigt är både hur utvecklingen går, om saker rör sig åt rätt håll, och hur Lund står sig i jämförelse med andra. I hållbarhetsredovisningen ligger störst fokus på det faktiska tillståndet och på uppföljningen av kommunens mål till 2030 inom social, ekologisk och näringslivsinriktad hållbarhet.

Årets redovisning visar att Lunds kommun har goda förutsättningar och att viktiga steg tas framåt, men också att flera utmaningar kvarstår och att vissa förändringar behöver gå snabbare. Skillnader mellan olika områden och grupper påverkar jämlika livsvillkor, och klimat- och miljöarbetet kräver fortsatt omställning och samverkan med andra aktörer.

Under 2025 syns exempelvis framsteg i arbetet med att göra det lätt att göra rätt: många invånare är positiva till kommunens information om hur man kan minska sin miljö- och klimatpåverkan, och avfallsmängderna har minskat över tid trots befolkningsökning. Samtidigt behöver andelen resor som görs med bil minska snabbare för att klimat- och trafikmålen ska nås, och problematisk skolfrånvaro är fortsatt en komplex utmaning. Den avgörande frågan är om utvecklingen sker i tillräckligt snabb takt för att Lund ska nå sina hållbarhetsmål till 2030.

Når vi målen i program för social hållbarhet, näringslivsprogrammet och program för ekologiskt hållbar utveckling?

Trots framgångar och ett aktivt arbete under året behövs ytterligare insatser för att uppnå programmens mål. Av de tre programmens mål bedöms att:

- 53 mål kommer att klaras
- 32 mål är osäkra om de kommer att klaras
- 5 mål riskerar att inte klaras
- 1 mål inte går att bedöma än

Att 53 mål är gröna är en förbättring jämfört med föregående år, då 47 mål bedömdes som att de kommer att klaras. Antalet mål som bedöms som att de riskerar att inte klaras har minskats från 7 till 5. De 32 målen i program för ekologisk hållbar utveckling reviderades i januari 2025 och är därför inte helt jämförbara med förra årets uppföljning.

Det är flera år kvar till 2030 och därför är det i många fall fortfarande osäkert eller svårt att bedöma om ett mål uppfylls. Kontinuerligt lärande är en framgångsfaktor. För att nå målen behöver fler åtgärder testas och efterhand förstärkas eller förkastas beroende på utfall.

Styrning för hållbarhet

I Lunds kommuns Policy för hållbar utveckling tydliggörs kommunkoncernens förhållningssättet till Agenda 2030 och de globala målen. Policyn är vägledande i arbetet med programmen för social respektive ekologisk hållbarhet, liksom för näringslivsprogrammet. Policyns principer är:

- Lunds kommun är ledande inom hållbar utveckling.
- Kommunkoncernen arbetar med ständiga förbättringar och utvecklar hållbarhetsarbetet med hög kunskapsnivå.
- Kommunkoncernen samverkar aktivt med andra offentliga aktörer, lärosäten, näringslivet och civilsamhället för att utveckla det hållbara samhället.
- Kommunkoncernen arbetar transparent och kommunicerar såväl internt som externt för att engagera medborgare och medarbetare i Lunds kommun.

Arbetet för hållbar utveckling utgår ifrån Brundtlandkommissionens definition att:

"Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov."

En hållbar utveckling inom kommunkoncernen omfattar tre dimensioner – ekologisk, social och ekonomisk, vilka utgör varandras förutsättningar.

- **Ett ekologiskt hållbart Lund** syftar till att skapa ett resurseffektivt samhälle där ekosystemen och dess funktioner långsiktigt bibehålls och planetens gränser inte överstigs.
- **Ett socialt hållbart Lund** syftar till att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund – Ett Lund för alla.
- **Ett ekonomiskt hållbart Lund** syftar till att skapa ett samhälle där de ekonomiska resurserna används på ett sätt som främjar ekologisk och social hållbarhet, där företagsklimatet är gott och där invånarnas ekonomiska välfärd främjas.

Programmen är kommunövergripande och svarar på frågan om vad som ska uppnås och lägger fast de långsiktiga prioriteringarna fram till 2030. Programmen är ett av flera verktyg för att förverkliga och konkretisera kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Figur 1. Program för ekologisk hållbar utveckling har kopplingar till 13 av de globala målen. Dessa är mål nummer 1 ingen fattigdom, 2 ingen hunger, 3 god hälsa och välbefinnande, 4 god utbildning för alla, 6 rent vatten och sanitet för alla, 7 hållbar energi för alla, 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 9 hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 11 hållbara städer och samhällen, 12 hållbar konsumtion och produktion, 13 bekämpa klimatförändringarna, 14 hav och marina resurser samt 15 ekosystem och biologiska mångfald. Program för social hållbarhet har kopplingar till elva av de globala målen. Dessa är mål nummer 1 ingen fattigdom, 2 ingen hunger, 3 god hälsa och välbefinnande, 4 god utbildning för alla, 5 jämställdhet, 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 9 hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 11 hållbara städer och samhällen, 12 hållbar konsumtion och produktion samt 16 fredliga och inkluderande samhällen. Näringslivsprogrammet har kopplingar till åtta av de globala målen. Dessa är 4 god utbildning för alla, 7 hållbar energi för alla, 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, 9 hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 11 hållbara städer och samhällen, 12 hållbar konsumtion och produktion, 13 bekämpa klimatförändringarna samt 17 genomförande och globalt partnerskap.

Program för ekologisk hållbarhet

LundaEko syftar till att skapa ett resurseffektivt samhälle där ekosystemen och dess funktioner långsiktigt bibehålls och planetens gränser inte överskrids. Målen i programmet är strukturerade i sex prioriterade områden, och omfattar både den kommunala organisationen och Lund som geografiskt område. Målen bygger på Agenda 2030 och Sveriges miljö kvalitetsmål, som hanterar den miljömässiga dimensionen i Agenda 2030. För att nå målen i LundaEko krävs omfattande arbete i den kommunala organisationen, men också en bred samverkan med företag, medborgare, lärosäten med flera.

Prioriterat område: Konsumtion och produktion

För att uppnå hållbar utveckling krävs att vi utgår från planetens och ekosystemens kapacitet och ändrar hur vi producerar och konsumerar varor och resurser. Samhället behöver en ekonomi som bygger på kretslopp. En cirkulär ekonomi där vi tar hänsyn till flöden av energi, näringsämnen och andra resurser under hela livscykeln. Det behövs produktdesign som tar större miljöansvar, nya företags- och marknadsmodeller och nya finansieringsmetoder. Avfall behöver förebyggas eller kunna omvandlas till resurser som är säkra att använda igen.

För att gå i riktning mot en grön och cirkulär ekonomi behöver Lunds kommun både skapa förutsättningar för medborgare och lokalt näringsliv och se till att den egna verksamheten förvaltar sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt. Det senare behöver omfatta såväl upplåning och kapitalförvaltning som upphandling och inköp.

Händelser från året

Högt betyg för information

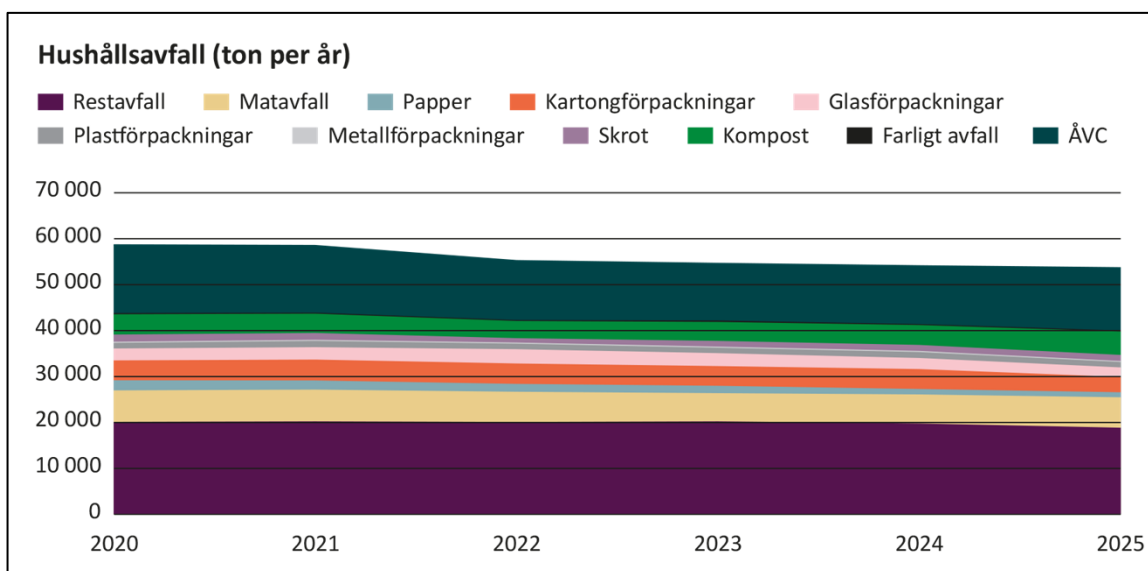
I Statistiska Centralbyrån (SCB) medborgarundersökning (en årlig enkät) får kommuninvånare svara på vad de tycker om kvaliteten på "[...] *kommunens information om vad du kan göra för att minska din miljö- och klimatpåverkan*". För 2025 var 77,6 procent positiva, vilket är en ökning sedan 2024 (69,1 procent) och bäst av alla deltagande kommuner i Sverige. Detta ligger väl i linje med kommunens mål att det ska vara lätt att göra rätt.

Förbättrad sortering av avfall och ökat återbruk

I arbetet med att bygga ut fastighetsnära insamling har fokus legat på både villa- och flerfamiljskunder. Andelen fastigheter utan full sortering minskar och ligger nu under 10 procent. Utvecklade digitala verktyg har dessutom underlättat uppföljningen. Planering för fortsatt utbyggnad under 2026 är framtagen. Även i kommunens egen verksamhet har sorteringsmöjligheterna förbättrats. Bland annat har Komvux, Vipan, Spyken, Polhem och Katedralskolan köpt in ändamålsenliga sorteringsmöbler.

En kombination av informationsinsatser, återbruksinitiativ och förbättrade sorteringsmöjligheter har lett till att utvecklingen av avfallsmängderna gått åt rätt håll de senaste fem åren. Mellan 2020 och 2025 minskade den totala mängden hushållsavfall med åtta procent, och restavfallet som går till förbränning i Malmö minskade med sex procent. Detta skedde samtidigt som befolkningen ökade.

Exempel på aktiviteter som stärker invånarnas möjligheter till återbruk är Fritidsbankens verksamhet med utlån av fritidsutrustning och bibliotekens arbete med resursdelning och utlåning av media. Under 2025 har gymnasieskolorna även vidareutvecklat projektet Vintage fair, där avgångselever på kommunens gymnasieskolor ges möjlighet att välja ett plagg gratis ur ett skänkt sortiment för student och skolbal, med syftet att kombinera cirkularitet med minskade kostnader för eleverna.

Figur 2. Mängden hushållsavfall i Lund har minskat 8 % mellan 2020 och 2025. Både restavfallet, som går till förbränning, och förpackningar, som går till materialåtervinning, har minskat under perioden.

Ny Mat- och måltidsplan

Under 2025 har en ny Mat- och måltidsplan antagits av kommunfullmäktige. En viktig förändring i planen har varit att stärka beredskapsperspektivet, som ligger väl i linje med målet om 60 procent svekologisk mat (ekologiskt med tillverkningsland Sverige). En ökad självförsörjningsgrad är viktigt som förberedelse för många typer av kriser, men det finns också exempel på kriser där fungerande internationell handel är viktigt. Det gäller till exempel den svåra torkan 2018, då livsmedelsproduktionen i Lund halverades. Vid kriser som slår mot internationella handelskedjor för insatsmedel som konstgödsel och bekämpningsmedel kan en hög andel ekologisk odling, som inte är beroende av dessa, vara en styrka.

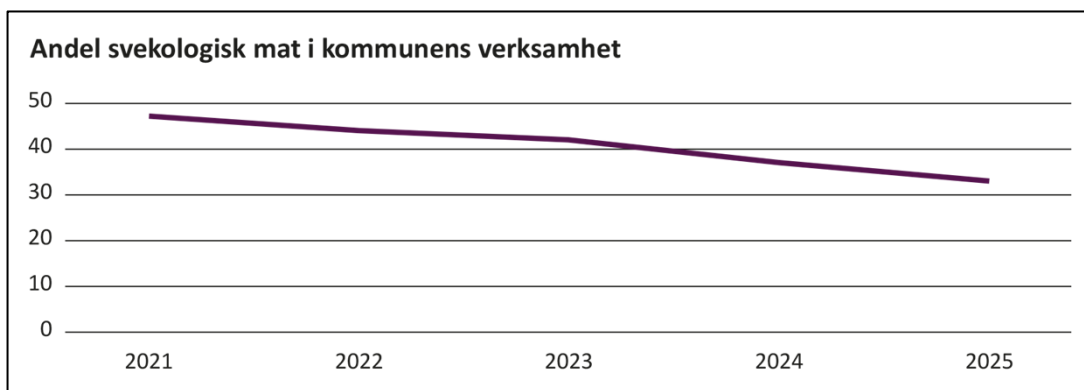
Utmaningar och möjligheter

Fysisk planering för grön ekonomi

Kommunens nya översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2025 men planen blev därefter överklagad. Planen ger ramar som möjliggör att kommunens befolkning kan växa med mindre negativ påverkan på miljön, bland annat på grund av bättre hänsyn till vattnet i landskapet. Även prioriteringsordningen för när mark kan exploateras för bebyggelse kan minska miljö- och klimatpåverkan. Planen är ingen garanti för att negativ miljöpåverkan undviks, men den ger förutsättningar för att kommunen ska kunna fatta kloka beslut om nya detaljplaner med mera. Den nya översiktsplanen har förändrat bedömningen av delmålet om grön ekonomi till att målet kommer att nås, men det förutsätter att den vinner laga kraft och att kommunens fortsatta fysiska planering de närmaste åren lever upp till den fulla potentialen i översiktsplanen. Sedan många år klarar kommunens kapitalförvaltning och upplåning de krav som satts för grön ekonomi.

Minskad tillgång på svensk ekologisk mat

Vid upphandling och inköp har kommunen strävat efter att öka andelen livsmedel som producerats i Sverige. Totalt under året har 48 procent haft tillverkningsland Sverige, och 33 procent har varit svekologisk. De senaste fem åren har andelen svekologisk mat minskat trots kommunens ansträngningar. Efter en tid av kraftigt stigande matpriser har delar av organisationen tvingats minska ambitionen att köpa svenskt och ekologiskt av ekonomiska skäl, och ibland har framför allt ekologiska produkter varit restnoterade. Nya arbetssätt och en utökad samverkan med lantbrukets aktörer krävs därför för att nå kommunens mål om minst 60 procent svekologiskt.

Figur 3. Andelen livsmedel som är både tillverkade i Sverige och ekologiska (svekologiska) har minskat från 47 % år 2021 till 33 % år 2025. Kommunens mål är att minst 60 % ska vara svekologiskt år 2030.

Ökat fokus på odlad mångfald i kommunens geografiska område, där prioritet ges till grödor och bruksmetoder som ökar jordens mullhalt och bördighet, kan förbättra situation både ur miljöperspektiv och ur produktionsperspektiv. Flera steg i rätt riktning har tagits under 2025, bland annat genom att stärka kopplingen mellan kommunens arbete för klimatanpassning och livsmedelsberedskap i ett bredare perspektiv, men mer behövs.

Mål och resultat

1. Konsumtion och produktion

År 2030 konsumeras och produceras det mer cirkulärt i Lunds kommun. Det ska vara lätt att göra rätt.

Delmål	Bedömning
1.1 Grön ekonomi Lunds kommun ska fortsatt satsa på gröna investeringar och bevaka att kommunens tillväxt inte leder till negativ miljöpåverkan. Kommunen ska i sin kapitalförvaltning ligga i framkant på miljöområdet.	 Kommer att klara målet
1.2 Upphandling och inköp Vid alla upphandlingar och inköp av varor och tjänster ska kommunen ställa relevanta miljökrav. Andelen upphandlingar med höga miljökrav ska kontinuerligt öka och miljökrav i upphandlingar ska följas upp. Alla inköp ska föregås av en behovsanalys. Andelen upphandlingar med återbruk ska kontinuerligt öka. Höga upphandlingskrav innebär krav enligt Upphandlingsmyndighetens avancerade- och spjutspetsnivå eller likvärdiga.	 Kommer att klara målet
1.3 Utsläpp från konsumtion Hushållens konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser per invånare ska halveras till 2030 jämfört med 2020. De kommunala nämnderna får stå för max 0,3 ton växthusgaser per invånare 2030. År 2050 ska de konsumtionsbaserade utsläppen vara max ett ton per person i enlighet med parisavtalet. Hushållens konsumtion gav upphov till 6 ton koldioxidekvivalenter per person år 2020, både inom och utanför kommunens gränser.	 Osäkert
1.4 Livsmedel och matsvinn I Lunds kommun ska samtliga livsmedel ha minsta möjliga negativa klimat- och miljöpåverkan. Matsvinnet ska årligen minska så att det år 2030 är minst en tredjedel lägre än 2020. Den nationella livsmedelsstrategin ska vara vägledande. Minst 60 procent av maten ska vara producerad i Sverige och ekologisk. Matsvinnet för kommunorganisationen var 49 gram per ätande år 2020, gäller tallrikssvinn och serveringssvinn inom Servicenämndens verksamhet.	 Osäkert
1.5 Livsmedelsproduktion och jordbruksmetoder Livsmedelsproduktionen i Lunds kommun ska vara hållbar, motståndskraftig och bidra till en långsiktig livsmedelsförsörjning samt upprätthållande av ekosystem, mark och jordkvalité. Jordbruksmark som ofta översvämmas och som avger stora mängder växthusgaser ska istället användas för att stärka ekosystem-tjänster i jordbrukslandskapet. FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) (2014) definierar hållbart jordbruk till att naturresurserna förvaltas och bevaras och att teknik och institutioner utformas så att människans behov tillfredsställs nu och för framtida generationer. FAO anger att en hållbar utveckling "bevarar mark-, vatten-, växt-, och djurresurser, inte orsakar miljöförstöring och är tekniskt lämplig, ekonomiskt möjlig och socialt accepterad."	 Osäkert
1.6 Näringsliv och affärsmodeller Lunds kommun ska, bland annat i sin roll som konsument, möjliggöra och förenkla etablering av affärsmodeller, varor och tjänster som är cirkulära samt miljö- och klimatsmarta.	 Kommer att klara målet

Delmål	Bedömning
1.7 Avfall och återbruk I Lunds kommun ska mängden verksamhetsavfall och avfall under kommunalt ansvar minska markant. Mängden kommunalt avfall ska jämfört med år 2020 minska med minst 20 procent per invånare. Återbruk ska främjas.	 Kommer att klara målet
1.8 Kunskap om hållbarhet Lunds kommun ska ha hög kunskapsnivå och handlingsberedskap inom ekologisk hållbar utveckling. Kunskap om ekologisk hållbarhet ska spridas och vara lättillgänglig och målgruppsanpassad.	 Kommer att klara målet

Prioriterat område: Miljö- och hälsofarliga ämnen

Miljö- och hälsofarliga ämnen finns i många av samhällets produkter och materialflöden. Långvarig exponering, även vid låga halter och i kombination med andra ämnen, innebära risker för människors hälsa och ekosystem. Därför är ett förebyggande och systematiskt arbete viktigt för att stärka kommunens resiliens och minska framtida kostnader.

I Lund uppmärksammas särskilt mikro- och nanoplaster samt PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser) och andra långlivade ämnen, inte minst med koppling till vattenmiljö och dricksvatten. Barn och unga är prioriterade, och kommunen minskar riskerna genom krav i upphandling och byggande, säker förvaltning av lokaler och utemiljöer samt utvecklad dagvattenhantering, i samverkan med externa aktörer.

Händelser från året

LundaKem 2.0 är en handlingsplan som antogs av kommunfullmäktige den 12 december 2023. Planen innehåller åtgärder för att minimera spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen samt mikroplaster i kommunens verksamheter. Den omfattar även insatser för information och kommunikation om en giftfri miljö riktad till dem som bor och verkar i Lunds kommun, samt åtgärder för en mer hållbar plastanvändning.

Begränsa spridning av mikro- och nanoplaster

Under 2025 har kommunen fortsatt att genomföra insatser för att begränsa spridningen av mikro- och nanoplaster, med särskilt fokus på källor som konstgräsplaner och gummiasfalt på lektytor. Mikroplaster uppstår när plastmaterial slits och bryts ned till små partiklar, men kan även tillföras genom användning av plastgranulat, exempelvis i konstgräs. För att minska belastningen på vattenmiljön installerar kommunen silar och filter i dagvattenbrunnar i anslutning till konstgräsplaner. Kommunen har också påbörjat en omställning där sandinfill används vid nya anläggningar i stället för gummigranulat. I dag finns 15 konstgräsplaner, varav 11 fortfarande har gummigranulat, och arbetet inriktas på att successivt minska spridningsrisken. Kommunen verkar även för att begränsa användningen av gummiasfalt till de ytor där krav på tillgänglighet och fallskydd behöver uppfyllas.

Arbetet med kemikalier omfattar även uppföljning av särskilt problematiska ämnen. PFAS i dricksvatten har uppmärksamats nationellt och i rättsliga prövningar. Större delen av dricksvattnet i Lunds kommun kommer från sjön Bolmen och Vombsjön, där halterna av PFAS idag är mycket låga. Lunds kommun är dessutom jordbruksintensiv och en stor del av kemikalieanvändningen sker inom jordbruket, där kommunens rådgighet är begränsad. Det innebär att arbetet behöver bedrivas i nära samverkan med berörda aktörer.

Upphandling som verktyg för minskad kemikalieexponering

Kommunens upphandlingar har potential att vara ett viktigt styrmedel som kan driva utvecklingen i en positiv riktning för innovation och produktutveckling som bidrar till att minska användningen av miljö- och hälsofarliga ämnen i samhället. Under 2025 har kommunen intensifierat arbetet med att ställa krav på och följa upp kemikalieinnehåll i upphandlade produkter. Arbetet har omfattat omvärldsbevakning av nya material och produktutveckling på marknaden. Kommunen har dessutom deltagit i projekten Circular

Minds, med fokus på ökad cirkularitet, och SCOPE, som syftar till att minska klimatpåverkan från inköp. En minskad förekomst av skadliga ämnen i produkter är en förutsättning för cirkulära flöden och mer resurseffektiva inköp. Färre och mer genomtänkta inköp bidrar samtidigt till minskad kemikalieexponering.

Utfasning av farliga ämnen i byggmaterial

Inom nybyggnation och renovering av kommunala fastigheter tillämpas fortsatt SundaHus-modellen, i enlighet med kommunens rutiner. SundaHus är ett system för miljöbedömning av byggmaterial som syftar till att fasa ut ämnen med farliga egenskaper och främja materialval med låg miljö- och hälsopåverkan genom hela byggnadens livscykel. Genom att använda modellen säkerställs en systematisk granskning och dokumentation av material i bygg- och renoveringsprojekt.

Parallellt med att arbeta med nya inköp behöver arbetet med utrensning och utbyte av bygginventarier och material stärkas.

Utmaningar och möjligheter

Minska miljö- och hälsofarliga ämnen, plast och mikroplaster

Antalet kemiska ämnen i varor och material är mycket stort, och för många ämnen finns fortfarande begränsad kunskap om exponering och långsiktiga effekter. Barn och unga är särskilt känsliga eftersom deras kroppar inte är färdigutvecklade, vilket innebär att kommunen behöver prioritera insatser som minskar exponeringen i miljöer där barn vistas. Genom arbete i förskolor och skolor, lokaler för fritidsaktiviteter samt genom byggande, upphandling och inköp kan kommunkoncernen systematiskt minska förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Den händelsestyrda tillsynen av förorenade områden tar mycket tid på grund av hög exploateringstakt. Detta går ut över tillsynen av prioriterade områden och därför är målet för förorenade områden svårt att nå.

Kommunen behöver också kartlägga plastflöden och användningen av engångsplast i verksamheterna. För att minska läckage av mikroplaster behöver åtgärdsarbetet intensifieras och kompletteras med utveckling och användning av mätmetoder som gör det möjligt att bättre uppskatta mängder och identifiera källor.

Dagvatten bedöms vara en vanlig spridningsväg för flera mikroplastkällor, vilket innebär att dagvattenhanteringen kan behöva kompletteras med exempelvis dammar, fördröjningsmagasin eller filter för att minska utsläpp till vattendrag, sjöar och hav.

Förutsättningarna att nå det nationella miljökvalitetsmålet har förbättrats de senaste åren i och med uppdatering av lagstiftning. Dock dröjer det troligen innan en tydlig positiv utveckling i tillståndet i miljön kan ses.

Mål och resultat

2. Miljö- och hälsofarliga ämnen

År 2030 påverkas Lunds kommuns invånare och miljön minimalt av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Delmål	Bedömning
2.1 Miljö- och hälsofarliga ämnen i kommunens verksamheter Förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i alla verksamheter i kommunkoncernen ska minimeras.	 Osäkert
2.2 Byggnader, vägar och anläggning Utsläpp och användning av miljö- och hälsofarliga ämnen, inklusive plastpartiklar, ska minimeras från byggnader, vägar och anläggningar i Lunds kommun. Utsläpp innefattar både emission och urlakning av miljö- och hälsofarliga ämnen. Plastpartiklar innefattar alla typer av plastartiklar från nano- till makroplast.	 Osäkert
2.3 Förorenade områden Till 2030 ska tillsyn av minst 25 procent av alla områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa (riskklass 1 och 2) ha inletts. Senast år 2050 ska alla områden i riskklass 1 och 2 vara åtgärdade.	 Osäkert

Prioriterat område: Klimat och energi

Koncentrationen av koldioxid och andra växthusgaser i atmosfären stiger allt mer. För att den globala temperaturökningen ska vara möjlig att begränsa till långt under 2 grader, och helst under 1,5 grader, behöver utsläppen av växthusgaser minska snabbt, både i Lund, Sverige och resten av världen. Klimatförändringarna märks redan tydligt i Lund. Sedan 2014 har årsmedeltemperaturen samtliga år legat över normalvärdet i Lund för perioden 1961–2020. Klimatförändringarna har i Lund fått negativa konsekvenser bland annat för jordbruket som drabbats hårt av torka. Framöver bedöms den mest allvarliga risken inom kommungränsen vara översvämningar till följd av skyfall och långvariga perioder med mycket nederbörd.

Händelser från året

Klimatarbetet på rätt väg

Kommunen har arbetat med flera olika breda samverkansprojekt som bidrar till målet om minskad klimatpåverkan, bland annat Klimatneutrala Lund och CoAction Lund som samlar aktörer, främst inom Lunds innovationsdistrikt, för att demonstrera systemförändringar inom energi och mobilitet. Inom CoAction Lund pågår arbete med gröna resplaner, godstransporter, parkering, cykling med mera.

Under 2025 fick Lunds kommun sin "Mission label", ett prestigefullt erkännande från EU-kommissionen att kommunens klimatarbete är på rätt väg. Bedömningen från EU bygger på kommunens klimatkontrakt med färdplan. Processen i att ta fram kontraktet har fungerat som ett startskott för bredare diskussioner om finansiering och organisering för ökad kraftsamling.

Rådgivning om energi, klimat och beredskap

Energi- och klimatrådgivningen har gett stöd till privatpersoner, företag och bostadsrättsföreningar för att minska klimatpåverkan av energianvändningen. Utökad energi- och klimatrådgivning med fokus på mobilitet har riktats mot bostadsrättsföreningar. Rådgivningen har även deltagit i den nationella satsningen på energiberedskap där stor vikt lagts vid att kombinera klimat- och beredskapsaspekter.

Klimatkampanj

Klimatkampanjen Lunderbar genomfördes under hösten för att synliggöra Lunds höga klimatambitioner och det arbete som pågår för att nå kommunens mål. Kampanjen syntes på kommunens stortavlor, lund.se samt i digitala kanaler och lyfte allt från små privata initiativ till större kommunala satsningar. Genom att samla dessa insatser använde kampanjen ett nytt angreppssätt inom klimatkommunikation, med målet att stärka Lunds position som en föregångare i klimatfrågorna.

Klimatanpassning skyddar mot värmeböljor och skyfall

Under 2025 har Lunds kommun stärkt det förebyggande klimatanpassningsarbetet. Flera externfinansierade projekt har gett nya verktyg och kunskaper. Exempelvis har projektet Climate Sights inletts för att med satellitdata kontinuerligt kartlägga stadens värmeöar och grönstruktur, vilket ger bättre underlag för att kyla ner utsatta områden. Inom EU-projektet Arcadia arbetar kommunen med naturbaserade lösningar och social acceptans för klimatanpassning, och Land4Climate fokuserar på att återväta marker och

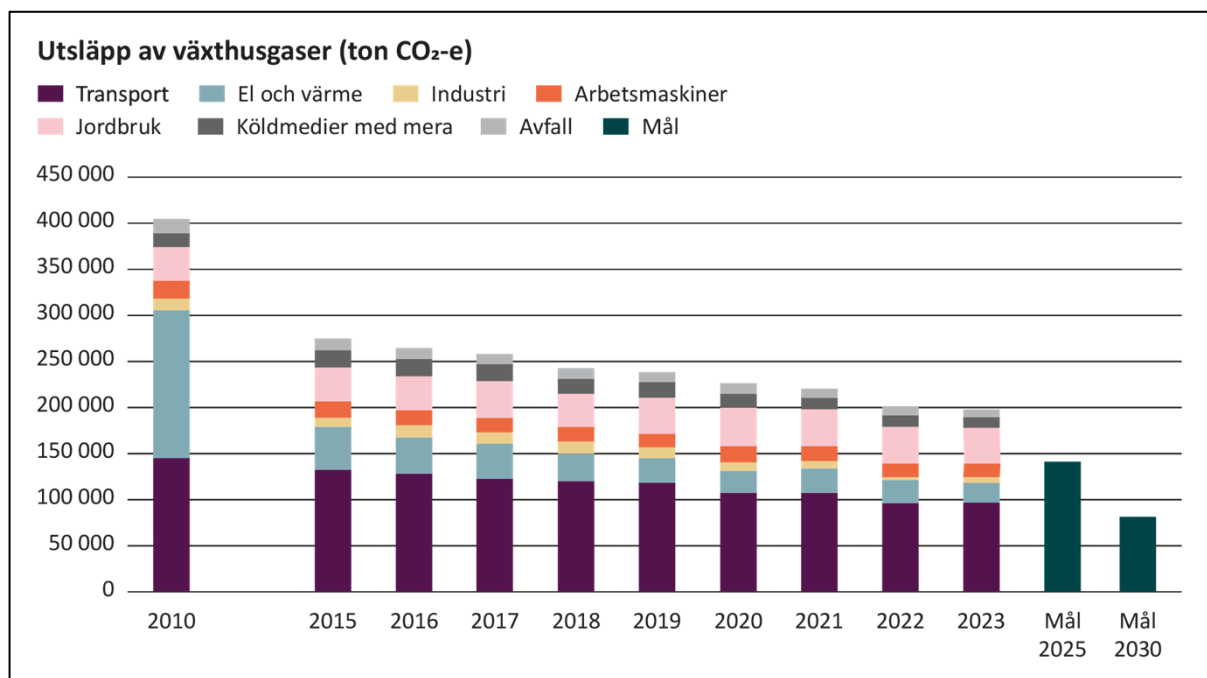
öka takten i skyfallsåtgärder för att skydda infrastruktur.

Kommunen har också utvecklat sin kapacitet för datadriven klimatanpassning. Genom att kombinera ny skyfallskartering med tidigare värmekartering har riskområden med samverkande klimatrelaterade hot identifierats. Dessa används nu aktivt i planering och prioritering av åtgärder, särskilt inom skola och förskola där vissa nybyggda områden visat sig särskilt utsatta för värmestress.

Utmaningar och möjligheter

Utsläppen minskar stadigt

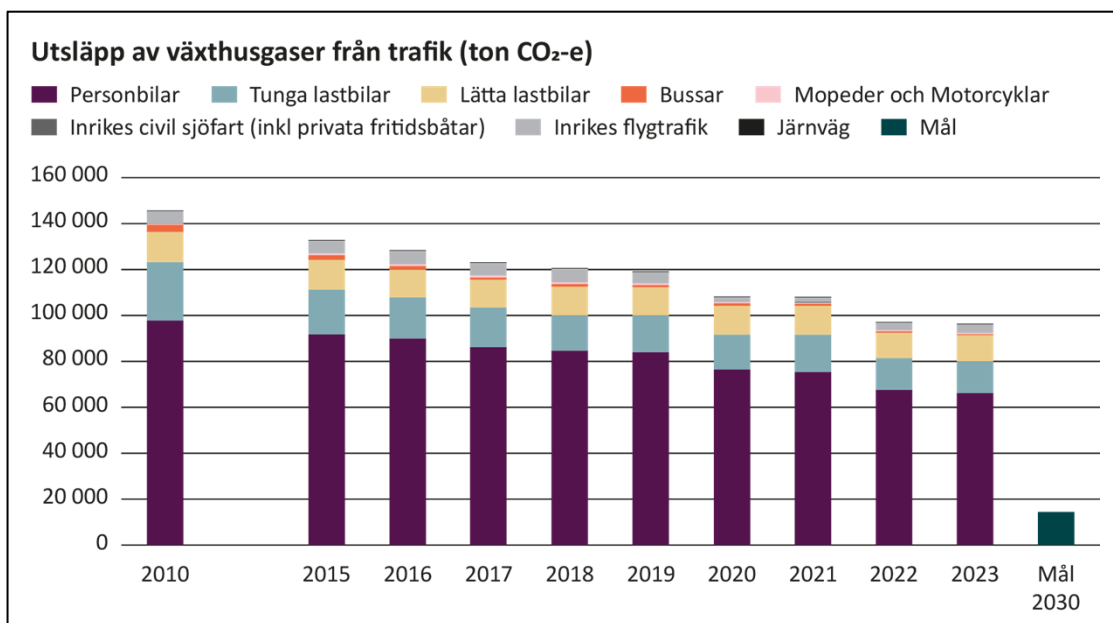
De senaste tio åren har utsläppen minskat varje år fram till 2023, som är det senaste året med kompletta utsläppsdata. Arbetet för att minska utsläppen av växthusgaser har varit omfattande under året, men målet är synnerligen ambitiöst och ytterligare åtgärder kommer att behövas, framför allt på transportområdet. För att identifiera de åtgärder som behövs har arbete med en klimatbudget inletts.

Figur 4. Visar att utsläppen av växthusgaser inom Lunds kommuns geografiska område halverats mellan år 2010 och 2023, som är det senaste året med heltäckande data. Störst minskning har gjorts i kategorin el och värme. År 2023 kom hälften av utsläppen från transportsektorn och en femtedel från den näst största utsläppssektorn jordbruket.

Trafikens utsläpp ett orosmoln

År 2023, som är det senaste året med heltäckande statistik, hade utsläppen från trafiken minskat 34 procent, vilket ger en indikation på att takten måste öka betydligt. Inför 2024 är den preliminära bedömningen att utsläppen kommer att öka, baserat på ändrade statliga styrmedel. Eftersom kommunen inte har full rådighet över utvecklingen gör denna förändring att målet för utsläppsminskning från trafiken inte bedöms möjligt att nå. För den delen av målet som ligger helt inom kommunens rådighet går arbetet dock mycket bra.

Figur 5. Utsläppen från trafiken i Lunds kommun som geografiskt område har minskat med en tredjedel sedan år 2010. Störst andel av utsläppen, 70 %, kommer från personbilar. Kollektivtrafiken i Lund körs med el och biogas och därför är utsläppen därifrån låga trots att många tar åker tåg och buss. Takten på minskningen av utsläpp från trafiken de senaste åren är för låg för att nå målet om 90 % minskade utsläpp till 2030.

Infångning av koldioxid

Kommunen har fört diskussion med SYSAV om möjligheten till avskiljning av koldioxid vid fjärrvärmeproduktion från avfall som bland annat kommer från Lund. Om sådan avskiljning genomförs kan den sedan lagras i berggrunden. Finansieringen av en anläggning för avskiljning av koldioxid är ännu inte i hamn.

Nya områden bättre klimatanpassade än äldre

Klimatanpassning har blivit en naturligare del av planering och byggande, och flera nya initiativ banar väg för förbättringar. Till exempel tas skyfalls- och värmerisker in i allt fler detaljplaner. Samverkan med experter (som vattenråd och forskningspartners) gör att beslutsunderlagen har blivit bättre. Däremot behöver befintlig bebyggelse och miljö mer systematisk anpassning. Dagens insatser fokuserar huvudsakligen på nya projekt och planer. Äldre skolor, fastigheter, gator och parker kan fortfarande vara sårbara för skyfall och värmeböljor.

Mål och resultat

3. Klimat och energi

År 2030 är Lund en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.

Delmål	Bedömning
3.1 Utsläpp av växthusgaser Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska, jämfört med 2010, minska med minst 65 procent till 2025 och med minst 80 procent till 2030. 2045 ska kommunen vara klimatpositiv och utsläppen nära noll. Omfattar växthusgaserna koldioxid, metan, lustgas och fluorerade växthusgaser	 Osäkert
3.2 Transporter Utsläppen av växthusgaser från transportsektorn ska minska med minst 90 procent mellan 2010 och 2030.	 Riskerar att ej klara målet
3.3 Kolinlagring Kolinlagring inom Lunds kommun i mark och vegetation ska öka minst 40 000 ton mellan 2021–2030. Kommunkoncernen ska verka för infångning av koldioxid. Infångad koldioxid kan lagras i berggrund även utanför kommungränsen.	 Osäkert
3.4 Energieffektivisering Energianvändningen ska minska med minst 15 procent mellan 2015 och 2030 inom Lunds kommun. Målet gäller både slutanvändning och primärenergieanvändning.	 Kommer att klara målet
3.5 Förnybar energi Den lokala produktionen av förnybar el, värme och drivmedel ska 2025 vara minst 1300 GWh varav sol och vind ska stå för minst 100 GWh. År 2030 ska sol och vind stå för minst 150 GWh och biogas för minst 100 GWh. Lokala betyder inom det geografiska området plus Krafringens produktionsanläggningar inom fjärrvärmenätet Lund/Lomma/Eslöv. Restvärme ingår i definitionen av förnybart.	 Kommer att klara målet
3.6 Förebyggande klimatanpassning Den fysiska miljön i Lunds kommun ska utformas så att sårbarheten för risker kopplade till pågående klimatförändringar ska minska mellan 2021 och 2030.	 Kommer att klara målet
3.7 Beredskap för extrema väderhändelser Kommunkoncernens förmåga att hantera effekterna av extrema väderhändelser kopplade till värme, kyla och nederbörds mängd ska öka mellan 2021–2030.	 Osäkert

Prioriterat område: Boende och närmiljö

Lund är en expansiv kommun som står inför en omfattande utveckling. När Lund växer ska det ske på ett ansvarsfullt sätt. Utgångspunkten för hur ekologisk hållbarhet kopplas till en hållbar stadsutveckling handlar om hur den fysiska miljön i kommunen planeras och utvecklas för att trygga ekosystem, minska miljöpåverkan och gynna en hälsosam livsmiljö. Hur bebyggelsen utformas påverkar hur vi arbetar, lever, umgås och förflyttar oss.

År 2030 ska Lunds kommun vara en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling. Området är brett och delmålen rör byggande och förvaltning, hållbara transporter, bevarande av jordbruksmark, negativ miljöpåverkan från buller, luftföroreningar, ljusföroreningar, strålning samt kulturhistoriskt arv. Området har också betydelse för Lunds resiliens, bland annat med tanke på bevarandet av jordbruksmark och den hushållning med resurser som är en del av arbetet med klimatneutralt byggande och anläggning.

Händelser från året

Ny översiktsplan antagen

2025 antogs en ny översiktsplan för Lund. I översiktsplanen hanteras de många avvägningar som behöver göras kopplat till markanvändning, vilket har stor betydelse för det prioriterade området Boende och närmiljö. Frågor som jordbruksmark, transporter, cirkuläritet, buller, luftföroreningar och kulturmiljö är alla viktiga teman i översiktsplanen.

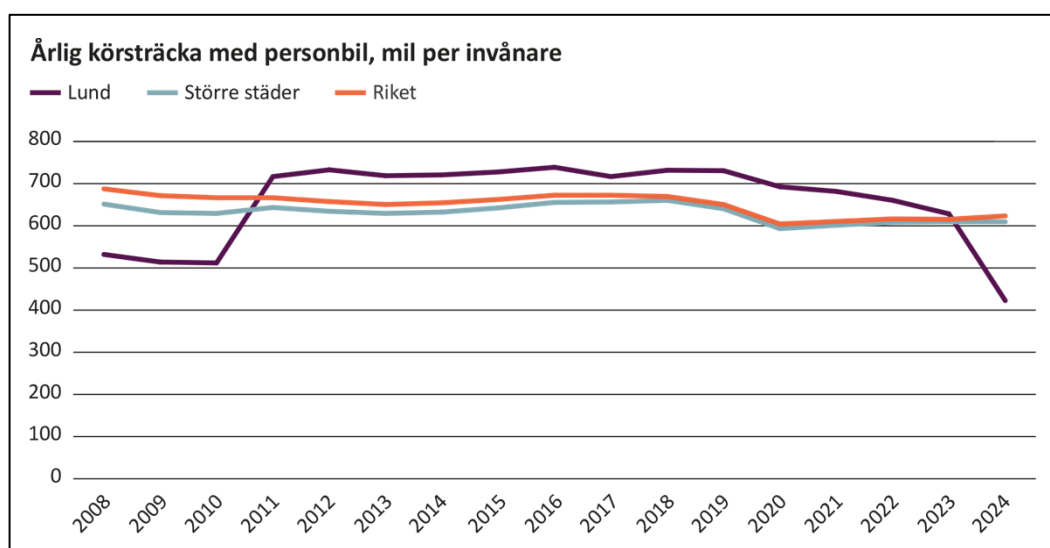
Nya möjligheter för uppskalning av klimatneutralt byggande

Inom klimatneutralt och cirkulärt byggande har en rad förflyttningar gjorts under 2025. Kommunkoncernen arbetar med att ta fram färdplaner mot klimatneutralitet och utvecklar ett ramverk för klimatkompensation. Ramverket tydliggör kommunens syn på klimatkompensation och vilken rådighet som krävs, vilka åtgärder som kan räknas som balanserande samt vilka kriterier som ska eller bör uppfyllas. Det innehåller också en prioriteringsordning för balanserande åtgärder, där kolsänkepotential, kostnader samt positiva och negativa bieffekter vägs in. Ramverket har i huvudsak fokus på byggandet men kan även tillämpas för kommunens konsumtionsbaserade utsläpp och klargör om balansering bör ske i enskilda projekt eller mer övergripande i kommunen.

Parallellt med detta har arbetet med cirkulära materialflöden stärkts. Kommunens nya återbrukscentral Plockotektet startade upp under året och återbruk av byggmaterial kommer att skalas upp successivt. Plockotektet är också en del av projektet Från linjärt till cirkulärt – kommunal samverkan för framtidens återbruk, som finansieras av ShiftSweden och ska utveckla ett skalbart system med affärsmodeller, processer och digitalt stöd för mellanlagring och återbruk av bygg- och anläggningsmaterial inom och mellan kommuner, med målet att göra återbruk både enklare och mer lönsamt. Under 2025 genomfördes även ett anläggningsarbete vid förskolan Forsbergs minne där samtliga maskiner var helt utsläppsfria.

Långsiktiga satsningar på hållbart trafiksystem ger effekt

Kommunen arbetar långsiktigt och systematiskt för ett hållbart transportsystem. Dessutom arbetar kommunen med hållbart resande och för att få fler att välja cykel eller kollektivtrafik. 2025 kom Lunds kommun på första plats i Cykelfrämjandets kommunvelometer, som den kommun som satsar mest på cykling. Inom CoAction Lund har bland annat arbete med gröna resplaner pågått, en stor tävling i hållbar pendling har genomförts och den första LundaHoj-stationen på privat mark har invigts. Statistiken över genomsnittlig körsträcka med personbil har tidigare varit missvisande då ett stort leasingbolag haft sitt säte i Lund. Bolagets flytt till respektive från Lund syns i hoppen mellan 2010 och 2011 samt 2023 och 2024 i figur 6 nedan. Nu när bolaget inte längre finns kvar i Lund kan man även se att körsträckan i Lund minskat snabbare än i riket i snitt sedan 2008 (minus 17 procent respektive minus fem procent). Detta indikerar att Lunds långsiktiga satsningar på till exempel kollektivtrafik (bland annat spårvägen och den nya stationen på Klostergården) ger resultat.

Figur 6. visar den årliga körsträckan i mil per invånare mellan åren 2008 och 2024 för Lund, Sverige och gruppen större städer. År 2011 ökar körsträckan för Lund med 200 mil per år, vilket sammanfaller med att ett leasingföretag skaffar säte i Lund. När företaget flyttar från Lund 2024 minskar körsträckan lika mycket. I samband med pandemin minskar körsträckan med cirka 50 mil i samtliga grupper, troligen på grund av ökat distansarbete. Mellan 2020 och 2023 minskar körsträckan i Lund med 9 % medan den ökar 2 % i Sverige. Detta kan bero på invigning av spårvägen och stationen på Klostergården.

Utmaningar och möjligheter

Lund i tätan inom klimatneutralt byggande men ytterligare arbete behövs

Målet som handlar om klimatneutralt byggande och anläggning är ambitiöst och utmanande och en hel del kunskapsutveckling behövs fortsatt. Kommunen har dock för delar av byggsektorn intagit en ledande roll, både lokalt, nationellt och internationellt. Fokus framåt ligger på vidareutveckling av cirkulära lösningar, utökad kunskap kring renovering, ombyggnation och anläggning, balansering av kvarstående klimatskuld samt färdigställande av klimatfärdplaner. Som ett steg i detta arbete har CoAction Lund utvidgats till att från 2026 även innefatta en ny arena för byggnation och anläggning med fokus på minskad klimatpåverkan och ökad cirkularitet. En utmaning kopplat till målet är de fördyringar av bygg- och anläggningsprojekt som uppstår initialt. På sikt finns dock möjligheter till kostnadsminskningar genom att arbeta strategiskt med masshantering, återbruk, förlänga byggnaders livslängd och effektivisera användandet av dem.

Nytt mål om ljusföroreningar ger fokus på frågan

Problematiken kring ljusföroreningar i Malmö-Lund-regionen är stor och det finns ingen handlingsplan för att hantera detta. Att kommunen nu har ett mål som berör frågan ökar möjligheterna att göra insatser. Kommunen har under 2025 gjort några åtgärder för att efterfölja målet men mer arbete behövs. En möjlighet som skulle kunna minska ljusföroreningarna är att kommunen uppdaterar sin ljusplan, ett arbete som förväntas påbörjas under 2026.

Biltrafiken behöver minska snabbare

Mycket positivt arbete görs för att förbättra förutsättningarna för hållbart resande men för att målet avseende trafiksystemet ska uppnås behöver andelen resor som görs med bil minska snabbare än hittills. Insatser behövs inom flera områden, allt ifrån samhällsplanering till att göra det lätt för medborgare att välja miljövänliga transportmedel. Förbättringspotential finns bland annat för byarnas transportsystem och för att stärka förutsättningarna för gång och cykling. Parkering är ett kraftfullt styrmedel för att öka hållbart resande. En ny parkeringsplan har arbetats fram under 2025, med ett av syftena att styra mot ett ökat hållbart resande.

Utmaningar kring jordbruksmark kvarstår

Utmaningen kring exploatering av jordbruksmark kvarstår. Då planeringen har långa tidshorisonter kommer jordbruksmark att fortsätta bebyggas för att genomföra pågående och antagna detaljplaner inom de närmsta åren. Att tillgodose direktiv kopplat till bland annat fler bostäder och samtidigt nå målet om att bevara jordbruksmark innebär konflikter och kräver avvägningar och förtydliganden om vilka mål och behov som får företräde. Kommunen arbetar med förtätning som en viktig strategi, bland annat för att spara jordbruksmark. Här finns dock en risk för målkonflikt, då täta miljöer gör det svårare att nå mål kring buller och luftföroreningar. Steg i rätt riktning har dock tagits i och med den nya översiktsplanen, där ett stort arbete gjorts för att minska arealen jordbruksmark som behöver tas i anspråk för att tillgodose behovet av bostäder och verksamhetsmark. Den nya planen tar cirka 40 hektar mindre jordbruksmark i anspråk än översiktsplanen från 2018, samtidigt som planperioden förlängs med tio år.

Kulturvärden i fokus i nytt arkitekturprogram

En strategi för utveckling av stadskärnan antogs 2024. Som ett första steg för att förverkliga strategin har under 2025 Arkitektur Lund Stadskärnan, ett arkitekturprogram för stadskärnan, antagits. Detta har börjat användas praktiskt i flera gestaltningsdiskussioner. Kulturmiljön är ryggraden i strategin och arkitekturprogrammet.

Buller och luftkvalitet

Buller är en viktig fråga för boende och närmiljö i Lund, där många invånare exponeras för trafikbuller över riktvärden. Arbetet med bulleråtgärder är komplext och har hittills haft begränsat genomslag, vilket innebär en risk att uppsatta mål inte nås, och kommunen stärker därför planering och insatser, bland annat med fokus på förskole- och skolgårdar. Luftkvaliteten följs genom kontinuerliga mätningar som visar att miljökvalitetsnormerna uppfylls.

Läs mer under Program för social hållbarhet, prioriterat område Boende och närmiljö.

Mål och resultat

4. Boende och närmiljö (eko)

År 2030 är Lunds kommun en föregångare och förebild inom hållbar stads- och landsbygdsutveckling.

Delmål	Bedömning
4.1 Byggnad och förvaltning Lunds kommun har år 2030 etablerat sig som en föregångare inom cirkulärt och klimatneutralt byggande och anläggningsarbete. Utsläppen från byggsektorn ska halveras till 2025 och vara nettonoll 2030. Definitionen av nettonoll utgår från LFM30. Byggsektorn definieras som Modul A-D enligt EN-15978. Det innebär att utsläppen under hela livscykeln först ska minimeras, därefter kan negativa utsläpp tillämpas, även utanför kommungränsen. I sista hand kan kompensation genom undvikande av utsläpp användas.	 Osäkert
4.2 Buller och luft Lunds kommunorganisation strävar efter en god ljud- och luftmiljö som inte påverkar människors hälsa och den biologiska mångfalden negativt.	 Riskerar att ej klara målet
4.3 Strålning och ljusföroreningar Kommunen strävar efter att människor och biologisk mångfald inte påverkas negativt av strålning eller ljusföroreningar. Ljusförorening sker då överflödigt belysning används eller då ljusets riktning är ineffektiv och lyser upp mer än vad som är tänkt.	 Osäkert
4.4 Trafiksystemet Lunds kommun ska ha ett attraktivt, säkert och miljöanpassat väl utbyggt trafiksystem för fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och fossilfria personbilar i och mellan tätorterna. I kommunen som helhet ska färdmedelsfördelningen gå mot 25 procent för bilresor genom att en större andel resor görs med gång och cykel. Med färdmedelsfördelning menas den procentuella fördelningen av antalet resor mellan olika transportslag utifrån den resvaneundersökning som görs av Region Skåne vart femte år. Undersökningen genomförs genom enkäter som skickas till slumpmässigt utvalda medborgare.	 Osäkert
4.5 Jordbruksmark Vad avser jordbruksmarken skall kommunen i framtida bebyggelse-planering först och främst utgå från att växa genom förtätning av befintlig bebyggd mark eller hårdgjorda ytor. Den högklassiga jordbruksmarken (klass åtta till tio) ska värnas och jordbruksmarken ska undantas från exploatering i så stor utsträckning som möjligt. Översiktsplanen väg-leder om vilka väsentliga samhälls-intressen som kan motivera exploatering av jordbruksmark i olika lägen i kommunen.	 Osäkert
4.6 Kulturvården Lunds kulturhistoriska och arkitektoniska arv i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap ska bevaras, användas, återanvändas och utvecklas.	 Osäkert

Prioriterat område: Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

En rik, livskraftig natur med väl fungerande ekosystem och stor biologisk mångfald utgör grunden för allt liv och är en förutsättning för en hållbar utveckling.

Exploateringsstrycket i Lunds kommun, och stora delar av det skånska landskapet i övrigt, är högt vilket medför att konkurrens om marken är hård. Samtidigt har Lund en rik biologisk mångfald med många av de rödlistade arter som finns i Skåne. Det råder också brist på grönbå infrastruktur som möjliggör för arter att röra sig fritt i landskapet.

Lunds kommun har länge arbetat aktivt med frågor kring natur och biologisk mångfald. På senare år har även begreppet ekosystemtjänster, det vill säga naturens nyttor, har kommit att utgöra en viktig del i arbetet med att uppnå mål och delmål i LundaEko kring olika gröna aspekter. I det sammanhanget är det viktigt att nämna de naturbaserade lösningar som kommunen arbetar med, där naturliga processer utnyttjas för att lösa olika problem, till exempel att plantera träd för att få skugga och sänka temperaturen.

Händelser från året

Stärkt arbete med biologisk mångfald i skol- och förskolemiljöer

Under 2025 utvecklade Lunds kommun arbetet med biologisk mångfald i skol- och förskolemiljöer genom både långsiktiga styr- och skötselinsatser och riktade utvecklingsprojekt. Kommunen initierade arbetet med nya skötselplaner för utemiljöer, med tyngdpunkt på skolor och förskolor, för att planera skötseln utifrån biologisk mångfald samtidigt som lekvärderna och verksamheternas funktion säkerställs. Inriktningen innebär en förflyttning mot ett mer platsanpassat och hållbart arbetssätt där naturens värden tas tillvara, exempelvis genom att nyttja naturlig succession och låta naturmaterial vara kvar när det bidrar till både biologiska värden och lek. Parallellt integrerades gröna värden i nyproduktion och renovering av skolgårdar genom vilda zoner, mer varierad växtlighet, habitat som gynnar insekter och andra djur samt ett ökat fokus på träd för att stärka biologisk mångfald och klimatanpassning. Under året uppdaterades även projekteringsanvisningar för att förstärka fokus på gröna miljöer i tidiga skeden, och ekosystemtjänster integrerades i projektering genom etablerade certifieringsramverk.

Inom ramen för satsningar på gröna skolgårdar genomfördes dessutom 18 projekt med ängsytter, odlingsmiljöer och kompletterande planteringar, i syfte att gynna biologisk mångfald och skapa pedagogiska värden. Kommunen genomförde även kunskapshöjande insatser om betydelsen av naturkontakt och utemiljöer för barns och elevers utveckling och välmående.

Ökad tydlighet i fysisk planering och stärkt skydd av värdefull natur

I den fysiska planeringen vidareutvecklade kommunen arbetet med att synliggöra grönsstrukturens värden. Under året började krontäckning användas som verktyg och prövades i olika sammanhang. Kommunen stärkte också hanteringen av ekosystemtjänster i översiktsplaneringen som antogs under året, där grönsstrukturens betydelse tydliggjordes i relation till klimatrelaterade risker, såsom kolinlagring och värmehantering. Samtidigt kvarstod osäkerhet kring genomförande och uppföljning, då planeringen inte alltid säkerställer att naturbaserade lösningar realiserar och att kompensation inte alltid tillämpas när ekosystemtjänster påverkas negativt. Behov av tydligare uppföljningsindikatorer och stärkta verktyg för att säkra genomförande

identifierades därför.

När det gäller områdesskydd vidtog kommunen under 2025 flera konkreta åtgärder. Naturreservatet Skytteskogen i Södra Sandby inrättades, och i den antagna översiktsplanen infördes skyddsbuffertar kring naturreservat, vattendrag och andra värdefulla naturområden för att stärka förutsättningarna för naturvärden att bevaras och utvecklas. Riktlinjerna för utbyggnad i anslutning till skyddad natur förtydligades samtidigt i syfte att minska negativ påverkan. Sammantaget bedöms att den skyddade arealen kan öka över tid, men att detta förutsätter ett fortsatt aktivt och strategiskt arbete.

Pågående projekt

Projektet ARCADIA – naturbaserade lösningar för klimatanpassning är ett EU-projekt med fem europeiska regioner. Inom projektet ska Lunds kommun 2026 genomföra ett så kallat innovationlab kring olika naturbaserade lösningar. Redan under 2025 har detta arbete grundlagts, ett område som projektet bland annat kommer undersöka är hur naturbaserade lösningar kan finansieras av exempelvis biokrediter eller speciella fonder.

I EU-projektet Land4Climate samverkar Lunds kommun med kommuner i Sverige och Danmark kring återvätning av organogena jordar (torvmarker). Inom projektet ska deltagarna utbyta kunskap och genomföra olika insatser kring återvätning. Projektet förväntas leda till värdefull kunskap inför kommande återvätningar inom kommunen.

Utmaningar och möjligheter

Översiktsplan 2025 stärker grönstruktur, rekreation och klimatanpassning

Frågor kring grönstruktur och rekreation lyfts kraftigare än tidigare i den nya översiktsplanen som antogs 2025. Här finns tydligare riktlinjer för både urbana miljöer och landsbygden. I stadsmiljö har den biologiska mångfalden uppmärksamats bland annat genom behovet av vardagsnatur. Dessutom har de olika värdena av grönstruktur tydliggjorts kopplat till klimat som kolinlagring och värmehantering. I den nya översiktsplanen har det också lagts skyddszoner kring naturreservat, vattendrag och värdefull natur för att skapa förutsättningar för värdena att utvecklas och att det inte ska ske exploatering inom dessa områden.

Frågor kring ekologisk kompensation och balansering har också förts in i samhällsbyggnadsprocessen, men det är ännu oklart hur detta hanteras i praktiken. Det finns planer där ekosystemtjänster påverkas negativt eller tas bort utan kompensation, så arbete och metoder för ekologisk kompensation behöver utvecklas.

Grönska i tätortsmiljö

I arbetet med att utveckla grönare och mer hälsosamma tätorter är tillgången till träd och närhet till grönområden en viktig del. Ökad krontäckning och god tillgång till parker och grönstråk bidrar till en bättre stadsmiljö, klimatanpassning och stärkt livskvalitet för invånarna. Samtidigt finns praktiska förutsättningar i den allmänna platsmarken som kan begränsa möjligheterna att plantera träd i stadsmiljö, bland annat på grund av ledningar och annan infrastruktur. Under 2025 genomfördes därför en inventering av möjliga planteringsytor i stadskärnan i syfte att identifiera var det är möjligt och lämpligt att plantera nya träd. Analysen utgör ett viktigt underlag för kommande trädplantering och den fortsatta utvecklingen av stadens grönstruktur.

Invasiva främmande arter

Arbetet med invasiva främmande arter präglades under året av ökad uppmärksamhet men fortsatt utmanande utveckling. Kommunen inventerade i högre grad förekomster i samband med naturvårdsinventeringar inom planeringsprocesser och genomförde kartläggning av rapporterade förekomster på kommunal mark. Trots detta bedömdes att förekomsten inte minskar, bland annat på grund av begränsad rådighet på privat mark. Kommunen arbetar därför med informationsinsatser och vägledning kopplat till artval i anläggning och hantering av trädgårdsavfall.

Mål och resultat

5. Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

År 2030 har Lunds kommun en rik biologisk mångfald, väl fungerande ekosystemtjänster och god tillgång till kvalitativa gröna miljöer.

Delmål	Bedömning
5.1 Ekosystemtjänster I Lunds kommun har olika ekosystemtjänster i tätortsmiljöer och på landsbygden säkrats och stärkts. Vid förlust av värdefulla ekosystemtjänster sker kompensation. Antalet naturbaserade lösningar ska öka. Naturbaserade lösningar är åtgärder för att skydda, utveckla eller skapa ekosystem med syfte att behålla och stärka ekosystemtjänster som bidrar till att lösa olika samhällsutmaningar samtidigt som biologisk mångfald och mänskligt välbefinnande främjas.	 Osäkert
5.2 Skyddad natur I Lunds kommun ska naturområden som får skydd i form av naturreservat, biotopskydd eller motsvarande kontinuerligt öka för att sträva efter att nå EU:s målsättningar för skyddad natur. Ytan allemansrättslig mark ska inte minska. Begreppet skyddad natur omfattar nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, Natura2000 områden samt biotopskyddsområden.	 Kommer att klara målet
5.3 Grönblå infrastruktur För att stärka den biologiska mångfalden i stads- och tätortsmiljö och på landsbygd ska grön och blå infrastruktur samt värdekärnor och omgivande stödmiljöer bevaras, utvecklas och utökas. Områden som kallas värdekärnor är sammanhängande mindre naturområden med höga naturvärden av en viss naturtyp, exempelvis gräsmark eller tallskog. En värdekärna har förutsättningar för höga naturvärden och en rik biologisk mångfald. Värdekärnors storlek kan variera. (definition Naturvårdsverket)	 Osäkert
5.4 Invasiva främmande arter Förekomsten av invasiva främmande arter ska minska i Lunds kommun. Kommunen ska inte tillåta nyetablering av främmande arter i kommunens parker, planteringar och grönområden som kan bli invasiva i Lunds kommun enligt Artdatabankens lista - hotkategori SE, HI och PH. Artdatabankens risklista Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige. SE Mycket hög risk, HI hög risk, PH Potentiell hög risk.	 Riskerar att ej klara målet
5.5 Tåktverksamhet Lunds kommun ska verka för att tåktverksamheter inte etableras eller utvidgas inom kommunens områden med värdefull natur eller som på annat sätt bedöms skyddsvärda av Lunds kommun. Om så sker ska den negativa påverkan kompenseras. Definition av värdefull natur: Nationalpark, Naturreservat statliga och kommunala, Naturvårdsområden, Djur- och växtskyddsområde, Vattenskyddsområde, Skogligt biotopskydd, Övriga biotopskydd, Naturminne, Natura 2000 områden (Fågelskydd) och art- och habitatdirektivet (www.skyddadnatur.naturvardsverket.se).	 Kommer att klara målet

Prioriterat område: Yt- och grundvatten

Vatten är en grundförutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling och en viktig resurs för livsmedelsproduktion och krisberedskap. Samtidigt är många vattenmiljöer i Skåne redan hårt påverkade av exploatering, vattenuttag och föroreningar vilket har lett till skadade livsmiljöer och minskande artbestånd. Klimatförändringarna förstärker också problemen.

Lunds kommun står inför stora utmaningar i arbetet med att bidra till målet om god kemisk och ekologisk status i ytvatten samt god kemisk och kvantitativ status i grundvatten till 2027 enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Belastning från bland annat jordbruk, dagvatten, enskilda avlopp och reningsverk påverkar vattendrag som Höje å och Kävlingeån, som mynnar ut i Öresund, vilket innebär att kommunen också har ett ansvar för påverkan på havsmiljön. Arbetet kräver samverkan och långsiktiga åtgärder i linje med LundaEko, såsom restaurering och nyanläggning av våtmarker, skyddszoner och strategiska markinsatser, för att stärka vattnens motståndskraft och hushålla med vattenresurserna.

Händelser från året

Vattenstatus i Lund enligt VISS

Vatteninformationssystem Sverige (VISS) delar in ytvattenförekomsterna i Lunds kommun i två sjöar och nio vattendrag. Ingen av dessa har idag god ekologisk eller kemisk status. Bedömningen av den ekologiska statusen baseras bland annat på problem med övergödning, att sjöarna och vattendragen har påverkats genom uträtning av åar och sänkning av sjöar. Att den kemiska statusen ej uppnår god status beror framför allt på att gränsvärdena för bromerade difenyler samt kvicksilver och kvicksilverföreningar överskrids. Dessutom finns diffusa utsläpp av en rad miljöskadliga ämnen, exempelvis från jordbruket samt från punktkällor.

Kommunens 16 grundvattenförekomster, det vill säga vatten som finns lagrat under marken i jord och berg och som bland annat används som dricksvatten, bedöms av VISS ha god ekologisk status idag. Samtidigt bedöms att merparten riskerar att inte uppnå god kemisk status till 2027. Vid provtagning som har skett har en rad olika miljöskadliga ämnen hittats, exempelvis nitrat, PFAS, bekämpningsmedelsrester, tungmetaller och olika skadliga organiska föreningar.

I dagsläget finns det inga större dricksvattenuttag ur grundvattenmagasin inom kommunen. Det gör det svårt att motivera ett vattenskydd för viktiga grundvattenförekomster. Däremot föreslås restriktioner och uppmärksamhet för kommunens grundvattenmagasin i den nya översiktsplanen, framför allt för de grundvattenförekomster som har en potential som framtida dricksvattenförsörjning.

Planering och åtgärder för dagvatten och vattenmiljö

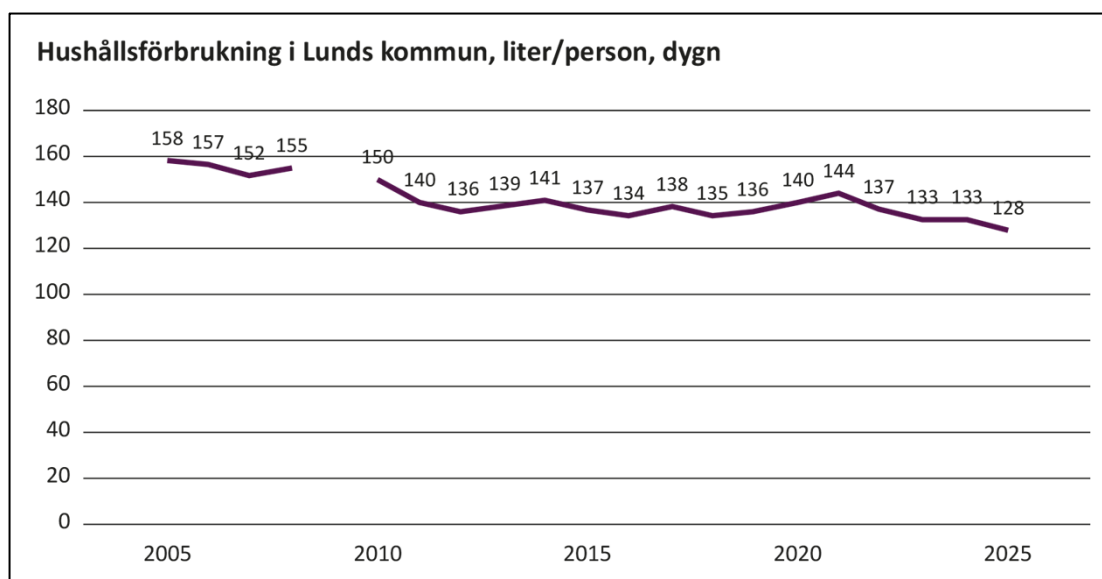
I den nya översiktsplanen har kommunen och VA SYD pekat ut viktiga markytor för framtida anläggningar för rening av befintligt dagvatten i Lunds tätort och byarna. Planen redovisar också ytterligare strategier för att minska belastningen på vattendragen, bland annat genom att identifiera ytor där grön och blå struktur ska prioriteras samt där behov av olika vattenåtgärder finns. I det fortsatta planarbetet uppmärksammas dagvattenrening i alla planer, med en omfattning som anpassas efter planens förutsättningar.

Kommunen arbetar också för att öka det lokala omhändertagandet av dagvatten på skol-

och förskolegårdar, så att regnvattnet kan tas tillvara och bidra till att fylla på grundvattnet. Där det är möjligt används insamlat regnvatten för bevattning, och kommunen ser gärna att dessa lösningar kan utvecklas och användas i större utsträckning.

Minskad dricksvattenförbrukning

I samband med aktualiseringen av LundaEko antogs ett nytt delmål kring att hushålla med vattenresurserna där det angavs att dricksvattenförbrukningen ska minska med minst 2 procent per år. Hushållens vattenanvändning ska vara max 100 liter per person och dygn. Siffror från VA-Syd visar att hushållen idag använder ca 128 liter per person. Vattenförbrukningen har visserligen minskat sedan 2005 men med nuvarande takt kommer målet att nås först 2050.

Figur 7. Vattenförbrukning i Lunds kommun i liter per person och dygn 2005–2025. Förbrukningen har stadigt minskat från 158 till 128 liter per person och dygn.

Utmaningar och möjligheter

Stärka styrning, mandat och prioritering i vattenfrågor

Tillsammans med VA SYD har Lunds kommun tagit fram planserien Lunds vatten. Under 2025 påbörjades en översyn för att uppdatera innehållet och se över om planerna kan samordnas i en mer ändamålsenlig struktur. Arbetet syftar till att bättre spegla dagens och framtidens utmaningar inom vattenhantering och ge en tydligare mål- och ansvarsfördelning som underlättar prioritering och uppföljning.

Vattenfrågorna är samhällsviktiga, men arbetet präglas i dag av bristande helhetsperspektiv samtidigt som riskerna ökar i takt med klimatförändringar och fortsatt belastning på vattenmiljöerna. Ansvar och mandat är fördelade mellan flera myndigheter och aktörer, vilket kan leda till otydliga gränsdragningar, långsammare beslutsprocesser och att nödvändiga åtgärder inte genomförs i tillräcklig takt eller omfattning. För kommunen innebär detta att det blir svårare att planera och prioritera insatser, att uppnå miljökvalitets- och vattenstatusmål samt att säkra långsiktig dricksvattenförsörjning och robusthet i samhällsservicen.

Arbetet med miljökvalitetsnormer utvecklas löpande och större insatser har gjorts i

samband med översiktsplanarbetet. Den reviderade översiktsplanen och det angreppssätt som tagits fram tillsammans med VA SYD innebär höjda ambitioner kring vattenfrågor och miljökvalitetsnormer.

Anläggning och restaurering går trögt

De tre vattenråden arbetar sedan länge framgångsrikt med vattenvårdsåtgärder och är i sitt arbete ledande på nationellt plan. Trots detta går skapande och restaurering av multifunktionella våtmarker trögt. Sedan 2024 mäts ytan multifunktionella våtmarker på kommunalägd mark men ingen ny yta har tillkommit under 2025. VA SYD har ingen investeringsplan för dagvattendammar, så de kan bara tillkomma i exploateringsprojekt. Ingen utvärdering eller uppföljning är gjord kring i vilken mån åtgärdsprogrammet eller dagvattenplanen genomförts, eller om dagvattendammarna följer de målsättningar som anges i dagvattenplanen.

Klimatanpassning och skydd av grundvatten

Under 2025 har kunskapen i kommunen om grundvatten och behovet av åtgärder ökat och integrerats i översiktsplanen samt i geografiska riktlinjer. Klimatförändringarna förändrar nederbördsmonstren, med längre torrperioder och intensivare regn som följd. Det påverkar natur, livsmedelsproduktion och vattenförsörjning och ökar samtidigt risken för översvämningar. Mot denna bakgrund är det viktigt att värna kommunens grundvattenresurser för framtida generationer.

Mål och resultat

6. Yt- och grundvatten

År 2030 är den ekologiska och kemiska statusen för Lunds kommuns vatten god. En trygg och motståndskraftig dricksvattenförsörjning har säkrats och skadliga utsläpp till vatten har minimerats.

Delmål	Bedömning
6.1 Vattenvård Lunds kommun ska bedriva en aktiv vattenvård där vattendrag och multifunktionella våtmarker restaureras, åter- och nyskapas.	 Riskerar att ej klara målet
6.2 Skydda dricksvatten För att säkerställa tillgången på dricksvatten av god kvalitet även för kommande generationer ska Lunds kommun verka för att kommunens yt- och grundvattenförekomster säkras på ett robust sätt.	 Osäkert
6.3 Hushålla med vattenresurser Lunds kommun ska hushålla med vattenresurserna. Kommunen arbetar cirkulärt och uppmanar till vattenbesparingar. Dricksvattenförbrukningen ska minska med minst 2 procent per år. Hushållens vattenanvändning ska vara max 100 liter per person och dygn.	 Osäkert

Program för social hållbarhet

Syftet med program för social hållbarhet är att skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund – Ett Lund för alla. Program för social hållbarhet bygger på de globala målen för hållbar utveckling, de nationella folkhälsomålen och de mänskliga rättigheterna. Sedan 2018 är Lund en stad för mänskliga rättigheter. Programmet bidrar till implementeringen av mänskliga rättigheter i Lund.

Ett socialt hållbart Lund uppnås genom dialog, samverkan och innovation. Det kräver bred involvering av samhällets olika aktörer, från invånare, förtroendevalda och medarbetare i Lunds kommun till lärosäten, näringsliv och civilsamhälle.

Prioriterat område: Demokrati

Det nationella målet för demokratipolitiken är en levande och uthållig demokrati med delaktighet och jämlika möjligheter till inflytande. Samtidigt är möjligheten att delta i demokratiska processer ojämnt fördelad, vilket riskerar att leda till att viktiga perspektiv går förlorade samt till lägre tillit och en ökad känsla av utanförskap.

Arbetet för ökad delaktighet utgår från de mänskliga rättigheterna och principen om alla människors lika värde, och innebär att kommunens verksamheter behöver vara tillgängliga och anpassade efter olika behov och förutsättningar. För att stärka delaktighet och inflytande krävs samverkan med civilsamhället, tydlig och tillgänglig kommunikation samt fungerande former för dialog, medskapande och återkoppling, särskilt för grupper som deltar i lägre utsträckning.

Händelser från året

Dialog och samverkan med civilsamhället

Lunds kommun fortsatte under 2025 att stärka dialogen och samverkan med civilsamhället genom återkommande mötesplatser. MiCK (mötesplats, idéer, civilsamhälle, kommun) genomfördes i mars och november och fungerar som en långsiktig plattform för nätverkande och dialog där civilsamhällets aktörer och kommunen möts utifrån sina olika uppdrag. Inom ramen för MiCK identifieras gemensamt behov, möjligheter och former för samarbete som bidrar till en hållbar samhällsutveckling i Lund. Under året har samverkan bland annat inriktats på trygghet i lokalsamhället, klimatomställning, fler vägar till arbete för Lundabor, en mer aktiv vardag för seniorer samt förbättrade förutsättningar för aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning. Dialogen har även omfattat gemensamt arbete kopplat till utveckling av stadsdelsprogram och insatser för att förebygga och motverka våld i nära relationer, liksom utveckling av seniorverksamhet inom idrottsrörelsen. I november genomfördes också en demokratidag i programserien Lund Pratar på Mötesplats Klostergården med dialog mellan unga och politiker, tjänstepersoner samt representanter från närings- och föreningslivet i Lund. Det utgjorde ett slutevent för ett ettårigt projekt i arbetet tillsammans med unga för att stärka deras demokratiska delaktighet och inflytande.

Partnerskap genom IOP

Kommunen har arbetat vidare med att utveckla de överenskommelser om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) som finns med sju organisationer för perioden 2024–2026. IOP är en samverkansform som främjar social hållbarhet genom att ge de ideella organisationerna mer långsiktig ekonomisk stabilitet, vilket bidrar till ökade förutsättningar att nå socialtjänstens mål för de grupper av medborgare som berörs. Under 2025 har ytterligare en IOP tillkommit, vilket innebär att kommunen nu har överenskommelser inom bland annat: förebyggande arbete och stöd vid våld i nära relation, stöd till brottsutsatta, insatser kopplade till psykisk ohälsa och brukarinflytande, psykosocial arbetsrehabilitering, stöd vid skadligt bruk och beroende samt mötesplatser och insatser som stärker ungas väg till arbete och studier och motverkar kriminalitet.

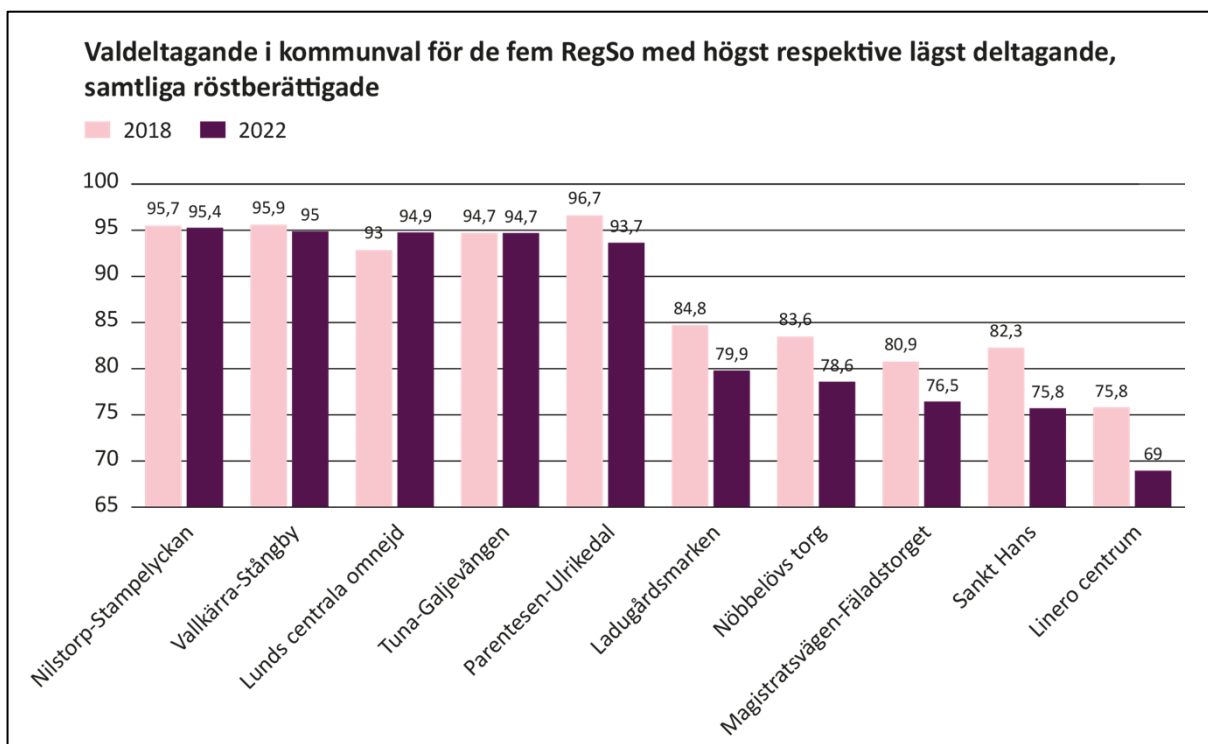
Medborgardialog för klimatomställning

Hösten 2025 genomförde Lunds kommun en klimatdialog på Norra Fäladen där boende i området deltog i fyra träffar. Dialogen vände sig till invånare som bor och/eller verkar på Norra Fäladen och syftade till att stärka delaktighet i klimatomställningen genom gemensam kunskapsuppbyggnad och framtagande av rekommendationer med fokus på konsumtionens klimatpåverkan. Klimatdialogen ingick i en studie inom projektet Klimatneutrala städer, som också ligger till grund för rapporten *Medborgarengagemang i Lunds kommun*.

Utmaningar och möjligheter

Ojämnt valdeltagande

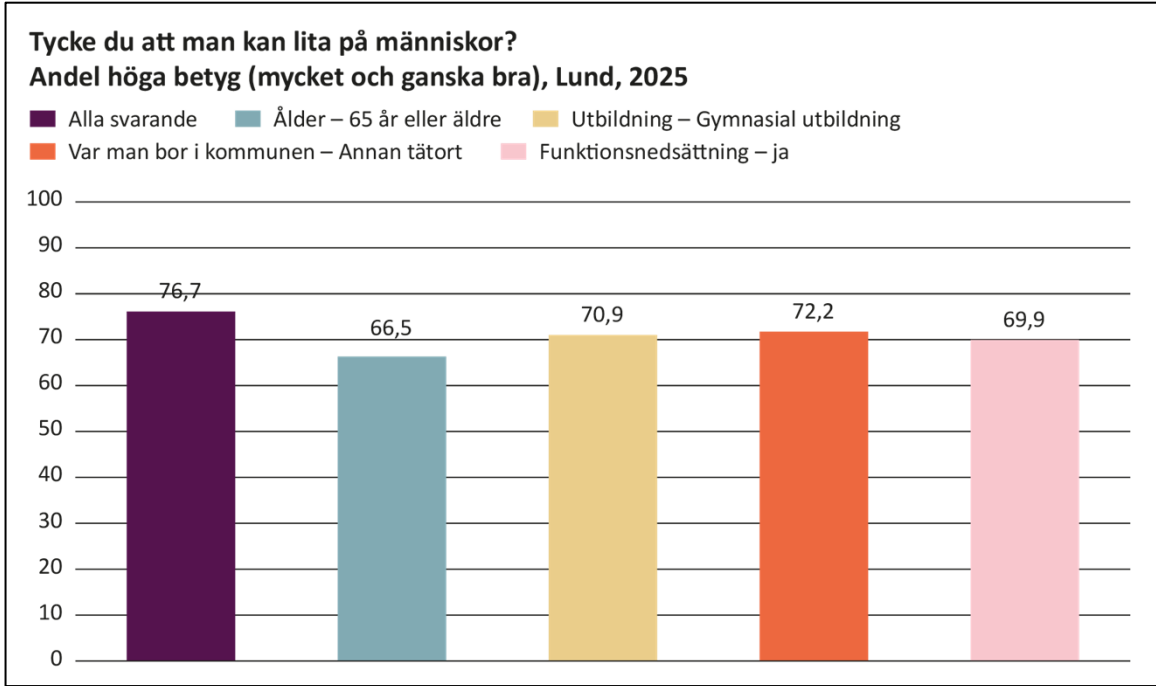
Valdeltagandet i de lokala valen är en viktig indikator på demokratisk delaktighet i kommunen. Lunds kommun har ett valdeltagande i kommunalval på 83,5 procent vilket är lite över rikssnittet på 80,5 procent. Skillnaderna mellan kommunens olika områden är dock betydande. En jämförelse mellan de fem områden med högst respektive lägst valdeltagande i de två senaste kommunvalen visar en skillnad på 26,4 procentenheter.

Figur 8. Visar valdeltagandet i de fem regionala statistikområden (RegSo) med högst respektive lägst valdeltagande i kommunvalet 2022. RegSo-beteckning med valdeltagande i procent inom parentes: Nilstorp-Stampelyckan (95,4), Vallkärra-Stångby (95), Lunds centrala omnejd (94,9), Tuna-Galjevången (94,7), Parentesen-Ulrikedal (93,7), Ladugårdsmarken (79,9), Nöbbelövs torg (78,6), Magistratsvägen-Fäladstorget (76,5), Sankt Hans (75,8), Linero centrum (69). Källa: SCB

Tillit till andra människor

Tillit till andra människor är viktig för aktiv demokratisk delaktighet eftersom den sänker trösklarna för att engagera sig tillsammans med andra. När människor förväntar sig att andra lyssnar, samarbetar och följer gemensamma spelregler blir det lättare att delta i dialoger, föreningsliv och andra demokratiska processer där resultatet bygger på gemensamma insatser. Tillit gör också att olikheter kan hanteras konstruktivt genom samtal och kompromisser, i stället för misstro och konflikter. Vid låg tillit ökar risken att deltagande upplevs som meningslöst eller riskfyllt, vilket kan leda till att fler avstår från att delta. Det kan i sin tur förstärka utanförskap och polarisering och försvåra arbetet med gemensamma lösningar i lokalsamhället.

Figur 9. Visar andel höga betyg (mycket och ganska) på frågan "Tycker du att man kan lita på andra människor?" för samtliga svarande samt de fyra grupper med lägst andel höga betyg. Andel i procent anges inom parentes: samtliga (76,7), ålder - 65 år och äldre (66,5), utbildning – gymnasial utbildning (70,9), var man bor i kommunen – annan tätort (72,2) och personer med funktionsnedsättning (69,9). Källa: SCB:s medborgarundersökning

I SCB:s medborgarundersökning ingår frågan "Tycker du att man kan lita på andra människor?". I Lunds kommun uppger 76,7 procent av de svarande att de har mycket eller ganska hög tillit till andra människor, vilket är 13,9 procentenheter högre än rikets 62,8. Samtidigt innebär det att nästan var fjärde invånare i Lunds kommun inte litar på andra människor. Undersökningen visar också att tilliten är lägre än genomsnittet i vissa grupper, bland annat bland personer 65 år och äldre, personer med högst gymnasial utbildning, boende i tätort utanför centralorten samt personer med funktionsnedsättning.

Kartläggning av medborgardialog – nuläge, utmaningar och utvecklingsbehov

Medborgardialog är en strukturerad form av samtal med invånare där kommunen bjuder in till delaktighet i frågor som går att påverka, i syfte att stärka både styrning och verksamhetsutveckling. Kommunkontoret genomförde 2025 en kartläggning som visar att Lunds kommun genomför många dialoger, men att arbetet ofta sker i parallella spår med varierande arbetssätt och ojämn dokumentation, vilket försvårar överblick, uppföljning och lärande. I linje med detta pekar rapporten *Medborgarengagemang i Lunds kommun* (WWF och Lunds kommun inom Klimatneutrala städer, december 2025) på att engagemang och dialog behöver ses som en del av kommunens demokratiska infrastruktur och ett verksamt styrmedel. Både kartläggningen och rapporten betonar behovet av organisatoriska förutsättningar för långsiktighet, samordning och gemensamt lärande. De lyfter också vikten av ett tydligt syfte och en klar bild av förväntad påverkan. Vidare framhålls betydelsen av representation och inkludering samt konsekvent återkoppling, för att dialoger inte ska upplevas som symboliska och riskera att minska tilliten.

Mål och resultat

1. Demokrati

Skapa jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande

Delmål	Bedömning
1.1 Samverkansinitiativ Lunds kommun ska öka antalet samverkansinitiativ med idéburen sektor i Lund.	 Kommer att klara målet
1.2 Tillgänglig information Lunds kommun ska säkerställa att det finns tillgänglig och begriplig information på Lunds kommuns webbplatser, intranät och dokument för att de som bor och verkar i Lund ska förstå sina rättigheter, samt ges möjlighet att delta i och förstå beslut som berör den egna livssituationen.	 Kommer att klara målet
1.3 Rättigheter för vissa grupper Lunds kommun ska stärka rättigheterna för barn, personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter med utgångspunkt från barnkonventionen, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, samt minoritetslagstiftningen och språklagen.	 Osäkert
1.4 Hög kunskapsnivå Lunds kommunkoncern ska ha hög kunskapsnivå om mänskliga rättigheter och social hållbarhet.	 Kommer att klara målet

Prioriterat område: Utbildning och lärande

Utbildning och lärande är en av kommunens viktigaste hävstänger för jämlika livsvillkor. Det finns ett tydligt samband mellan utbildningsnivå, möjligheten att etablera sig i arbete och förutsättningarna för en god hälsa. En kvalitativ, tillgänglig och likvärdig utbildning stärker därför både individers livschanser och kommunens utveckling.

Området bidrar också till kommunens förmåga att stå stadigt i förändring, förebygga utanförskap och hantera påfrestningar samt att snabbt hitta tillbaka när något skakar om vardagen. Förskolan, skolan och vuxenutbildningen har ett särskilt uppdrag att främja lärande genom hela livet och att ge stöd och stimulans utifrån individuella behov, så att alla kan utvecklas så långt som möjligt. Genom att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar, oavsett bakgrund, ekonomi, kön, funktionsnedsättning eller skolval, stärks delaktighet, social sammanhållning och demokratiska värderingar.

Händelser från året

Kunskapsresultat och likvärdighet i grundskolan

Inom grundskolan har behörigheten i årskurs 9 för gymnasiets yrkesprogram ökat något mellan läsåren 2023/2024 och 2024/2025, från 87,3 till 88,7 procent. I riket ökade andelen under samma period från 82,1 till 82,5 procent. Meritvärdet är oförändrat. Behörigheten för elever vars föräldrar har lägre utbildningsbakgrund har ökat under året vilket minskat gapet mellan grupperna något. Vad gäller migrationsbakgrund har störst förändring gjorts i gruppen födda utomlands vilket kraftigt minskat gapet till elevgruppen födda i Sverige men med utländsk bakgrund. I de lägre åldrarna syns förbättrade resultat på nationella proven i årskurs 3 för både svenska, svenska som andraspråk och matematik. Vid screening av elevers läsförståelse i årskurs 3 syns också en positiv förflyttning mellan läsåren 23/24 och 24/25.

Kommunen driver ett systematiskt arbete med att stärka språk och läsning hos alla barn och elever genom satsningen Språka Lund. Därför har Före Bornholmsmodellen införts som arbetssätt i samtliga förskolor med fokus på att stärka språket parallellt med förmågan att höra och urskilja ljud i ord. I grundskola och anpassad grundskola används kartläggningsverktyget LegiLexi för screening av elevernas läsförståelse. Detta ökar möjligheterna för läraren att forma och anpassa undervisningen utifrån elevens och klassens behov.

Stärkt arbete för skolnärvaro genom skolsociala team

Genom EU-projektet Presentia – hållbar skolnärvaro i Lund har antalet skolsociala team utökats till tre som alla är fullbemannade och i gång med stödinsatser. Varje team arbetar mot två skolor vardera. De skolsociala teamen arbetar bland annat med att knyta fler viktiga vuxenkontakter mellan elev och skola samt att skapa förståelse för elevens situation.

Likvärdighet i gymnasiet genom behovsstyrd resursfördelning

Gymnasieverksamheten har 2025 präglats av resursfördelning utifrån elevernas förutsättningar, bland annat kopplat till meritvärde från årskurs 9, samt intern omfördelning för att möta förändrade behov. Centrala medel för extraordinärt särskilt stöd stärker handlingsutrymmet, med målet att öka likvärdigheten genom att resurser och stöd i högre grad följer behov.

Utveckling av kommunens aktivitetsansvar

Under 2025 har kommunen fortsatt att utveckla sitt aktivitetsansvar genom samverkan i Unga på väg. Fokus är att tidigare fånga upp unga som riskerar att stå utan sysselsättning och skapa mer sammanhållna vägar tillbaka till studier. Arbetet har stärkts genom kopplingar till EU-projektet Unga inkluderar för ökad träffsäkerhet i stöd, insatser och uppföljning, som en del i att förebygga långvarigt utanförskap och bidra till social hållbarhet.

Stärkt kapacitet för kompetensförsörjning

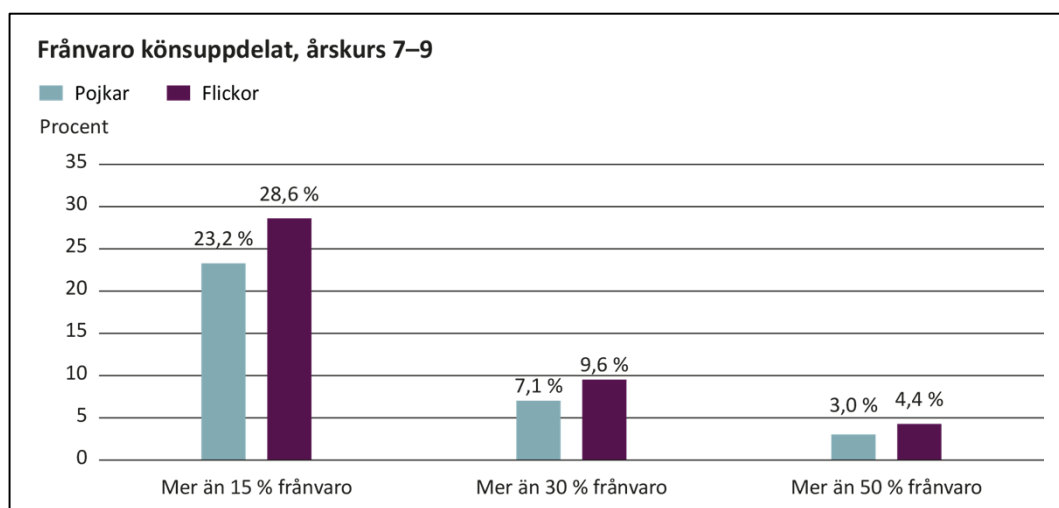
Inom vuxenutbildning har kommunen utökat utbudet till 26 utbildningar med 1 012 elever (742 2024). Störst är undersköterskeutbildningen med 365 elever. Utvecklingen speglar en förstärkt kapacitet att möta både individers behov av kompetensutveckling och arbetsmarknadens efterfrågan på yrkesutbildad arbetskraft.

Kommunen har också fortsatt att bygga ut kombinationsutbildningar (yrkesutbildning kombinerat med sfi) med fler uppstarter. Inriktningen är att korta vägen till arbete för vuxna som samtidigt behöver stärka språket och möta arbetsmarknadens kompetensbehov. Uppföljning visar att deltagare i hög grad etablerar sig i arbete efter avslutad utbildning.

Utmaningar och möjligheter

Skolfrånvaro är fortsatt en utmaning

Problematisks skolfrånvaro är ett komplext fenomen där en helhetsförståelse behövs för att stärka träffsäkerheten i insatser och minska risken för att frånvaro övergår i långvarigt utanförskap. Problemet ser också olika ut för pojkar och flickor, där flickor konsekvent har haft högre frånvaro än pojkar. På en mer övergripande nivå följs andelen elever med över 15 procents frånvaro. Där har nivån varit relativt stabil med en trend i positiv riktning, men jämförelser mellan år bör göras försiktigt på grund av byte av närvarosystem.

Figur 10. Visar frånvaro i årskurs 7–9, uppdelat på flickor och pojkar samt frånvaronivå för läsåret 2024/2025. 23,2 % av pojkarna och 28,6 % av flickorna har mer än 15 % frånvaro. 7,1 % av pojkarna och 9,6 % av flickorna har mer än 30 % frånvaro. 3,0 % av pojkarna och 4,4 % av flickorna har mer än 50 % frånvaro. Källa: Röda tråden

För att möta behovet av mer samordnade och tidiga insatser driver kommunen nu ett internt arbete för att förebygga och motverka problematisk skolfrånvaro. Som en del av detta arbete har kommunen under 2025 tagit fram en enhetlig modell för närvarofrämjande arbete, baserad på bästa praxis som samlats in både internt och från andra kommuner och organisationer. Närvaromodellen utgår från en närvarostatus för barn och elever, till vilken främjande, förebyggande och åtgärdande arbete kan kopplas. Modellen omfattar även organisatoriska insatser och stödmaterial som metodstöd. Arbete med att göra den interaktiv och lättillgänglig är påbörjat samtidigt som planering för implementering pågår.

Den samlade bilden är att arbetet med skolnärvaro behöver prioriteras ytterligare och bli mer sammanhållet. Det finns ett behov av en mer enhetlig uppföljning och analys på huvudmannanivå, med gemensamma rutiner som gör att riskmönster kan upptäckas tidigt och att utvecklingen kan följas på ett jämförbart sätt. Verksamheterna pekar också på vikten av att agera redan vid begynnande frånvaro. För att insatser ska bli uthålliga behöver samverkan mellan skola, elevhälsa och socialtjänst vara tydligt organiserad med fasta kontaktvägar och ansvarsfördelning. Vidare lyfts att resurser och anpassningar i högre grad behöver styras efter behov till de skolor och elevgrupper där frånvaron är mest omfattande, samt att skillnader mellan grupper, bland annat kopplat till kön, behöver följas och analyseras systematiskt för att insatserna ska bli mer träffsäkra.

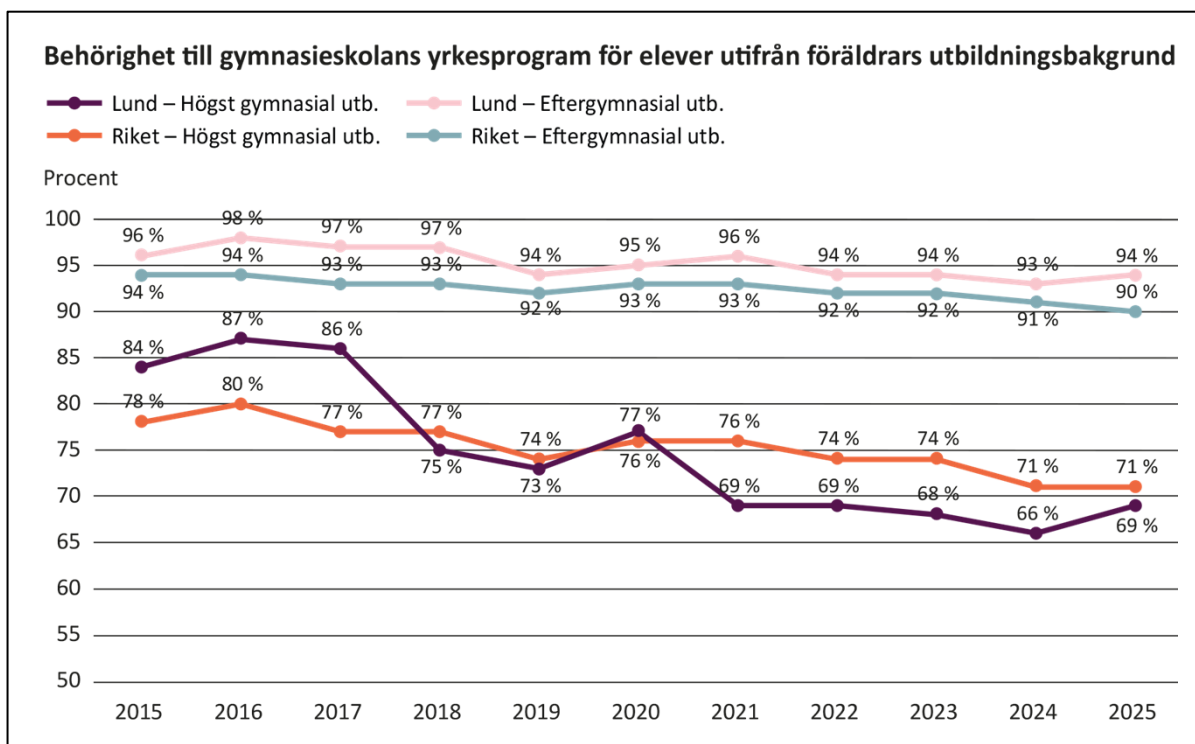
Vikten av det kompensatoriska uppdraget för gymnasiebehörighet

Gymnasiebehörighet är fortsatt en central utmaning för Lunds kommun eftersom den påverkar ungas möjligheter till fortsatta studier och etablering, och är en tydlig indikator på likvärdighet i skolsystemet. Situationen i Lund visar en något förbättrad nivå och ett lägre antal elever som avslutar årskurs 9 utan behörighet jämfört med föregående år (drygt 100 elever). Samtidigt kvarstår skillnader mellan elevgrupper. Särskilt tydligt är sambandet mellan vårdnadshavares utbildningsnivå och elevernas resultat: elever med vårdnadshavare med eftergymnasial utbildning når generellt högre resultat, medan behörigheten för elever med vårdnadshavare med högst gymnasial utbildning under flera läsår legat under rikssnittet i kommunala skolor.

Skillnader syns även utifrån migrationsbakgrund; elever med utländsk bakgrund har sammantaget lägre gymnasiebehörighet än elever med svensk bakgrund. Här har utvecklingen i Lund varit positiv över tid och behörigheten för utlandsfödda elever har stärkts.

Det finns ett behov av en sammanhållen kedja av insatser från tidiga år till övergången till gymnasiet. Goda läskunskaper i tidig ålder lägger grunden för fortsatt lärande och tidiga stödinsatser i läsförståelse och matematik är viktiga, eftersom matematik är det ämne som flest elever saknar när de inte uppnår gymnasiebehörighet i årskurs 9. Svenska som andraspråk är ett annat område där många elever behöver förstärkt stöd.

Problematisk skolfrånvaro kräver både förebyggande och åtgärdande arbete eftersom frånvaro snabbt kan leda till kunskapstapp och ökad risk för obehörighet. För att möta utmaningen behöver det kompensatoriska arbetet stärkas genom tidig identifiering av risk, riktade undervisningsinsatser och en mer likvärdig resursfördelning utifrån behov. Lovskola och utökad studietid kan ge stöd till elever nära behörighetsgränsen, men varaktiga förbättringar kräver att insatser sätts in tidigare och följs upp systematiskt genom hela skolgången.

Figur 11. Visar andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram utifrån vårdnadshavares utbildningsnivå, för Lunds kommun och riket. År 2025 var 94 % av eleverna i Lund med vårdnadshavare med eftergymnasial utbildning behöriga, jämfört med 69 % bland elever med vårdnadshavare med högst gymnasial utbildning. I riket var motsvarande andelar 90 % respektive 71 %. Källa: Skolverket

Mål och resultat

2. Utbildning och lärande

Skapa jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande

Delmål	Bedömning
2.1 Livslångt lärande Lunds kommun ska skapa jämlika förutsättningar för ett livslångt lärande.	Osäkert
2.2 Unga utan sysselsättning I Lund ska arbetet med unga som varken arbetar eller studerar stärkas.	Kommer att klara målet
2.3 Meningsfull fritid I Lunds kommun ska arbetet stärkas för att fler barn och unga ska ha en meningsfull fritid. Barn från studieovana hem och från mindre gynnsamma socioekonomiska förhållanden ska särskilt uppmärksammas.	Kommer att klara målet
2.4 Samverkan skola och fritid Lunds kommun ska skapa förutsättningar för samverkan mellan formellt och informellt lärande på fritiden, på skoltid och i nära anslutning till skoldagen.	Kommer att klara målet

Prioriterat område: Levnadsvanor

Levnadsvanor handlar om att främja hälsosamma vanor genom hela livet, för både fysisk och psykisk hälsa. Området omfattar bland annat föräldraskapsstöd, mat och måltider, tillgång till hälsofrämjande miljöer och aktiviteter samt förebyggande arbete kopplat till alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar. Förutsättningarna för god hälsa skiljer sig mellan grupper utifrån exempelvis socioekonomi, kön, funktionsnedsättning, etnicitet och språk.

Levnadsvanor är avgörande för jämlik hälsa och hänger nära ihop med utbildning, arbete och försörjning. En trygg uppväxt och goda livsvillkor ökar möjligheten att göra hälsosamma val, samtidigt som god hälsa ofta är en förutsättning för att klara skola och arbetsliv. När kommunen stärker hälsosamma levnadsvanor minskar sårbarhet och utanförskap och den gemensamma förmågan att hantera påfrestningar ökar.

Barn och unga är en särskilt viktig målgrupp eftersom vanor formas tidigt. Skolan når alla och är därför en nyckelarena för hälsofrämjande och förebyggande arbete, från fysisk aktivitet, psykisk hälsa och matvanor till insatser mot ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel) och ett liv fritt från våld.

Händelser från året

Modellkommun för funktionsrätt: levnadsvanor

Under 2025 blev Lunds kommun utvald som modellkommun för funktionsrättsfrågor av Myndigheten för delaktighet och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Modellkommunsarbetet innebär att kommunen, utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD), utvecklar ett mer samordnat och långsiktigt arbetssätt tillsammans med verksamheter och civilsamhälle för att stärka jämlika livsvillkor och delaktighet.

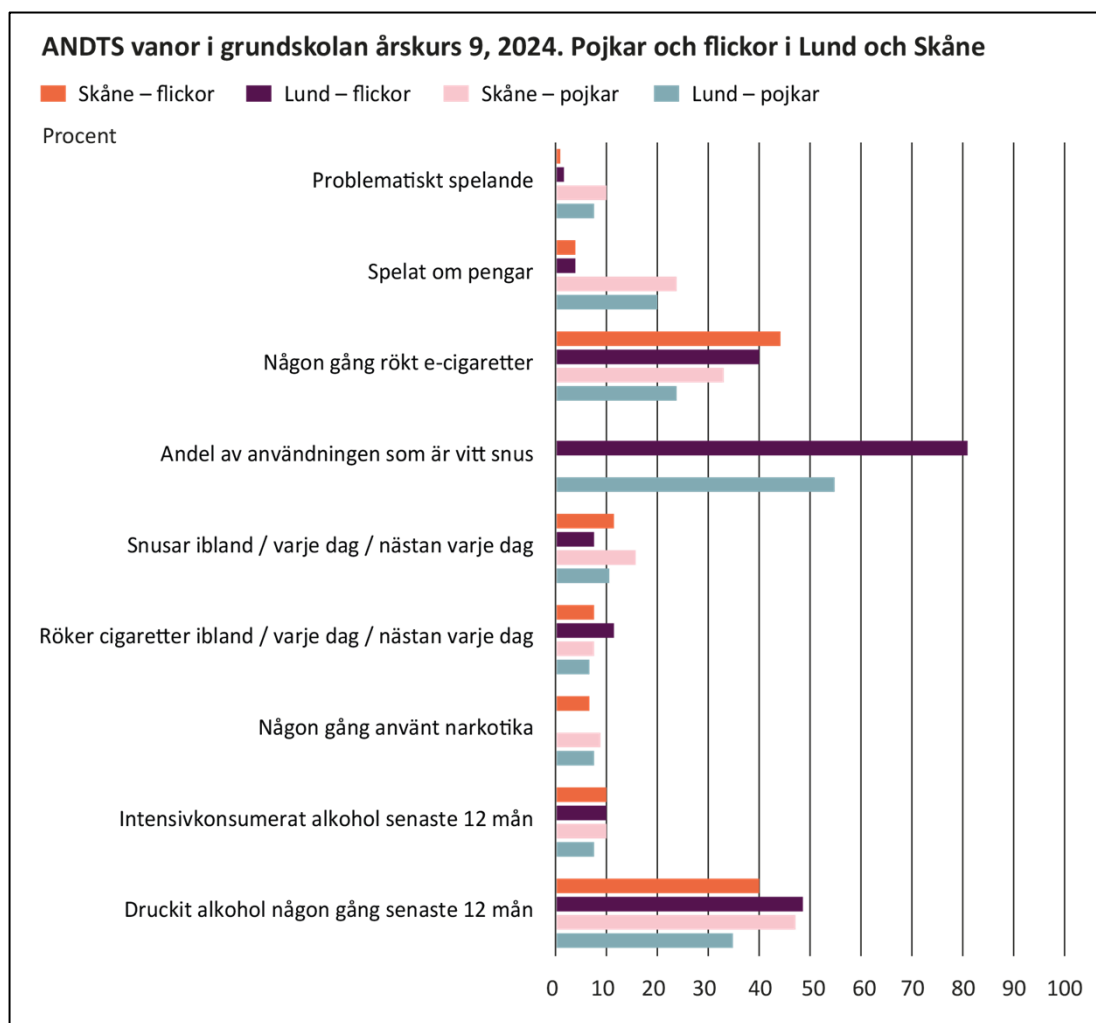
I kommunens plan för modellkommunsarbetet kopplas levnadsvanor främst till utvecklingen av en mer tillgänglig och aktiv fritid samt ett stärkt förebyggande och uppsökande arbetssätt. Planen betonar att hinder, som kan vara sociala, ekonomiska, fysiska eller kommunikativa, behöver minska för att fler ska kunna delta i aktiviteter som främjar hälsa och gemenskap. Arbetet inriktas på bättre samordning och information om aktiviteter, fler lågröskel- och instegsaktiviteter samt ökad tillgänglighet i miljöer och verksamheter. Planen lyfter också ett mer förebyggande stöd, bland annat genom uppsökande insatser och öppna stödformer som kan bidra till minskad social isolering och bättre förutsättningar för hälsa och livskvalitet.

YAM – förebyggande arbete för ungas psykiska hälsa

Under 2025 har Lunds kommun genomfört YAM (Youth Aware of Mental health) i årskurs 8 som en del av det förebyggande arbetet för psykisk hälsa och suicidprevention. Insatsen nådde cirka 285 elever på fyra av kommunens högstadieskolor. YAM är ett manualbaserat program där eleverna genom diskussioner och rollspel tränar strategier för att hantera stress och svåra situationer, samt får information om var de kan söka stöd. Programmet utgår från ungas egna perspektiv och syftar till att stärka problemlösning, empati och hjälpsökande beteenden. Studier visar att YAM kan minska självmordstankar och suicidhandlingar och öka kunskap om psykisk hälsa.

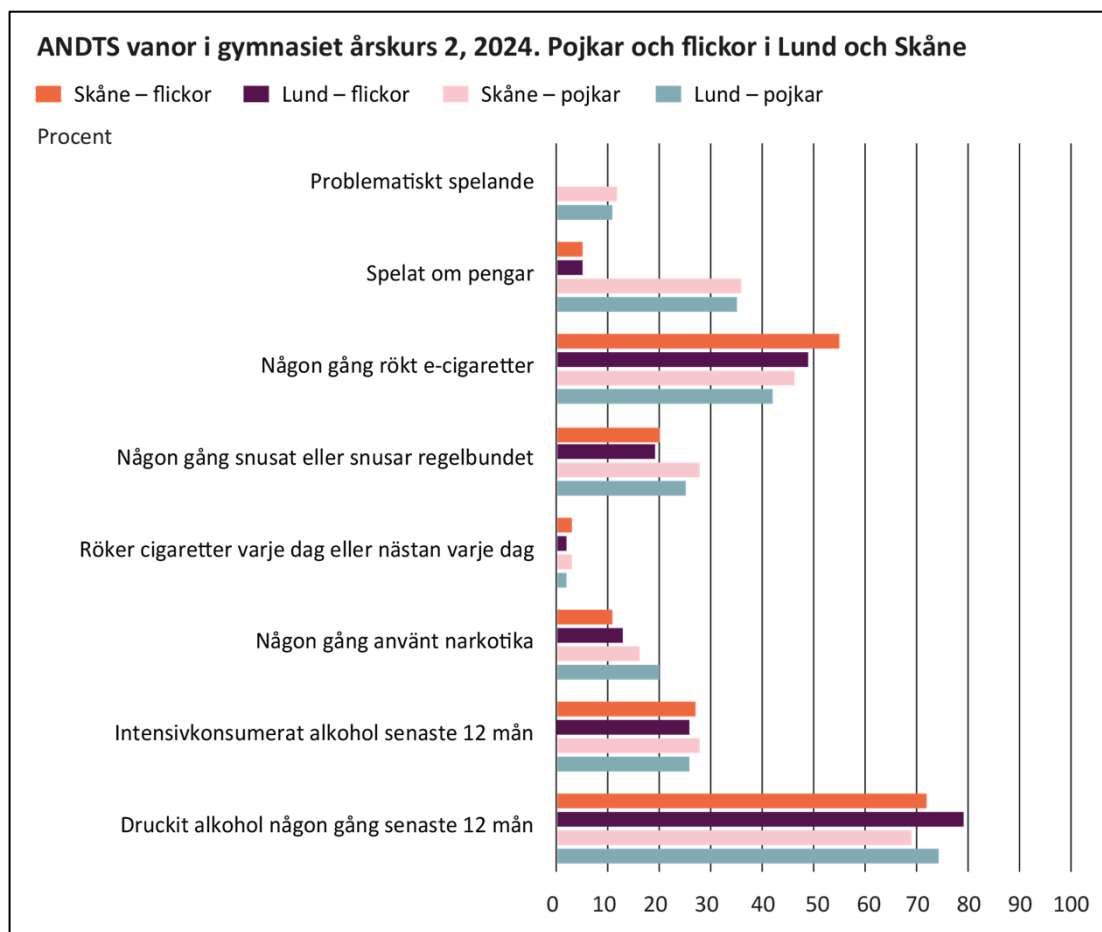
Status ANDTS i Lund

Enligt Region Skånes Folkhälsoenkät syns bland barn och unga i Lunds kommun en ökning av användning av e-cigarett och snus samt spel om pengar. Utvecklingen skiljer sig mellan könen: flickor provar i större utsträckning alkohol och e-cigarett, medan pojkar oftare snusar och spelar om pengar. I gymnasiet (årskurs 2, boende i Lund) uppger både pojkar och flickor att de någon gång har använt e-cigarett, med en tydlig ökning sedan 2021 och en större ökning bland flickor. Spel om pengar är betydligt vanligare bland pojkar och har ökat över tid; problematiskt spelande framstår som ett särskilt riskområde. När det gäller narkotika uppger pojkar oftare än flickor att de någon gång har använt narkotika, med en ökning bland pojkar och en minskning bland flickor sedan 2022.

Figur 12. Visar ANDTS vanor för pojkar och flickor i årskurs 9, grundskolan, 2024. Lund och Skåne. Källa: Region Skåne Kommunfaktablad Folkhälsa

Bland vuxna har Lunds kommun en högre andel riskkonsumenter av alkohol än Skånes genomsnitt, med en uppåtgående trend för både kvinnor och män (kvinnor 17 procent i Lund jämfört med 12 procent i Skåne, män 21 procent jämfört med 17 procent). Andelen som använt cannabis det senaste året är också högre i Lund än i Skåne, framför allt bland män (7,46 procent i Lund jämfört med 4,3 procent i Skåne). Avloppsvattenmätningar visar spår av narkotika i samtliga prover; där cannabis är vanligast men även amfetamin och kokain förekommer; kokain visar en uppåtgående trend medan cannabis visar en nedåtgående trend 2020–2025.

Figur 13. Visar ANDTS vanor för pojkar och flickor i årskurs 9, gymnasieskolan, 2024. Lund och Skåne. Källa: Region Skåne Kommunfaktablad Folkhälsa

Utmaningar och möjligheter

ANDTS viktigaste utmaningar

Kommunens samlade lägesrapport om ANDTS 2025 (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar), där statistik, professionellas bedömningar och omvärldsfaktorer vägts samman, visar att ANDTS-utmaningarna i Lund i hög grad påverkas av kommunens befolkningssammansättning och rörlighet. En stor andel unga vuxna, ett omfattande studentliv och många besökare skapar miljöer där normer och tillgänglighet kan öka riskexponeringen, särskilt kopplat till alkohol och cannabis. Detta innebär att arbetet behöver nå fler arenor än skolan och vara målgruppsanpassat med tydliga spår för högstadium/gymnasium, unga vuxna/studenter samt vuxna/äldre.

En central analys är också att vissa bruk riskerar att normaliseras i delar av ungas och studenter sociala sammanhang. När användning i högre grad flyttar till privata miljöer blir den svårare att upptäcka och påverka med enbart tillsyn och ordningsinsatser. Därför behöver kommunen hålla ihop tillsyn, samverka med studentaktörer och driva ett långsiktigt arbete med kunskap, normer och hjälpsökande.

Spel om pengar framstår också som ett område där skadebilden snabbt kan växa och visa sig indirekt, exempelvis genom mående, konflikter och skolfrånvaro. Här blir kopplingen mellan ANDTS och psykisk hälsa särskilt viktig, liksom att stöd och insatser finns tidigt och är kända.

Suicidprevention i Lunds kommun

Under 2025 genomförde Lunds kommun en samlad kartläggning av det suicidpreventiva arbetet, med utgångspunkt i bedömningen i Suicide Zeros kommunbarometer. I Lund var det genomsnittliga antalet suicid 14,7 per år under perioden 2010–2023 (Karolinska institutets rapport). Suicid, suicidförsök och psykisk ohälsa påverkar många och kan få stora konsekvenser för både anhöriga och samhällsfunktioner. Kartläggningen visar att det finns ett engagemang och pågående insatser, men att arbetet är fragmenterat och i stor utsträckning bygger på enskilda initiativ.

Brist på övergripande styrning och samordning försvårar prioritering, likvärdighet och uppföljning. Rutiner för agerande vid oro för suicid eller efter suicidförsök är dessutom ofta otydliga eller inte fullt implementerade. Kompetensen bedöms som ojämn och utbildning sker inte systematiskt, vilket kan försvåra tidig upptäckt och ett enhetligt agerande i invånarnära verksamheter. Kartläggningen pekar också på behov av att stärka insatser för vuxna riskgrupper och för personer i ofrivillig ensamhet, särskilt äldre.

Kommunen kommer att arbeta vidare utifrån rekommendationerna för att utveckla ett mer sammanhållet suicidpreventivt arbete genom tydligare ansvar, gemensamma rutiner och mer systematiska kompetensinsatser. Arbetet omfattar även att identifiera särskilt utsatta platser, förbättra stöd och uppföljning vid suicidförsök och efter suicid samt bredda insatserna för vuxna riskgrupper och äldre i ofrivillig ensamhet.

Mål och resultat

3. Levnadsvanor

Främja hälsosamma vanor genom hela livet

Delmål	Bedömning
3.1 Ekonomisk tillgänglighet Lunds kommun ska arbeta för att öka den ekonomiska tillgängligheten till hälsofrämjande miljöer och aktiviteter.	 Kommer att klara målet
3.2 Jämlikhet i fysisk planering Lunds kommun ska i sin fysiska planering säkerställa mer jämlik och jämställd tillgång till grön- och friluftsområden, gång- och cykelvägar, rekreation och spontanidrottsplatser, skolgårdar och idrottsanläggningar.	 Osäkert
3.3 Måltider och livsmedel I Lunds kommunkoncern ska samtliga måltider och val av livsmedel bidra till bättre matvanor, vara likvärdiga inom kommunens olika verksamheter samt vara framställda under goda arbetsförhållanden.	 Kommer att klara målet
3.4 Föräldraskapsstöd Lunds kommun ska erbjuda alla vårdnadshavare olika former av stöd under barnets hela uppväxt.	 Kommer att klara målet
3.5 Psykisk hälsa och fysisk aktivitet I Lunds kommun ska den psykiska hälsan och den fysiska aktiviteten öka.	 Osäkert
3.6 ANDTS Lunds kommun ska arbeta för att förebygga spelmissbruk och antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar innan 18 års ålder med alkohol och tobak ska minska.	 Kommer att klara målet

Prioriterat område: Arbete och sysselsättning

Arbete och sysselsättning är centralt för både försörjning och hälsa, förutsatt rimliga arbetsvillkor och en god arbetsmiljö. Förvärvsarbete är för många den viktigaste källan till ekonomisk trygghet och en grund för identitet, sociala sammanhang samt delaktighet och inflytande i samhället.

Prioriterat område Arbete och sysselsättning omfattar både kommunens interna arbete med lika rättigheter och möjligheter för anställda och det bredare arbetet för minskad arbetslöshet, ökad inkludering och stärkt kompetensförsörjning genom samverkan. Genom att fler kan etablera sig i arbete, och genom att arbetsvillkoren är trygga och hållbara, minskar risken för utanförskap och ekonomisk otrygghet. Det stärker kommunens förmåga att klara påfrestningar och förändringar, och bidrar till mer jämlika livsvillkor.

Kommunens arbete för delmål 4.2 och 4.4 redovisas i kommunens personalredovisning.

Händelser från året

Arbetsmarknadsinsatser för stärkt matchning

Under 2025 genomförde Lunds kommun flera insatser för att stärka matchningen till arbete och utveckla socialt hållbara upphandlingar. I april arrangerades en jobbmässa i Stadshallen i samarbete med matchningsaktörer i Lund; 35 utställare deltog och mässan besöktes av cirka 750 arbetssökande.

Under året genomfördes även två jobbspår i samarbete med lokala företag och Arbetsförmedlingen, med syfte att ge försörjningsstödmottagare snabbare vägar in på arbetsmarknaden, vilket ledde till att fyra företag i Lund fick stöd i sin kompetensförsörjning. Kommunen erbjöd dessutom ett återkommande jobbforum där arbetsgivare, vägledare och kommunala verksamheter kunde möta arbetssökande.

Utveckling av sociala upphandlingar genom PROSECO och Social Innovation Syd

Parallellt fortsatte kommunen att använda dialogkrav för sysselsättningsfrämjande åtgärder i upphandlingar där det bedöms lämpligt, och anslöt under året till två projekt som stärker arbetet med sociala upphandlingar. Genom EU-projektet PROSECO, ett fyraårigt samarbete med andra europeiska städer, utvecklas kommunens inköps- och upphandlingspolicy i linje med social hållbarhet genom erfarenhetsutbyte, kartläggning av hinder och spridning av fungerande arbetssätt, inklusive att pröva kopplingar mellan sociala krav, arbetsmarknadsåtgärder, sysselsättning och lokala leverantörer. Kommunen deltar också i EU-projektet Social Innovation Syd, där en pilot tillsammans med skånska kommuner, sociala företag och idéburna aktörer utvecklar samverkan kring sociala upphandlingar och inkludering med målet att stärka inkluderingen på den skånska arbetsmarknaden.

Modellkommun för funktionsrätt: arbete och sysselsättning

I kommunens plan för modellkommunsarbetet omfattar området arbete och sysselsättning insatser för att sänka trösklarna till arbete och meningsfull sysselsättning samt skapa mer sammanhållna vägar för individen. Arbetet inriktas på ökad samverkan mellan berörda aktörer och verksamheter, utveckling av individuellt anpassade stödinsatser och bättre övergångar mot arbetsliv och studier. Planen lyfter även behovet av fler anpassade praktik- och anställningsmöjligheter, inklusive inom kommunens egna

verksamheter, samt fortsatt utveckling av mer lättillgängliga former av sysselsättningsstöd.

Prioriterade grupper

I Lunds kommuns arbete för att fler ska nå självförsörjning prioriteras särskilt familjer med barn. För att stödet ska ge effekt behöver det anpassas efter varje hushålls situation och de hinder som påverkar möjligheterna att komma i arbete.

Unga vuxna är en annan prioriterad grupp. Även om ungdomsarbetslösheten är låg jämfört med riket utvecklas insatser som tidigt fångar upp unga som riskerar att hamna utanför arbete eller studier. Unga på väg är en central ingång, och från februari 2026 förstärks uppdraget genom att kommunens del i USB (unga med samverkansbehov) ingår, för att tydligare stödja UVAS-gruppen.

Kommunen följer även vuxna från Ukraina särskilt. I december 2025 omfattade gruppen 56 vuxna. De flesta deltog i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, medan andra stod utanför, exempelvis på grund av pensionsålder, gymnasiestudier eller sjukdom.

Utmaningar och möjligheter

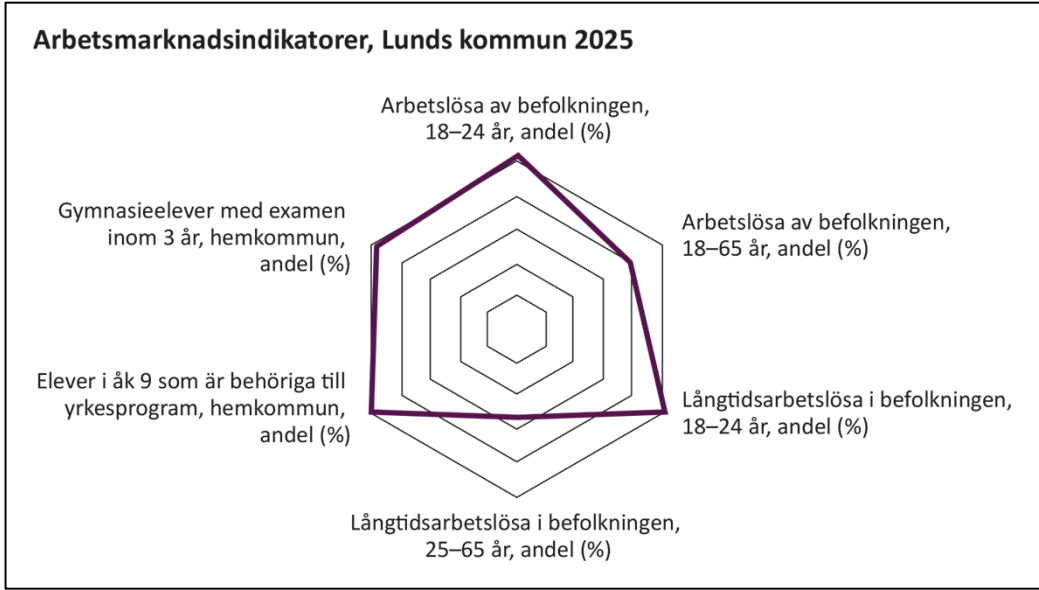
En utveckling åt rätt håll

I december 2025 var arbetslösheten 6,1 procent i Lund, jämfört med 6,6 procent i riket och 8,9 procent i Skåne; året innan låg nivån på 6,3 procent i Lund och 7,1 procent i riket. Ungdomsarbetslösheten var 4,4 procent i Lund i december 2025, att jämföra med 7,5 procent i riket (och 4,6 procent i Lund året innan), vilket visar att Lund står starkt i ungas arbetslöshet men ändå behöver utveckla träffsäkerheten i övergångar till jobb och studier.

Under 2025 stärkte Lunds kommun inriktningen mot tidiga och arbetsnära insatser, och antalet arbetsmarknadsinriktade aktiviteter ökade jämfört med 2024, 750 mot målet om 635. I flera delar går utvecklingen åt rätt håll: bidragstidens längd och antalet barn i hushåll med försörjningsstöd minskade. Kommunens bedömning är att satsningen på aktiva insatser har bidragit till att hålla nere både kostnader och nivåer. Utfallet visar ändå att antalet hushåll med försörjningsstöd fortsatt låg över den nivå som satts som mål för året, vilket pekar på att förbättringarna inte räcker fullt ut.

En kommun med bra förutsättningar

Trots utmaningar är det viktigt att sätta utvecklingen i ett bredare sammanhang: Lunds kommun har över lag goda förutsättningar och står sig väl i jämförelse med andra kommuner inom arbete och sysselsättning. Figuren nedan är en jämförelse med Sveriges övriga kommuner. Lund ligger i jämförelse genomgående i eller nära toppen inom alla indikatorer. Undantag är inom långtidsarbetslöshet i åldern 25–65 år.

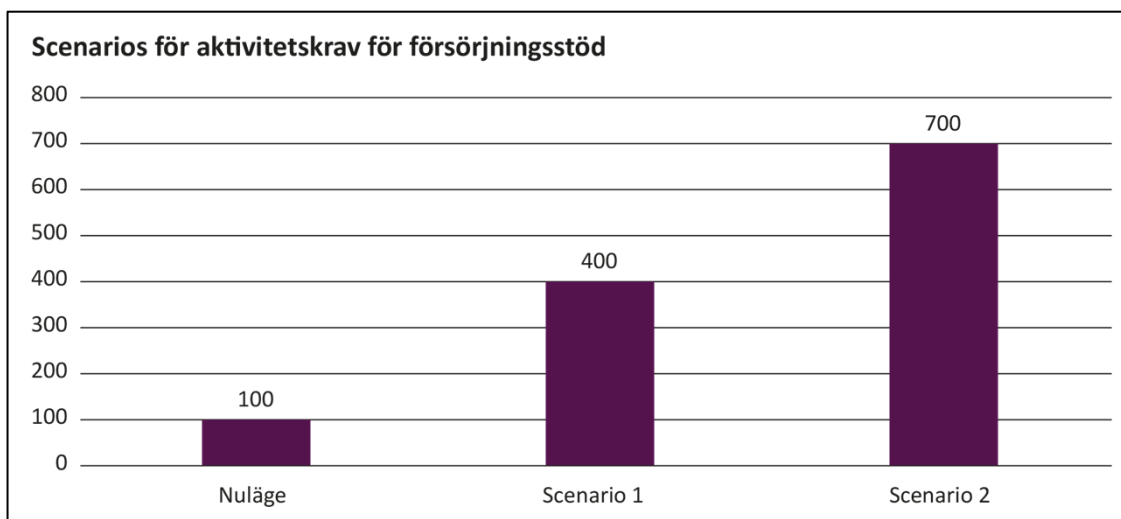

Figur 14. visar hur Lund placerar sig i jämförelse med Sveriges kommuner utifrån sex centrala indikatorer. Den yttersta linjen utgörs av de 29 kommuner med bäst resultat, medan mittpunkten utgörs av de 29 kommuner med svagast resultat. Lunds kommun placerar sig i toppen i fem av sex indikatorer med ett lite sämre resultat för indikatorn långtidsarbetslösa i befolkningen, 25–65 år. Källa: Kolada

Kommande lag om aktivitetskrav för försörjningsstöd

I slutet av november 2024 presenterades promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29). Förslaget innebär att en ny lag införs med planerat ikraftträdande 1 juli 2026. Utredningen föreslår att kommunerna ska tillhandahålla meningsfulla aktiviteter på heltid för personer som tar emot försörjningsstöd, i syfte att tidigt bryta passivitet. Aktivitetskravet ska enligt utredningen bidra till ökad rättssäkerhet och nationell likformighet, motverka att försörjningsstödet blir en permanent försörjningskälla och bättre ta tillvara potentiell arbetskraft. Kravet beskrivs som ett komplement till andra insatser.

Lagförslaget ligger i stora drag i linje med Lunds kommuns arbete med aktiva arbetsmarknadsinsatser inom processen självförsörjning. Kommunen kartlägger nu både den målgrupp som omfattas enligt lagförslaget och de insatser som finns i dag, för att planera omställning av befintliga insatser och utveckling av nya.

Figur 15. visar det potentiella behovet av aktivitetsplaceringar ifall ny lag om aktivitetskrav för försörjningsstöd beslutas. Idag är det cirka 100 deltagare i aktivitet. Scenario 1 skulle innebära ett behov om 400 aktivitetsplaceringar och scenario 2 700 aktivitetsplaceringar.

Ett införande bedöms innebära ökade behov och kostnader för arbetsmarknadsåtgärder. I dag finns cirka 100 aktivitetsplaceringar för berörda grupper, medan det framtida behovet uppskattas till 400–700 platser. En central utmaning är att personer som beviljas försörjningsstöd eller är arbetslösa har olika hinder och förutsättningar, vilket innebär att vägarna mot arbete behöver anpassas.

Mål och resultat

4. Arbete och sysselsättning

Ökad etablering på arbetsmarknaden

Delmål	Bedömning
4.1 Minskad arbetslöshet Lunds kommunkoncern ska vara en aktör som arbetar inkluderande och ska tillsammans med andra aktörer ge ett samlat stöd för att arbetslösheten ska minska och inkluderingen öka bland Lunds invånare.	Kommer att klara målet
4.2 Diskriminering, arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utveckling I Lunds kommunkoncern ska arbetsplatser kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och frihet från diskriminering. Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt vad gäller arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.	Kommer att klara målet
4.3 Kompetensförsörjning Lunds kommun ska stärka samverkan med Arbetsförmedlingen för att kompetensförsörjningen till arbetsgivare inklusive Lunds kommun klaras av.	Kommer att klara målet
4.4 Hälsa, olycksfall och arbetsmiljö Lunds kommun ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö.	Kommer att klara målet

Prioriterat område: Boende och närmiljö

Hur kommunen planerar och utformar den fysiska miljön påverkar tillgången till samhällsviktig service och hälsofrämjande miljöer, liksom möjligheterna att ta sig till arbete, skola och fritidsaktiviteter. Den fysiska planeringen är därför viktig för en geografiskt rättvis fördelning av resurser och möjligheter. Trygga och attraktiva miljöer gör att fler kan röra sig i vardagen och använda gemensamma platser utan oro. Närmiljöer som främjar sociala möten och sammanhållning kan stärka den upplevda tryggheten och engagemanget i ett område. Bostaden är samtidigt en central plats för vila och återhämtning, och bristfälliga boendeförhållanden kan försvåra både utbildning och arbete. Goda boendemiljöer har tillgång till grönområden, rekreation, service, kommunikationer, utbildning och kultur, och minskar exponering för exempelvis buller och dålig luft.

Händelser från året

Strategisk lägesbild: behov av stärkt situationell prevention

Inom ramen för det lagstadgade arbetet med strategisk lägesbild 2024–2026 har flera platser i Lunds kommun identifierats där den fysiska miljön behöver utvecklas för att förebygga brott. Lägesbilden visar att kommunen behöver stärka det situationella brottsförebyggande arbetet, det vill säga att utforma och använda platser på ett sätt som minskar brottstillfällena. Arbetet kan omfatta åtgärder som förbättrad belysning och mer genomtänkt platsutformning, liksom insatser för att öka flödet och den synliga närvaron på platser som upplevs otrygga eller är brottsutsatta. Genom att stärka den informella och formella tillsynen, exempelvis genom ökad närvaro av medborgare, kommunal personal, ordningsvakter och andra aktörer, kan risken för upptäckt öka. Det kan verka avskräckande för potentiella gärningspersoner och samtidigt stärka tryggheten för dem som vistas i området. Mot denna bakgrund har åtgärdsplanen kompletterats med en åtgärd om att ta fram ett ändamålsenligt arbetssätt för situationella brottsförebyggande insatser.

Ny Landsbygdsrapport och uppföljning av Fokusprojekten

Landsbygdsrapport 2025 har tagits fram som uppföljning av kommuns arbete med landsbygdsutveckling samt arbetet i den politiska styrgruppen för tätorterna utanför staden. Rapporten knyter an till tidigare fokusprojekt (2010–2023) i bland annat Genarp, Stångby/Vallkärra och Södra Sandby, där dialog och lokalt förankrad planering användes för att identifiera utvecklingsfrågor. Uppföljningen visar att mycket har genomförts, men att kvarvarande utmaningar främst gäller förbättrad mobilitet och trafiksäkerhet, ett mer varierat bostadsutbud samt stärkt service och mötesplatser.

Modellkommun för funktionsrätt: trygghet och brottsförebyggande

I kommunens plan för modellkommunsarbetet är trygghet och brottsförebyggande arbete ett prioriterat område. Planen tar utgångspunkt i att personer med funktionsnedsättning kan vara särskilt sårbara, både som brottsutsatta och i risk för att involveras i brottslighet, vilket innebär att insatser behöver utformas utifrån målgruppens behov. Arbetet omfattar bland annat kompetens- och metodstöd till personal, tydligare rutiner vid misstanke om brott eller brottsutsatthet, förebyggande arbete i digitala miljöer samt förbättrat samarbete med relevanta aktörer.

Buller, strålning och luftkvalitet

Buller och luftkvalitet är centrala frågor för boende och närmiljö. I Lunds kommun exponeras många invånare för trafikbuller över riktvärdet vid fasad och bulleröverskridanden finns även på flera skolgårdar och i delar av parker. Då bostadsbyggande kan ske i mer bullerutsatta lägen ökar behovet av genomtänkt planering och åtgärder. Arbetet enligt bulleråtgärdsprogrammet har hittills haft begränsat genomslag med få genomförda fysiska åtgärder, men under slutet av året har uppdrag formulerats och konsultstöd påbörjats för att ta fram konkreta åtgärdsförslag, inklusive koppling till insatser för bättre ljud- och luftmiljö på förskole- och skolgårdar.

Kommunen genomför ända sedan Tjernobylyolyckan 1986 regelbundet bakgrundsmätningar avseende strålning, bland annat för att kunna uppmärksamma förhöjda nivåer som vindar kan ha fört med sig från andra delar av världen. Avseende radon inomhus har kommunen de senaste åren ägnat särskild uppmärksamhet åt att följa upp att flerfamiljshus mätt och vid behov åtgärdat höga radonhalter inomhus. Cirka 5 procent av alla bostäder i kommunen uppskattas ha radonnivåer över riktvärdet.

Under 2025 genomfördes kontinuerliga luftmätningar i gatunivå vid Trollebergsvägen och i taknivå längs sträckan Grand Hotel–Spyken, och från 2025 ingår även PM_{2,5} (partiklar som är mindre än 2,5 mikrometer) i mätningarna i gatunivå; resultaten visar att miljö kvalitetsnormerna uppfylls. Mätningen har också breddats med fler parametrar, samtidigt som regionala mätningar och modellering används som underlag för fortsatt arbete.

Utmaningar och möjligheter

Trygghetsmätningen: positiv trend med lokala skillnader

Den årliga trygghetsmätningen som genomförs av polisen och kommunen visar att Lundaborna fortsatt upplever sin kommun som mycket trygg. Det sammanlagda problemindexet har successivt minskat över tid, vilket pekar på en positiv utveckling. Trots detta framkommer lokala variationer med specifika utmaningar. I Veberöd upplevs skadegörelse och buskörning med mopeder och motorcyklar som problematiskt, medan boende på Klostergården och Norra Fäladen anger bristande sammanhållning i bostadsområdet. Det är dock viktigt att notera att yngre åldersgrupper är underrepresenterade i trygghetsmätningen.

Tidiga, samordnade insatser för unga

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors (MUCF) rapport *Utanförskap och unga* (2022) beskriver hur utanförskap kan växa fram i ett samspel mellan individuella riskfaktorer och omgivande villkor, där unga kan trängas bort från trygga sammanhang och samtidigt dras till gemenskaper som erbjuder tillhörighet. Rapporten understryker behovet av tidiga och samordnade insatser samt tillgång till trygga och attraktiva alternativ. Mot denna bakgrund och utifrån trygghetsmätningen förstärkte kommunen under 2025 det förebyggande arbetet med fokus på tidiga insatser i områden där utmaningar har identifierats.

Projektet *Tidiga, samordnade insatser på Norra Fäladen* startade under året med finansiering från Brottsförebyggande rådet (Brå) och syftade till att fånga upp barn och unga 12–20 år i riskzon för normbrytande beteende och framtida utanförskap och erbjuda samordnat stöd till både unga och vårdnadshavare. Projektet mötte ett

hundratal unga, arbetade aktivt med cirka 45 och hade strukturerad samverkan kring cirka 15 individer. Erfarenheterna visar att arbetet främst har nått unga från årskurs 6 till gymnasiets år 1. Det finns därför behov av att även nå yngre barn för att stärka det förebyggande arbetet, troligen genom andra arenor och arbetssätt än de som används för äldre ungdomar.

Konsekvens av utanförskap	Samhällskostnad, kr
Försenat inträde i arbetslivet	2 300 000
Lägre livslön till följd av skolmisslyckanden	1 400 000
Perioder av sjukskrivningar och arbetslöshet i vuxenlivet	3 100 000
Perioder av psykisk ohälsa och arbetslöshet	8 900 000
Livslångt utanförskap utan följdkomplikationer	9 000 000
Livslångt utanförskap med följdkomplikationer	11 500 000

Tabell 1. visar kostnaderna för långvarigt utanförskap för unga. Från 1 400 000 kr till 11 500 000 kr beroende på hur långvarig och komplicerad utanförskapet blir. Källa: Utanförskap och Unga. Nilsson Lundmark & Nilsson (2022)

En annan utmaning projektet har mött handlar om hur samverkan fungerar i vardagen. Handlingsplaner har varit ett stöd, men erfarenheterna visar att arbetet blir sårbart när det saknas en gemensam metod, då insatser riskerar att bli personberoende. Dessutom uppstår en mållkonflikt i roller och uppdrag inom kommunen: kultur- och fritidsnämnden arbetar främjande och relationsskapande i ungas vardag, medan arbetsmarknads- och socialnämnden oftare behöver arbeta mer indikerat när riskerna redan är tydliga. När dessa logiker möts blir gränssnitt, mandat och överlämningar avgörande, annars finns risk att unga faller mellan stolarna. Framåt bör kommunen därför fortsätta utveckla en mer strukturerad modell genom SSPF-modellen (samverkansformen Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) till juni 2026, samtidigt som arbetet tidigareläggs och breddas. Det handlar om att stärka verksamhetsnära samordning och utveckla strategier för att nå yngre barn och unga.

Mål och resultat

5. Boende och närmiljö (soc)

Hela Lund ska leva och utvecklas

Delmål	Bedömning
5.1 Jämlig stadsutveckling Lunds kommun ska i stadsutvecklingen skapa jämlig och jämställd tillgång till kollektivtrafik, aktiva transporter och service.	 Osäkert
5.2 Plan- och exploateringsprocesser Lunds kommun ska i plan- och exploateringsprocesser aktivt arbeta för att främja social hållbarhet.	 Kommer att klara målet
5.3 Bostadsbehov Lunds kommun ska ha ett brett utbud av bostäder och arbeta för att tillgodose bostadsbehov för människor som befinner sig i olika faser av livet, har olika preferenser och olika ekonomiska förutsättningar.	 Kommer att klara målet
5.4 Möten, rekreation och trygghet I Lund ska stadsplaneringen sträva mot att skapa en blandad och jämlig kommun, med inkluderande platser för möten, aktivitet och rekreation med hög trygghet.	 Kommer att klara målet
5.5 Fysisk tillgänglighet I Lunds kommun ska det som byggs nytt, byggs om eller ändras utformas utifrån principerna om universell utformning. Det innebär bland annat att från början ta hänsyn till alla användares behov istället för att göra anpassningar i efterhand. Gällande regler för tillgänglighet ska uppfyllas och befintliga hinder för tillgänglighet ska successivt tas bort.	 Osäkert
5.6 Hälsoskadliga ämnen, luft, buller och strålning I Lunds kommun ska inte kommuninvånarna utsättas för hälsoskadliga ämnen, luftpartiklar, buller eller strålning.	 Riskerar att ej klara målet

Prioriterat område: Jämställdhet

Jämställdhet är en mänsklig rättighet och en förutsättning för jämlika livsvillkor. I Lunds kommun handlar jämställdhetsarbetet om att säkerställa likvärdig service och rättvis resursfördelning oavsett kön och könsidentitet, samt att som stor arbetsgivare bidra till jämlika möjligheter på arbetsmarknaden. Lunds kommun har även anslutit sig till Ett jämställt Skåne, som bidrar till det nationella målet om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Kommunens arbete för delmål 6.1 redovisas i kommunens personalredovisning

Händelser från året

Omställning till nya socialtjänstlagen med en jämställd socialtjänst

Kommunen har under 2025 fortsatt omställningen till den nya socialtjänstlagen (i kraft 1 juli 2025), där socialtjänstens uppdrag tydligare omfattar att främja människors jämställda levnadsvillkor. Som en del i detta har kommunen startat projektet En jämställd socialtjänst som pågår till 2028 och syftar till att integrera jämställdhet i ordinarie styrning och arbetssätt. Under året har fokus varit att ta fram könsuppdelad verksamhetsstatistik som ska användas i redovisningar och som underlag för kommande jämställdhetsanalyser och prioriteringar.

Stärkt arbete mot våld i nära relationer, heder, prostitution och människohandel

Under 2025 har våld lyfts som en arbetsgivarfråga med ett ökat fokus på organisatoriskt ansvar och interna arbetssätt för att upptäcka och hantera våldsutsatthet. Våld har lyfts som en arbetsgivarfråga genom APT, seminarier och chefsutbildningar. Kompetenshöjande insatser har genomförts för chefer och medarbetare med fokus på särskilt utsatta grupper.

Kommunens kommunikation till medborgare har intensifierats genom fyra återkommande kampanjer och aktiviteter under En vecka fri från våld, med riktade teman som äldre och våld i ungas relationer.

Det förebyggande arbetet mot våldsutövande har utvecklats i samverkan med polisen, bland annat genom medverkan i ett forskningsprojekt om metoden PREDOV (Preventing Domestic Violence) som är utvecklad av kriminalvården för behandling av våldsutövare.

Arbetet mot prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck har samtidigt drivits vidare genom samverkan, riktade utbildningar och utvecklingsarbete i verksamheter och skolor.

Utvecklat arbete för att nå och inkludera hbtqi-seniorer

Under 2025 har Lunds kommun genom projektet Hbtqi-seniorer i Lund utvecklat arbetet för att bättre nå och inkludera hbtqi-seniorer i kommunens seniorverksamhet, mot bakgrund av att riktade sammanhang och stödstrukturer tidigare saknats. Projektet har kombinerat uppsökande arbete med ett kulturprogram som riktats särskilt till hbtqi-seniorer men varit öppet för alla, och som samtidigt har använts för att bygga kontakter och skapa förutsättningar för en varaktig gruppverksamhet. Genom samverkan med aktörer inom kommun, universitet och civilsamhälle, samt genom närvaro i relevanta sammanhang och riktad kommunikation, har projektet successivt byggt upp en kontaktbas och etablerat en återkommande mötesplats för hbtqi-seniorer. Parallellt har

projektet bidragit till att hbtqi-seniorers perspektiv i frågor som rör exempelvis boende och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen har stärkts.

Förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck i förskola/skola

Bygga broar är en kommunal insats som bidrar till jämställdhet genom att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och stärka barns och ungas, särskilt flickors, rätt till självbestämmande och jämlika livsvillkor. Arbetet sker genom värdegrundsbaserad dialog med vårdnadshavare och utbildning av personal för att tidigt uppmärksamma risker och kunna föra svåra samtal tryggt och professionellt. Kommunen har under flera år utbildat främst förskolepersonal och deltagandet har vuxit till drygt 1 040 deltagare, vilket stärker kommunens gemensamma, förebyggande arbetssätt. Förväntade effekter är tidigare upptäckt och bättre stöd till barn och unga, minskat utrymme för hedersnormer samt mer jämställt bemötande och likvärdiga insatser i verksamheterna.

Utmaningar och möjligheter

Jämställd trygghet

Trygghetsmätningen 2025 visar tydliga könsskillnader i upplevd trygghet i Lund. Kvinnor känner sig i lägre grad trygga än män när de går ut ensamma sent på kvällen i sitt område: 61,7 procent av kvinnorna uppger att de känner sig trygga jämfört med 79,7 procent av männen. Kvinnor oroar sig också oftare för att bli överfallna eller misshandlade, 28,1 procent jämfört med 17,6 procent bland män.

Kvinnor uppger också i större utsträckning oro för stöld och skadegörelse av bil och egendom, rädsla för särskilda personer i närområdet samt att de avstår från aktiviteter och resor (till exempel kollektivtrafik, restaurang-, nöjesliv och föreningsaktiviteter). Mönstret återkommer i flera geografiska delområden, vilket pekar på behov av både generella och platsanpassade åtgärder eftersom drivkrafterna bakom otrygghet varierar mellan områden.

Mot denna bakgrund finns ett behov av att systematiskt pröva att kommunens trygghetsskapande insatser är jämställt utformade och att i högre grad anpassa prioriteringar och genomförande utifrån kvinnors och mäns olika otrygghetsmönster, i respektive område. Med utgångspunkt i trygghetsmätningens resultat kan mer träffsäkra åtgärder bidra till ökad faktisk och upplevd trygghet, minska begränsningar i vardagslivet och stärka kvinnors jämlika tillgång till offentliga miljöer och mobilitet.

Våld mot äldre – förebygga, upptäcka och agera

Våld mot äldre är ofta svårt att upptäcka och kan ta sig uttryck i fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp, ekonomiskt utnyttjande, kränkningar eller försummelse. Det kan förekomma i en parrelation eller utövas av andra närstående, men också i omsorgssituationer där förövaren kan finnas i den äldres närmiljö. En central förklaring till att våldet ofta är svårt att upptäcka är beroendeställningen: den som behöver hjälp med omsorg, medicinering, ekonomi eller sociala kontakter kan uppleva att konsekvenserna av att berätta blir stora. Samtidigt lyfter myndigheter och forskning att kunskapen om våld mot äldre fortfarande är begränsad och att stödet behöver stärkas, särskilt när det gäller våld i vård och omsorg och vilka insatser som ger bäst effekt.

Kommunen har under senare tid sett en ökning av inkommande ärenden till mottagningsenheten. Om det beror på att våldet har ökat eller på att fler fall identifieras när kunskap och uppmärksamhet ökar är i dagsläget oklart och behöver utredas.

Mål och resultat

6. Jämställdhet

Kvinnor, män och icke-binära ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv

Delmål	Bedömning
6.1 Likvärdig lön I Lunds kommun ska likvärdigt arbete ge likvärdig lön.	 Kommer att klara målet
6.2 Våld i nära relationer I Lunds kommun ska ett verkningsfullt förebyggande arbete mot våld i nära relationer vidareutvecklas.	 Kommer att klara målet
6.3 God kunskapsnivå Lunds kommun ska ha en god kunskapsnivå och metodutveckling inom jämställdhet.	 Kommer att klara målet

Näringslivsprogram

Syftet med Lunds kommuns näringslivsprogram är att tydliggöra kommunens arbete för att skapa goda förutsättningar att starta, driva och utveckla företag i hela kommunen. Ett starkt, innovativt och hållbart näringsliv stärker Lunds attraktivitet, skapar fler arbetstillfällen och bidrar till en långsiktigt ansvarsfull samhällsutveckling. Programmet utgår från ett helhetsperspektiv där ekonomiska, sociala och ekologiska dimensioner samspelar. För att nå målen krävs ett proaktivt arbete inom den kommunala organisationen, i nära samverkan med näringsliv, lärosäten, innovationsmiljöer, regionala aktörer och andra samarbetspartners.

Prioriterat område: Service och bemötande

Ett positivt näringslivsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta att välja etablera sig, utvecklas och stanna i Lund. Det ska vara enkelt att driva företag i Lund. Det är utgångspunkten för alla kommunens kontakter med företagen. Alla möten ska präglas av ett positivt bemötande, kunden ska vara i fokus och det ska finnas god kunskap om vad kommunen kan erbjuda till företagen. Det är viktigt att även små och medelstora företag ges rimliga möjligheter att delta i kommunens inköp och upphandlingar. Lunds kommun ska agera rättssäkert, effektivt och proaktivt i kontakterna med näringslivet. En fungerande dialog mellan kommunen och näringslivet är grundläggande för ett positivt näringslivsklimat.

Händelser från året

Stärkt service och bemötande gentemot näringslivet

Under perioden har Lunds kommun intensifierat arbetet med service, bemötande och dialog i syfte att stärka servicen till näringslivet och förbättra företagens upplevelse av kommunen som en stödjande aktör. Som en del av en långsiktig satsning på ett mer företagsvänligt arbetssätt och effektivare processer har kommunen genomfört kommunövergripande utbildningsinsatser med fokus på ökad agilitet, tillgänglighet och lösningsorientering. Totalt har fem interna utbildningstillfällen om kommunens företagsklimat genomförts för förtroendevalda i kommunstyrelsens arbetsutskott samt ett hundratal chefer och handläggare.

Insatsen har bidragit till gemensamma insikter om näringslivets behov och förväntningar på kommunens service, bemötande och dialog. Den har också skapat en gemensam förståelse för interna utvecklingsbehov, utmaningar och möjligheter. Arbetet har dessutom resulterat i en specifik handlingsplan för kommunens fortsatta utvecklingsarbete under 2026 med fokus på kultur, struktur och processer.

Kommunens företagsbesök för förtroendevalda och beslutsfattande tjänstepersoner har varit ett av flera verktyg för att skapa en nära och kvalitativ dialog med näringslivet. Besöken har gett ökad insyn i olika branschers vardag och stärkt förståelsen för företagens villkor och förutsättningar att driva verksamhet i kommunen. En förväntad effekt av kommunens åtgärder är att en större andel företag som möter kommunen upplever att företagsklimatet och kommunens bemötande är positivt, vilket kan följas genom bland annat ett högre NKI.

Utveckling av servicewebb för näringslivet

Under året har ett större uppdrag initierats för att utveckla kommunens servicewebb riktad till näringslivet. Med utgångspunkt i kvalitativa och kvantitativa kartläggningar och analyser har förslag tagits fram på nya mallar och strukturer, så att webbplatsen bättre anpassas efter användarnas behov. En handlingsplan färdigställs för hur förändringarna ska genomföras etappvis med start 2026.

En förväntad effekt av åtgärderna är att företagare blir mer nöjda med kommunens stöd till självhjälp och med möjligheten att få svar på sina frågor på tider som passar dem, vilket sparar tid för både företagare och kommunen.

Förbättrad företagsservice – högsta NKI på tio år

Resultaten av det långsiktiga arbetet börjar nu bli tydliga. I den senaste SKR NKI-mätningen, Öppna jämförelser INSIKT, (Nöjd-Kund-Index) uppnådde Lund 77 av 100 möjliga poäng, som är den högsta nivån på tio år. Även i externa jämförelser placerar sig Lund bland de främsta näringslivskommunerna bland större städer. Bland indikatorerna för den förbättrade servicen märks kortare handläggningstider, ökad tillgänglighet och ett stärkt förtroende från företagare. Kommunens roll upplevs också som mer konstruktiv och lösningssinriktad i längre och mer komplexa företagsprocesser.

Utmaningar och möjligheter

Förbättringar i bemötande och service

Svenskt Näringslivs enkät och ranking Lokalt företagsklimat ger en samlad bild av hur företag upplever förutsättningarna att driva verksamhet i kommunen och fungerar samtidigt som en temperaturmätare på kommunens arbete med service och bemötande.

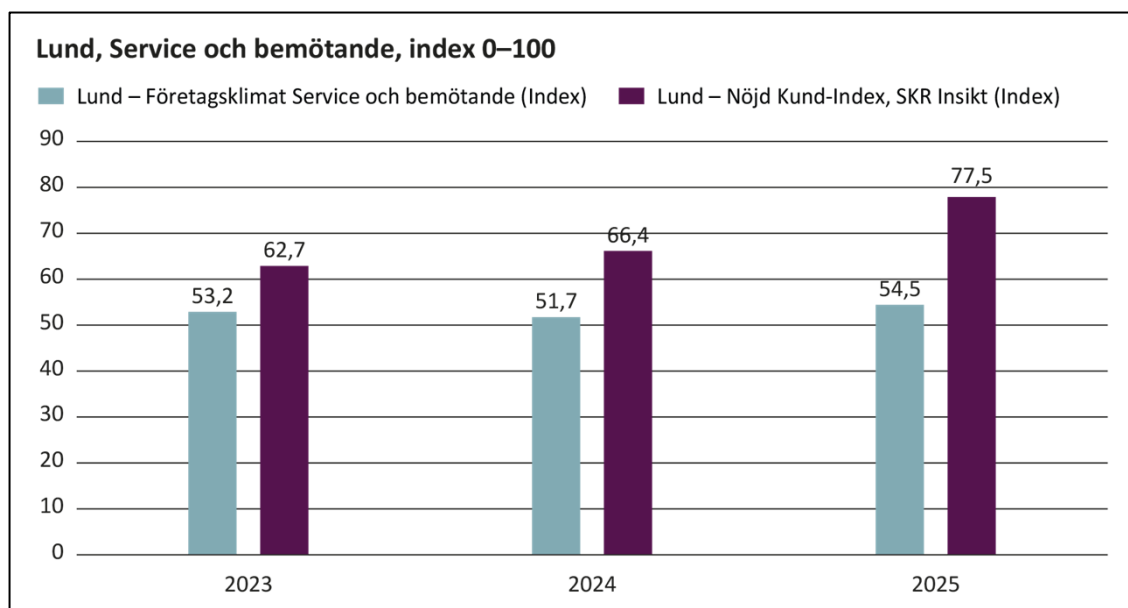
I 2025 års mätning noterades ett något lägre resultat i helheten, men samtidigt förbättrades betygen på samtliga delar som är kopplade till kommunens egen verksamhet. Särskilt tydligt är förbättringarna i frågor som rör tjänstepersoners attityder och bemötande, vilket indikerar att kommunens långsiktiga arbete med att stärka service och skapa goda förutsättningar för företagande successivt ger genomslag.

I den nationella rankingen placerar sig Lunds kommun på plats 112, vilket innebär en mindre försämring jämfört med föregående år. Samtidigt stärks Lunds relativa position i jämförelse med de mest jämförbara kommunerna, och kommunen klättrar till andra plats i kommungruppen *Större städer och kommuner nära större stad*. Under 2025 har kommunen särskilt fokuserat på att förbättra service och bemötande, vilket också avspeglas i resultatet då kommunen förbättrade sin placering i delindikatorn "kommunens service och bemötande" från 198 till 160. Även delområden som rör kommunens information till företagen samt dialog med kommunen visar förbättringar, men resultaten pekar fortsatt på utvecklingspotential, bland annat inom upphandling, dialog och företagsinformation.

För att ytterligare förstärka utvecklingen anslöt sig Lunds kommun under 2025 till Svenskt Näringslivs Utvecklingsprogram för stora kommuner. Programmet syftar till att stärka det lokala företagsklimatet genom ökad samordning, tydligare styrning och ett mer systematiskt förbättringsarbete med fokus på ledarskap, dialog och effektivare kommunala processer.

Bilden och upplevelsen av kommunens service

Figur 16 visar Lunds kommuns resultat i två undersökningar: Svenskt Näringslivs Lokalt företagsklimat och SKR:s Öppna jämförelser – Insikt. Insikt är en nöjd-kund-mätning bland företag som har haft faktisk kontakt med kommunen. Svenskt Näringslivs undersökning riktar sig i stället till ett urval av företag i kommunen och speglar i större utsträckning den generella bilden av kommunen, även bland företag som inte nyligen haft kontakt. Båda resultaten är viktiga att följa. En negativ uppfattning om kommunens företagsklimat eller erfarenheter av bristande service kan påverka företags vilja att etablera sig och investera. För Lund är en tydlig utmaning att den samlade bilden av kommunens service och bemötande är svagare än den service som företag uppger att de faktiskt upplever vid kontakt med kommunen.

Figur 16. Visar resultatet för Lunds kommun i de två undersökningarna Svenskt Näringslivs företagsklimat Service och bemötande index samt SKR:s Öppna jämförelser Insikt – Nöjd-Kund-index. Indexet sträcker sig från 0 till 100. I Svenskt Näringslivs företagsklimat är resultatet 53,2 år 2023, 51,7 år 2024 och 54,5 år 2025. För SKR:s Insikt är resultatet 62,7 år 2023, 66,4 år 2024 och 77,5 år 2025. Obs. index för SKR insikt inkluderade brandskydd och markupplåtelse före 2025. Källa: Svenskt näringsliv och SKR.

Mål och resultat

1. Service och bemötande

I Lund är det enkelt att driva företag.

Delmål	Bedömning
1.1 Förtroendevalda och tjänstepersoner arbetar aktivt med attityder till, och förståelse för, företagens förutsättningar. Den kommunala organisationens uppdrag och förutsättningar kommuniceras på ett tydligt sätt till näringslivet	 Kommer att klara målet
1.2 Konsekvenser för näringslivet analyseras i de kommunala beslut som har påverkan på företag och dess förutsättningar.	 Osäkert
1.3 Alla kontakter med näringslivet präglas av en effektiv och rättssäker myndighetsutövning, en hög servicenivå och ett gott bemötande	 Kommer att klara målet
1.4 Näringslivet erbjuds tydliga och enkla kontaktvägar in i den kommunala organisationen. I så stor utsträckning som möjligt ska digitala verktyg användas.	 Osäkert
1.5 Kommunen arbetar aktivt och löpande med att se över och genomföra regelförenklingar i syfte att stärka kommunens näringslivsklimat	 Osäkert

Prioriterat område: Attraktivitet

Lunds kommun är en självklar medpart i näringslivsarbetet och arbetar tillsammans med andra aktörer för att förbättra näringslivsklimatet. I en konkurrens om kompetens och kapital som i allt högre grad sker mellan regioner behöver Lund ta en aktiv och ledande roll på nationell och internationell nivå. Lund ska vara en plats som är attraktiv att bo, verka i och besöka, vilket förutsätter god samhällsservice och en tydlig berättelse om Lund. Ett livskraftigt och diversifierat näringsliv bidrar också till ökad motståndskraft vid konjunktursvängningar. När flera branscher, kompetenser och styrkeområden finns på plats minskar sårbarheten om en del av ekonomin bromsar.

Händelser från året

Ett samlat koncept för att lyfta näringslivet

Lund Grand Prix har vidareutvecklats till ett sammanhållet dags- och kvällsevent som hyllar Lunds näringsliv. För att stärka konceptet har kommunen breddat samarbetet genom att ta in åtta nya partners, vilket innebär att satsningen nu genomförs tillsammans med totalt tolv partners. Konceptet har samtidigt utvecklats till att omfatta ett helårsperspektiv, där God morgon Lund och Näringslivskväll ingår som återkommande delar. Innehållet i Lund Grand Prix, God morgon Lund och Näringslivskvällen har tagits fram i nära samverkan med partners och övriga aktörer i näringslivet, med syfte att synliggöra företagande i kommunen och bidra till att marknadsföra Lund som en attraktiv plats att etablera sig i, investera i, arbeta, bo och leva.

Purple Flag – samverkan för en tryggare och mer attraktiv kvällsstad

Under 2025 initierades projektet Purple Flag i Lund och en projektledare tillsattes. Purple Flag Lund är ett samverkansprojekt med målet att utveckla en trygg, attraktiv och levande stadskärna även efter kontorstid. Arbetet utgår från den internationella Purple Flag-modellen och genomförs gemensamt av Lunds kommun tillsammans med Polisen, Citysamverkan, näringsliv, fastighetsägare och civilsamhälle. Projektet fokuserar på fem områden: trygghet, tillgänglighet, utbud, platsens identitet samt platssamverkan. Genom stadsvandringar, workshops och nulägesanalyser tas ett gemensamt kunskapsunderlag fram som ligger till grund för handlingsplaner och prioriterade insatser. Ambitionen är certifiering under 2026, men det övergripande syftet är att etablera ett långsiktigt arbetssätt som stärker kvällsekonomin och bidrar till en mer inkluderande, säker och attraktiv stadskärna över tid. Arbetet kombinerar strategisk planering med konkreta åtgärder och bygger på bred dialog och samordning mellan offentliga och privata aktörer.

Handelsfrämjande parkering

I oktober och november genomförde Lunds kommun en tidsbegränsad satsning med avgiftsfri parkering den första timmen i utvalda parkeringshus i centrum, i syfte att öka tillgängligheten och stärka handeln. Erbjudandet riktade sig särskilt till besökare med kortare ärenden och gällde bland annat parkeringshusen Svane, Färgaren och Lund C. För att ta del av den avgiftsfria timmen behövde parkeringen startas via mobil parkeringsapp, där rabatten tillämpades automatiskt. Satsningen var en del av kommunens arbete för ett mer attraktivt och lättillgängligt centrum och för att underlätta spontana besök i stadskärnan. Effekterna av åtgärden följs upp, och kommunen inväntar en studie från Lunds universitet till Handelsföreningen i Lund samt

statistik från Lunds kommuns parkerings AB (LKP).

Utmaningar och möjligheter

Lunds attraktivitet – livskvalitet, karriär och etablering

Lunds kommun har under året sammanställt flera undersökningar om kommunens attraktivitet: SCB:s Medborgarundersökning, Novus attitydundersökning, Talent City Index 2024 och 2025 samt en attraktivitetsundersökning från Parlametrics. Tillsammans ger de en bred bild av Lunds styrkor och utvecklingsområden samt av de vardagsförutsättningar som påverkar näringsliv, etableringar och kompetensförsörjning.

Resultaten visar en tydlig styrka i den lokala upplevelsen. Lundaborna ger höga omdömen om trygghet och livskvalitet i såväl SCB:s som Novus undersökningar. Detta utgör en stabil grund för kommunens attraktionskraft. Talent City Index bekräftar samtidigt att Lund står sig väl i konkurrensen om talanger, vilket ger goda förutsättningar att attrahera och behålla kompetens.

Figur 17. visar resultat på ett urval av frågor från undersökningarna (källor) SCB:s medborgarundersökning och Attitydundersökning av Novus 2025. Generellt ges höga betyg för Lund som en plats att bo på (90 %) och i trygghet (89 %). Staden ses av 59 % främst som en studentstad. Endast 19 respektive 14 % av de svarande ser Lund som en kommun med starkt näringsliv och i framkant inom hållbarhet.

Samtidigt visar undersökningarna att attraktiviteten i praktiken avgörs av hur väl vardagen fungerar. Bostadsfrågan och boendekostnader lyfts som den mest framträdande utmaningen. Återkommande förbättringsområden rör framkomlighet, trafik, parkering och andra praktiska vardagsfrågor. Dessa faktorer är centrala både för företagets möjligheter att rekrytera och för individers vilja att flytta till eller stanna kvar i kommunen. Parlametrics pekar särskilt på betydelsen av vardagskvalitet och så kallade "stanna-kvar"-faktorer för den långsiktiga attraktiviteten.

En annan viktig aspekt är hur Lund uppfattas utanför kommunen. Novus attitydundersökning visar en skillnad mellan den interna bilden och den externa kännedomen. Lundaborna ser i högre grad framåtanda och ett starkt näringsliv, medan en bredare målgrupp oftare saknar en tydlig uppfattning om platsens näringsliv och karriärmöjligheter. Här finns en utvecklingspotential i att tydligare synliggöra Lund som mer än en studentstad – som en plats för karriär, företagande, innovation och långsiktigt liv. Universitetets roll är en naturlig ingång, men bilden behöver breddas till att omfatta hela arbetsmarknaden och näringslivets bredd.

Sammanfattningsvis visar kunskapsunderlaget att Lund har starka grundförutsättningar, men att arbetet med bostäder, vardagsfunktioner och extern positionering är avgörande för att fullt ut omsätta attraktiviteten i etableringar, tillväxt och stärkt kompetensbas.

Mål och resultat

2. Attraktivitet

Lund är en attraktiv plats att verka och bo i, samt att besöka.

Delmål	Bedömning
2.1 Berättelsen om Lund och den utveckling kommunen befinner sig i tas fram gemensamt med kommunens näringsliv.	 Kommer att klara målet
2.2 I Lund tillhandahålls innovationsfrämjande miljöer där idéer får möjlighet att utvecklas.	 Kommer att klara målet
2.3 En bra och trygg stadsmiljö i staden och tätorterna säkerställs för såväl företag som invånare. Kontaktvägarna för företag kring frågor om stadsmiljö är tydliga, och det lokala näringslivet involveras i trygghetsskapande åtgärder.	 Kommer att klara målet
2.4 Lunds kommun är en drivande aktör i lokala, regionala och internationella samarbeten för att stärka arbetsmarknadsregionens attraktivitet.	 Kommer att klara målet
2.5 Lunds kommuns näringslivsarbete ska präglas av långsiktighet i planeringen och tydlighet i besluten	 Kommer att klara målet
2.6 Lunds kommun är en kommun där de kreativa och kulturella näringarna startas, utvecklas och växer.	 Osäkert
2.7 Lunds kommun är också drivande för att Lund ska vara platsen dit dessa näringar söker sig för att ta nästa steg i sin utveckling	 Osäkert

Prioriterat område: Hållbar tillväxt

Goda förutsättningar för företagande är avgörande för en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling. Nya lösningar på samhällsutmaningar skapas genom innovation och omställning inom alla tre hållbarhetsdimensioner, och ett gott näringslivsklimat i hela kommunen bidrar till arbetstillfällen, trygga och levande stadsdelar och ett mer inkluderande samhälle. I ett läge där omvärlden förändras snabbt blir hållbar tillväxt också en fråga om robusthet: att skapa villkor som gör att företag kan hantera svängningar, ställa om och samtidigt fortsätta investera och utvecklas. Lund ska därför vara en plats som ger fler möjlighet att starta företag, gör det attraktivt för befintliga företag att stanna kvar och växa samt underlättar nya etableringar.

Händelser från året

Etablerings- och investeringsfrämjande arbete

Under 2025 har näringslivsenheten haft fokus på att stärka Lunds attraktivitet som etablerings- och investeringsort. Kommunkontoret har arbetat med att vidareutveckla konceptet Lunderbar. Målet är en mer sammanhållen och målgruppsanpassad marknadsföring av Lund ur ett affärsperspektiv. Arbetet bygger på Lunds styrkor inom innovationsområden, universitet och internationella forskningsanläggningar, som bidrar till en hög koncentration av kunskap och kompetens. För att öka den nationella och internationella kännedomen om Lund har kommunen fortsatt att utveckla samarbeten med det lokala näringslivet och regionala partnerskap med Invest in Skåne och Malmö stad.

Som del av etablerings- och investeringsarbetet har kommunen under året ingått partnerskap med Business Arena för att öka synligheten inom fastigheter, stadsutveckling och investeringar. Lund har även stärkt sin närvaro i Almedalen genom representation i paneler och samtal. Dessa har arrangerats av bland andra PwC, Business Arena, Newsec, Wihlborgs och den danska ambassaden. Därtill har kommunen deltagit i aktiviteter och nätverk i Lund, Skåne och Stockholm tillsammans med Invest in Skåne, Malmö stad, representanter för näringslivet och den danska ambassaden i Stockholm.

Lund har också marknadsförts på flera nationella och internationella arenor: Business Arena (Stockholm, Visby, Göteborg och Malmö), TechBBQ (Köpenhamn), Dalo-days (Ballerup), Expo Real (München), Smart City (Barcelona) samt genom en studieresa kopplad till Lund NyföretagarCentrum (Amsterdam). Parallellt har kommunen fortsatt att delta i stadsutvecklings- och innovationsrelaterade satsningar, såsom Ideonprogrammet och utvecklingen av Brunnshög.

Näringslivsutveckling i byar och landsbygd

Näringslivsutvecklingen i Lunds byar och landsbygd har under 2025 stärkts genom samverkan med enskilda företagare och näringslivsnätverk, i kombination med fler aktiviteter, möten och ökad kommunikation. Företagarföreningar och nätverk har i högre grad samlats kring det gemensamma begreppet Lundabyar, vilket upplevs bättre spegla den lokala identiteten och har underlättat samordning jämfört med tidigare benämningar. Under året genomfördes även ett pilottest med ett gemensamt förmöte för nyckelpersoner i företagarnätverk och företagarföreningar, initierat av kommunen, med syfte att utbyta information och föra dialog om aktuella frågor, utmaningar och utvecklingsområden. Parallellt har arbetet med biosfärområdet Storkriket, med koppling

till Hasslemölla i Veberöd, drivits vidare och ett nytt utvecklingsspår initierats med fokus på mat, dryck och destination utanför Lunds stad.

Ökad samverkan för areella näringar och livsmedelsproduktion

Samverkan för god och hållbar tillväxt inom de areella näringarna och livsmedelsproduktionen har intensifierats markant under året. Bakgrunden är omvärldsfaktorer och en ny nationell livsmedelsstrategi, vilket har ökat Lunds kommuns behov av ett förstärkt beredskapsperspektiv med större fokus på en motståndskraftig livsmedelsproduktion. Exempel under året är deltagande i projektet Cirkulär utvecklingshubb för livsmedel, medverkan i Livsmedelsakademins innovationsnätverk, gemensamma möten mellan kommunala verksamheter, andra kommuner, Länsstyrelsen och LRF, arbete med försörjningsbalans via Hushållningssällskapet samt dialoger med flera företag inom livsmedelsproduktion och gröna näringar.

Pågående projekt inom hållbar tillväxt

Inom prioriterat område Hållbar tillväxt pågår flera utvecklingsprojekt som syftar till att stärka kommunens arbete med social hållbarhet, energiomställning och cirkulär omställning i näringslivet. Det gäller bland annat EU-projektet PROSECO, som stärker kopplingen mellan kommunens upphandlingar och social hållbarhet, samt EU-projektet UTSICT, som stöttar tillverkande företag i Skåne i den cirkulära omställningen. Under 2025 inleddes även förstudien RESURS, ett förberedande EU-projekt med syfte att förstärka energirådgivningen till små och medelstora företag och utveckla kommunens stöd i energiomställningen. Inom RESURS analyserades hur energirådgivning och andra insatser för grön omställning kan samordnas och paketeras tillsammans med interna och externa aktörer, för att nå fler företag, öka effekten av stödet och skapa hållbarhetssynergier.

Utmaningar och möjligheter

Samverkan och positionering

Arbetet med etableringar är ett prioriterat utvecklingsområde och behöver utvecklas mot en mer proaktiv och långsiktigt planerad ansats. Under året har Lunds kommun stärkt samverkan i etablerings- och investeringsfrågor genom samarbete med Region Skåne, Helsingborgs och Malmö stad, i syfte att utveckla Skånes samlade erbjudande som etablerings- och investeringsregion. Investeringar och etableringar ingår även i den gemensamma agendan inom MalmöLundregionens samverkan, vilket stärker förutsättningarna för samordnade insatser.

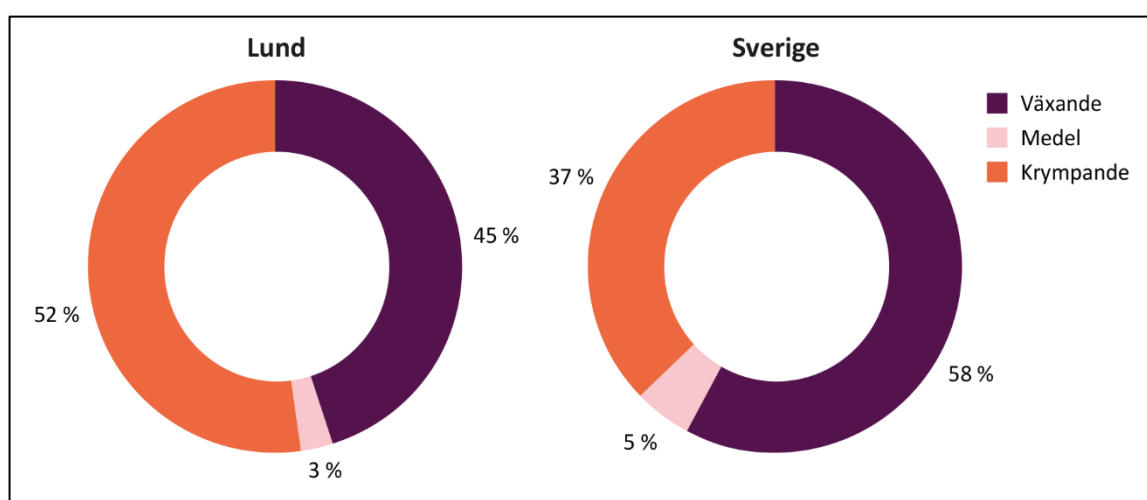
För att öka inflödet av kapital behöver kännedomen om Lund som etablerings- och investeringsort stärkas både nationellt och internationellt. Det innebär ett mer målinriktat arbete mot prioriterade marknader, särskilt Danmark och Tyskland, samt ett utvecklat arbete för att nå nya marknader, exempelvis Japan. Arbetet omfattar också vidareutvecklad internationell kommunikation om Lunds innovationsdistrikt, att nyttja närheten till Köpenhamns flygplats och en tydligare positionering av livskvalitet som en del av helhetserbjudandet. En tydligare profilering är också möjlig mot företag inom säkerhet och försvar, tech samt life science.

Kommunen behöver också ta tillvara potentialen i de internationella forsknings- anläggningarnas närvaro och innovationsdistriktets utveckling. Ett mer strukturerat samarbete med Lunds universitet planeras för att stärka attraktionskraften och bidra till

att attrahera både företag och kompetens till Lund som etableringsort och livsmiljö.

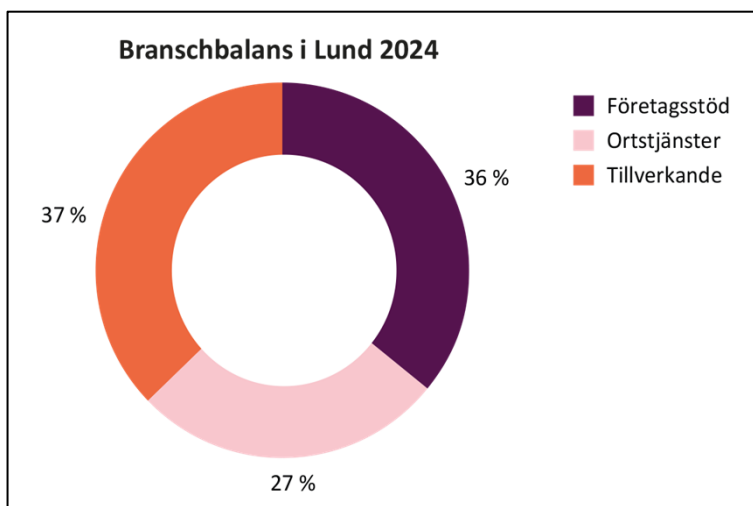
Ett näringsliv med bra balans

Kommunkontoret beställde under 2025 en näringslivsanalys från Dun&Bradstreet som omfattar kommunen som helhet samt tätorterna och utvalda branscher. Analysen belyser bland annat balansen mellan växande och krympande branscher, utifrån en indelning i tre sektorer: branscher med strukturell tillväxt, branscher med strukturell minskning och branscher som ligger däremellan. I ett utvecklingsperspektiv innebär en högre andel anställda i tillväxtsektorn bättre möjligheter att öka sysselsättningen över tid. Analysen visar att Lund har ett välbalanserat näringsliv med en god fördelning av anställda med en tyngdpunkt i växande branscher, men också en bra balans mellan ortsnära tjänster, företagstjänster och tillverkande bolag. Det ger kommunen en stabil grund att bygga vidare på genom att stödja utvecklingen i tillväxtbranscher och samtidigt hantera omställningsbehov i branscher med strukturell minskning.

Figur 18. Växande och krympande branscher. Fördelningen för Lunds kommun är 52 % inom växande, 45 % inom medel och 3 % inom krympande. Motsvarande för riket är 37, 58 och 5 procent. Källa Dun&Bradstreet

Dun&Bradstreet har också analyserat Lunds branschbalans. Med branschbalans avses hur kommunens företag fördelar sig mellan tre sektorer: ortsnära tjänster, tillverkande företag och företagsstödande tjänster. De tillverkande företagen ses som en bas som kan driva tillväxt och i förlängningen öka efterfrågan på företagstjänster. När fler arbetar och företag växer stärks också befolknings- och kundunderlaget, vilket gynnar ortsnära tjänster. Dun&Bradstreet beskriver en ideal branschbalans som en relativt jämn fördelning, cirka en tredjedel i varje sektor. Som kan ses i figur 18 uppvisar Lund en relativt stark branschbalans, vilket innebär att näringslivets olika delar kan förstärka varandra. Tillväxt i basnäringar kan därmed få större genomslag i fler etableringar, ett bredare tjänsteutbud och en stärkt lokal arbetsmarknad.

Figur 19. Branschbalans. Lunds branschfördelning är 37 % tillverkande, 35 % företagsstöd och 28 % ortstjänster. Källa: Dun&Bradstreet

Mål och resultat

3. Hållbar tillväxt

Lund arbetar för att ge goda förutsättningar för företagande och bidrar till en hållbar tillväxt.

Delmål	Bedömning
3.1 Antalet investeringar och etableringar ökar till följd av ett proaktivt investerings- och etableringsarbete.	Går ej att bedöma
3.2 Företag som vill etablera sig i, eller omlokalisera sig i kommunen, möts av en tydlig och tillmötesgående serviceprocess inom hela den kommunala organisationen	Kommer att klara målet
3.3 En central funktion för lokal näringslivsutveckling tillhandahålls för att möta de tillväxt- och utvecklingsbehov som finns i kommunens östra delar samt på landsbygden.	Kommer att klara målet
3.4 Lunds kommun arbetar aktivt med att främja insatser inom grön omställning och tillväxt.	Kommer att klara målet
3.5 I Lunds kommun främjas socialt företagande och social innovation.	Kommer att klara målet

Prioriterat område: Innovationskraft

Lunds näringsliv är kunskapsintensivt och innovationsdrivet. Det ger Lunds kommun särskilda förutsättningar för att skapa testbäddar för utveckling av ny teknik, nya processer och affärsmodeller som kan lösa framtidens samhällsutmaningar. I sammanhanget är det viktigt att se hur innovationssatsningar kan ge dubbel nytta. Hur de kan stärka konkurrenskraft och hållbar omställning och samtidigt öka kommunens motståndskraft, exempelvis genom lösningar som både minskar klimatpåverkan och förbättrar förmågan att hantera störningar, eller som både stärker effektiviteten i välfärdstjänster och bidrar till social sammanhållning.

Händelser från året

Samarbeten som stärker nyföretagande, innovation och tillväxt

Lunds kommun samarbetar med och medfinansierar flera externa aktörer som en del av det näringslivsfrämjande arbetet. Genom samverkan med etablerade organisationer kan kommunen stärka nyföretagande, innovation och tillväxt i linje med näringslivsprogrammets inriktning. Nedan redovisas verksamheten för ett urval av aktörer.

Lund NyföretagarCentrum (LNC) är en lokal verksamhet som erbjuder kostnadsfri rådgivning och stöd till personer som vill starta företag. Lunds kommun har samarbetat med LNC sedan 1992 och är delfinansiär, i syfte att bidra till ett högt och brett nyföretagande i kommunen. Cirka 25 procent av alla nystartade företag i Lunds kommun tar del av Nyföretagarcentrums stöd. Under 2025 har verksamheten stöttat 202 nya företag (rekord) varav:

- 54,5 procent startades av kvinnor
- 45 procent startades av utlandsfödda
- 4,87 procent tillhör kulturella och kreativa näringar

Medicon Village Innovation är en central aktör i det skånska life science-ekosystemet med uppdrag att katalysera innovation genom att utveckla mötesplatser, stödja bolag i olika utvecklingsfaser och driva strategiska samarbetsinitiativ. Genom att samla forskning, innovation och företagande i en internationell och hållbar miljö bidrar Medicon Village Innovation till att stärka Lunds och Skånes attraktivitet, konkurrenskraft och tillväxt inom life science. Under 2025 har verksamheten:

- Haft 180 medlemsorganisationer på plats samt 4 virtuella medlemmar som använder Medicon Village som etableringsplattform i Skandinavien
- Genomfört 115 evenemang med över 6 700 deltagare, vilket stärkte nätverkande, kunskapsutbyte och affärsmöjligheter
- Tagit emot 24 internationella delegationer och deltagit i flera globala konferenser för att positionera Lund som life science-nav
- Donerat 19 miljoner kronor till life science-forskning genom ägaren Mats Paulssons stiftelse, varav 17 miljoner till Lunds universitet
- Lanserat den andra omgången av scaleup-programmet 10xHealth i samarbete med SmiLe Venture Hub, med sju Lundabaserade bolag
- Genomfört Life Science Career Day med över 340 studenter och 13 rekryterande företag samt 48 nätverksträffar med totalt 1 140 deltagare

Ideon Science Park är Sveriges första och Skånes största science park och en etablerad innovationsmiljö i Lund med tydlig inriktning mot tech och deep tech. Genom affärsutveckling, program, nätverk och kompetensinsatser stöttar Ideon företag i olika utvecklingsfaser och bidrar till att stärka innovationskraft, konkurrenskraft och hållbar tillväxt i kommunen och regionen. Under 2025 har verksamheten:

- Haft cirka 400 bolag med över 11 000 medarbetare på plats i parken
- Stöttat cirka 35 startup företag genom affärsutveckling och tillväxtprogram för faserna Start, Build, Grow och Scale
- Lanserat försvarsacceleratorn Amyna och gett stöd till cirka 20 små och medelstora bolag inom försvars- och säkerhetsrelaterad innovation, med fokus på så kallade produkter med dubbla användningsområden (PDA)
- Genomfört utbildningar inom cybersäkerhet med 380 deltagande bolag och individer
- Arbetat med talangattraktion genom mentorskapsinsatser och karriärevent, bland annat matchning med över 250 internationella masterstudenter och forskare i samarbete med International Citizen Hub Lund.
- Genomfört 105 event med totalt cirka 3 500 deltagare, inklusive återkommande aktiviteter som Coder Kids, Försvarsdagen, Skåne Capital Day samt internationella delegationer och konferensinsatser

Lund blir hem för ett av fem nationella geografiska omställningslabb

Omställningslabb nordöstra Lund etableras i Lunds innovationsdistrikt som en gemensam test- och utvecklingsmiljö där kommun, akademi och näringsliv prövar lösningar i verkliga miljöer med fokus på cirkulärt byggande, hållbar mobilitet och urbana kvaliteter. Labbet ska skapa synergier mellan projekt och aktörer samt bidra till att resultat omsätts i praktiken genom en processledning och statsbidrag som endast kan sökas för projekt inom labben. Under slutet av 2025 lämnades sju ansökningar om projektmedel in till labbets kommande portfölj. Omställningslabbet finansieras av ShiftSweden och sker i samverkan med HSB Living Lab och Lunds universitet.

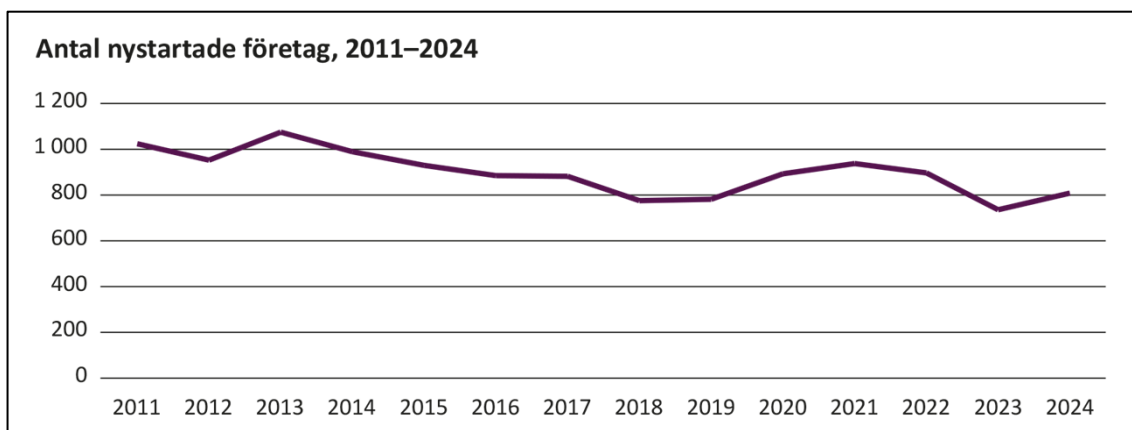
Health Cities – europeiskt samarbete för utveckling av life science-kluster

Arbetet inom Health Cities fortsatte 2025 med Lunds kommun, Medicon Village och flera europeiska städer för att stärka innovation och företagande inom life science och hälsa. Projektet utvecklar arbetssätt och styrning som underlättar entreprenörskap, tillväxt i små och medelstora företag och samverkan mellan forskning, näringsliv och offentlig sektor. Under året genomfördes bland annat ett studiebesök till Sant Cugat utanför Barcelona med fokus på tidig finansiering, talangattraktion och regulatoriska processer.

Utmaningar och möjligheter

En flerårig trend av mindre nyföretagande

Lunds kommun har sedan 2011 uppvisat en nedåtgående trend i nyföretagandet. Orsakerna till utvecklingen är i dagsläget inte klarlagda. Möjliga förklaringar kan vara begränsad tillgång till investeringskapital, att kommunens stora arbetsgivare attraherar den arbetskraft som annars hade startat eget, eller andra strukturella faktorer. Mot denna bakgrund är minskat nyföretagande ett område som kommunens näringslivsarbete behöver undersöka och prioritera framöver.

Figur 20. visar antal nystartade företag per år mellan 2011 och 2024. Trenden pekar svagt nedåt med över tid färre nystartade företag. Antal nystartade företag 2024 var 806.

Förutsättningarna för Lunds life science sektor

Rapporten *Life Science Barometer 2025 – Skåne Edition*, som har tagits fram av Medicon Village, visar att Lund har en stark position inom life science och därmed goda förutsättningar för hållbar tillväxt och nya etableringar. Lund samlar 40 procent av Skånes life science-bolag och 32 procent av sysselsättningen, varav många är forsknings- och utvecklingsinriktade. Mellan 2015 och 2024 har Skåne haft den snabbaste tillväxten i Sverige när det gäller life science-patent vid Europeiska patentverket, en utveckling som i hög grad bärs av aktörer i Lund.

Rapporten lyfter också utmaningar som behöver hanteras för att fler idéer ska bli växande företag. Många bolag är i tidiga skeden och är beroende av investeringskapital snarare än intäkter från försäljning, vilket gör tillgång till finansiering och förmåga att nå marknad särskilt viktigt. I ett mer försiktigt investeringsklimat blir detta en tydlig utvecklingsfråga. Rapporten visar även att växande företag efterfrågar kompetens inom affärsutveckling, regelverk och kvalitet.

Lund som nationell nod för framtidens energilösningar

Under 2025 beviljades regionala projektmedel för förstudien Energy Valley Skåne som syftar till att skapa förutsättningar för innovation och testning inom framtidens energisystem. Förstudien undersöker förutsättningarna för en regional och internationellt uppkopplad innovationsplattform, inspirerad av arbetssättet i CoAction Lund, och omfattande hela värdekedjan från producenter och nätägare till fastighetssektor, industri och slutanvändare. Förstudien planeras pågå 2025–2026 och ska bland annat ta fram förslag på organisation, finansiering och möjliga testmiljöer som underlag för en eventuell etableringsfas.

Mål och resultat

4. Innovationskraft

Lund stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

Delmål	Bedömning
4.1 I Lunds kommun initieras, utvecklas och samordnas strategiska samverkansprojekt där kompetenser korsbefruktas. Aktivt arbete bedrivs för att skala upp effekter tillsammans med andra aktörer på såväl regional som nationell och internationell nivå.	 Kommer att klara målet
4.2 Lunds kommun är en internationell test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.	 Osäkert
4.3 I Lund stöttas nyföretagande och utveckling av små och medelstora företag i hela kommunen. Så långt det är möjligt sker detta arbete i samverkan med externa aktörer.	 Kommer att klara målet

Prioriterat område: Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är avgörande för ett konkurrenskraftigt näringsliv i Lund och för företagens möjlighet att växa. Kommunen ska i samverkan med näringslivet och regionala aktörer, bidra till att fler Lundabor kommer i arbete genom bättre matchning mellan arbetsgivare och kompetens. Arbetet omfattar både att ta tillvara kompetensen som finns i kommunen och att stärka Lunds attraktivitet för arbetskraft nationellt och internationellt.

Händelser från året

Stärkt samverkan med Lunds universitet för en attraktiv studentstad

Under året har arbetet med att stärka Lund som attraktiv studentstad fortsatt i samverkan med Lunds universitet och studentorganisationerna. Genom workshops och tematiska dialoger har gemensamma möjligheter och utmaningar identifierats och arbetet har bidragit till att omsätta prioriterade utvecklingsområden i konkreta aktiviteter. Samverkan med LU Innovations studentverksamhet har också fortgått med fokus på att främja studenternas entreprenörskap, där över 4 490 studenters entreprenöriella förmågor tränades genom 111 aktiviteter, 181 nya studentidéer och ett tydligt fokus på inkluderande och ett fokus på jämställt entreprenörskap som ökade inflödet av kvinnliga och icke-binära idébärare upp till 49 procent.

Fler Lundabor i arbete

Kommunen har under året börjat arbeta med kompetensförsörjningsplaner i syfte att identifiera kompetensbehov och insatser i olika branscher, effektivisera samverkan med näringslivet samt tydliggöra strategiska mål för kompetensförsörjningen och kommunens inriktning inom arbetsmarknadsarbetet i relation till olika branscher.

Under året har två nya kombinationsutbildningar startat (lokalvård och kök) samt en gymnasial yrkesutbildning på Komvux till automationstekniker. Utbildningen är framtagen i samverkan med industriföretag i Lund.

Arbetet med industrinära utbildningssatsningar och kompetensförsörjning fortsätter

Kommunen har under året fortsatt arbetet med att stärka kompetensförsörjningen genom riktade utbildningssatsningar med industrin. Som en del i kommunens näringslivssatsning har samverkan med Teknikcollege utvecklats tillsammans med Saab, Alfa Laval och Tetra Pak. Kommunens samordnande kapacitet har stärkts och en styrgrupp bestående av representanter från både näringsliv och kommunen har etablerats. Satsningen syftar till att både bredda ungas intresse för tekniska yrken och möjliggöra snabbare matchning för vuxna utanför arbetsmarknaden. Under 2025 har även en utbildning startats för att möta industrins behov inom bland annat automationsteknik. Satsningen syftar till att både bredda ungas intresse för tekniska yrken och möjliggöra snabbare matchning för vuxna utanför arbetsmarknaden. Därmed stärker kommunen både det lokala näringslivet och möjligheterna till inkludering.

Ungas väg mot arbetslivet och entreprenörskap

Under 2025 fortsatte också stödet till ungas kompetensutveckling mot arbetslivet och entreprenöriella förmågor genom bland annat LU Innovations studentverksamhet, Ung Företagsamhet Skåne, Sommarlovsentreprenör för feriepraktikanter samt evenemangen Youth Fair Summer och Winter, i fortsatt samarbete med gymnasieskolor, andra kommuner, Region Skåne och främjarsystemet. Hedda Anderssongymnasiet utsågs i slutet av året till Sveriges största UF-skola (Ung företagsamhet).

Breddning av International Citizen Hub Lund

International Citizen Hub Lund (ICHL) har tecknat samarbetsavtal med Lunds universitet och utökat uppdraget till att omfatta både attraktion och etablering av internationell talang, inklusive mastersstudenter. För att möta uppdraget har en organisationsöversyn genomförts med fokus på ökad leveransförmåga och en mer effektiv, målinriktad organisation.

ICHL uppmärksammade under året sitt 10-årsjubileum genom en halvdagskonferens den 9 december 2025 med cirka 150 deltagare från målgruppen, arbetsgivare och andra intressenter. Jubileet bidrog till ökad synlighet för verksamheten, samt till ett breddat och fördjupat nätverk som kan skapa förutsättningar för fler samarbeten. I samband med jubileet publicerades även en rapport om verksamhetens resultat och om läget för internationell talangattraktion i Sverige. Rapporten visar att ICHL under de senaste tio åren har genomfört över 1 000 aktiviteter, välkomnat cirka 20 000 besökare och att 57 procent av deltagarna i Kick-Start-programmet har hittat arbete inom sitt område.

Cross-border Talent Bridge

EU-projektet Cross-border Talent Bridge (CTB), som leds av Lunds kommun, har som mål att stärka kompetensförsörjningen i Greater Copenhagen-regionen inom life science och tech. Under året har projektet haft en bred strategisk närvaro i relevanta sammanhang. Genom deltagande i totalt 46 främjandeinsatser och kommunikationsinsatser har CTB nått aktörer och intressenter från lokal till europeisk nivå. Arbetet har bidragit till ökad kännedom om projektets mål samt de stödstrukturer och aktiviteter som utvecklas för att underlätta gränsregional kompetensmatchning. Inom projektet har också ett fördjupat samarbete utvecklats med nationella aktörer, vilket stärker förutsättningarna för samordning mellan regionala och nationella insatser. Sammanlagt har CTB genomfört 42 egna aktiviteter med mer än 1 500 deltagare och 35 företag i regionen. Resultaten visar på ett behov och ett starkt intresse för insatser som underlättar rekrytering och etablering av internationell kompetens.

Utmaningar och möjligheter

Attraktivitetens betydelse för kompetensförsörjningen

Kommunens attraktivitet är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen. Företagens möjligheter att rekrytera och behålla arbetskraft påverkas av hur Lund upplevs som bostadsort, karriärmiljö och plats att leva på. Frågor som bostadsutbud, vardagsfunktioner och bilden av Lund som arbetsmarknad är därför centrala även i arbetet med kompetensförsörjning.

En samlad analys av Lunds attraktivitet och dess utvecklingsområden redovisas i prioriterat område attraktivitet.

Svenskt näringslivs rankning Lokalt företagsklimat om kompetens

I Svenskt Näringslivs Lokalt företagsklimat 2025 framstår kompetens som både en möjlighet och en tydlig utmaning. Företagens betyg för tillgång till relevant kompetens är 3,4 av 6, vilket visar att frågan ligger runt en godtagbar nivå men med tydlig utvecklingspotential. I undersökningen framgår också att 23 procent av företagen upplever att kompetensförsörjningen fungerar dåligt eller inte helt godtagbart, vilket understryker att en betydande andel företag har konkreta svårigheter att rekrytera och matcha behov. Kopplingen till utbildningssystemet syns i betyget för skolans samarbete med de lokala företagen på 3,2 av 6, en indikation på att samverkan mellan skola och näringsliv är ett område där förbättringar kan göra skillnad.

Mål och resultat

5. Kompetensförsörjning

Lund tillvaratar och attraherar kompetens.

Delmål	Bedömning
5.1 Lunds kommun stöttar aktivt utvecklingen i Lunds universitet.	 Kommer att klara målet
5.2 Lunds kommun tillvaratar och attraherar internationell kompetens och stöttar initiativ som stärker den internationella gemenskapen i kommunen.	 Kommer att klara målet
5.3 Dialog och samarbete präglar det interna såväl som det externa samarbetet med kompetensförsörjningsfrågor.	 Kommer att klara målet
5.4 Lunds kommun samarbetar med regionala och gränsregionala aktörer för att attrahera efterfrågad kompetens till arbetsmarknadsregionen.	 Kommer att klara målet
5.5 Samarbetet mellan näringsliv och skola främjas som ett led i att tillgodose näringslivets långsiktiga kompetensbehov och minska arbetslösheten på sikt.	 Kommer att klara målet
5.6 Lunds kommun säkerställer att det även finns en god kompetensförsörjning i kommunen genom yrkesutbildningar.	 Osäkert

Prioriterat område: Markberedskap och goda fysiska förutsättningar

Lund är i en expansiv fas med forskningsanläggningen MAX IV, spårvägen och forskningsanläggningen ESS. För att underlätta för näringslivets utveckling och etablering av företag behöver det finnas lokaler i rätt lägen och erbjudas verksamhetsmark utifrån näringslivets behov och som stärker kommunens utveckling som en hållbar kommun. Samtidigt behöver markberedskap och fysisk planering bidra till ökad resiliens genom en långsiktig och flexibel planering för hela kommunen, inklusive i och kring tätorterna utanför centralorten Lund.

Händelser från året

Strategiska förvärv tar ofta två år och kräver planering. Kommunen måste agera som marknaden, särskilt vid förhandling om miljöansvar, för att lyckas i markförvärv.

Lunds kommuns strategiska markförvärv för 2025 kan sammanfattas:

- Stångby: Förvärvet av 117 ha jordbruksmark för 75 Mkr som överklagades till Förvaltningsrätten. har fått laga kraft och Lunds kommun har tillträtt marken under år 2025. Översiktsplanen tillåter 8 procent bostadsutveckling.
- Skrylleområdet: Kommunen förvärvade del av Sjöstorp 12:17 och avyttrade del av Rögle 3:30 i ett bytesavtal.
- Södra Sandby: Förvärv av Södra Sandby 12:2 samt del av Södra Sandby 4:11 i syfte att få till en ändamålsenlig utveckling av Sandby trädgårdsstad.
- Dalby: Förvärv av Dalby 17:17 för att få en ändamålsenlig utveckling av Dalby trädgårdsstad. Förvärv av Framgaffeln 6 som på sikt kan möjliggöra utveckling och förtätning av området med blandad bebyggelse samt att kopplingen stärks mellan Påskagänet och Dalbys centrum.
- Vallkärra: Förvärv av Vallkärra 3:19 för en ändamålsenlig utveckling enligt översiktsplanering.

Lunds kommun bygger också ett nytt verksamhetsområde i Veberöd. Under 2025 projekterades området Lökadal med ca 20 000 kvm ny verksamhetsmark. Entreprenaden startar under 2026 och väntas ta ca 12 månader.

Utmaningar och möjligheter

En fortsatt utmaning för Lunds kommun är den begränsade tillgången på etableringsmark för både tillverkningsindustri och företag med inriktning mot smarta och hållbara lösningar. Detta ökar behovet av att använda kommunens tillgängliga mark strategiskt och att fortsatt utveckla samarbete med andra markägare, fastighetsbranschen, Region Skåne och närliggande kommuner för att möjliggöra etableringar där det är ändamålsenligt. Inriktningen i etableringsarbetet är fortsatt att prioritera företag inom dubbla användningsområden och life science, samtidigt som potentialen i de internationella forskningsanläggningarnas närvaro och utveckling av Lunds innovationsdistrikt behöver tas tillvara.

Samtidigt finns möjligheter att stärka näringslivet utanför stadskärnan genom att kombinera biosfärområdet Storkrieket med ett tydligare destinationsfokus på Lunds byar och landsbygd. Ett sådant utvecklingsspår kan bidra både till lokal företagsutveckling och till Lunds samlade attraktivitet.

Det finns även goda förutsättningar att utveckla kommunens areella och gröna näringar

samt livsmedelsproduktion, där utrymme finns för ökad produktion och högre förädlingsgrad. En högre grad av självförsörjning efterfrågas ur såväl resiliens- och beredskapsperspektiv som ur ett hållbarhetsperspektiv. Samtidigt behöver kompetensförsörjningen inom livsmedelsbranschen hanteras, då branschen konkurrerar om arbetskraft med andra sektorer som också står inför risk för kompetensbrist.

Mål och resultat

6. Markberedskap och goda fysiska förutsättningar

Hela Lund ska leva och utvecklas. Lund erbjuder bra lokaler och verksamhetsmark i rätt lägen.

Delmål	Bedömning
6.1 Näringslivsperspektiv integreras så tidigt som möjligt i kommunens plan- och utvecklingsprocesser.	 Kommer att klara målet
6.2 När utveckling av ytor sker nära eller i Lunds verksamhetsområden tas hänsyn till näringslivets förutsättningar.	 Kommer att klara målet
6.3 Lunds kommun arbetar strategiskt och intensifierat med att öka antalet arbetsplatser, i synnerhet i kommunens östra delar, i översiktsplanens målområden, kommunens verksamhetsområden och i områden som domineras av bostäder.	 Osäkert

Prioriterat område: Infrastruktur och tillgänglighet

Lund har en stolt infrastrukturhistoria. Det första tåget i Sverige körde mellan Malmö och Lund och den första motorvägssträckan i Sverige lades mellan Lund och Malmö. Lunds station är Sveriges tredje största. Framåt ska Lunds kommun fortsätta att stärka sin position ytterligare med en väl fungerande infrastruktur för företag och människor, såväl inom kommunen och regionen som internationellt. I en tid med snabb omställning och ökad osäkerhet blir detta också en resiliensfråga: fungerande transporter, digitala samband och pålitliga logistikflöden avgör hur väl näringsliv, arbetsmarknad och samhällsviktiga funktioner kan upprätthållas vid störningar, samtidigt som de skapar handlingsutrymme för fortsatt tillväxt. Kastrups flygplats och Malmö Airport är av stor vikt för Lunds näringsliv och den framtida nya stambanan är viktig infrastruktur för att Lund ska kunna fortsätta att utvecklas.

Händelser från året

Planering av nya järnvägsspår genom Lunds kommun

Utbyggnaden av Södra stambanan mellan Hässleholm och Lund med två nya spår planeras genom två järnvägsplaner som berör Lunds kommun. Den ena omfattar cirka sju kilometer genom Lund, från Klostergården till norr om Stångby, där anslutning sker till systerprojektet Hässleholm–Lund, två nya spår och dess lokaliseringsutredning. Utredningsområdena överlappar för att säkerställa en sammanhållen lösning i gränssnittet, och Lund deltar i båda processerna.

Arbetet bedrivs i samverkan mellan Trafikverket, berörda kommuner, Region Skåne och Länsstyrelsen, och ett samverkansavtal tas fram för att tydliggöra ansvar. Lund har i dialogen med Trafikverket betonat behovet av likvärdig prövning av lokaliseringsalternativ och lösningar anpassade till lokala förutsättningar, i synnerhet då tunnellsättningar inte utreds vidare och utbyggnad i markplan ställer höga krav på utformning, kulturmiljöhänsyn, buller, barriäreffekter och utveckling av stations- samt stads- och boendemiljöer.

Lunds kommun har också framhållit att de begränsade ekonomiska ramarna för projektet Hässleholm–Lund, två nya spår i förslaget till nationell plan 2026–2037 skapar osäkerhet och att finansieringen behöver stärkas för att kvalitet och gestaltning inte ska nedprioriteras.

Fortsatt minskad biltrafik

Biltrafiken på kommunala vägar har minskat med cirka 30 procent sedan 2011, samtidigt som Lunds kommun har vuxit med omkring 20 procent. Under 2025 noterades en mindre återgång i biltrafiken jämfört med föregående år, men utvecklingen över tid visar fortsatt effekt av kommunens samlade insatser för hållbara resor och transporteffektiva lösningar. Under året fattades beslut om att ta fram en ny plan med ett bredare angreppssätt för att möta förändrade behov och förutsättningar. Parallellt fortsatte arbetet med City Climate Contract och andra initiativ som syftar till att öka omställningstakten.

Samverkan med näringslivet för energi- och mobilitetsomställning

Samverkan med externa aktörer, inklusive näringslivet, är en viktig del i genomförandet. Systemdemonstratorn CoAction Lund har sedan 2022 fungerat som en plattform för gemensamma insatser mellan kommunen, företag och andra aktörer, och finansieras inom ramen för Viable Cities med stöd från Vinnova, Energimyndigheten och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Under 2025 omfattar arbetet cirka 40 000 anställda och samarbetet fördjupades genom kraftsamlingen kring gröna resplaner, där många verksamheter införde konkreta åtgärder för hållbart resande.

Energiutvecklingen är också relevant för prioriterat område infrastruktur och tillgänglighet, eftersom ett robust och kapacitetsstarkt energisystem är en grundförutsättning för elektrifiering av transporter, laddinfrastruktur och driftsäkerhet i samhällsviktiga funktioner. Under året togs ett viktigt steg när världens första EnergyNet invigdes i Brunnshög som en del av CoAction Lund. EnergyNet är ett nytt sätt att dela och distribuera el lokalt, inspirerat av hur internet fungerar, där överskottsel kan delas och säljas direkt mellan fastigheter. Syftet är att skapa ett robustare, billigare och grönare elsystem och samtidigt öka användningen av lokalt producerad förnybar el. Den första tillämpningen sker genom en energigemenskap där två fastigheter i Brunnshög kopplas samman med solceller och batterilagring, vilket möjliggör utjämning av effekttoppar och att elen kan användas där den gör mest nytta i närområdet. Om fler fastigheter ansluts på sikt bedöms lösningen kunna bidra till ökad driftsäkerhet och en större andel lokal grön el i energisystemet.

Parallellt fortsatte utvecklingen inom andra delar av CoAction-arbetet. Under året öppnade den första LundaHoj-stationen på privat mark, en pendlingstävling genomfördes med över 1 700 deltagare och flera pilotinsatser inom energi och mobilitet prövade nya lösningar för att stärka omställningen i Lund. Sammantaget bidrar insatserna till att stärka förutsättningarna för hållbar mobilitet och energiomställning i kommunen, samtidigt som ytterligare åtgärder och fortsatt hög genomförandetak krävs för att nå målet om 90 procents minskning av växthusgasutsläpp till 2030.

Utmaningar och möjligheter

Trafikledning och kapacitetsutveckling i Öresundsregionen

Trafikverket har analyserat hur trafikledning och infrastrukturobjekt i Öresundsregionen behöver utvecklas inför öppningen av den fasta förbindelsen över Fehmarn Bält. Rapporten Vidareutveckla trafikledning och infrastrukturobjekt i Öresundsregionen (2026) bedömer att järnvägssystemet i Skåne är hårt belastat och att ökade flöden av person- och godstrafik kräver ökad kapacitet, robusthet och mer samordnad störningshantering. För Lunds kommun innebär detta utmaningar i ett redan ansträngt system, där kapacitetsbrist och störningar kan påverka pendling, arbetsmarknad och företagens tillgänglighet. Trafikverket föreslår en handlingsplan till 2030 med tydligare arbetssätt för störnings- och beredskapshantering, säkrade kontaktvägar och stärkt samverkan, inklusive med Danmark, samt bättre samordning av prognoser och planeringsunderlag. Rapporten pekar också på behovet av kapacitetshöjande åtgärder i Skånes järnvägssystem och att pröva möjligheter till tidigare färdigställande av vissa insatser inom nationell plan, med särskilt fokus på samordning och hantering av påverkan i tätortsnära lägen.

Alternativa former för genomförande av infrastrukturinvesteringar

I betänkandet Effektivare organisering och genomförande av statlig väg och järnväg (SOU 2025:120) analyseras om alternativa former för organisering, genomförande och finansiering av infrastrukturprojekt kan bidra till snabbare och mer kostnadseffektivt byggande. Utredningen föreslår dels att ett statligt ägt bolag inrättas för att genomföra vissa utvalda väg- och järnvägsobjekt, dels att offentlig-privat samverkan (OPS) ska kunna användas där det bedöms lämpligt. Fyrspåret Lund–Hässleholm pekas i båda fallen ut som ett objekt som kan vara aktuellt för alternativa genomförandeformer, vilket innebär att projektet i framtiden kan komma att drivas i en annan process än den traditionella. Samtidigt konstaterar utredningen att förslagen kräver fortsatt beredning, tydligare styrning och fördjupade analyser innan de kan omsättas i praktiken. För Lunds kommun innebär detta både osäkerhet och möjligheter: osäkerhet kring hur ansvar, tidplan och samverkan kan komma att se ut, men också potential till ett mer effektivt genomförande. Mot bakgrund av internationella erfarenheter från bland annat nordiska grannländer finns skäl för kommunen att följa processen nära och utveckla en egen ståndpunkt kring hur alternativa genomförandeformer kan påverka Lunds kommuns långsiktiga tillgänglighet och näringslivsutveckling.

Företagens syn på infrastrukturen i Lund

I Svenskt Näringslivs rankning Lokalt företagsklimat 2025 finns en tydlig möjlighet att bygga vidare på styrkorna i tillgänglighet samt ett par signaler om var företagen vill se förbättringar. Företagens betyg för infrastrukturen till och från kommunen är 3,8 av maxbetyg 6, vilket indikerar relativt goda förutsättningar för transporter, pendling och flöden som är viktiga för näringslivet. Samtidigt är betyget för det lokala vägnätets framkomlighet och underhåll något lägre på 3,3 av 6. Tillsammans ger detta en bild av att Lunds kommuns företag anser att kommunen står starkt i den övergripande tillgängligheten, men att förbättringar i det lokala vägnätets funktion och standard kan ge märkbar effekt för företagens upplevelse av infrastruktur i praktiken.

Mål och resultat

7. Infrastruktur och tillgänglighet

Lund har en välfungerande infrastruktur och god tillgänglighet.

Delmål	Bedömning
7.1 Lunds kommun verkar för effektiva och hållbara resor med alla trafikslag inom både kommunen och arbetsmarknadsregionen.	 Kommer att klara målet
7.2 Omställningen till smart stad stöttas genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.	 Kommer att klara målet
7.3 Lund stärker ytterligare sin position som en av Sveriges viktigaste knutpunkter för resurseffektiva och klimatsmarta transporter.	 Kommer att klara målet

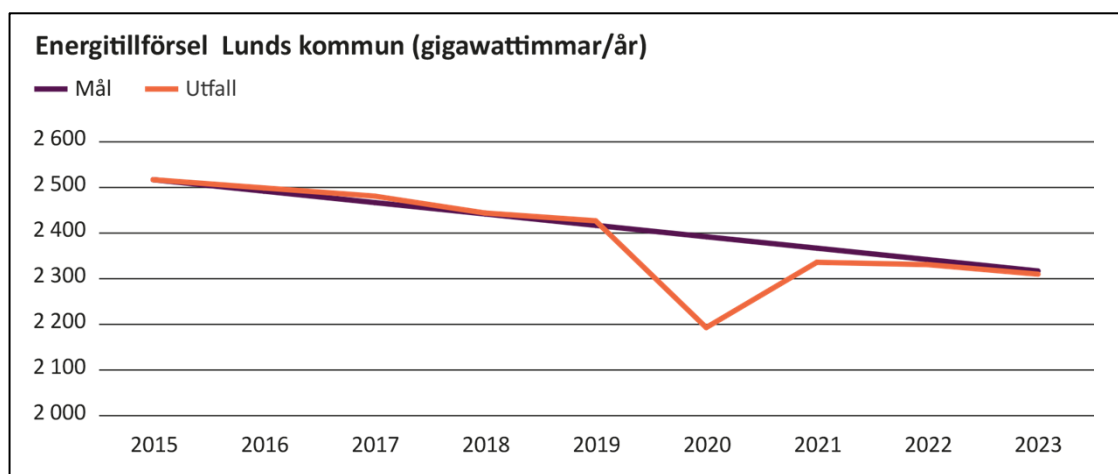
Relaterade styrande dokument

Energiplan för Lunds kommun 2019–2026

Energiplanen är antagen av kommunfullmäktige och gäller till och med 2026. Energiplanen ska främja hushållningen med energi, verka för säker och tillräcklig energitillförsel och minska utsläppen av växthusgaser inom Lunds kommuns geografiska område. För att uppnå detta ska energitrappans prioriteringsordning gälla. Detta innebär att kommunen i första hand ska minska energibehovet, i andra hand nyttiggöra spillvärme och i tredje hand använda förnybara energikällor. I fjärde och sista hand kan ändliga resurser som olja eller naturgas användas.

Energiplanens åtgärder är fördelade på fyra områden: 1) Energieffektiva transporter och förnybara drivmedel, 2) Engagera flera i energiomställningen, 3) Energieffektiva fastigheter och entreprenader och 4) Ökad självförsörjning av förnybar energi med cirkulära flöden.

Trots att planen har gällt sedan 2019, innan underskottet på effekt i elområde fyra var allmänt känt, har flera av åtgärderna varit inriktade på att minska underskottet. Bland annat gäller det uppbyggnad av en marknad för flexibilitet och att främja fjärrvärme på ett sätt som både stärker elproduktionen och minskar behovet av el för uppvärmning. År 2025 inledde det kommunala energibolaget Kraftringen bygget av ett nytt kraftvärmeverk i Eslövs kommun, som är sammankopplat med fjärrvärmenätet i Lund. Det nya verket beräknas ge ett tillskott på 25 megawatt eleffekt och 75 megawatt värmeeffekt från förnybara energikällor.

Figur 21. Visar energitillförseln till Lunds kommuns geografiska område har minskat med 12 % mellan åren 2015 och 2023, och fortsätter energieffektiviseringen i samma takt kommer målet till 2030 att nås.

I slutet av 2025 var fyra av energiplanens 42 åtgärder slutförda och resten pågående. Bland annat har tillförseln av energi för uppvärmning, elanvändning och transporter minskat med tolv procent mellan 2015–2023 samtidigt som befolkningen har ökat tolv procent. Elektrifiering i bland annat transportsektorn har inneburit att elanvändningen legat konstant på cirka 1000 gigawattimmar under perioden trots effektiviseringar. Fossila bränslen används nu nästan enbart för transporter, och andelen ändliga resurser i energimixen har minskat från 28 procent till 21 procent. All produktion av fjärrvärme och el inom kommungränsen är fossilbränslefri. Kommunorganisationens egen energianvändning är till 99 procent fossilbränslefri.

En revidering av energiplanen har inletts under 2025.

Lunds kommuns avfallsplan, för en hållbar resurshantering 2022–2026

Avfallsplanen är antagen av kommunfullmäktige och gäller till och med 2026. Med avfallsplanen vill Lunds kommun höja ribban för avfallsarbetet inom kommunen, bidra till kommunfullmäktiges beslutade hållbarhetspolicy med tillhörande program, och tillsammans med Lunds näringsliv och invånare sprida kunskap som förändrar konsumtionstrender såväl som sorterings- och återvinningsmönster.

Avfallsplanen omfattar fyra delområden med tillhörande mål:

Minskning av avfall: Avfallsmängden ska minska med 35 procent mellan 2013 och 2030. Detta innebär att avfallsmängden behöver minska till 401 kg/invånare till år 2026.

Under 2025 uppgick avfallsmängden till 409 kg per invånare, vilket är strax under den satta målnivån för året. Fokus för att nå målet ligger på att förebygga uppkomsten av avfall genom att främja ett mer cirkulärt tänkande.

Utsortering av avfall: Utsorteringen av avfallet ska öka så att andelen återvinningsbart material i restavfall minskar till 48 procent till år 2026.

Under 2025 visar plockanalyser att resultatet hamnar på 54 procent återvinningsbart i restavfallet. Under de senaste åren har kommunens arbete fokuserat på att möjliggöra fullständig sortering i hela organisationen samt att tillhandahålla fastighetsnära insamling för alla kommuninvånare. Projektet fortskrider enligt plan, med målsättningen att vara klara under 2026. Parallellt genomförs kommunikationsinsatser för att öka invånarnas kunskap och engagemang kring avfallssortering.

Nedskräpning: Problem med nedskräpning i kommunen ska minska till 48 procent till år 2026.

SCB:s undersökningar visar att 28 procent av medborgarna upplever problem med nedskräpning vilket är långt under det uppsatta målet.

Kommunen är ansluten till Håll Sverige Rent, vilket ger tillgång till kommunikationsmaterial och stöd för exempelvis skolor. En årlig skräpplockardag arrangeras, där insatser för att plocka skräp kombineras med informationsspridning. Vidare samarbetar kommunen med idrottsföreningar i Lund genom Städa Sverige, där ungdomar samlar in skräp som därefter tas om hand av kommunen.

Samverkan: Ökad samverkan

Genom arbete med återbrukshandlingsplan, etablering av återbyggdepå och utveckling av resurssmarta arbetsplatser har kommunen visat god förmåga till effektiv samverkan. Dessutom skapar vi möjligheter för civilsamhällesaktörer att starta verksamhet genom stöd i form av lokaler och i vissa fall bidrag till verksamheter.

Sammanfattning

Arbetet med att förebygga avfall handlar inte enbart om att påverka beteenden, utan också om att ta hänsyn till övergripande ekonomiska förutsättningar som har stor betydelse för resultatet. Kommunen kan säkerställa att invånarna har möjlighet att sortera sitt avfall, och i dag har över 90 procent tillgång till fastighetsnära insamling. Samtidigt visar uppföljningen att sorteringen fortfarande inte utnyttjas fullt ut av alla. Fortsatt fokus behöver därför ligga på riktade informationsinsatser och praktiskt stöd som gör det enkelt att sortera rätt.

Plan för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Lunds kommun 2023–2027

Planen är ett kommunövergripande styrdokument som ska stärka arbetet för allas rätt till ett liv fritt från våld och förtryck i Lunds kommun. Den omfattar 23 åtgärder inom fem målområden: förebyggande arbete, upptäcka våld samt ge skydd och stöd, förebygga våldsutövande, ökad kunskap och kompetens samt samverkan.

Samordnarna inom respektive målområde driver utvecklingen, ger stöd till nämnderna och ansvarar för uppföljning. Nedan presenteras ett urval av de åtgärder som prioriterats under 2025

Framgångar, utmaningar och effekter

Under 2025 har omfattande insatser genomförts inom tre av planens områden. Genom att tydligare lyfta våld som en arbetsgivarfråga har problematiken synliggjorts och bidragit till att ett mer systematiskt arbete har kommit i gång i kommunen.

Kommunen och Lunds kommuns fastighets AB (LKF) har fortsatt att prioritera kunskapshöjande insatser. Detta har stärkt medarbetarnas kompetens och ökat förutsättningarna för att fler medborgare ska få rätt stöd och hjälp. Arbetet med målgruppen våldsutövare har utvecklats genom stärkt samverkan. Medarbetares kunskap har ökat, nya rutiner har tagits fram och samarbetet med Polisen har fördjupats. Detta är ett långsiktigt utvecklingsområde som syftar till att nå fler våldsutövare med förändringsarbete, vilket på sikt kan bidra till att förebygga våld i nära relationer.

Att nå särskilt utsatta grupper är fortsatt en utmaning, men det förebyggande arbetet har bidragit till att målgrupperna i större utsträckning kunnat nås. Inom utbildningsprogrammet VIP (Viktig Intressant Person) har personer med funktionsnedsättning fått ökad kunskap om våld samt verktyg och språk för att bättre förstå sig själva och sina relationer. I förskolan genomförs utbildningsprogrammet Bygga Broar, där förskolepersonal har fått ökad kunskap som stärker det förebyggande arbetet och förmågan att upptäcka utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck. Insatsen Kärleken är fri, där verksamheter möter unga i deras egen arena, har gett elever ökad kunskap om hedersrelaterat våld, rättigheter och vilket stöd som finns att få. Arbetet har även bidragit till ökad uppmärksamhet i skolan och till att skolpersonal utbildats i att synliggöra och upptäcka hedersrelaterat våld.

Samverkan med jourverksamheterna har fördjupats och bidragit till närmare samarbete mellan kommunen och jourerna. Ömsesidiga hänvisningar mellan verksamheterna skapar tydligare vägar in och lägre trösklar för medborgare. Jourerna erbjuder dessutom riktade insatser för flera särskilt utsatta grupper, exempelvis personer utsatta för hedersrelaterat våld, våldutsatta ungdomar och HBTQI-personer.

Lunds kommuns handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar 2023–2025

Lunds kommuns ANDTS-handlingsplan är ett kommunövergripande styrdokument som ska främja hälsa, skapa tydlighet i ansvarsfördelningen och säkerställa resultat inom området alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar. Planen utgår från den nationella ANDTS-strategin men är anpassad till lokala behov och sammanfattas i tre åtgärdsområden: minska tillgången, särskilt prioritera barn och unga samt bedriva ett brett förebyggande arbete med livstidsperspektiv.

Inom ramen för kommunens ANDTS-nätverk planeras och samordnas aktiviteter samt uppföljning av arbetet. Arbetet omfattar både tillsyn och samverkan, exempelvis genom Trygg krog, och insatser som stärker tidig upptäckt och tydliga stödvägar, särskilt med fokus på unga.

Under 2025 har en sammanställning av genomförda aktiviteter inom handlingsplanen 2023–2025 tagits fram. Sammanställningen visar att de planerade aktiviteterna i huvudsak har genomförts enligt fastställd planering och uppsatta mål. En viktig del av årets arbete har varit implementeringen av en ny gemensam ANDTS-rutin för kommunens grundskolor. Rutinen omfattar stöd och information till skolpersonal och vårdnadshavare samt pedagogiskt material riktat till elever. Den tydliggör att en ANDTS-fri skola är en rättighetsfråga för barn och unga och klargör gällande regler för ANDTS i skolmiljön.

Kommunen också tagit fram en lägesbild som kunskapsunderlag inför fortsatt prioritering och utveckling av arbetet. Den bygger på en kombination av internationella och nationella trender, lokal statistik och kompletterande kvalitativa källor, såsom intervjuenkäter med kommunala verksamheter och nyckelpersoner i studentmiljö samt dialog i ANDTS-nätverket. Lägesbilden visar att Lund i hög grad påverkas av utveckling utifrån (bland annat genom rörlighet och rollen som studentstad), vilket ställer krav på kontinuerlig omvärldsbevakning och lokalt träffsäkra insatser. Lägesbilden lyfter bland annat ökad oro kopplat till kokain och tecken på normalisering av narkotika i vissa miljöer, samtidigt som det finns fungerande samverkan att bygga vidare på. För unga syns tydliga öknings i vitt snus/vejp och spel om pengar, vilket motiverar rekommendationen att stärka information och stöd till vårdnadshavare samt att mer strukturerat nå även friskolor.

Lägesbilden avslutas med rekommendationerna att: rikta förebyggande insatser mot unga vuxna samt uppmärksamma en växande risk kring äldre och alkohol i takt med att andelen äldre ökar.

Handlingsplan för Lunds kommuns näringslivsprogram, 2024–2025

Lunds kommuns näringslivsprogram 2022–2030 anger inriktningen för hur Lund ska stärka sin konkurrenskraft, vara en attraktiv plats för etablering och utveckling av företag samt bidra till hållbar tillväxt i samspel mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Handlingsplanen är kommunens verktyg för att genomföra programmet under perioden 2024–2025 och har genomförts inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering samt i samverkan mellan flera förvaltningar och kommunala bolag.

Genomförande i korthet

Stärkt service och arbetssätt gentemot företag: En betydande del av genomförandet har handlat om att utveckla kommunens service och arbetssätt i kontakten med företag. Arbetet har inriktats på tydligare dialog, mer tillgängliga kontaktvägar och ett mer lösningsorienterat bemötande, med ambitionen att göra kommunens processer enklare att förstå och mer effektiva i genomförandet.

Attraktivitet, relationer och mötesplatser: Parallellt har kommunen prioriterat attraktivitet och relationsbyggande genom återkommande mötesplatser och gemensamma aktiviteter. Arbetet har stärkts genom ett mer samlat kommunikations- och platsutvecklingsfokus, där Lund Grand Prix vidareutvecklats till ett helårsupplägg som knyter samman flera etablerade format.

Innovation och omställning: En tydlig tyngdpunkt har även varit innovations- och omställningsarbetet, där kommunen fortsatt positionera sig som test- och demomiljö för hållbara lösningar. Inom ramen för CoAction Lund har kommunen, i bred samverkan med näringsliv, akademi och offentliga organisationer, arbetat med test och utveckling av lösningar för klimatneutralitet inom mobilitet och energi till 2030.

Samlad bedömning

Sammantaget visar genomförandet en tydlig förflyttning mot ett mer sammanhållet näringslivsarbete i Lunds kommun, med stärkt samverkan, fler arenor för dialog samt en tydligare ambition om service och genomförandekraft.

Utifrån arbetet med handlingsplanen har kommunkontoret rekommenderat att kommande handlingsplan inriktas mot följande:

1. Fokusera på färre åtgärder per prioriterat område för ökat genomslag.
2. Förstärka arbetet med dialogbaserade arbetssätt för att bättre förstå företagens behov, i syfte att utveckla företagsservice och förenkla myndighetsutövningen.
3. Fortsätta utveckla samarbetet med kommunens främjarsystem för att nyttja varandras kompetenser i att stötta näringslivets tillväxt.
4. Utveckla en mer proaktiv etablerings- och investeringsprocess.
5. Fortsätta arbetet med att tydligt koppla kompetensinsatser till branschbehov, yrkesutbildning och omställning för att främja företagens tillväxt.
6. Säkerställa att platsutveckling, markberedskap och infrastruktur planeras med näringslivets utvecklingslogik i fokus, för att öka möjligheten att gå från aktiviteter till tydliga effekter för företagens vardag och för Lunds långsiktiga konkurrenskraft.

Årsredovisning och Koncernredovisning för Lunds Rådhus AB

559230-4199

Räkenskapsåret 2025

Innehållsförteckning

Ordförande har ordet årsredovisning 2025.....	3
Förvaltningsberättelse	4
Koncernens resultaträkning	15
Koncernens balansräkning	16
Koncernens kassaflödesanalys	19
Moderbolagets resultaträkning.....	20
Moderbolagets balansräkning.....	21
Moderbolagets kassaflödesanalys.....	24
Noter	25

Ordförande har ordet årsredovisning 2025

Bolagen i koncernen utgör avgörande delar av vår samlade organisation och är ytterst viktiga för Lunds kommuns utveckling. Det handlar både om de direkta bidragen bolagen gör i vår samhällsutveckling, men även hur de på flera andra sätt bidrar till att stärka kommunens attraktivitet.

Det finns flera goda exempel på detta. Visit Lund gör stora insatser för att göra Lund väsentligt intressantare och roligare. Under 2025 etablerade bolaget ett nytt festivalkoncept "Park Live" inom ramen för Sommarlund. Park Live genomfördes tillsammans med Mejeriet och lockade sammanlagt över 20 000 besökare.

Ett annat exempel är LKF som ser till att tiotusentals lundabor har riktigt bra och attraktiva hem och bostadsområden. Under 2025 tog LKF över Saluhallen och arbetar nu tillsammans med näringsidkarna för att stärka dess attraktivitet och utveckla denna pärla som är så central för hela stadskärnans attraktivitet. Dessutom genomfördes ett samarbete mellan Lunds kommun, LKP och Handelsföreningen för att öka stadskärnans tillgänglighet när ett försök med en timmes avgiftsfri parkering gjordes i ett antal centrala parkeringshus under oktober och november. Något som ökade handelns omsättning med omkring 5 % och fick nya parkörer att hitta till parkeringshusen.

Likt tidigare år levereras trygga och positiva insatser trots att vi fortsatt lever vi i oroliga och prövande tider. 2025 har även medfört påfrestningar för kommunkoncernen. Det handlar både om hur ekonomin påverkas, också det förändrade säkerhetsläget inverkar på våra verksamheter. Detta är ett arbete som hela kommunkoncernen arbetat intensivt under detta år.

Kommunens bolag är nycklar för att Lunds kommun ska fortsätta utvecklas på ett positivt sätt. 2025 var inget undantag i den säkra leveransen.

Anders Almgren
Styrelseordförande Lunds Rådhus AB

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Lunds Rådhus AB (organisationsnummer 559230–4199), med säte i Lund, ägs till 100 procent av Lunds kommun (212000–1132). Bolaget är moderbolag i Lunds Rådhus AB-koncernen och har till uppgift att äga och förvalta aktier i kommunens helägda bolag samt att tillvarata kommunens ägarintressen i såväl hel som delägda bolag och kommunalförbund.

Bolagets verksamhet bedrivs utan egen personal. Nyckelfunktioner tillhandahålls genom tjänsteköp från kommunkontoret i Lunds kommun. Verkställande direktör i Lunds Rådhus AB är tillika kommundirektör i Lunds kommun.

Verksamhetens art, inriktning och syfte

Lunds Rådhus AB utgör den samlade ägarfunktionen för verksamheter i bolagsform och har därmed en central roll i att säkerställa att de kommunala bolagen verkar i enlighet med politiskt fastställda uppdrag. Genom samordnad ägarstyrning ska bolaget främja effektiv resursanvändning, god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i enlighet med kommunens vision och strategiska mål.

Verksamheten bedrivs i enlighet med kommunallagens principer och omfattas av samma grundläggande krav som gäller för annan kommunal verksamhet, om inte annat följer av lag, bolagsordning eller särskilda ägarbeslut.

Koncernstruktur och ägarintressen

Lunds Rådhus AB äger samtliga aktier i följande bolag:

- Lunds Kommuns Fastighets AB (LKF) (556050–4341)
- Lunds Kommuns Parkeringsaktiebolag (LKP) (556017–4863)
- Fastighets AB Lund Arena (556719–9293)
- Visit Lund AB (559230–8612)

Bolaget företräder även Lunds kommuns ägarintresse i delägda bolag och andra samverkansformer, i enlighet med givna ägaruppdrag.

Styrning, ledning och uppföljning

Moderbolaget Lunds Rådhus AB följer koncernens verksamhetsmässiga och ekonomiska utveckling genom månatliga rapporter. De hel- och delägda bolagen samt kommunalförbund kallas till styrelsen för att redogöra för aktuella händelser, investeringar samt strategiskt betydelsefulla frågor.

Inför kommunfullmäktiges beslut om ekonomi- och verksamhetsplan samt budget (EVP) utarbetas förslag till ägardirektiv för de helägda bolagen. Processen genomförs via strukturerade ägardialoger med respektive dotterbolags ledning och mynnar ut i sammanställda förslag som överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt behandling inom ramen för EVP-processen.

Inom ramen för kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt enligt kommunallagens 6 kap 9 § genomförs en årlig granskning av de kommunala bolagen i syfte att pröva om bolagen följer det kommunala ändamålet och att verksamheten bedrivs inom de kommunala befogenheterna. Granskningen innefattar bland annat en bedömning av bolagens efterlevnad av ägardirektiv, bolagsordning och relevanta styrdokument samt analyserar verksamhetens genomförande i relation till kommunala mål och uppdrag. Resultatet redovisas i granskningsrapport som överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande.

Intern kontroll och riskhantering

Intern kontroll syftar till att säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av gällande lagar och interna styrdokument. Ansvaret för intern kontroll vilar på respektive dotterbolags styrelse som årligen fastställer internkontrollplaner baserade på egna riskanalyser. Koncernen bedöms ha fungerande grundläggande kontrollstrukturer, samtidigt som det finns behov av fortsatt utveckling av gemensamma arbetssätt inom vissa riskområden.

Väsentliga händelser i bolagskoncernen 2025

Konjunktur- och omvärldsläge

Den svenska ekonomin utvecklades svagt under årets inledning, men förbättrades successivt mot slutet av 2025. Inflationen dämpades och räntenivåerna sjönk, även om kostnadsnivåerna fortsatt var höga. Osäkerhet i omvärlden, särskilt kopplad till geopolitik och energimarknader, påverkade fortsatt det ekonomiska läget.

Inom fastighetsverksamheten syntes tecken på en försiktig återhämtning på marknaden. Samtidigt påverkades investeringar av tidigare års kostnads- och ränteuppgångar samt av störningar i byggmarknaden, vilket innebar att vissa projekt senarelagdes. Byggtakten var fortsatt återhållsam, medan efterfrågan på bostäder och lokaler var stabil. Energiverksamheten påverkades av variationer i väder och energiefterfrågan. Råvaru- och bränslepriser stabiliserades jämfört med tidigare år, men verksamheten var fortsatt exponerad för pris- och volymförändringar.

Sammantaget var 2025 ett år med gradvis stabilisering. Förutsättningarna för koncernens långsiktiga utveckling stärktes mot slutet av året, samtidigt som fokus fortsatt ligger på finansiell stabilitet och hållbara investeringar.

Koncernintern överlåtelse och nyemissioner

Under våren genomfördes en koncernintern överlåtelse av fastigheten Saluhallen 1 till LKF från Lunds kommun. Köpeskillingen, 49,45 miljoner kronor, reglerades genom reverser som senare kvittades mot aktier i samband med riktade nyemissioner i dotter- och moderbolag.

LKF genomförde en riktad nyemission till Lunds Rådhus AB om 49 450 nya aktier med ett nominellt värde om 1 000 kronor per aktie. Antalet aktier i LKF ökade från 120 000 till 169 450. Aktiekapitalet ökade från 120,0 miljoner kronor till 169,45 miljoner kronor. Lunds Rådhus AB genomförde därefter en riktad emission till kommunen om 150 000 aktier à 100 kronor, vilket ökade aktiekapitalet från 5 miljoner kronor till 15 miljoner kronor. Överkursdelen 34,45 miljoner kronor tillfördes överkursfonden.

Beslut om emissionerna fattades vid bolagsstämmor i LKF och i Lunds Rådhus AB per capsulam den 21 maj 2025.

Förberedelser inför CSRD-rapportering

Koncernen genomförde ett omfattande förberedelsearbete inför kommande hållbarhetsrapportering enligt Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Arbetet syftade till att stärka koncernens förmåga att uppfylla framtida lagkrav samt att etablera gemensamma strukturer för hållbarhetsstyrning och rapportering. Förberedelserna innefattade bland annat etablering av en koncerngemensam processorganisation, kompetenshöjande insatser för bolagens styrelser samt utveckling av metoder för insamling, analys och rapportering av hållbarhetsinformation.

Särskild tonvikt lades vid genomförandet av koncernens dubbla väsentlighetsanalys (DMA) i enlighet med European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Analysen identifierade väsentliga hållbarhetsområden för koncernen, däribland klimatförändringar, energianvändning, vattenhantering, cirkulär ekonomi, arbetsmiljö, jämställdhet samt arbete mot korruption och oegentligheter.

Genom ändringar i årsredovisningslagen, vilka trädde i kraft den 31 december 2025, senarelades kravet på hållbarhetsrapportering enligt CSRD. Styrelsen i Lunds Rådhus AB beslutade mot bakgrund av detta att inte avlägga hållbarhetsrapport för verksamhetsåret 2025. De genomförda förberedelserna bedöms dock vara av fortsatt värde vid kommande rapporteringskrav.

Energigemenskap och pilot mellan LKF och LKP

Under året har förberedelser och tester av energidelning/energigemenskaper, bland annat ett pilotprojekt mellan LKF och LKP inom ramen för Co-Action. Syftet är att utvärdera teknik, affärsmodeller och kundnytta inför kommande nationell reglering av virtuell delning. Erfarenheterna ska användas för att möjliggöra bred implementering av lösningar som minskar effekttoppar, stärker lokal elflexibilitet och reducerar kostnader för hyresgäster och kunder.

Lunds kommuns Fastighets AB

Portföljtillväxt genom strategiska förvärv

Bolaget stärkte beståndet genom förvärv av fyra fastigheter till en sammanlagd köpeskilling om 141 mkr. Förvärven omfattade bland annat Saluhallen i centrala Lund, vilket tillsammans med tillskotten Molnet 1, Guldåkern 1 och Faunen 1 breddar intäktsbasen och stödjer kommunens utveckling av attraktiva stadsmiljöer. Förvärvet av Saluhallen genomfördes som ett led i den koncerninterna överlåtelse som beslutades under våren.

Byggstarter i ökad takt trots utmanande marknad

Styrelsen i LKF fattade under året beslut om byggstart för 517 bostäder fördelade på projekten Smaken, Kanalgårdarna, Cumulus och Levla. Besluten möjliggjordes av sjunkande entreprenadkostnader och en stabiliserad räntemiljö, och innebär att bolaget kan möta en fortsatt stark efterfrågan på hyresbostäder i kommunen. Vid årets slut hade LKF 841 bostäder i produktion i sju projekt.

Omfattande upprustning av befintligt bestånd

Arbetet med att modernisera och energieffektivisera beståndet fortskred. Ett centralt initiativ var den fleråriga ombyggnaden av 494 lägenheter i Klostergården, vilket bidrar till höjd standard, förbättrad boendemiljö och minskad klimatpåverkan. Parallellt genomfördes riktade underhållsåtgärder i flera områden, bland annat yttre renoveringar i Dalby samt insatser för att stärka säkerhet och tillgänglighet i entré- och utemiljöer.

Förstärkt energi- och vattenstyrning

LKF minskade den genomsnittliga energianvändningen per kvadratmeter med cirka 5 procent genom driftoptimering, temperaturstyrning och energieffektiviserande åtgärder. Under året fastställdes även en vattenstrategi och vattensparprojekt intensifierades, inklusive installation av referensgivare och vattensparutrustning i stor skala. Åtgärderna dämpar taxebundna kostnader över tid och stärker resurseffektiviteten i linje med kommunens klimatmål.

Påverkan till följd av konkurs

I december 2024 försattes entreprenören Serneke i konkurs, vilket påverkade flera av LKF:s pågående projekt där bolaget varit huvudentreprenör. Konkursbeskedet innebar att arbetet tillfälligt pausades i vissa projekt och att LKF omgående initierade en genomlysning av kontrakt, tidsplaner och riskexponering. Arbetet med att säkra fortsatt produktion har bedrivits skyndsamt genom att ta fram alternativa entreprenadlösningar och säkerställa korrekt värdering och dokumentation av utfört arbete.

Lunds kommuns Parkeringsaktiebolag

Kraftig ökning av parkeringstransaktioner

Parkeringstalen ökade med drygt 10 procent, vilket motsvarade mer än 2,6 miljoner påbörjade parkeringstransaktioner i bolagets anläggningar i Lund. Den fortsatta uppgången speglade en hög efterfrågan på både korttids- och långtidsparkering och bidrog till en stark tillväxt i nettoomsättningen. Utvecklingen utgjorde en central grund för årets förbättrade resultat och stärkte bolagets roll som en viktig aktör i Lunds mobilitetsinfrastruktur.

Färdigställandet av parkeringsanläggning

Den nya anläggningen Niels Bohr på Brunnshög färdigställdes och invigdes. Anläggningen rymmer knappt 300 fordon och uppmärksammades både nationellt och internationellt för användningen av återbrukade vindkraftsblad i byggnationen. Investeringen bidrog till en ökning av balansomslutningen med 67 miljoner kronor och utgjorde en viktig del av de pågående satsningarna på nya mobilitetshus i kommunen.

Utbyggnad av laddinfrastruktur

I anläggningen Brunnshög installerades över 100 nya laddpunkter, främst för att tillgodose behoven hos verksamheter som SAAB/Kockums och Axis i närområdet. Totalt passerade bolaget därmed 500 laddpunkter i Lund. Utbyggnaden speglade en fortsatt satsning på att utveckla hållbara mobilitetslösningar och bidrog till kommunens klimat- och miljömål

Fortsatt implementering av nytt parkeringsledningssystem

Införandet av ett nytt fysiskt parkeringsledningssystem fortsatte. Arbetet bedrevs i nära samverkan med kommunen för att säkerställa kapacitet som möter stadens växande behov. Systemet förväntas förbättra flödesstyrning, minska söktrafik och öka tillgängligheten i anläggningarna, vilket är en viktig del av stadens mobilitetsstrategi.

Fastighets AB Lund Arena

Ny hyresgäst i Sparbanken Skåne Arena

Fastighets AB Lund Arena fick från och med den 1 januari 2025 kultur och fritidsnämnden i Lunds kommun som ny hyresgäst i Sparbanken Skåne Arena, efter att Stiftelse Arenan lämnat lokalerna. Förändringen genomfördes med stöd av kommunstyrelsens beslut den 19 juni 2024 att godkänna nämndens inhyrning av arenan.

Syftet med inhyrningen är att stärka kommunens inflytande över utvecklingen av idrottsstråket, där Sparbanken Skåne Arenas framtida användning och utveckling bedöms vara av väsentlig betydelse. Genom förändringen har Fastighets AB Lund Arena erhållit en hyresgäst med stabil och dokumenterad betalningsförmåga, vilket bidrar till ökad långsiktighet och finansiell stabilitet i bolagets verksamhet.

Visit Lund AB

Förstärkt evenemangsutbud

År 2025 präglades av betydande evenemangssatsningar, bland annat jubileum för två av Lunds största kulturplattformar: 40-årsjubileet för Kulturnatten och 20-årsjubileet för Litteralund. Kulturnatten noterade publikrekord med cirka 85 000 besökare. De båda jubileerna förstärktes genom större artistframträdanden och ökade programinslag. Även Skördefesten expanderades med fler utställare och större geografisk spridning.

Den nyetablerade festivalen Park Live lockade över 20 000 besökare under fyra dagar och etablerade sig som ett nytt publikdragande format. Därutöver genomfördes "Run for your lives" för första gången i egen regi, vilket ökade den lokala förankringen och skapade bredare deltagande i innerstaden. Sammantaget stärkte evenemangsåret Lunds attraktionskraft.

Affärsutveckling och samverkan med näringslivet

Affärsutvecklingsarbetet intensifierades under året och ledde till flera strategiska genombrott. Kraftringen gick in som huvudpartner till Park Live och breddade medlemsbasen i nätverket Heja Lund!, vilket stärkte finansieringsmodellen för evenemang. Ett nytt samarbetsformat utvecklades tillsammans med Handelsföreningen vilket gav ökad extern finansiering och möjliggjorde förstärkt utbud vid exempelvis Kulturnatten. Dessutom växte såväl hotell- som besöksmålnätverket. Affärsutvecklingsinsatserna bidrog till större resurseffektivitet, mer diversifierad finansiering och fördjupad samverkan med näringslivet - faktorer som skapade förutsättningar för en långsiktigt hållbar tillväxt inom besöksnäringen.

Värvade evenemang och evenemangslots

Under året genomfördes cirka 40 evenemang vilka erhöll stöd genom eventpotten, Heja Lund! eller via evenemangslotsfunktionen. Bland årets större värvade evenemang återfanns EM i Ultimate Frisbee World Economic History Congress, FysikVM, CVI Voltige, SM i hoppning i Flyinge samt Level Up Lund esportgala. Ett betydande tillskott till stadens kulturutbud var återstarten av Lund Comedy Festival, som möjliggjordes genom administrativt stöd, projektledning, biljettförsäljning samt finansiering via Heja Lund!

Besöksnärlingsåret i siffror

År 2025 uppvisade starka resultatindikatorer inom flera områden. Gästnätterna uppgick till 603 000 (580 000), och 50 (32) konferenser, evenemang och större möten värvades.

Den turistekonomiska effekten uppskattades till 60 miljoner kronor, en ökning från 40 miljoner kronor året innan. Evenemang som bolaget var involverat i omfattade 63 aktiviteter, varav 20 i egen regi, och totalt noterades cirka 350 000 besökare. Biljettförsäljningen uppgick till 122 176 (75 000) sålda biljetter och den digitala räckvidden över året nådde 2,9 miljoner kontakter.

Resultat och ställning i moderbolaget och koncernen

Koncernen redovisade ett resultat efter finansiella poster om 207 miljoner kronor, en ökning med 22 miljoner kronor jämfört med föregående år. Sammantaget uppgick koncernens nettoomsättning till 1 626 (1 546) miljoner kronor, en ökning med ungefär 5 procent jämfört med föregående år.

Störst intäkter redovisades inom LKF, som även stod för huvuddelen av intäktsökningen. Detta beror både på ett större hyresbestånd och högre hyresnivåer. Intäktsökningen drivs även av prisjusteringar och en förbättrad beläggningsgrad inom parkeringsverksamheten i LKP. Besöksnärbolaget Visit Lund ökade också omsättningen, främst tack vare högre biljettförsäljning.

Rörelseresultatet har påverkats av ökade kostnader, främst till följd av inflation, prisökningar och löneökningar. Koncernens bolag arbetar aktivt med att effektivisera verksamheten och minska kostnader inom sina respektive områden.

Koncernens finansnetto uppgick till -170 (-186) miljoner kronor, främst tack vare fallande räntor under året. Nettolåneskulden, det vill säga upptagna lån minus kontolikviditet, uppgick vid årets slut till 6 559 mnkr (6 424), där ökningen huvudsakligen avser LKF.

Koncernens finansiering samordnas i kommunens gemensamma koncernkontosystem, där framför allt det kortsiktiga likviditetsbehovet tillgodoses. Det långsiktiga lånebehovet tillgodoses genom externa lån och lån på kapitalmarknaden. Tillsammans med Lunds kommun har koncernen via LKF ett obligationsprogram med ram om 12 000 miljoner kronor, dels ett certifikatsprogram med ram om 2 000 miljoner kronor. Vid årsskiftet fanns åtta utestående gröna obligationer inom obligationsprogrammet. Koncernens andel av den gröna upplåningen inom Lunds kommun är 2 700 Mkr. Under 2025 emitterades en grön obligation, där Koncernens andel, via LKF, uppgick till 650 Mkr.

Balansomslutningen vid utgången av 2025 uppgick till 10 524 (9 967) miljoner kronor, en ökning med 557 miljoner kronor som främst beror på koncernens fastighetsförvärv och pågående investeringar. Tack vare ett positivt resultat under året och att det egna kapitalet förstärktes genom kvittningsemissionen i samband med förvärvet av Saluhallen, har soliditeten stärktes och uppgick vid årets slut till 25 procent.

Koncernens investeringar uppgick till 670 miljoner kronor och beskrivs ytterligare under avsnittet väsentliga händelser.

Moderbolagets Lunds Rådhus AB:s resultat efter finansiella poster uppgick till 29 miljoner kronor. Resultatet berodde till största del av anteciperad utdelning om 30 miljoner kronor från dotterbolaget LKF.

Övriga ingående bolags resultat och ställning framgår av nedanstående tabell samt kommande avsnitt.

Mkr	Intäkter		Rörelse- resultat		Resultat efter finansnetto		Balans- omslutning		Eget kapital		Avkastning på totalt kapital		Investeringar		Soliditet	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Koncernen	1 643	1 569	378	372	208	185	10 527	9 967	2 585	2 405	3,6%	3,7%	765	755	25%	24%
Lunds Rådhus AB	3	3	-1	0	29	27	281	228	86	33	0,0%	0,0%	-	-	31%	14%
LKF AB	1 489	1 432	358	366	199	194	9 827	9 322	2 617	2 446	3,7%	3,9%	670	707	27%	26%
LKP AB (konc)	119	106	19	7	7	-7	679	613	85	79	2,9%	1,1%	95	44	12%	13%
Fast AB Lund Arena	5	5	1	1	1	1	76	104	74	73	1,8%	1,9%	-	4	98%	70%
Visit Lund AB	30	28	0	-1	0	-1	47	24	2	2	0%	neg	-	-	5%	9%

Lunds kommuns Fastighets AB

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 199 (194) miljoner kronor, en ökning med 5 miljoner kronor. Årets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 149 (159) miljoner kronor.

LKF:s hyresintäkter uppgick till 1 429 (1 365) miljoner kronor, vilket är en ökning som kan härledas till hyreshöjning om 4,99 procent per 1 januari. Ökningen förklaras även av förvärvet av Saluhallen samt ett fullt års intäkter från de fastigheter som färdigställdes föregående år.

Bolagets driftkostnader steg till 619 (595) miljoner kronor, vilket till stor del beror på större fastighetsbestånd samt ökade material- och lönekostnader till följd av inflation. Taxekostnaderna, som utgör drygt en tredjedel av driftkostnaderna, ökade med 7 procent jämfört med föregående år. Kostnaden för fastighetsel låg på samma nivå som föregående år, tack vare strategiskt arbete med pris- och volymsäkring. En vattenstrategi är under framtagande för att sätta ännu mera fokus på detta framöver.

Underhållskostnader uppgick till 149 (120) miljoner kronor i resultaträkningen. Större underhållsåtgärder redovisas i balansräkningen och den totala underhållsvolymen uppgick till 399 (341) miljoner kronor. Bland de större åtgärder märks renovering av 494 lägenheter på Klostergården och installation av utrustning för vattenbesparing i flera fastigheter.

Avskrivningar för byggnader, markanläggningar och inventarier uppgick till 270 (261) miljoner kronor. Ökningen beror främst på aktiverade underhållsåtgärder. Marknadsvärdering visar att inget nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivningar gjordes 2023 för två fastigheter, Koggen i Lund och Knudsgården i Veberöd och dessa kvarstår, men inga nya tillkommer.

Finansnetto förbättrades under året från -172 miljoner till -159 miljoner kronor, främst påverkade av fallande räntor under året.

Bolagets justerade soliditet, där hänsyn tas till marknadsvärdering i fastigheterna, uppgick till 56,5 procent (55,8) vid årsskiftet, vilket visar på en stark finansiell ställning. Huvuddelen av hyresintäkterna kommer från bostäder och bolaget har en mycket låg vakansgrad, vilket ger en lägre finansiell risk, jämfört med andra fastighetsbolag.

Lunds kommuns Parkeringsaktiebolag AB (koncern)

Årets resultat efter finansiella uppgick till 7,5 (-7,7) miljoner kronor och årets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 5,5 (-9,2) miljoner kronor, vilket är en markant förbättring från föregående år. Resultatet har uppnåtts främst genom en ökad omsättning samt ett fortsatt proaktivt arbete med kostnadskontroll.

Intäkterna ökade med 13 procent till 119 (106) miljoner kronor, drivet av högre beläggning samt prisjusteringar. Rörelsens kostnader uppgick till 100 (99) miljoner kronor vilket innebär att de i stort sett bibehålls på samma nivå som föregående år. Även fallande räntor under året innebar att bolagets finansnetto påverkades positivt.

Bolagets soliditet uppgick till 12 (13) procent vid årsskiftet, där balansomslutningen ökade främst till följd av investeringen i mobilitetshuset Niels Bohr.

Fastighets AB Lund Arena

Bolaget redovisade ett resultat efter finansiella poster om 1,4 miljoner kronor för året, vilket var en ökning med 0,7 mnkr från föregående år.

Intäkterna uppgick till 5,2 miljoner kronor, en ökning med 0,5 miljoner jämfört med föregående år till följd av omförhandling av hyresnivån i samband med ny hyresgäst. Rörelseresultat påverkades av högre kostnader, främst för löpande reparation och underhåll av fastigheten. I början av året amorterades hela låneskulden till 30 miljoner till Lunds kommun, vilket är den främsta orsaken till att finansnetto förbättrades med 0,7 miljoner kronor.

Balansomslutningen minskade till följd av lägre kassabehållning / lägre låneskulder och soliditeten uppgick vid årets slut till 98 (70) procent.

Visit Lund AB

Bolaget redovisade ett resultat efter finansiella poster om noll, vilket är en förbättring med 1 miljon kronor jämfört med föregående år.

Intäkterna ökade med 2 miljon kronor till 30 miljoner kronor, där den största förändringen berodde på högre biljettförsäljning via Visit Lunds system och tjänster. Kostnaderna låg i nivå med föregående år, dock med något lägre personalkostnader. Minskningen förklaras främst av att föregående år belastades resultatet med höga pensionskostnader till följd av en hög uppräknings av pensionsskulden. Detta saknade motsvarighet 2025.

Bolagets soliditet uppgick till 5 (9) procent vid årets slut, vilket beror på en ökad balansomslutning, främst till följd av högre kassa och förutbetalda intäkter från biljettförsäljning för evenemang som äger rum 2026.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Lunds Rådhus AB bedömer att behovet av tydlig ägarstyrning, finansiell stabilitet och samordning inom bolagskoncernen kommer att kvarstå.

Koncernens utveckling påverkas bland annat av det allmänna konjunkturläget, räntenivåer samt förändringar i regelverk och politiska prioriteringar. Väsentliga risker är främst kopplade till fastighets- och investeringsverksamhet, där riskbilden påverkas av bland annat marknadsutveckling, kostnadsnivåer, finansieringsförutsättningar och långsiktiga åtaganden. Därtill påverkas koncernens verksamhet av finansiella marknadsförhållanden såsom ränte- och inflationsutveckling, vilka kan få betydelse för resultat, kassaflöde och investeringsutrymme i de kommunala bolagen.

Moderbolaget följer dessa risker löpande genom uppföljning, dialog och granskning av dotterbolagens verksamhet, ekonomi och styrning, i syfte att tidigt identifiera och hantera väsentliga risker på koncernnivå.

Omnibus II

Under 2025 presenterade EU-kommissionen ett paket av så kallade omnibusförslag med syfte att förenkla regelverken för hållbarhetsrapportering, särskilt CSRD. Inom ramen för detta har EU nått politisk samsyn kring uppskjutet ikraftträdande av vissa rapporteringskrav, medan förslag om ändrad omfattning och höjda tröskelvärden ännu behandlas vidare. Syftet är att minska den administrativa bördan och i större utsträckning fokusera kraven på större företag.

För Lunds Rådhus AB-koncernen innebär Omnibus II fortsatt osäkerhet kring omfattning och tidpunkt för tillämpningen av CSRD, i avvaktan på slutliga EU-beslut och införlivande i svensk lagstiftning. Koncernen följer utvecklingen och bedömer att befintliga förberedelser ger god beredskap oavsett slutlig utformning.

NIS2

EU:s NIS2-direktiv genomförs i Sverige genom den nya Cybersäkerhetslagen, som trädde i kraft i januari 2026. Regelverket innebär skärpta krav på riskhantering, incidentrapportering och styrning av informations- och IT-säkerhet och omfattar även delar av offentlig förvaltning och kommunala verksamheter.

För Lunds Rådhus AB-koncernen innebär detta behov av mer formaliserad styrning av cybersäkerhetsarbetet, inklusive tydligare ansvar på lednings- och styrelsenivå. Anpassningar av interna processer kan behövas, samtidigt som ett systematiskt cybersäkerhetsarbete minskar risken för allvarliga störningar och informationsförluster. Koncernen bedömer att befintliga insatser ger god beredskap för NIS2.

Förnybartdirektivet

EU har under året skärpt förnybartdirektivet RED III (Renewable Energy Directive). Försenad svensk implementering av tillståndsdelen har lett till ett överträdelseärende i EU-domstolen, vilket innebär ökad regel- och tillståndssäkerhet för energinvesteringar. För Lunds Rådhus AB-koncernen innebär detta en indirekt risk via energiverksamheten, då förändrad tillämpning kan påverka genomförande och tidsplaner även för fjärrvärmenära förnybarhet och energiåtervinning.

Nya verktyg för stärkt konkurrens i privat och offentlig verksamhet

Regeringen föreslår en ny lag om offentlig säljverksamhet som innebär att offentliga aktörer, däribland kommuner och kommunala bolag, förbjuds att bedriva säljverksamhet som på ett otillbörligt sätt påverkar privata företags möjligheter att verka på marknaden. Förslaget innebär skärpt tillsyn och möjlighet till ingripanden från Konkurrensverket. Eventuell påverkan på Lunds Rådhus AB-koncernen behöver analyseras utifrån vilka marknader bolagen verkar på och hur verksamheten bedrivs.

Civilt försvar

Mot bakgrund av det förändrade säkerhetsläget ska en hög säkerhetsmedvetenhet råda i de kommunala bolagen. Lunds Rådhus AB-koncernen ska bidra till att stärka kommunens förmåga vid kris och höjd beredskap. Lunds Rådhus AB ska bevaka hur nationella och kommunala krav påverkar koncernen utifrån resursbehov, prioriteringar och roller i den kommunala krigsorganisationen.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):	
balanserad vinst	37 423 339
årets vinst	29 013 535
	66 436 874
disponeras så att	
till aktieägare utdelas	25 000 000
i ny räkning överföres	41 436 874
	66 436 874

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse: Styrelsens uppfattning är att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Koncernens resultaträkning

Tkr	Not	2025-01-01– 2025-12-31	2024-01-01– 2024-12-31
Nettoomsättning	2	1 625 973	1 545 676
Aktiverat arbete för egen räkning		12 789	13 672
Övriga rörelseintäkter	3	4 734	9 305
		1 643 496	1 568 653
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-445	-378
Övriga externa kostnader	4, 5	-723 944	-656 678
Personalkostnader	6	-253 071	-263 025
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-287 633	-277 063
		-1 265 093	-1 197 144
Rörelseresultat		378 403	371 509
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		0	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 570	-1 138
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-172 465	-185 184
		-170 895	-186 322
Resultat efter finansiella poster		207 508	185 187
Resultat före skatt		207 508	185 187
Skatt på årets resultat	8	-52 027	-36 797
Årets resultat		155 481	148 390

Koncernens balansräkning

TILLGÅNGAR

Tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	9	213	590
		213	590
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	10, 11	9 217 716	8 969 223
Inventarier, verktyg och installationer	12	114 429	114 688
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	794 579	569 912
		10 126 724	9 653 823
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	3	2
Andra långfristiga fordringar	15	1 270	1 053
Övriga långfristiga placeringar	16	12 426	17 088
		13 699	18 143
Summa anläggningstillgångar		10 140 636	9 672 556
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Råvaror och förnödenheter		3 607	3 465
Färdiga varor och handelsvaror		23	29
		3 630	3 494
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		19 669	22 565
Aktuella skattefordringar		2 259	5 550
Övriga fordringar		48 330	36 149
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		19 659	20 882
		89 917	85 146
<i>Kassa och bank</i>		292 811	205 378
Summa omsättningstillgångar		386 358	294 628
SUMMA TILLGÅNGAR		10 526 995	9 966 574

Koncernens balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
Eget kapital	17, 18		
Aktiekapital		20 000	5 000
Övrigt tillskjutet kapital		1 792 008	1 792 008
Annat eget kapital inklusive årets resultat		772 757	607 826
Summa eget kapital		2 584 765	2 404 834
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	19	266 955	218 105
Övriga avsättningar	20	1 696	4 849
		268 651	222 954
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	21	5 050 000	5 650 000
Övriga skulder	22	194 446	194 560
		5 244 446	5 844 560
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	21	1 800 000	980 000
Leverantörsskulder		180 083	175 766
Aktuella skatteskulder		0	0
Övriga skulder		40 781	23 378
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	408 268	315 082
		2 429 132	1 494 226
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 526 995	9 966 574

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserad vinst inkl. årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2024-01-01	5 000	1 792 008	484 436	2 281 445
Utdelning			-25 000	-25 000
Årets resultat			148 390	148 390
Utgående eget kapital 2024-12-31	5 000	1 792 008	607 826	2 404 835
Kvittningsemission	15 000	34 450		49 450
Utdelning			-25 000	-25 000
Årets resultat			155 481	155 481
Utgående eget kapital 2025-12-31	20 000	1 826 458	738 307	2 584 766

Koncernens kassaflödesanalys

Tkr	Not	2025-01-01– 2025-12-31	2024-01-01– 2024-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat före finansiella poster		378 403	371 509
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	24	293 672	281 494
Erhållen ränta		1 570	9 478
Erlagd ränta		-180 050	-192 416
Betald skatt		114	-5 920
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		493 709	464 145
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager och pågående arbeten		-136	475
Förändring kundfordringar		2 896	10 856
Förändring av kortfristiga fordringar		-11 049	19 858
Förändring leverantörsskulder		4 317	10 770
Förändring av kortfristiga skulder		118 061	45 115
Kassaflöde från den löpande verksamheten		607 799	551 220
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-51	-239
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-715 187	-754 398
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		90	3 183
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-217	-
Förvärv av dotterbolag		-	-2 915
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-715 365	-754 369
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån, netto		220 000	110 716
Utbetald utdelning		-25 000	-25 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		195 000	85 716
Årets kassaflöde		87 434	-117 434
Likvida medel vid årets början		205 378	322 811
Likvida medel vid årets slut		292 811	205 378

Moderbolagets resultaträkning

Tkr	Not	2025-01-01– 2025-12-31	2024-01-01– 2024-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	2 620	2 544
Rörelsens kostnader	6		
Övriga externa kostnader	4, 5	-3 307	-2 334
		-3 307	-2 334
Rörelseresultat		-687	210
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	25	29 702	27 851
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar		-	-1 211
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-	6
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-1	-71
		29 700	26 575
Resultat efter finansiella poster		29 014	26 785
Bokslutsdispositioner	26	-	-1 000
Resultat före skatt		29 014	25 785
Skatt på årets resultat		-	-16
Årets resultat		29 014	25 770

Moderbolagets balansräkning

TILLGÅNGAR

Tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	27, 28	249 835	200 385
		249 835	200 385
Summa anläggningstillgångar		249 835	200 385
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		29 702	27 851
Övriga fordringar		35	24
		29 737	27 875
Kassa och bank		1 188	-
Summa omsättningstillgångar		30 925	27 875
SUMMA TILLGÅNGAR		280 760	228 260

Moderbolagets balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
Eget kapital	17, 29		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		20 000	5 000
		20 000	5 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fri överkursfond		34 450	-
Balanserad vinst		2 973	2 204
Årets resultat		29 014	25 770
		66 437	27 973
Summa eget kapital		86 437	32 973
Långfristiga skulder	21		
Checkräkningskredit Nordea enligt Cashpoolavtal		-	12
Övriga skulder Lunds kommun	22	194 173	194 173
Summa långfristiga skulder		194 173	194 185
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		120	22
Skulder till koncernföretag		-	1 000
Aktuella skatteskulder		-	18
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	30	62
Summa kortfristiga skulder		150	1 102
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		280 760	228 260

Moderbolagets rapport över förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2024-01-01	5 000	27 204	32 204
Utdelning		-25 000	-25 000
Årets resultat		25 770	25 770
Utgående eget kapital 2024-12-31	5 000	27 973	32 973
Nyemission	15 000	34 450	49 450
Utdelning		-25 000	-25 000
Årets resultat		29 014	29 014
Utgående eget kapital 2025-12-31	20 000	66 437	86 437

Moderbolagets kassaflödesanalys

Tkr	Not	2025-01-01– 2025-12-31	2024-01-01– 2024-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat före finansiella poster		-687	210
Erhållna utdelningar		27 851	28 150
Erhållen ränta			6
Erlagd ränta		-1	-71
Betald skatt		-18	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		27 145	28 295
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av kortfristiga fordringar		-11	597
Förändring av leverantörsskulder		98	-4
Förändring av kortfristiga skulder		-32	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		27 200	28 888
Finansieringsverksamheten			
Förändring skuld på koncernkonto		-12	-3 888
Utbetald utdelning		-25 000	-25 000
Lämnade koncernbidrag		-1 000	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-27 200	-28 888
Årets kassaflöde		1 188	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		1 188	0

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen och koncernredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Koncernredovisning

Konsolideringsmetod

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Detta innebär att förvärvade verksamheters identifierbara tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärde enligt upprättad förvärvsanalys. Överstiger verksamhetens anskaffningsvärde det beräknade marknadsvärdet av de förväntade nettotillgångarna enligt förvärvsanalysen redovisas skillnaden som goodwill.

Understiger verksamhetens anskaffningsvärde det beräknade marknadsvärdet av de förväntade nettotillgångarna enligt förvärvsanalysen redovisas skillnaden som tillskott.

Förvärv från närstående som skedde när koncernen bildades 2019-12-31 gjordes till tidigare ägares bokförda värde. Det totala anskaffningsvärdet uppgick till 194 173 tkr. Skillnaden mot beräknat marknadsvärde uppgick till 1 789 008 tkr vilket redovisas som tillskott.

Dotterföretag

Koncernredovisningen omfattar, förutom moderföretaget, samtliga företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt har mer än 50 % av röstetalet eller på annat sätt innehar det bestämmande inflytandet och därmed har en rätt att utforma företagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Ett dotterföretags intäkter och kostnader tas in i koncernredovisningen från och med tidpunkten för förvärvet till och med den tidpunkt då moderföretaget inte längre har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Transaktioner mellan koncernföretag

Koncerninterna fordringar och skulder samt transaktioner mellan koncernföretag liksom orealiserade vinster elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster elimineras också såvida inte transaktionen motsvarar ett nedskrivningsbehov.

Förändring av internvinst under räkenskapsåret har eliminerats i koncernresultaträkningen.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Hysesintäkter för bostäder, lokaler, parkeringsplatser redovisas i den period hyran avser.

Parkeringsövervakning och andra tjänsteuppdrag redovisas i den period arbetet utförs.

Sedan 2015 redovisas parkeringsinlösen, p-köp, som en förutbetalad intäkt som intäktsförs linjärt över en period om 25 år. Tidigare år har erhållna parkeringsköpslikvider i vissa fall reducerat fastigheternas anskaffningsvärde.

Immateriella tillgångar

I koncernen redovisas internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar enligt aktiveringsmodellen. Det innebär att samtliga utgifter som avser framtagandet av en internt upparbetad immateriell anläggningstillgång aktiveras och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod, under förutsättningarna att kriterierna i BFNAR 2012:1 är uppfyllda.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar	
Byggnader, indelade i komponenter	15-70 år
Markanläggningar	20 år
Markinventarier	5-10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	15 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	20 år
inventarier, verktyg och installationer	20 år
Anslutningsavgifter	50 år

Komponentindelning

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på komponenter när komponenterna är betydande och när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. I begreppet förvaltningsfastigheter ingår byggnader, mark och markanläggningar.

Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till belopp som motsvarar utgifterna för fastigheternas förvärv eller tillverkning (anskaffningsvärde) med hänsyn tagen till av-, ned- och uppskrivningar efter anskaffningen, d.v.s. på samma sätt som övriga materiella tillgångar.

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas i posten Nettoomsättning.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Låneutgifter

De låneutgifter som uppkommer då företaget lånar kapital kostnadsförs i resultaträkningen i den period de uppstår.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet. Instrumentet redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Andelar i dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Placeringar i värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt har redovisats till sina anskaffningsvärden. Varje balansdag görs bedömning om eventuellt nedskrivningsbehov.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Derivatinstrument och säkringsredovisning

Lunds Kommuns Fastighets AB använder sig av derivatinstrument och säkringsredovisning.

Företaget utnyttjar ränteswappar i syfte att säkra positioner avseende ränteförändringar. För att ett derivat ska klassas som säkringsinstrument ska det finnas en extern motpart och derivatet får inte innehålla utställd optionalitet netto samt att derivatet ska bedömas vara effektivt. Samtliga Lunds Kommuns Fastighets AB:s ränteswappar uppfyller dessa kriterier. Riskhantering och säkringsredovisning bedrivs med ett portföljperspektiv.

Säkringsredovisningen avbryts om säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in, eller

om säkringsrelationen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning. Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Marknadsvärde på derivatinstrument på balansdagen i koncernen redovisas i not.

Ytterligare information beträffande säkringsredovisningen återfinns i avsnittet Användning av finansiella instrument i förvaltningsberättelsen samt i Lunds Kommuns Fastighets AB:s årsredovisning för år 2025.

Kundfordringar/kortfristiga fordringar

Kundfordringar och kortfristiga fordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedöms om det finns indikationer på nedskrivningsbehov av någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående och provas individuellt.

Likvida medel

Medel på koncernkonto hos koncernens moder (Lunds kommun) klassificeras som likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, redovisas som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period

förändringen lagstadgats. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

Avsättningar

Som avsättning har redovisats förpliktelser gentemot tredje man som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen antingen är säkra eller sannolika till sin förekomst men oviss till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, bonus och ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I koncernen förekommer både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner.

Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att företaget har pensionsförpliktelse som grundar sig på en eller flera faktorer där utfallet i nuläget är okänt. Redovisning sker i enlighet med K3:s förenklingsregler. Pensionsplanen finansieras i egen regi och pensionsskulden redovisas som en avsättning enligt den beloppsuppgift som erhålls från KPA.

Offentliga bidrag

I de fall ingen framtida prestation för att erhålla bidraget krävs, intäktsredovisas offentliga bidrag då villkoren för att erhålla bidraget är uppfyllda. Offentliga bidrag värderas till verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, medel på koncernkonto, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Förändringar i spärrade medel redovisas i investeringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Eget kapital

Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Avkastning på totalt kapital (procent)

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutningen.

Soliditet (procent)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. De områden där sådana uppskattningar och bedömningar kan ha stor betydelse för koncernen och som därmed kan påverka resultat och balansräkningar i framtiden är främst relaterade till marknadsvärdering av förvaltningsfastigheter.

Lunds Kommuns Fastighets AB

Årets värdering har genomförts i analysverktyget MSCI Property. För varje fastighet har en kombination av ortspris- och avkastningsmetod använts. Värdbedömningen baseras på LKFs faktiska hyresintäkter samt schablonberäknade drifts- och underhållskostnader och fastighetsskatt per fastighet. De schablon-beräknade kostnaderna tar hänsyn till fastighets ålder och skick.

Följande direktavkastningskrav har använts: bostäder 2,75 – 5,0 procent, kommersiella lokaler 6,0 – 8,0 procent och äldreboenden 5,25 – 5,0 procent. De generella förutsättningarna för 2025 års värderingar framgår av nedanstående tabell.

Värderingen har därefter granskats och kvalitetssäkrats av Svefa. Deras återkoppling har varit vägledande i det interna värderingsarbetet.

Värdetidpunkt	2025-12-31
Kalkylperiod	10 år
Inflation per år	2,0 %
Hyresutveckling bostäder per år 2026	3,29 %
2027	2,29 %
Hyresutveckling lokaler per år	2,0 %
Utveckling av drifts- och underhållskostnader per år	2,0 %
Vakansgrad bostäder	0,5 %
Vakansgrad lokaler inkl. äldreboende	0,5–15 %

Not 2 Nettoomsättning

KONCERNEN

	2025	2024
Hyresintäkter, bostäder	1 048 530	989 062
Hyresintäkter, lokaler	356 160	354 300
Parkeringsintäkter	125 391	116 621
Kontrollavgifter	18 979	14 287
Övrig nettoomsättning	76 913	71 406
	1 625 973	1 545 676

MODERBOLAGET

	2025	2024
Förvaltningsarvode	2 620	2 544
	2 620	2 544

Not 3 Övriga rörelseintäkter

KONCERNEN

	2025	2024
Realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar	111	987
Övriga intäkter	4 623	8 318
	4 734	9 305

Not 4 Arvode till revisorer

KONCERNEN

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2025	2024
EY		
Revisionsuppdrag	661	432
Övriga tjänster inklusive biträde till lekmannarevisorer	724	486
	1 385	918

MODERBOLAGET

	2025	2024
EY		
Revisionsuppdrag	30	40
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	153	44
	183	84

Not 5 Övriga externa kostnader

KONCERNEN

	2025	2024
Hyror och arrendekostnader	59 167	59 140
Taxor och avgifter	225 012	209 742
Reparation- och undehållskostnader fastigheter	210 524	244 304
Fastighetsskatt	37 088	34 029
Övriga externa kostnader	161 451	109 463
	693 242	656 678

MODERBOLAGET

	2025	2024
Övriga externa kostnader	3 307	2 334
	3 307	2 334

Not 6 Anställda och personalkostnader

KONCERNEN

	2025	2024
Medelantalet anställda		
Kvinnor	164	158
Män	176	168
	340	326
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	4 311	5 091
Övriga anställda	171 912	156 602
	176 223	161 693
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	1 234	1 452
Pensionskostnader för övriga anställda	18 828	18 869
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	55 757	51 819
	75 819	72 140
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	252 042	233 833
Pensionsförpliktelser		
Nuvarande styrelse och verkställande direktör	1 053	1 694
Tidigare styrelse och verkställande direktör	-	-
	1 053	1 694

MODERBOLAGET

Bolaget har inte haft några anställda och några löner har ej utbetalats.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare	2025	2024
Andel kvinnor i styrelsen	33 %	33 %
Andel män i styrelsen	67 %	67 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	0 %	0 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	100 %	100 %

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

KONCERNEN

	2025	2024
Räntekostnader till Lunds kommun	124 070	152 244
Övriga räntekostnader	35 218	18 610
Borgensavgift Lunds kommun	8 442	10 883
Övriga finansiella kostnader	4 735	3 447
	172 465	185 184

MODERBOLAGET

	2025	2024
Övriga räntekostnader	1	71
	1	71

Not 8 Aktuell och uppskjuten skatt

KONCERNEN

	2025	2024
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-3 177	2
Uppskjuten skatt	-48 850	-36 799
Totalt redovisad skatt	-52 027	-36 797

Avstämning av effektiv skatt	2025		2024	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		207 508		185 187
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	-42 747	20,6	-38 149
Ej avdragsgilla kostnader		-1 499		-1 759
Ej skattepliktiga intäkter		25		48
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat		-3 177		2
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond				-7
Skatteeffekt av temporära skillnader		43 618		48 197
Under året nyttjat underskottsavdrag vars skattevärde ej redovisats som tillgång		740		0
Underskottsavdrag vars skattevärde ej redovisats som tillgång		-137		-804
Förändring av uppskjutna skatter		-48 850		-36 799
Övrigt				-7 526
Redovisad effektiv skatt	25,1	-52 027	19,87	-36 797

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 906	9 056
Inköp	51	239
Försäljningar/utrangeringar	-593	- 4 942
Kostnadsförda projekt		-2 447
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 364	1 906
Ingående avskrivningar	-1 316	-1 792
Försäljningar/utrangeringar	400	1 976
Årets avskrivningar	-235	-1 500
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 151	-1 316
Utgående redovisat värde	213	590

Not 10 Byggnader och mark inkl. byggnadsinventarier

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	12 666 056	12 083 373
Inköp	149 397	121 971
Försäljningar/utrangeringar	-23 292	-35 684
Färdigställt under året	327 778	496 396
Omklassificeringar	-13	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 119 925	12 666 056
Ingående avskrivningar	-3 812 332	-3 605 917
Försäljningar/utrangeringar	17 936	30 319
Årets avskrivningar	-252 557	-236 734
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 046 952	-3 812 332
Ingående uppskrivningar	12 238	14 000
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-1 762	-1 762
Utgående ackumulerade uppskrivningar	10 475	12 238
Ingående nedskrivningar	-94 400	-94 400
Årets nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-94 400	-94 400
Utgående redovisat värde	8 989 048	8 771 562

Not 11 Markanläggningar

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	253 429	247 990
Inköp	-	712
Färdigställt under året	45 654	4 727
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	299 083	253 429
Ingående avskrivningar	-55 768	-43 344
Årets avskrivningar	-14 647	-12 424
Utgående ackumulerade avskrivningar	-70 415	-55 768
Utgående redovisat värde	228 668	197 661

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	230 543	214 605
Inköp	13 928	8 358
Försäljningar/utrangeringar	-413	-3 952
Färdigställt under året	2 964	11 532
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	247 022	230 543
Ingående avskrivningar	-115 855	-103 142
Försäljningar/utrangeringar	305	3 597
Årets avskrivningar	-17 042	-16 310
Utgående ackumulerade avskrivningar	-132 592	-115 855
Utgående redovisat värde	114 430	114 688

Not 13 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående nedlagda kostnader	569 912	479 269
Under året nedlagda kostnader	601 312	610 119
Färdigställt under året	-376 645	-512 654
Försäljningar/utrangeringar	-	-3 639
Omklassificeringar	-	-3 183
	794 579	569 912

Not 14 Andra långfristiga värdepappersinnehav

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2	2
Omklassificering	1	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3	2
Utgående redovisat värde	3	2

Not 15 Andra långfristiga fordringar

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående fordringar	1 053	1 112
Tillkommande/avgående fordringar	217	-59
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 270	1 053
Utgående redovisat värde	1 270	1 053

Not 16 Övriga långfristiga placeringar

KONCERNEN

	2024-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	17 089	27 702
Värdeförändringar	-4 662	-10 613
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	12 426	17 089
Utgående redovisat värde	12 426	17 089

Marknadsvärdet på koncernens räntetak 2025-12-31 var 34 800 tkr

Not 17 Antal aktier och kvotvärde

MODERBOLAGET

Namn	Antal aktier	Kvotvärde
Antal aktier	200 000	100
	200 000	

Not 18 Uppskrivningsfond

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Belopp vid årets ingång	6 106	7 505
Avskrivning av uppskrivna tillgångar	-1 399	-1 399
	4 707	6 106

Not 19 Uppskjutna skatteskulder

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Uppskjutna skatteskulder som redovisas i balansräkningen		
Uppskjuten skatt avseende byggnader och mark	2 157	2 521
Temporära skillnader mellan bokfört och skattemässigt restvärde	283 902	231 552
Uppskjuten skatt avseende underskottsavdrag	-1 176	-2 568
Uppskjuten skatt avseende avdragsgillt räntenetto	-17 928	-12 707
Övriga uppskjutna skatter	-	-693
	266 955	218 105

Not 20 Övriga avsättningar

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Avsatt för pensioner och liknande förpliktelser	1 696	1 488
Avsatt för framtida kostnader	-	3 361
	1 696	4 849

Not 21 Skulder som avser flera poster

KONCERNEN

Koncernens lån om 6 850 000 tkr (6 630 000 tkr) redovisas under följande poster i balansräkningen.

	2025-12-31	2024-12-31
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	1 300 000	2 550 000
Skulder till Lunds kommun	3 750 000	3 100 000
	5 050 000	5 650 000
Kortfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	1 250 000	80 000
Skulder till Lunds kommun	550 000	900 000
	1 800 000	980 000

Av de långfristiga skulderna förfaller 650 000 tkr efter fem år

Not 22 Transaktioner med närstående som genomförts på andra än marknadsmässiga villkor

KONCERNEN

Lunds Rådhus AB har 2019-12-31 erhållit ett lån, 194 173 tkr, från företagets ägare Lunds kommun. På reversen utgår ingen ränta och lånet löper tillsvidare och utan amortering.

MODERBOLAGET

Lunds Rådhus AB har 2019-12-31 erhållit ett lån, 194 173 tkr, från företagets ägare Lunds kommun. På reversen utgår ingen ränta och lånet löper tillsvidare och utan amortering.

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Förskottsbetalda hyror	153 172	112 530
Förutbetald parkeringsinlösen	76 176	66 888
Övriga förutbetalda intäkter	59 439	38 460
Upplupna räntekostnader	29 036	36 621
Personalrelaterade upplupna kostnader	22 843	22 297
Övriga upplupna kostnader	67 602	38 286
	408 268	315 082

MODERBOLAGET

	2025-12-31	2024-12-31
Övriga upplupna kostnader	30	62
	30	62

Not 24 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Avskrivningar	287 633	277 063
Realisationsvinster och förluster	4 530	3 638
Kostnadsförda projekt immateriella tillgångar	-	2 448
Förändring avsättningar	-3 153	-2 008
Nedskrivningar / återförda nedskrivningar	4 662	-
Övriga justeringar	-	353
	293 672	281 494

Not 25 Resultat från andelar i koncernföretag

MODERBOLAGET

	2025	2024
Erhållna anteciperade utdelningar	29 702	27 851
	29 702	27 851

Not 26 Bokslutsdispositioner

MODERBOLAGET

	2025	2024
Lämnade koncernbidrag	-	1 000
		1 000

Not 27 Andelar i koncernföretag

MODERBOLAGET

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	206 595	206 595
Förvärv genom kvittningsemission	49 450	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	256 045	206 595
Ingående nedskrivningar	-6 210	-4 999
Årets nedskrivningar	-	-1 211
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-6 210	-6 210
Utgående redovisat värde	249 835	200 385

Not 28 Specifikation andelar i koncernföretag

MODERBOLAGET

Namn	Kapitalandel	Antal andelar	Bokfört värde
Lunds Kommuns Fastighets AB (publ)	100%	169 450	149 227
Lunds Kommuns Parkeringsaktiebolag	100%	58 400	29 418
Fastighets AB Lund Arena	100%	1 000	69 000
Visit Lund AB	100%	4 000	2 190
			249 835

	Org.nr	Säte
Lunds Kommuns Fastighets AB (publ)	556050-4341	Lund
Lunds Kommuns Parkeringsaktiebolag	556017-4863	Lund
Fastighets AB Lund Arena	556719-9293	Lund
Visit Lund AB	559230-8612	Lund

Indirekta innehav i koncernen omfattar:

Helägda dotterföretag till Lunds Kommuns Parkeringsaktiebolag:

Kännedomen i Lund AB, 559163-6047, Conduittore AB, 559075-0351 och Diabasen 8 i Lund AB, 559467-5687.

Not 29 Disposition av vinst eller förlust

MODERBOLAGET

	2025-12-31
Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:	
balanserad vinst	37 423
årets vinst	29 013
	66 437
disponeras så att	
till aktieägare utdelas	25 000
i ny räkning överföres	41 437
	66 437

Not 30 Verkligt värde på derivatinstrument som används för säkringsändamål

KONCERNEN

Verkliga värde på derivatinstrument uppgick på balansdagen till följande:

	2025-12-31	2024-12-31
Verkliga värde på derivatinstrument som redovisas i balansräkningen		
Räntetak med positiva verkliga värden	34 800	60 800
Verkliga värde på derivatinstrument som inte redovisas i balansräkningen		
Ränteswapar med positiva verkliga värden	78 147	103 400

Not 31 Uppgifter om moderföretag

MODERBOLAGET

Lunds Rådhus AB är ett helägt dotterföretag till Lunds kommun, org.nr 212000-1132.

Not 32 Eventualförpliktelser

KONCERNEN

	2025-12-31	2024-12-31
Garantibelopp Fastigo	2 734	2 460
Avsättning pensioner VD	1 271	1 053
	4 005	3 513

Årsredovisningens innehåll blev klart 2026-03-18

Lund den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Anders Almgren
Ordförande

Ann Tångmark Lundberg

Axel Hallberg

Mattias Horrdin

Lina Olsson

Jesper Sahlén

Christoffer Karlsson

Rasmus Törnblom

Hedvig Åkesson

Christoffer Nilsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Ernst & Young Aktiebolag

Thomas Hallberg
Auktoriserad revisor

Årets verksamhet i delägda och samägda kommunala bolag samt kommunförbund 2025

Innehållsförteckning

Delägda aktiebolag.....	2
1 Kraftringen AB – koncernen.....	2
2 Science Village Scandinavia AB	5
Andra samägda bolag och kommunalförbund.....	6
1 Räddningstjänsten Syd	6
2 VA Syd	9

Delägda aktiebolag

1 Krafringen AB – koncernen

Inom ramen för bolagets verksamhet och ändamål ges Krafringen i uppdrag att

- aktivt bidra till samhällets klimatomställning
- eftersträva att utgöra den ledande energileverantören i ägarkommunerna och deras närområde
- säkerställa att koncernens energileveranser sker med hög leveranssäkerhet och en hög servicenivå till ett marknadsmässigt pris
- verka för en skälig utdelning till ägarna med hänsyn till bolagets konsolideringsbehov. Förslag till utdelning ska årligen diskuteras på ägarsamråd innan årsstämma

Händelser av väsentlig betydelse

Årets i huvudsak milda väder har haft en negativ påverkan på energiförsäljning och rörelseresultat inom fjärrvärmeverksamheten. Efter flera år av kraftig ökning har dock priserna på fasta biobränslen stabiliserats, vilket tillsammans med en ökad leverans av processånga bidragit till ett mindre pressat energinetto under andra halvåret.

Under året har byggnationen av ett nytt kraftvärmeverk i Örtofta påbörjats. Fjärrvärmeproduktionen fortsätter dock vara känslig för väderomställningar och anläggningstillgänglighet till dess att detta är färdigställt. I takt med att äldre anläggningar fasas ut, planerar Krafringen för att kraftvärmeverket samt andra kommande investeringar och satsningar ska kunna säkerställa produktionen av fjärrvärme framgent.

I augusti presenterade regeringen ett nytt lagförslag som minskade den regulatoriska osäkerheten kring lagen om särskilt investeringsutrymme för elnätverksamheten (2021:311; SFS 2025:1349). Lagen kommer att kvarstå oförändrad i sak under innevarande reglerperiod, då lagändringarna träder i kraft först 2027. För Krafringens del innebär förutsägbarheten en fördel i planeringen av långsiktiga investeringar i nätkapacitet, leveranssäkerhet och elektrifiering.

Sedan 2023 pågår ett intensivt arbete i Krafringen Service AB för att vända resultatet och anpassa verksamheten till en mindre avtalsvolym på grund av utfasning av flera huvudentreprenadavtal. Under sista kvartalet 2025 tecknades avtal om att avyttra Krafringens kvarvarande ägarandel till One Nordic AB. Avyttringen kommer att ske 2026.

I januari avyttrades bolagets ägarandel i Billinge Energi AB till Skövde Energi AB.

Under året genomförde Mody Energy Trading en spridningsemission, vilket resulterade i att Krafringens ägarandel minskade från 50 procent till 25 procent. Jönköping Energi AB samt Umeå Energi AB tillkom som delägare vid sidan av befintliga delägare Krafringen och Öresundskraft AB. Mody Energy Trading är Krafringen-koncernens intresseföretag som hanterar marknadsrisker förknippade med energiförsäljning.

Finansiell ställning

Krafringen-koncernens resultat före skatt uppgick till 509 (405) miljoner kronor, vilket var 104 miljoner kronor bättre än föregående år.

Koncernens nettoomsättning minskade med 2 procent jämfört med föregående år och uppgick till 3 933 (4 009) miljoner kronor. Under 2025 återhämtade sig elpriserna och energivolymererna ökade marginellt i jämförelse med 2024. Medelpriset för spotpriset i SE4 uppgick till 67 öre/kWh, jämfört med 57 öre/kWh 2024 och 74 öre/kWh för 2023.

Energinetto, skillnaden mellan energiintäkter och energikostnader, var 212 mnkr högre jämfört med föregående år, vars perioder med mildt väder kombinerat med dyr spetsproduktion till följd av ett fåtal köldknäppar ledde till ett pressat energinetto. Högre elpriser och stabiliserade biobränslepriser under andra halvåret bidrog till ett förbättrat energinetto under 2025.

Finansnettot uppgick till -69 miljoner kronor (24) och påverkas positivt av en realisationsvinst av engångskaraktär från avyttring av Billinge Energi AB, men negativt av räntekostnader och ökad upplåning.

Koncernens investeringar uppgick till 1 428 (872) miljoner kronor och bland de större investeringarna finns bland annat

- mottagningsstationer i Höör, Lund (Gunneshöj) och Örtofta
- nytt värmekraftverk i Örtofta (påbörjad byggnation)
- transmissionsledning fjärrvärme mellan Lund och Örtofta
- utbyggnad fjärrkyla i Brunnshög
- utbyggnad av el-, fjärrvärme-, fjärrkyla- och fibernäten för anslutning av nya kunder

Nettoskulden ökade under året med 22 procent och uppgick per balansdagen till 2 876 miljoner kronor (2 360).

Koncernens soliditet uppgick per balansdagen till 43,8 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år, då soliditeten uppgick till 45,9 procent.

Krafringen har ett ramverk för gröna obligationer som gäller ny- och omfinansiering av utvalda projekt inom fjärrvärme/fjärrkyla, eldistribution och solenergi. Den

första allokeringsrapporten publicerades i slutet av 2025 och vid räkenskapsårets slut har obligationer om 1 350 miljoner kronor emitterats i anslutning till ramverket.

Förväntad framtida utveckling och risker

De senaste åren har Krafringen haft fokus på investeringar och verksamhetsutveckling för att kunna säkerställa övergång till förnybara bränslen och ökad leveranssäkerhet. Den under året påbörjade byggnationen av kraftvärmeverket i Örtofta tryggar den framtida fjärrvärmeproduktionen i takt med att äldre anläggningar fasas ut. Fram till 2030 finns planer för investeringar och satsningar om totalt cirka 9 miljarder kronor.

Nedan beskrivs valda exempel på risker som koncernen är exponerad för samt hur dessa hanteras.

Finansiell risk

Kraftringen använder sig av finansiella kontrakt för att säkra inköpspriset av el. Även avvikelser mellan förväntad och faktiskt levererad volym utgör en risk, varför koncernen arbetar löpande med eluttags-profiler på kunderna.

Andra finansiella risker utgörs av valutarisk, ränterisk, kreditrisk samt finansieringsrisk. Med hjälp av valutakontrakt elimineras risken för att koncernens resultat ska påverkas av valutakursförändringar. Ränterisken säkras genom användning av finansiella räntederivat. För Kraftringen bedöms såväl kreditrisken som finansieringsrisken som låga då omsättningen inte väsentligen härrör från en specifik kund och koncernens finansiella ställning bedöms som stark och stabil.

Operationell risk

Regleringar som Energimarknadsinspektionens uppsatta intäktsramar samt beskattning av el är faktorer som kan utgöra en direkt resultatpåverkan. Vidare är koncernens anläggningar föremål för potentiella risker både avseende produktion och distribution, och riskhanteringsarbete sker därför fortlöpande. Även miljöfrågor ingår i det systematiska arbetet för att minska miljöpåverkan.

I begreppet operationell risk ingår också compliance/lagerefterlevnad. Kraftringen följer initiativet Global Compact, som har tagits fram av FN och syftar till företags regelefterlevnad inom områden som mänskliga rättigheter, arbetsrätt, antikorrupcion samt miljö.

Strategisk risk

Kraftringens Enterprise Risk Management fokuserar på hantering av strategiska risker bortom de kommande fem åren. Syftet är att upptäcka hot och möjligheter med väsentlig affärspåverkan och som Kraftringen behöver hantera strategiskt genom positionering eller framtagande av förhållningssätt.

2 Science Village Scandinavia AB

Science Village Scandinavia AB-koncernen - som ägs av Lunds kommun (35 procent), Region Skåne och Lunds universitet (genom Stiftelsen Akademihemman) - är lagfaren ägare till mark belägen mellan forskningsanläggningarna ESS och MAX IV i nordöstra Lund.

Bolagets huvuduppgift är att på denna mark utveckla ett område - "Science Village" - som uppmuntrar innovativa processer och skapar fruktbara möten mellan akademi, allmänhet och näringsliv, samt som kan dra nytta av forskningsresultaten från forskningsanläggningarna.

Under året har följande väsentlighet händelser ägt rum:

- The Hall gick i drift och under året har 69 olika event ägt rum i salen
- Försäljning av koncernbolag – projektbolag har skett

Resultatet för 2025 blev minus 10,3 miljoner kronor. Under året har investering skett i mark och i byggrätter för framtida försäljning med 3,1 miljoner kronor.

Andra samägda bolag och kommunalförbund

1 Räddningstjänsten Syd

Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, och annan lagstiftning om olycksförebyggande och olycksavhjälpanse insatser.

Händelser av väsentlig betydelse

Inom Räddningstjänsten Syds område genomfördes under året 5173 utryckningar, vilket är en minskning jämfört med föregående år och året innan dess, och vid 197 tillfällen bistod även förbundet Skånes andra räddningstjänster. Vidare hanterades 19 159 ärenden av förbundets räddningscentral.

Under året inträffade totalt sju förmodade dödsbränder i bostäder, varav två i Kävlinge, två i Lund och tre i Malmö. Antalet bränder i skolbyggnader uppgick till elva och var, om än inte en långsiktigt minskande trend, så klart det lägsta antalet sedan 2006 när förbundet bildades. Även antalet fordonsbränder visade en minskning, cirka 20 procent jämfört med föregående år.

Det fleråriga preventiva arbetet med fokus på äldre och andra grupper i behov av individuellt anpassat brandskydd fortsätter. Kommunernas vård- och omsorgspersonal har utbildats i hur de kan arbeta för att stärka brukarnas skydd mot bränder samt hur de kan identifiera potentiella riskfaktorer. Även SFI-skolor, nyblivna föräldrar vid BVC och öppna förskolor samt lågstadieskolor har fått ta del av den riktade utbildningsinsatsen.

Tillsyn enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt Tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) har genomförts. Sistnämnda har medfört komplexa ärenden med förekomst av vite, förbud och överklaganden.

Parallellt med löpande tillståndshantering har det nationella tillståndsregistret NATEV implementerats. NATEV är ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor.

Avtal om särskilda resurser vid insatser som vattendykning, kemikalieinsatser samt tung räddning har ingåtts med Lomma, Staffanstorps och Vellinge. Ett annat avtal som ingåtts under året är med Securitas och avser utbildning på Räddningstjänsten Syds övningsplats Barbara.

I slutet av 2025 blev de första civilpliktiga krigsplacerade hos förbundet. Deras roll kommer att vara en förstärkning av räddningstjänsten om civilplikten aktiveras.

Under hösten ansökte Svedala kommun om medlemskap i Räddningstjänsten Syd. Fortsatta beslut kommer att tas i respektive medlemskommun i början av 2026.

Mål och måluppfyllelse

Räddningstjänsten Syds tre övergripande verksamhetsmål är:

Antalet olyckor ska minska Målet bedöms som uppfyllt. Tillsynsverksamheten präglas av en god kvalitet och inom LSO samt LBE har verksamheten under året bedrivits i större omfattning än tidigare. Verksamheten genomsyras av drivkraft gällande såväl utvecklingsarbete med nya tillsynsgrupper som i hanteringen av komplexa ärenden.

I det preventiva arbetet med fokus på särskilt riskutsatta grupper är samverkan mellan kommunerna i förbundet och andra aktörer av stor vikt. Förbundet har i sina utbildningsinsatser visat på stark genomslagskraft då verksamheten lyckats nå fler personer än någonsin tidigare.

Följderna av olyckor ska minska Målet bedöms som uppfyllt. Undantaget är medianresponstiden som överskrider det uppsatta målet om sju minuter. Nya fordon och utökning av personal har stärkt verksamheten i det dagliga arbetet. Under året har övningar inom bland annat rökdykning samt den nationella förstärkningsresursen för urban sök- och räddning (NUSAR) genomförts enligt fastställda rutiner.

Övningar har skett tillsammans med andra blåljusmyndigheter och räddningstjänster och riktade utbildningsinsatser har syftat till att stärka ledningsförmågan inom verksamheten. Även arbetet med förberedelser inför samt utvärdering av insatser har fortsatt under året.

Verka för invånarnas ökade trygghet Målet bedöms som uppfyllt. I samband med såväl kontinuerligt målgruppsarbete som räddningsinsatser har trygghetsskapande åtgärder genomförts. Uppföljningen efter uttryckningar och insatser har skett strukturerat och berörda har fått återkoppling om förebyggande åtgärder samt rekommenderat agerande vid bränder och olyckor.

Finansiell ställning

Redovisat resultat är ett överskott om 18,3 miljoner kronor att jämföra med föregående års resultat om -5,8 miljoner kronor.

Medlemsavgifterna för respektive medlemskommun fördelas utifrån antal invånare. Under året räknades de upp med 1,5 procent och uppgick totalt till 365 miljoner kronor. Övriga intäkter uppgick till 67 miljoner kronor, vilket överskrider budget med cirka 10 miljoner kronor. Överskottet beror på ökad andel ärenden inom tillstånd och tillsyn, men huvudsakligen är de ökade intäkterna en följd av avtalet som har tecknats med Securitas för att de ska bedriva utbildning på Räddningstjänsten Syds övningsplats Barbera. Avtalet är på uppdrag av Myndigheten för civilt försvar.

Personalkostnaderna uppgick till 290 miljoner kronor, vilket understiger budget med 7,9 miljoner kronor. Främst beror avvikelsen på lägre avsättning till pensioner, vilket även medför lägre sociala avgifter. Övriga driftskostnader ligger något över budget. Till de kategorier som varit kostnadsdrivande räknas nya IT- och säkerhetskrav samt inköp av räddningsutrustning och skyddskläder.

Avskrivningarna har ökat på grund av ökade investeringsvolymerna. Räddningstjänsten syd befinner sig i ett läge där en ökad investeringstakt är en förutsättning för att kunna bibehålla förbundets operativa förmåga. Investeringarna uppgick till 56 miljoner kronor

vilket är lägre än mot budgeterade 60 miljoner kronor. Större investeringar är bland annat följande:

- fyra nya släckbilar till RIB-verksamheterna
- två tankfordon
- en depåcontainer
- en räddningsbåt

Räddningstjänsten Syds finansiella intäkter avser huvudsakligen räntor och utdelningar och reavinster på kortfristiga finansiella placeringar som är kopplade till förbundets pensionsmedel. Sammanlagt uppgår de finansiella intäkterna till 12,8 miljoner kronor.

Kostnaderna utgörs av bankavgifter, räntekostnader på förbundets lån och den finansiella delen av Räddningstjänsten Syds pensionsavsättning.

Årets investeringar har påverkat balansräkningen. 37 miljoner kronor har lånats av Malmö stads internbank i syfte att investera i fordon.

Räddningstjänstens soliditet uppgick till 13 procent, vilket är högre än 2024 (8,5 procent).

Balanskravsresultatet för 2025 är positivt och Eget kapital överstiger beslutad nivå. Övriga ekonomiska mål för god ekonomisk hushållning uppfylls i väsentlighet. Totalt uppgick de finansiella kostnaderna till 9,4 miljoner kronor.

2 VA Syd

Kommunalförbundet är huvudman för medlemmarnas allmänna VA-anläggningar.

Händelser av väsentlig betydelse

Samverkan kring avloppsreningssystemet MAXIMA är en regional lösning på en framtida hållbar och robust avloppsvattenrening för Burlöv, Lomma, Lund och Malmö, och har under året trätt in i en genomförandefas. Under 2025 har upphandling av samverkansentreprenad för Sjölundadelen påbörjats.

På Källby reningsverk har kravet på fosfor inte uppnåtts. Åtgärderna under 2024 och 2025 då dammarna muddrades gav inte förväntat resultat, och fokus framgent är att analysera problematiken.

Flera olika projekt pågår och några av dem redovisas i finansiell ställning.

Finansiell ställning

VA SYD (Lunds del) redovisade ett överskott om 8 miljoner kronor jämfört med ett budgeterat underskott om 10 miljoner kronor. Jämfört med föregående år är detta en förbättring då resultatet var ett underskott om 9 miljoner kronor mot en nollbudget.

Intäkterna har ökat till följd av en höjning av bruksavgifterna med 17,3 procent inför 2025.

De lägre kostnaderna beror på lägre kostnader för personal och konsulter samt för främmande tjänster då kommunen slutat debitera för geodata.

Dock har akuta driftstörningar på ledningsnätet medfört högre kostnader. På avloppsvattenledningsnätet har 37 driftstörningar skett, vilket är en ökning med 13 fler från föregående år.

Finansnetto om -34 miljoner kronor är cirka 7 miljoner kronor sämre från föregående år. Omläggning av lån har påverkat räntekostnaderna negativt.

Årets investeringar uppgick till 167 miljoner kronor (226), där följande större projekt kan nämnas

- Försenad investering i nya blåsmaskiner på Källby avloppsreningsverk
- Projektet avseende förnyelsen av ledningsnätet på Skoltomten avslutades då det inte bedömdes nödvändigt
- Anläggandet av en öppen torrdam i Kobjer samt kapacitetsökningen av Rinnebäcksdammen har senarelagts

Inom Maxima har programmets tids- och kostnadsbedömning beslutats samt ansökan om miljötillstånd enligt miljöbalken lämnats in till mark- och miljödomstolen. Under året har flera projekteringar påbörjats inom ramen för projekt "Tunnel".